

LIEVE PAPA!

**Brieven van W.B. Blijdenstein, bankier te Londen
aan B.W. Blijdenstein, bankier te Amsterdam
1895 - 1907**

M.L. Hansen (ed.)

LIEVE PAPA!

**Brieven van W.B. Blijdenstein, bankier te Londen
aan B.W. Blijdenstein, bankier te Amsterdam
1895 - 1907**

© Uitgegeven door STRENG, Epe 2006

Alle rechten voorbehouden. Niets aan deze uitgave mag op enige manier verveelvoudigd of openbaar gemaakt worden, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever.

Inhoudsopgave

Inleiding	7
De Correspondentie	9
Literatuur	163
Index	164

Inleiding

De grondlegger van de bankiers-dynastie Blijdenstein was Benjamin Willem Jr. Blijdenstein (1811-1866), zoon van Benjamin Willem Blijdenstein en Catharina ten Cate. Als derde zoon was er voor hem geen plaats in de textielfirma van zijn vader, hij werd notaris en ontwikkelde zich tot dorpskassier. Een keuze met toekomst want het bank- en kredietwezen was in Overijssel weinig ontwikkeld. In 1843 opende hij te Enschede het bankierskantoor B.W. Blijdenstein Jr., in 1858 ging in Londen The Exchange and Investmentbank B.W. Blijdenstein & Co. van start en in 1861 richtte hij met zijn oudste zoon (wederom Benjamin Willem Blijdenstein (1839-1914) geheten) en acht Twentse fabrikanten de Twentsche Bank Vereniging B.W. Blijdenstein & Co. op, die in Amsterdam werd gevestigd.¹ De oudste zoon van de Benjamin Willem (1839-1914), uit diens eerste huwelijk met Berendina Theodora Wilhelmina Evers (1840-1885), heette Willem Benjamin Blijdenstein (1867-1924), hij werd eveneens bankier. In 1895 vertrok hij voor een periode van tien jaar naar het Londense kantoor. Vanuit deze positie schreef hij veelvuldig aan zijn 'lieve papa'. Hij stelde zijn vader van alle zaken op de hoogte en vroeg - zeker de eerste jaren - om raad. Willem Benjamin voelde zich in het begin onzeker tussen de geroutineerde partners op het kantoor en met de personeelsperikelen wist hij ook nog niet zo goed raad. Hij informeerde zijn vader over de Engelse beursverwachting en schreef het laatste nieuws over de politiek en over zakenrelaties.

Ook de andere broers van Willem Benjamin, John, Theek en Louis, werden tot bankier opgeleid. Louis werkte in Hamburg waar Willem Benjamin hem bezocht. Van de vorderingen van Louis deed hij verslag aan zijn vader. John kwam naar Londen en ging daarna naar New York. Willem Benjamin maakte een reis naar de Verenigde Staten en liet zijn vader vandaaruit weten hoe het met John ging. John en Theek werden bankier, Louis koos voor het beroep van 'vruchtenkweker'.²

Willem Benjamin trouwde in het voorjaar van 1896 met Alida Gerharda (Lida) van Heek (1872-1932), dochter van Gerrit Jan van Heek (1837-1915) en Christine Friederike Meier (1842-1920). In de periode dat Willem en Lida in Londen woonden werden hun vier kinderen geboren, Willem, Dientje, Gerrit Jan en Krisje. Het nieuws dat Willem Benjamin over zijn gezin meedeelde, is sumier. Zijn vrouw onderhield de correspondentie over huiselijke zaken met haar schoonmoeder, de tweede echtgenote van Willem Benjamins vader, Theodora Wilhelmina Johanna Coninck Liefsting (1861-1922).³

Het jonge gezin had in Londen veel aanloop van familie. De vader van Willem Benjamin kwam regelmatig naar Londen, de ouders van Lida kwamen logeren, broers en zusters kwamen op bezoek, het was soms schipperen met de logeerruimte. Willem en Lida reisden ook vaak naar Nederland, ze logeerden dan in Enschede bij haar ouders, in Hilversum bij zijn ouders of huurden een huis aan het strand. In de winter kwam Willem graag naar Nederland om te schaatsen.

Willem Benjamin Blijdenstein begint de brieven aan zijn vader onveranderlijk met 'Lieve papa' en eindigt meestal met 'Uw liefh. W.' De brieven zijn meest dubbelzijdig op grote losse vellen geschreven of op een kleiner formaat, gevouwen en dubbelzijdig. Een enkele maal schreef Blijdenstein - enkelzijdig - op flinterdun papier. De brieven zijn voorzien van een voorbedrukt briefhoofd:

B.W. BLYDENSTEIN & Co.

**55-56, THREATNEEDLESTREET,
LONDON, E.C. 189 ..**

**TELEGRAM ADDRESS:
BLYDENSTEIN, LONDON.**

1 Wevers, 'Blijdenstein, Benjamin Willem', 9-12; Van Schelven, 'Sociaal-economische geschiedenis', 202; De Graaf, 'Geldhandel', 117-152.

2 *Nederland's Patriciaat* 33 (1947), 12, 26.

3 *Nederland's Patriciaat* 33 (1947), 26; 83 (2000/2001), 145-147.

Bij de transcriptie zijn duidelijke verschrijvingen verbeterd maar onduidelijk lopende zinnen zijn niet veranderd, algemeen bekende afkortingen zijn niet aangevuld, onbekende afkortingen zijn zonder toevoegingen weergegeven.

De originele correspondentie wordt in het Historisch Centrum Overijssel, in de inventaris van de Twentsche Bank⁴, inventaris nummers 3097 en 3103 bewaard.

⁴ De Boer en Mensema, Inventaris van het archief van de Twentsche Bankvereniging, later de Twentsche Bank N.V., 1854-1964.

De correspondentie

London, E.C. 10 Aug[ustus] 1895

Lieve papa!

Ingesloten zende ik u de notulen der bestuursvergaderingen der laatste 14 dagen. Ik kan u gelukkig mededeelen dat Mr. van Essen weder geheel in orde is en met zeer veel belangstelling de zaken nagaat. Als ik gelegenheid heb zal ik hem dezer dagen nog eens naar zyne vrouw vragen. Woensdag at ik bij Smyter en gisteren bij Van Druten, waar ik mij werkelyk heel goed geamuseerd heb. Morgen zullen wij waarschijnlijk wel met Mr. Brink op de rivier gaan. Wij denken er over een bicycle te nemen. Ik moet nl. voor ons huis mij eens een beetje op de hoogte stellen van de suburbs van London en geloof ik dat dit de gemakkelijkste wijze is. Mr. Brink wil er natuurlijk niets van weten. Toch geloof ik dat, als wij eenmaal beginnen, hij er op den duur ook wel een zal nemen. Van de week was er niets bijzonders. Alleen trok de Ned[erlands] Ind[ische] Ex. M[aatschapp]y weder £ 10000. op Mercantile Bank. Na vriendelijke groeten aan allen

Uw liefh. W.

London, E.C. 16 Aug[ustus] 1895

Lieve papa!

Wij hebben dezer dagen weder kwestie gehad met de Deutsche Effecten & Wechsel Bank te Frankfurt die waarschijnlijk tot resultaat zal hebben dat de connectie voorgoed is afgebroken. Het spijt mij vreeselijk, in dien dit het geval is; gaarne zou ik uwe opinie hier omtrent vernemen daar ik voor mijzelf het idee heb dat wij ons een beetje te veel hebben laten medeslepen door eene zekere antipathie, die hier bestaat tegen die instelling. Het is zeer wel mogelijk dat in ons optreden volstrekt niets te laken valt gezien van een business standpunt; voor een leek echter zooals ik ben, komt het gevoel op dat wij een beetje te kras zijn opgetreden, in aanmerking genomen de opinie, die den H.H. Brink en Van Essen heden hadden.

Ik was het gisteren volkomen eens dat er kras moest opgetreden worden, maar was heden van meening dat wij door moesten gaan met kras optreden. Dit echter was volgens mijne opvatting niet de meening [2] van de Heeren Brink en Van Essen. Daarom kwam het mij voor dat zij gisteren en trouwens wij allen te kras zijn opgetreden. Het geval heeft zich als volgt toegegaan:

De D[uitsche] W[echsel] & Eff[ecten] B[an]k telegrafeerde ons Dinsdag middag: “offrons 6000 long 056[”] in antwoord waarop wij hun telegrafeerden “Bedauern nur ab 25 draht.” Des middags ten ± 5 ure ontvingen wij een telegram: “Senden *achtzehntausend* pfund lang ab 25”. Mr. Brink was juist vertrokken. Mr. van Essen adviseerde Van Druten om te telegrafeeren dat wij 6000 tegen ab 25 zouden nemen en de 12000 nader zouden overeenkomen. Wij echter waren van meening, in aanmerking genomen, dat wij de vorige keer goede wissels hadden ontvangen om het er maar bij te laten en dus stilzwijgend accepteerden wij de 18000 tegen ab 25. Den volgende morgen zeide Mr. Brink het geheel eens te zijn met Mr. van Essen nl. dat wij hadden moeten telegrafeeren dat de rate at $\frac{5}{8}$ % slechts gold [3] voor de geoffreerde £ 6000. Gisteren morgen ontvingen wij 6000- in 3 wissels getrokken door Metallgesellschaft - und Wechselbank. Zij deelden ons mede dat de £ 12000- uiterlijk den volgenden morgen dus 14 Aug[ustus] door hen zouden verzonden worden, zoodat wij die den 15^{en} Aug[ustus] des middags hadden kunnen ontvangen. Tevens verzochten zij ons £ 12000- te storten bij de Union Bank of London per 15 Aug[ustus] fix. Er heerschte eene zeer verontwaardigde stemming over de gezonden wissels; het was niet bussinesslike om zulke wissels te zenden, die niet waren te vergelijken met prima bankaccepten en begreep men zich niet hoe een eerste bankinstelling zulks waagde te doen. Wij telegrafeerden dadelijk na ontvangst der £ 6000- “uns[e]re rate ab 25 verstand sich fuer bankaccepte sofortige Lieferung koennen angesagte 12000 nur tagesrate discountire und gegenwerth nach eintreffen einzahlen.”

Daarop ontvingen wij gisteren middag [4] hun telegram “in ihres depesche haben sie nichts vom Bank accepten erwachut da sonst absendung unterlassen 12000 rimessen heute dort eintreffen da gestern fruehpostlich abgesandt hoehere berechnung koennen nicht acceptiren.”; waarop wij telegrafeerden: “rimesse 12000 nicht eingetroffen koennen dieselbe nur tagesrate bei eintreffen abrechnen sonst zur

verfuegung halten". Daarmede was het gisteren afgelopen en ging ik zeer voldaan naar huis, in het idee dat wij zeer terecht hadden gehandeld en ons niet moeten laten ringelooeren. Heden morgen echter veranderde dat voldane gevoel in een spijtig gevoel, toen ik nl. de telegram der D[eu]tsche Eff[ect]en & W[ech]sel B[an]k las:

"Verspaetung durch eisenbahnunglueck in België entstanden retourniret zwoelftausend falls nicht Gebotgemaess abrechnen wollet verzichten auf weitere discontolimite ihrer seits". Het spijtige gevoel ontstond doordat het m.i. jammer is dat een zoodanige connectie wordt [5] afgebroken, niet omdat ik meende dat wij ongelijk hadden in ons krasse optreden van gisteren. De ons gezonden £ 12000 arriveerden heden morgen en waren allen getrokken door Metallgesellschaft Frankfurt a[m] M[ain] op J.L. Merton & Co. of Deutsche Eff[ect]en & W[ech]sel B[an]k. De wissels waren dus weder niet tot onze tevredenheid. Toen het al of niet afrekenen ter sprake kwam, was mijne meening dat wij na ons optreden van gisteren onmogelijk de wissels konden aftekenen tegen $\frac{5}{8}$ % dan alleen wanneer het disconto bedroeg $\frac{5}{8}$ % en meen ik dus dat ons telegram van heden morgen: "rimesse 12000 ingetroffen abrechnen ab 25" niet overeenkomstig onze handelwijze van gisteren was, terwijl het disconto heden $\frac{11}{16}$ is. Het moet nu in Frankfurt de impressie geven, dat wij hebben toegegeven òf uit angst voor het beleedigend telegram dat zij ons heden morgen zonden, òf omdat wij hebben ingezien dat gisteren door ons te kras is opgetreden.

Ik moet nog releveeren dat J.L. Merton & Co. A 1 staan aangeschreven [6] en werken (met een kapitaal van ± £ 250000-). Het zijn welbekende metaalbrokers.

Ik kom nu tot de volgende conclusie: I. òf ons optreden gisteren was in de gegeven omstandigheden zeer terecht, doordat wij terecht aanmerkingen op de gezonden wissels konden maken, zoodat er een principieel verschil bestaat tusschen Frankfurt en ons, of wissels prima zijn of niet; in dit geval echter hadden wij heden de wissels moeten terugzenden in aanmerking genomen hetgeen wij hun gisteren hebben geseind en hun antwoord daarop heden morgen.

II. òf ons optreden van gisteren is te kras geweest en zouden wij om dergelijke gevallen te voorkomen, onze opinie omtrent prima wissels eenigszins moeten wijzigen.

Het spreekt van zelf dat ik dadelijk toegeef dat deze mijne persoonlijke opinie moet opgevat worden als die van een leek in bankierszaken, het is alleen een persoonlijk gevoelen dat ik hier verdedig [7] en zal ik dit gevoelen ook heden middag in de vergadering brengen, door dezen brief aan u daar voor te lezen.

Ik heb dezen brief zoo even in de vergadering voorgelezen, omdat ik het aardiger vond tegenover de H.H. Brink en Van Essen, omdat zij niet moeten denken dat dit achter hun rug zou omgaan. Dhr. Brink gaf te kennen dat hij heden morgen deze £ 12000- tegen $\frac{5}{8}$ % had afgerekend omdat door het spoor oponthoud in België deze wissels eerst heden morgen aankwamen. Indien hij had kunnen verwachten dat ze eergisteren des namiddags reeds zouden aankomen, had hij het telegram: "uns[e]re rate ab 25 verstand sich fuer bankaccepte etc." niet verzonden.

Ik antwoordde daarop dat wij moeten aannemen met goede business mensen te doen te hebben, die toch niet als zij telegrafeeren wissels te zenden, daarmede één dag kunnen wachten. In elk geval had het spoorweg ongeluk den doorslag gegeven om de wissels tegen $\frac{5}{8}$ % af te rekenen.

Ik laat hier nog even copie van den [8] brief v[an] d[e] D[eu]tsche Eff[ect]en & Wechsel Bank volgen:

deze was geschreven 13 Augustus

"Nous avons l'avantage de vous remettre ce jour £ 2000- 13 Nov[ember]

£ 2000- "

£ 2000- "

dont credit moins $\frac{5}{8}$ % comme convenu.

Parcontre nous nous sommes permis de fournir sur votre caisse:

£ 5000 of Metallgesellschaft vue

£ 1000 Union B[an]k of London "

que venillez accenillir par notre débit.

Nous vous prions encore de verser à la Union B[an]k of London Ltd. £ 12000- le 15 cour. fisc[alité] par notre désus en contrevaletur desquels nous vous remettrons ultérieurement demain £ 12000- long à notre crédit moins $\frac{5}{8}$ % s.v.p.

Agreer Messieurs etc.

w[e]g[ens] Deutsche Eff[ecten] & Wechsel B[an]k.

Ik hoop dat gij mij hieromtrent eens uwe opinie wilt mededeelen en tevens wat gij er van vindt dat ik dezen brief in de vergadering heb voorgelezen.

Na heel veel groeten.

Uw liefh. W.

p.s. mocht de commissarisverg[adering] van Woensdag a.s. belangrijk zijn, dan hoor ik dit nog wel van u.

London, E.C. 20 Aug[ustus] 1895

Lieve papa!

Maandag morgen ontving ik uwen brief, waarin ik las dat gij deze maand niet meer in Londen zult komen. Ik vertelde dit aan Mr. Brink, die echter zeide dat hem dit zeer speet, daar hij wel eens met u had willen overleggen of hij niet eens een dag of 14 holiday kon nemen, in aanmerking genomen de zeer goede toestand van Mr. van Essen. Daarenboven heeft Mr. Wissmann reeds eenige malen gevraagd, wanneer gij over zoudt komen, daar hij u ook gaarne schijnt te willen spreken. Wat de vacantie van Mr. Brink aangaat, ik geloof niet dat gij daar over alleen de reis naar London moet ondernemen, want m.i. kunt gij dit wel schriftelijk afdoen en hem tevens op 't hart drukken goede maatregelen te nemen tijdens zijne afwezigheid. Ik voor mij zie niet in dat, als wij viere procuratiehouders hier zijn, Mr. Brink niet een poosje weg zou kunnen gaan. Mr. Brink vertelde mij dat het groote struikelblok [2] voor u de portefeuille is. Zou hier niet iets op te vinden zijn?

Zooals gij misschien verleden maand hier gehoord zult hebben, zijn wij bezig geweest om transacties met de Moskauer Intern. Handelsb[an]k te Litau in orde te brengen en is het gevolg daarvan dat wij door haar betalingen doen tegen haringdocumenten, die aan haar worden gezonden. Onze condities zijn $\frac{1}{2} \frac{0}{00}$ en de bank mag 6 à 8 blanco debet zijn tot een maximum van £ 4 à 5000-.

Heden morgen kregen wij een brief van deze bank, waarbij zij onze condities vroeg voor het accepteren voor hare rek[en]ing van 9 maands rembourstraits, welke door haar kort voor den vervaldag zullen gedekt worden. Wij hebben haar geantwoord dat wij zouden moeten bedingen of de verantwoordelijkheid van door ons goed te keuren koopers onder garantie van de Bank of het deponeeren van effecten door de Bank indien deze transactie geschiedt voor hare eigen rek[en]ing en dat onze commissie dan $\frac{3}{16} \%$ per 3 m[aanden] zou bedragen. Wij weten natuurlijk [3] niet of de Moskauer Bank hiermede genoeg zal nemen en daarom wilde ik uwe opinie eens vragen of wij, gesteld dat de Bank deze condities niet aanneemt, in blanco voor haar zouden kunnen accepteren. De informaties over deze bank luiden enorm gunstig en haar kapitaal bedraagt R[oe]b[el] 5.000.000 met reservefonds van R[oe]b[el] 1.000.000. M.i. zouden wy dan een limiet kunnen stellen en natuurlijk een hogere provisie moeten berekenen. Ik stel u deze vraag omdat het nog wel eens voorkomt dat zeer soliede transacties op het principe van het niet geven van blanco credieten afsluiten en geloof ik dat wij dit principe niet al te ver moeten uitbreiden, vooral niet wanneer wij met een tiptop bank te doen hebben.

Mr. van Essen blijft zich uitstekend houden. De verbouwing is gisteren morgen begonnen. Het is dezer dagen benauwd warm in London. Door Van Heek & Co. zal een proef worden genomen met ons voorstel om op ons te trekken.

Na vriendelijke groeten

Uw liefh. W.

London, E.C. 24 Sept[ember] 1895.

Lieve papa!

In langen tijd heb ik niets van mij laten hooren, en zal u nu van enkele dingen, die wij hier in uwe afwezigheid hebben gehad, op de hoogte brengen. Over 't algemeen heeft alles hier zijn gewonen loop gehad en is er niet veel bijzonders voorgevallen. Het zal nu de laatste week zijn dat ik de T.B.V. rek[en]ing houd; ik wacht tot Ringelestijn van zijn holidays terug komt en zal dan voor eenige weken de consignatien en nootro's en meta's nemen en zal Johnny de remboursen behandelen. Bij de afwezigheid van Ringelestijn heeft Mr. v[an] Essen diens werk overgenomen, geholpen door Johnny en Leopold en loopt alles geregeld. Mr. van Essen heeft zich al dezen tijd zeer goed gehouden, en is zelfs dikwijls opgewekt. Het komt mij voor dat hij zich dikwijls veel moeite geeft om niet weer te

vervallen in de zenuwachtige toestand, waaraan hij vroeger maar al te veel leed. Hij is elken morgen tijdig op het kantoor en vertrekt [als] een van de laatsten.

[2] Op de vergaderingen is het doorgaans heel kalm geweest, uitgezonderd enkele keeren als Mr. Brink meende in zijn oog gegronde aanmerkingen te moeten maken op de koersen, tegen welke Mr. J.B. Roelvink verschillende remises afrekende. Het komt nl. dikwijls voor dat ons remises worden toegezonden door Rée, Chapeauronge, Samuel etc. voor rek[enin]g v[an] A[mster]dam en dat A[mster]dam om die zoo afrekent dat de meta er weinig voordeel bij heeft.

Van Druten meende dat deze transacties vroeger liepen over een afzonderlijke rek[enin]g en dat deze rek[enin]g, door de last die het houden van meerdere rekeningen medebrengt, indertijd met onderlinge goedkeuring was afgeschaft. Deze transacties loopen nu over de meta en toevallig las ik dezer dagen een brief van Te Gempt, in wiens tijd dit zoo werd geregeld, waarin hij ons voorstelde om alles over de meta te laten loopen, waarbij hij uitdrukkelijk ons er op wees dat bovengenoemde transactie weinig of geen voordeel voor de meta zouden opleveren. Wat de reden daarvan is, [3] weet ik niet; doch het komt mij voor dat Mr. Brink altijd gaarne aanmerkingen maakt op handelingen van anderen en zich dan wel eens verbeeldt dat hij alles veel beter zou doen. Hoe het ook zij, ik heb voorgesteld om dit punt voorloopig te laten rusten en het dan eens ter sprake te brengen als Gij met Mr. J.B. Roelvink, die waarschijnlijk deze keer wel met u zal komen, hier zijt.

Eenigen tijd geleden is ook ter sprake gekomen het al of niet wenschelijke van het inrichten van een lokaal voor het archief. Dat is hier slecht in orde en gebeurt het nog wel eens dat een brief niet te vinden is. Butler is te oud en te ziek om dezen er aan te zetten en zouden wij iemand moeten aanstellen, die evenals in A[mster]dam verantwoordelijk is. Ik heb verleden de kelders onder N° 55 in oogenschouw genomen en het komt mij voor dat daar heel goed eene inrichting voor het archief kan in orde gemaakt worden. Het zou met eenige kosten gepaard gaan, doch geloof ik dat het op den duur van heel veel waarde [4] is om een goed archief te hebben.

Dezer dagen kregen wij van Glyn & Co. eene aanmerking op wissels op Crediet Lyonnais, die wij bij hem wilden deponeren voor loanzaken. Glijn had Smyter heel vriendschappelijk gezegd dat hij dit papier liever niet had en hebben wij dus hem dadelijk voor de £ 5000- op Crediet Lyonnais ander papier gegeven.

Gij herinnert u nog wel de laatste kwestie die wij met Deutsche Wechsel & Effecten Bank hebben gehad ongeveer een maand geleden, die eindigde met hun telegram dat m.i. hierop neerkwam dat zij niets meer met ons te doen wilden hebben. Gisteren morgen nu kregen wij een telegram, waarbij zij ons 20000 dollar aanboden. Ik ben heel blij dat zij bij ons terug zijn gekomen, maar ze hebben zich als kwajongens aangesteld en niet als een firma die er op gesteld is goed en fair aangeschreven te staan. Mr. Brink kwam met een lachende gezicht met het telegram binnen met de woorden: “Dat kan toch alleen een mof doen, kijk eens hier, heb [5] ik je niet gezegd dat zij over een poosje weer terug komen?["] Wij van onzen kant hebben deze transactie geaccepteerd met een profit van $1\frac{0}{100}$ en moeten wij in het vervolg op onze hoede zijn, dat ze ons geen loer kunnen draaien en dat wij zooveel mogelijk moeten trachten veel van hen te halen.

Het is hier dezer dagen vrij warm; s'morgens vroeg altijd erge mist, die tegen 10 uur opklaart. Johnny heeft deze maand bij ons in Richmond gewoont en maakt het heel goed. Wij hebben het heel aardig gehad, doch hadden zoo nu en dan ook wel eens woorden als wij het niet eens waren. Van Lida krijg ik goede berichten. Ik ben nog een paar dagen op 't Stroot geweest en frischt mij zoo 'n reisje altijd enorm op; wil men hier opgewekt en frisch blijven, dan moet men zoo nu en dan eens uit de City. Mama en u zullen wel een prachtige reis hebben gemaakt en hoop ik dat dit u heel veel goed zal hebben gedaan. Ik verlang erg eens een en ander te hooren. Wanneer denkt gij hier [6] te komen. De verbouwing op het kantoor is in vollen gang en zal deze wel begin October in orde zijn. Ik vind het een enorme verbetering, doch werd in den beginne nog wel eens over tocht, stof etc. geklaagd. De private room is heel flink en gezellig geworden en doet het mij veel genoegen dat Mr. van Essen bestand schijnt te zijn tegen de enorme drukte van het verkeer. Na vriendelijke groeten aan de Roelvinks

Uw liefh. Willem

London, E.C. 15 Oct[ober] 1895

Lieve papa

Ingesloten zende ik u het stuk van Ledeboer terug. Mr. van Essen was Maandag weder op het kantoor doch was erg zenuwachtig; zijn keel is nog niet geheel beter; ik voor mij geloof dat al die ziekten ontstaan door zijne geschokte zenuwen. Gisteren hadden wij een lange discussie over het al of niet nemen van de Prussian 4% consols. Mr. Brink was van opinie dat wij veel meer risico zouden loopen dat ze naar beneden gingen dan omgekeerd, en wel wegens de politieke toestand.

Ik ben het niet met hem eens en was er zeer voor dat wij een £ 10000 zouden nemen omdat er m.i. meerdere kans bestaat van eene rijzing dan van eene daling, omdat in de eerste plaats de politieke toestand op het oogenblik mij vrij bevredigend toeschijnt nu er als 't ware eene kleine toenadering bestaat tusschen Rusland en Duitschland, en ten tweede het bijna vaststaat dat er [2] geene conversie zal plaats hebben, zoodat 4% consols die op $\pm 103\frac{1}{2}$ staan een groote kans van rijzing hebben in aanmerking genomen dat de $3\frac{1}{2}\%$ op ± 103 staan. Eene andere reden van Mr. Brink was nog dat hij duurder geld verwachtte en dat op dit oogenblik alle soliede stocks hun toppunt hadden bereikt; dit laatste werd door Van Druten gedeeld. Gisteren ben ik uit Richmond verhuisd, blijf nu tot Vrijdag op de Hollandsche club en ga Maandag naar mijn boarding house. Nu tot Zaterdag.

Uw liefh. W.

London, E.C. 30 Oct[ober] 1895

Lieve papa!

Daar ik het in de laatste dagen met verschillende dingen erg druk heb gehad, was ik niet in de gelegenheid u van mij te doen hooren. Vooral met het huis, waarvan ik dezer dagen het huurcontract ontving, had ik nog al het een en 't ander te beredderen. Dit contract, zooals ik dat van mijn verhuurders heb gekregen, zou ik niet kunnen teekenen daar het mij nog al aan banden zou leggen. Ik heb het zoo even aan Mr. Rawlins gebracht en het met hem besproken, zoodat hij het mij weldra verbeterd en eenigszins veranderd terug zal zenden. Ik zal het u dan zenden in de hoop het spoedig terug te ontvangen.

Uw brief van gisteren ontving ik in goede orde; ik heb Van Druten van uw "plan" met Willy Ledeboer in kennis gesteld en hij zal moeite doen om hem geplaatst te krijgen. Wat Stoop aangaat, geloof ik dat zijn reden van weigering om Willy Ledeboer op zijn kantoor te nemen, een uitvlucht is, [2] want juist dezer dagen hoorde ik dat zij het weer erg druk op het kantoor hebben. Zeker ben ik er niet van, maar indien gij er op gesteld zijt, zal ik daarnaar wel eens informeeren. Het zou mij van Stoop tegenvallen daar dit nu m.i. een blijk is van ons niet ter wille te willen zijn uit angst voor latere concurrentie. Op het kantoor hier gaat alles goed. Mr. Brink was van morgen een beetje uit zijn humeur want de banken zegden hem heden £ 80000- op, hetgeen echter in den loop van den dag weder terecht kwam. Hij was zeer tevreden over Mr. J.B. Roelvink want deze was vandaag £ 8000 credit. Anders hadden wij ons weder kunnen voorbereiden op erge klachten. [Met] Mr. van Essen gaat het goed en is zelfs heel goed te spreken. Zooeven had ik George, den portier, bij mij die mij vertelde dat ze bij Stoop in den laatsten tijd doorgaans tot 12 uur op het kantoor zaten, wel een bewijs dat het nog al zoo heel slap in zaken bij hem niet is. Een ding dat ik ten gunste van Stoop in dezen kan aanbrengen, [3] is, dat hij u de plaatsing van Willy niet heeft geweigerd, maar aan den ouden Heer Ledeboer.

Zooals gij vernomen hebt, heeft een ambtenaar van Somerset house een en ander medegedeeld aan Sloot over affidavits. Uit den brief van de Tw[entsche] B[an]k las ik uwe opinie en ben het wel met u eens; alleen is het vervelend voor ons om telkens aanmerkingen te hooren; Mr. van Essen en ik zullen nu dezer dagen naar Somerset house gaan, opdat ik eens in de gelegenheid ben te vernemen, wat zij eigenlijk willen. Alleen zou ik wel gaarne willen weten of de Tw[entsche] B[an]k alleen coupons van hare klanten neemt en ze niet op de beurs koopt. Ik zou hiervan dan mededeeling kunnen doen.

Het feest ter eere van Stoop en Hotz Zaterdag l.l. was heel aardig. Johnny heeft niet gespeechd; daarmee zal ik wel bedoeld zijn, want ik heb ook nog een paar woorden gezegd. Heel veel groeten aan mama en andere familieleden

Uw liefh. W.

London, E.C. 31 Oct[ober] 1895

Lieve papa!

Mr. Van Druten heeft een plaats voor Willy Ledeboer kunnen krijgen bij Lumsden & Myers 18 Finchlane Threadneedle street E.C.; dit zijn de brokers bij wie wij sinds eenigen tijd onze zaken voornamelijk doen. Zij hebben hem echter medegedeeld dat zij Willy zouden willen nemen alleen als gewoon klerk geheel gelijk staande met de andere klerken, zoodat als er veel te doen is hij evenals de anderen moet blijven nawerken. M.i. zal dit ook wel natuurlijk de bedoeling van Willy zijn.

Over het salaris zal nader kunnen worden overlegd. Het best zal zijn dat Willy eens met hen correspondeerde of dat hij eens hier kwam om met hen te spreken. Ik zende u ingesloten de notulen, welke gij wel aan Ter Horst zult willen doorzenden.

Uw liefh. W.

London, E.C. 2 Nov[ember] 1895

Lieve papa!

In antwoord op uw schrijven omtrent den wissel op Paisley £ 1500- 3 m[aa]n[d[s], deel ik u mede dat ik deze kwestie heden middag in de vergadering bracht. In onzen brief van 31 Oct[ober] vroegen wij de T.B.V. of zij den wissel terug verlangde en kregen heden daarop ten antwoord om aan betrokkenen te vragen dit appoint te accepteren en bij eene andere bank betaalbaar te stellen tegen intrekking der onder onze berusting zijnde prima. Mr. Brink is echter van oordeel dat het beter zou zijn, indien wij u den wissel terugzonden, dan kan deze bij ons betaalbaar gesteld blijven, en kan de T.B.V. naar haar goedvinden met den wissel handelen. Wij hooren dan wel nader van deze kwestie in den brief van Maandag. Maar nu om op het principieele van de zaak te komen, zoo gaf Mr. Brink toe dat het misschien beter ware geweest dat wij niet dadelijk de T.B.V. hadden belast voor de extra rente [2] maar hadden kunnen wachten tot wij antwoord hadden gekregen op onzen vraag om hem al dan niet terug te zenden. In principe echter is een wissel geendosseerd aan ons en betaalbaar gesteld bij ons niet zoo mooi als een die bij eene andere bank is betaalbaar gesteld. Een geval als dit zal heel weinig voorkomen, maar indien dit meer zou voorkomen, nl. dat eene firma, die ons niets van hare betaalbaarstelling bij ons heeft doen weten, dit voor het vervolg meer zou doen, dan zouden wij, indien wij deden zooals gij ons adviseert, om hem op de portefeuille te laten afloopen en zelf het renteverlies te lijden, hierdoor veel renteverlies moeten lijden, hetgeen toch zeker niet uwe bedoeling is. De Soerabayasche zal wel aan betrokkenen hebben aangeraden om dezen wissel bij ons betaalbaar te stellen, maar dan had deze *de T.B.V.* en in elk geval toch de betrokkenen, van wien wij nooit gehoord hebben, *aan ons* moeten mededeelen dat zij dit zouden doen. Mr. Brink maakt nog eene opmerking, [3] toen wij de firma Campbell & Calderwood in the Scottish Commercial List op zochten, bleek ons dat dit sugar mill engineers zijn; volgens deze lijst is het eene fatsoenlijke firma, doch Mr. Brink kan niet nalaten de opmerking te maken dat het hem niet duidelijk was, waarvoor de Soerabayasche trekt op sugar mill engineers. Hij wil uwe opmerkzaamheid hierop vestigen, daar wij zulke groote posities met de Soerabayasche hebben.

Heden morgen waren Mr. van Essen en ik in Somerset house; wij hebben den ambtenaar gesproken, die aan Sloot eene aanmerking had gemaakt: deze deelde ons mede dat hij dit niet had gedaan om aanmerkingen te maken, avant dat hij dan de formulieren C zou hebben geweigerd, maar dat hij niet alleen aan Sloot maar aan alle andere banken zijne persoonlijke opinie had medegedeeld om hen toch steeds tot voorzichtigheid aan te sporen. Het kwam mij [4] voor dat Sloot zich een beetje ongerust had gemaakt maar in elk geval hebben wij hem gezegd dat hij ons steeds op de hoogte moest houden indien hij aanmerkingen kreeg.

Wij hebben verzocht dat hij bij eventueele aanmerkingen in het vervolg steeds naar een van de partners zou vragen. In elk geval kan ik u mededeelen dat de formulieren C. geheel in orde zijn. Na vriendelijke groeten

Uw liefh. W.

London, E.C. 4 Nov[ember] 1895

Lieve papa!

Ik zend u hierbij het huurcontract van het huis in Finchley Road.
Ge moet eerst den copybrief lezen dien H. Quintin aan Owers den house agent heeft geschreven, die

onze mondelinge behandeling weergeeft. Zooals gij zult zien is het een repairing lease, doch heb ik eenige bepalingen ten mijnen voordeele kunnen maken, waarvan de voornaamste is dat ik na 3 jaar het huis mag verlaten zonder eenige repairs te maken, [2] doch waarvoor ik dan eene boete van £ 80- zal moeten betalen. Dan heb ik er 6 weken huur af kunnen krijgen, zoodat ik begin te betalen op 8 Febr[uari]. Dezen brief van H. Quintin heb ik aan Mr. Rawlins gegeven, die het contract nu zoo heeft veranderd dat ik geloof er nu wel genoeg mede te kunnen nemen. Gisteren ben ik met Mr. Brink en Betsy naar het huis geweest; zij vonden het heel aardig.

Wat mij echter nog meer medeviel, waren de prachtige omstreken; vlak bij ons huis is Hampstead Heath, waar men geheel buiten is, hetgeen een groot voordeel is voor des zomers.

[3] Zooals Gij wel uit den brief van Lida zult hebben gezien, was zij ook zeer met het huis en de ligging ingenomen. Wat het bouwen aan den overkant aangaat, ik kan geen garantie krijgen, doch wel zeide Owers mij dat er nog hoegenaamd geen plannen voor bestonden. Ik geloof niet dat dit zoo spoedig zal gebeuren daar een eindje verder mijn huiseigenaar een massa land heeft met groote borden, waarop te lezen staat dat daar weldra first class huizen zullen verrijzen. Indien het u eenigszins mogelijk is, zou ik het verhaal gaarne Woensdag morgen weder terug hebben, daar [4] ik het dan door Mr. Rawlins zal laten doorzenden naar den advocaat van Mr. Cave; ik zal hun dan verder het contract laten uitvechten, doch zou gaarne eerst eens uwe meening willen vernemen.

Gisteren was ik den geheelen dag bij Mr. Brink met wien ik over zeer vele kwesties, de T.B.V. betreffende, gesproken heb.

De zaken gaan hier naar wensch en schijnt de groote speculatie hier eenigszins gekalmeerd te zijn. Onze winst in het derde kwartaal is netto iets over de £ 4000 getaxeerd, ongeveer gelijk aan verleden jaar; alleen is de onkosten en salarissen hooger. Hoe maakt Harry 't, ik hoop weldra van u te hooren dat hij weder geheel beter is.

Uw liefh. W.

London, E.C. 6 Nov[ember] 1895

Lieve papa!

Het doet mij veel genoeg dat het huurcontract uwe goedkeuring wegdraagt; ook ik verwacht dat wij er een heel gelukkigen tijd zullen doorbrengen. Het zal later voor ons eene aardige afwisseling zijn als gij later ons maandelijks een paar dagen komt gezelschap houden, want wij rekenen er vast op dat gij altijd uw intrek bij ons komt nemen als gij hier in London komt. Ik heb het contract heden aan Mr. Rawlins overhandigd, die het door zal zenden. Ik hoop nu maar [2] dat onze huiseigenaar geen bemerkingen maakt.

In de notulen van Amsterdam las ik heden het overlijden van den Heer Groskamp; dit schijnt mij zeer ernstig toe vooral voor zijne vrouw en massa kinderen, die nu waarschijnlijk wel niet langer het groote huis in Hilversum zullen kunnen bewonen. In uwen volgenden brief zal ik gaarne van u vernemen of gij geen bezwaar ziet om voort te werken met de Soerabayasche en of onze posities goed gedekt zijn. Uwen laatste brief aan mij heb ik aan de Heeren Brink en Van Essen laten lezen, die het geloof ik vrij wel met u eens waren, getuige de lange brief die gisteren werd geschreven over Van der Meden & Co. De berichten over deze firma luiden niet zoo heel gunstig. Een dezer dagen heb ik Mr. Brink eens gevraagd, of hij wel oppaste [3] om geen misbruik te maken van de gemakkelijheid van de L[on]don & County Bank ten opzichte van onze disconto zaken met haar; Mr. Brink vindt bij haar een gemakkelijke nemer van ons minder mooi papier en ben ik nu wel eens bang dat de L[on]don & County B[an]k op een goeden dag daarmede zal eindigen, wanneer wij daar eens misbruik van gingen maken. Mr. Brink zeide dat hij daarvoor wel zorg droeg; ik heb hem voornamelijk deze vraag gesteld omdat hij zelf altijd zoo vreeselijk particulier is op wissels die ons van buiten af worden gezonden en dadelijk aanmerkingen pleegt te maken, soms wel eens een beetje overdreven.

De London & County [Bank] is eigenlijk ons eenige disconto huis op het oogenblik want de National Provincial Bank bedankt er voor om zulk papier van ons te nemen en prachtige mooie wissels houdt Mr. Brink liever in portefeuille. Vandaag [4] hebben we £ 100.000 loan genomen bij de Indian Council tegen 1% tot 4 December, hetgeen nog al aardig is, want bij verschillende banken moeten wij 1% betalen van dag tot dag, zoodat wij dan ook aan het opzeggen zijn geweest. Van Laverge & Mees heb ik de laatste dagen weinig gezien; alleen hoor ik dat het erg flauw is op de Stock Exchange en dat er van zaken doen niet veel komt. In Parijs waren heden 3 faillissementen waarvan een, die nogal met

veel kapitaal schijnt te werken een zekere Curson, misschien geholpen zal worden. Na vele groeten verzocht te hebben aan de Heeren Roelvink
Uw liefh. W.

London, E.C. 11 Nov[ember] 1895

Lieve papa!

Het is hier dezer dagen op de Stock Exchange een angstige tijd geweest; Vrijdag en Zaterdag werd het bijna een paniek en vertelde Mees mij dat het verschil in prijs van de meeste fondsen nog grooter was dan in de Baring crisis.

Toevallig hebben wij er [voor] een dag of 14 op de vergadering nog over gesproken om een groot gedeelte van onze floaters op te ruimen om ze dan weer tegen goedkoopere prijzen in te kopen. Het feit echter dat wij hier niet kunnen werken zonder floaters en daar wij onmogelijk konden voorzien dat plotseling zulk eene verandering als wij Vrijdag en Zaterdag in de prijzen van soliede fondsen zagen kon ontstaan, heeft ons hiervan afgehouden. Wel hebben wij f 40000- Pennisular tegen de hoogste prijzen verkocht en heeft Mr. Brink aan Pember [&] Boyle de overige £ 30000- in handen gegeven, in dien hij daarvoor een goeden prijs kan krijgen.

Achter af gezien hadden wij de £ 85000- Metr[opolitan] ook maar moeten verkopen, toen [2] ze 103 genoteerd stonden; wij hadden ze Zaterdag weder tegen 10½ kunnen in kopen. Zelfs de soliedste fondsen werden veel lager genoteerd, Engelsche consols 2¾ % daalden van 107 tot 105. Heden liet alles zich op de Stock Exchange beter aanzien en werden Consols genoteerd 106¼; Lord Salisbury schijnt de wereld weder gerust gesteld te hebben door zijn speech van Zaterdag avond; ik vond deze speech dan ook heel mooi en kunnen de Engelschen m.i. van geluk spreken dat hij in deze omstandigheden prime Minister is en niet Roseberry. Ik zend u hierbij een gedeelte van the Standard, waar het gesprokene op the Guildhall Banquet is wedergegeven. Men verwacht hier deze week eenige faillissementen en worden zelfs 2 groote brokers genoemd, die in moeielijkheden verkeerden. Van Parijs werd heden een telegram volgens bijgaande slip gezonden: de Parijsche bankiers schijnen dus ook niet geheel op hun gemak. Van Druten krijgt wekelijks berichten van Ledeboer, die hem zooveel mogelijk op de hoogte houdt: [3] wij krijgen die ook gewoonlijk te lezen, doch moet ik zeggen dat hij mij in dit opzicht niet zeer medevalt; vooreerst zijn ze bijna niet te lezen en dan vertelt hij in veel woorden, wat hij in weinige kan mededeelen. Hij zal dit echter langzamerhand wel leeren; trouwens ik zelf moet zeggen dat het zeer moeielijk is om kort en krachtig in weinige woorden mede te deelen wat men te zeggen heeft en doe ik moeite om mijn stijl te verbeteren; hierin bewonder ik altijd Mr. J.B. Roelvink en Mr. van Essen. Gij moet hier natuurlijk niet aan den ouden heer Ledeboer mede deelen wat ik schrijf omtrent zijn zoon, want het zijn private brieven van Hens aan Van Druten, zoodat wij er niets mede te maken hebben.

Mr. van Essen is tegenwoordig weer geheel in order en is steeds goed te spreken; hij heeft dezer dagen een gewichtige decisie genomen ten opzichte van zijn zoon; deze schijnt erg musikaal te zijn en geen plezier te hebben om later in zaken te komen. Mr. van Essen heeft nu toegestaan dat hij naar het conservatoir zou gaan, [4] en dit schijnt hem nogal wat opoffering te hebben gekost, want hij had hem veel liever op het kantoor laten komen; ik zeide hem dat ik hem gelijk moest geven, want dat, indien zijn zoon had volgehouden, hij dit waarschijnlijk toch niet had kunnen beletten en dat hij zodoende toch niet een goed man van zaken zou worden. Uw laatste brief deed mij veel genoegen en hoop ik dat de Soerabayasche niet een man als Schroder als directeur zal krijgen, want deze heeft ook op mij steeds de indruk gemaakt van niet zeer betrouwbaar te zijn.

Wij verwachten u hier de volgende week; Lida komt Vrijdag nacht over en komt bij Mrs. Scott, mijn boardinghouse; ik ga dan gedurende haar verblijf hier in een ander huis, doch blijf bij Mrs. Scott eten. Na vriendelijke groeten
Uw liefh. W.

London, E.C. 15 Nov[ember] 1895

Lieve papa!

Ingesloten zend ik u de notulen van de vergaderingen alhier. In zaken is het hier veel kalmer dan verleden week om dezen tijd; toen er als 't ware een paniek heerschte. De soliede fondsen zijn weder op hunne gewone prijzen gekomen. Consols weder 107% en onze Metr[opolitan] bereikten gisteren

weder 103.

Tegen deze prijzen zou Mr. Brink bij een eventueel bod, wel een gedeelte willen verkoopen. De Stock Exchange was heden weder iets beter dan gisteren. Er hebben slechts weinig faillissementen plaats gehad, omdat de grooteren de kleineren hebben geholpen; van Barneto wordt beweerd dat hij 10 kleinere brokers uit den brand heeft gered bij de laatste settling. De Nederl[andse] St[ock] Ex. M[aatschapp]ij trok heden op ons £ 25000 lange wissels a/c Ned[erlandse] Handelmaatschappij. Zooals Gij weet trekt de N[ederlands] Ind[ische] Ex. nu tegenwoordig nog wel eens op Credit Lyonnais; deze week zonden Reiss & Co. ons remises tot een bedrag van £ 2500- en £ 800, wissels v[an] d[e] N[ederlands] Ind[ische] Ex. [2] m[aatschapp]y op Credit Lyonnais; deze wissels werden bij het ter accept aanbieden niet dadelijk geaccepteerd bij gebreke van advies.

Ik moet zeggen dat mij dit veel genoeg doet, opdat de Ned[erlandse] Ind[ische] Ex. M[aatschapp]ij goed zal gevoelen dat hare vroegere rek[en]ing met ons veel gemakkelijker was. Deze remise was voor rek[en]ing van T: Steiner & Co., die ons heden schreef dat zij zouden onderzoeken wiens schuld het was en dan wel zouden zorgen dat het nooit meer zou voorkomen. Van Van Druten vernam ik dat de Van den Bergh Margarine Ltd. hare traite dd £ 24000- bij verval zal dekken, want dat zij het een beetje als eene beleediging hebben beschouwd dat de W[echsel] & Eff[ecten Bank] deze M[aatschapp]ij niet als voldoende soliede [vonden] voor het te kort dat eventueel op het onderpand mocht bestaan. Het spijt mij wel, hoewel ik toch geloof dat zij hierin erg kleingeestig hebben gehandeld.

Zonder meer voor heden

Uw liefh. W.

London, E.C. 23 Nov[ember] 1895

Lieve papa!

Heden morgen was Mr. Wissmann bij Mr. Brink, die ons mededeelde dat hij zoo niet langer met Laverge kon doorwerken; Mr. Brink liet mij roepen en ik zeide aan Wissmann dat hij dezer dagen een brief van u zou ontvangen. Ik schrijf dit, opdat Gij weet dat ik dit aan Wissmann heb medegedeeld.

Wissmann schudde erg zijn hoofd over Laverge en liet zich in dien mate uit, dat indien gij nog zoudt willen dat hij en Laverge te zamen zouden blijven, hij u alsnog de onmogelijkheid daarvan zou trachten te bewijzen en anders zou probeeren om van Hardy te Berlijn £ 15000- kapitaal te krijgen. Dit zou hem ten eerste spijten, maar hij kon niet de risico loopen dat de naam van Wissmann & Co., die op het oogenblik zeer goed is, door speculatieve transacties van Laverge zou worden in opspraak gebracht. Hij zag in Laverge een heel goed broker, maar als jobber was deze ongeschikt. Mr. Brink stipte nog even aan, dat hij hoopte dat ze bij elkander zouden blijven, maar dat Wissmann uwen brief nog moest afwachten, om dan aan u zijne opinie daaromtrent mede te delen.

[2] Het zou mij spijten, indien gij Laverge uwen steun zoudt moeten ontzeggen en hoop ik, dat, mocht het tot eene scheiding komen, wat ik wel verwacht indien het van Wissmann zal afhangen, Gij nog wel in staat zult zijn om hem op eene andere wijze, het bij eene eventuele vestiging v[an] hem als broker, voort te helpen.

Ik hoop dat gij vannacht eene goede zeereis hebt gehad, niettegenstaande de zware wind, die gisteren avond kwam opzetten.

Mr. Brink gaat niet voor Dinsdag op reis.

Na vriendelijke groeten

Uw liefh. W.

London, E.C. 27 Nov[ember] 1895

Lieve papa!

Ik ontving uw schrijven van Maandag en heb den brief aan Wissmann & Co. bezorgd. Naar aanleiding daarvan sprak ik heden Laverge, dien ik meende eene raad schuldig te zijn, daar het mij ten eerste zoude spijten, indien het tusschen Wissmann en Laverge tot een breuk zou komen. Ik heb Laverge daarom aangeraden, om Wissmann eens privaats te zijnen huize over deze aangelegenheid te gaan spreken en dit niet te doen, zooals tusschen hen zoo dikwijls geschiedt, in een paar minuten tusschen de business uren in. Hij moet dan m.i. trachten om de verhouding tusschen hen beter en

intiemer te maken, maar dan ook eenigszins toegeven dat hij verkeerd gewerkt heeft gedurende den laatsten tijd en als 't ware toonen dat hij Wissmann als zijn meerdere beschouwt.

Laverge ziet hier nog al tegenop, omdat hij bang is dat Wissmann hiervan misbruik zal maken; niettegenstaande dit hoop ik hem toch overreed te hebben. Ik zal hem nu spoedig wel weer spreken om het resul[2]taat van deze bespreking te vernemen. Tevens heb ik hem op het hart gedrukt om vooral niet onverschillig te worden en om langzamerhand zijne positie zoo voordeelig mogelijk af te wikkelen.

Indien het mij mogelijk is, zal ik hem gaarne in deze kwestie van raad dienen. Hij vatte uw brief heel goed op en moest u in zijn hart gelijk geven over uwe aanmerkingen.

Wij zijn dezer dagen bezig geweest met het verkoopen van een gedeelte van de £ 85000- 2½ % Metropolitan Consols.

£ 25000 verkochten wij Maandag tegen 102½ netto, gisteren £ 5000- tegen 102¹³/₁₆ netto en £ 5000- tegen 102⁷/₈ netto en heden £ 10000- tegen 103% netto.

Ik moet zeggen dat ik zeer tevreden ben over dezen verkoop en vind het daarom nog al aardig, omdat het een beetje mijn idée is geweest. Mr. Brink is altijd huiverig om iets goeds weg te doen, ook als er goede prijzen voor te bedingen zijn, ik hoorde daarom met zo'n genoeg eenige dagen geleden dat hij een gedeelte van de floaters aan Pember & Boyle tegen een bepaalden prijs in handen had gegeven. Voor heden niets meer.

[3]

London, E.C. 28 Nov[ember] 1895

In vervolg op mijn brief van gisteren, kan ik u nog mede deelen dat wij heden weder £ 10000- 2½ Metropolitan Consols verkochten tegen 103¼ netto. Ik geloof dat het eene goede methode is om bij kleine beetjes te verkoopen, wij krijgen dan betere prijzen, getuige onze transacties in Metropolitan Consols van de laatste dagen. Wij zijn echter van plan om er nu een stop aan te zetten en voorloopig de £ 35000 Metropolitan Consols die wij nog over hebben te behouden, tenzij natuurlijk wij een fabelachtige prijs kunnen bedingen. Ik zou gaarne eens uwe opinie willen vernemen over het verkoopen van deze floaters; ik geloof wel dat gij hiermede ten zeerste zult instemmen.

Van Rée, De Chapeauronge en Samuel hebben wij gisteren tegen 1³/₈ £ 27000- lange wissels gekregen en heden van de Deutsche Eff[ecten] & W[echsel] B[an]k u[it] Frankfurt £ 10000- tegen ¹⁵/₁₆ op de Union Bank. Heden was het disconto hier 1¼. Jammer dat wij verleden week de aangeboden £ 10000 Union B[an]k niet tegen 1½ hebben genomen. Mr. Brink is Dinsdag naar Parijs vertrokken en kan ik gelukkig verklaren dat hier alles goed [4] loopt. In antwoord op mijn schrijven zond Ledeboer mij ingesloten brief, dien ik na lezing door u gaarne terug zou ontvangen. Zooals Gij zult bemerken heeft hij mijn brief principieel op iets anders gegooid en heb ik hem Dinsdag dadelijk geantwoord dat ik van zijn ijver en toewijding nooit anders dan goeds had gehoord, maar dat mijn brief aan hem slechts ten doel had, om hem te doen inzien dat hij verkeerd handelde tegenover u. Uit zijn brief maak ik op dat hij dit ook wel degelijk inziet, maar het nu op iets anders heeft willen gooien om geen ongelijk te bekennen. Lida en ik zijn gisteren begonnen om uit te zien naar meubelen etc. voor ons huis; we gaan dan des middags om 4 uur van het kantoor om eens poolshoogte te nemen en bezoeken dan verschillende magazijnen. Gij moet mij nog eens mede deelen wat uwe opinie is omtrent onzen uitzet nl. meubelen van het huis etc. Na vriendelijke groeten Uw liefh. W.

p.s. Het groote nieuwtje hier is, dat Goudsmid geengageerd is met mej. Lockhart.

London, E.C. 7 Dec[ember] 1895

Lieve papa!

Uwen brief van 4 December ontving ik in goede orde. Den ingesloten brief heb ik den heer Wissmann overhandigd. Laverge heb ik nog niet over een en ander gesproken; gisteren was daarvoor geen gelegenheid en hoop ik van hem nu de volgende week zijne opinie te hooren. Ik geloof dat hij zal trachten om met Donald voor eigen rekening te beginnen. Ik weet hiervan niets met zekerheid te zeggen maar ik geloof dat de verhouding tusschen Wissmann en Laverge nu niet zoo goed is, dat zij alles in het werk zullen stellen om bij elkander te blijven. Wissmann komt mij voor gaarne bevrijd te worden van Laverge en Laverge ziet niet genoegzaam in dat het zijn belang is om alles in het werk te stellen om met Wissmann samen te blijven werken. Ik heb deze week minder kunnen schrijven dan ik wel gewild had; ik heb mijn tijd tegenwoordig wel noodig, want behalve de kantoorwerkzaamheden

moeten Lida en ik nu reeds beslissing nemen [2] omtrent ons huis en de meubeleering daarvan. De volgende week zullen wy nu waarschijnlijk beslissen, welke meubelmaker wij eens eene opgave van de kosten voor meubeleering zullen laten opmaken. Wij zijn er beide voor om ons huis eenvoudig te meubeleeren maar zeer soliede en dat soliede is hier nog wel duur. Ook geloof ik dat wij voorloopig alleen het hoog noodige moeten bestellen om dan later, als wij hier eenmaal wonen, alles te voltooien. In zaken gaat het hier naar wensch. De £ 30000 Metropolitan Consols bezitten wij nog: ze staan genoteerd 103. Zooals Gij uit de notulen zult zien hebben wij £ 22000- 2½ % City of L[on]don Corporation gekocht tegen 100⁷/₈ netto, vervaldag 1 Jan[uari] 1898. Bij de B[an]k of Engl[and] hebben wij eerst geïnformeerd en deze beschouwt ze even goed als de 2½ Metropolitan Consols. Mijns inziens is dit een goede koop geweest.

Vandaag disconteerden wij £ 15000 bij den National Provincial Bank tegen ¾ %, natuurlijk waren dit alleen mooie wissels; Mr. Brink zou deze transactie zeker aan het hart zijn gegaan. Nu De Chapeauronge & Co. snel [3] uit elkander gaan, moeten wij trachten een ander in hun plaats te krijgen.

Wij zijn nu begonnen aan Frege ons privaat disconto te telegraferen, hopen dat wij met hem aan den gang kunnen komen. De Wissel & Effecten Bank had altijd heel veel vertrouwen in deze firma en als ik mij niet vergis is dit ook het geval bij de T.B.V. Van Druten zeide mij van morgen dat het zoo lastig was om met private banken in Duitschland aan den gang te komen, omdat Mr. Brink er zeer tegen is om saldo's bij haar te laten staan; ik zou toch zeggen dat hierop wel een enkele uitzondering mag gemaakt worden indien wij te doen hebben met firma's als Rée, Frege, Samuel etc. Wat is uwe opinie hieromtrent? Met rekeningen met andere banken als b.v. de Filiale te Dresden, Eff[ecten] & Wechsel B[an]k etc. is niets te verdienen. Zoo spoedig mogelijk schrijf ik u weer. Na vriendelijke groeten ook van Lida

Uw liefh. W.

London, E.C. Dec[ember] 10 1895

Lieve papa!

Eerst gisteren morgen ontving ik the draft der deed of partnership voor mijne optreding als vennoot in het kantoor alhier. Waarschijnlijk is deze reeds Vrijdag door u verzonden, doch daar de mail Zaterdag eerst na kantooruren inkwam, werd deze Maandag morgen eerst bezorgd. Het spijt mij dat ik het stuk Zaterdag niet heb ontvangen, daar ik Zondag zulk een goede gelegenheid had gehad om het te bestudeeren. Gisteren morgen heb ik het doorgelezen en gisteren middag nog eens met den heer Van Essen. Wij hebben het vergeleken met zijn oude contract dat in sommige opzichten nog wel afweek van het nieuwe. Mr. van Essen is nu bezig het contract nog eens door te lezen en zal het heden avond mede naar huis nemen, om u dan zijne op en aanmerkingen mede te deelen. Ik ben het geheel met u eens dat gij mij niet dadelijk eene al te gunstige positie geeft en dat ik door mijn eigen toedoen mijne positie langzamerhand moet [2] trachten te verbeteren. Ik heb toch reeds veel voor als oudste zoon van mijn vader en vind ik het niet meer dan billijk dat voor een groot deel mijne werkzaamheden mijne positie moeten verbeteren. Den inbreng van £ 3775- vind ik billijk tegenover de heeren Brink en Van Essen; ik moet echter zeggen dat de risico op de petroleum aandeelen vrij groot is, want indien een volgend jaar de bronnen in Indië uitgeput zijn, zijn de aandeelen weinig meer waard. Dan is de verhouding tusschen een *reserve floater* account ad £ 10000- en het aantal floaters (± £ 250000) nog al klein, zoodat er geen grooten daling noodig is om dat reservefonds geheel aan te spreken. Ik maak u hierop voornamelijk attent, omdat Gij mij deze £ 3775- wilt voorschieten en ik u bij eene eventuele waardevermindering dit niet zoo heel spoedig zal kunnen terug betalen. In verband met mijn inbreng van £ 3775- moet ik u nog wijzen op clause 5, waarbij bepaald wordt dat ik geen original capital behoef in te brengen: deze £ 3775 moeten dus m.i.

[3]

London, E.C. Dec[ember] 11 1895

als zoodanig beschouwd worden.

Mr. van Essen zeide mij heden morgen (d.i. Woensdag) dat hij geene aanmerkingen had op het contract; alleen zou hij om het kapitaal v[an] d[e] T.B.V. alhier van £ 150500 op £ 150000 te brengen, zelf zijn kapitaal willen brengen op £ 2000-, zoodat wij dan voor de T.B.V. een rond cijfer van £ 250000 zouden krijgen.

In clause 15 wordt eerst gesproken over 5% on the capital of the partners en op pag. 13 (2^e regel onder aan) van the 4% interest on the cash capital of the partners; moet dat 5% niet veranderd worden in

4%. In dezelfde clause komt voor de verliesverdeeling nl.: $\frac{10}{13}$ voor de Tw[entsche] B[an]kv[erening] en $\frac{1}{13}$ voor ieder van ons: is er een reden voor dat deze verdeeling in *dertienden* gaat en de winstverdeeling in *veertienden*.

Mijn $\frac{1}{6}$ inbreng heeft natuurlijk betrekking op den inbreng in de oude firma, mijn $\frac{1}{7}$ op de deelneming in de nieuwe firma.

Heden avond zend ik u het contract terug; ik hoop dat het u morgen tijdig [4] moge bereiken.

Alles loopt hier goed. Wij hebben met het hooge disconto verleden week nogal veel wissels van het buitenland gekregen en disconteeren ze nu dagelijks weer weg tegen $\frac{3}{4}$ %. Gisteren heeft Smyter gedisconteerd voor het eerst bij de National Bank en eenige dagen geleden bij de National Provincial Bank; natuurlijk vergeten wij onzen vriend de London & County B[an]k niet. Gedurende de laatste dagen hebben wij niets van mr. Brink gehoord; deze schijnt in Nice te zijn. Van morgen kwam Ad[am] Roelvink hier: Wissmann schijnt zich nog al positief uitgelaten te hebben en niet meer met Laverge te willen samen werken. Heden middag gaan Lida en ik bij Adam eten in the Royals, heel gezellig om zoo nu en dan eens goede vrienden hier over te zien. Na heel veel groeten

Uw liefh. W.

London, E.C. Dec[ember] 14 1895

Lieve papa!

Ik bedank u voor uwe uitlegging van mijne opmerkingen over het contract. De verschillende kwesties in het contract zijn mij nu duidelijk en eveneens den heer Van Essen dien ik uw brief heb laten lezen. Het doet mij veel genoegen dat Gij deze kwestie zoo goed als in orde hebt; want Gij zult een zeer drukken tijd hebben gehad door het opmaken van zulk een contract.

Met Ad[am] Roelvink heb ik een paar aardige dagen gehad. Den eersten dag hebben Lida en ik met hem gegeten en den 2^{en} dag heb ik hem, Laverge en Johnny ten eten gevraagd. Wij hebben toen nog een en ander met Laverge besproken en ben ik nu zeer benieuwd, wat uw antwoord zal zijn op den brief, dien Laverge u heeft geschreven. Daar ik Zaterdag geen tijd meer had, zet ik heden (Maandag) den brief voort. Ik moet beginnen met de slechte tijding dat Mr. van Essen heden een telegram zond, dat hij waarschijn[2]lijk tegen 12 uur zou komen en dat hij nu ($\pm$ 5 uur) nog niet is verschenen.

Ik weet natuurlijk niet wat de reden kan zijn, doch zal morgen, indien hij weder afwezig is, hem gaan opzoeken om zodoende te onderzoeken wat de reden is van zijne afwezigheid. Hij was den laatsten tijd zeer goed en hoop ik niet dat deze afwezigheid hare oorzaak heeft in de vroegere ziekte. Heden morgen toen ik alleen met Van Druten in de private room zat, vertelde deze mij dat hem aangeboden was de plaats van Meyer, die eenige weken geleden tot manager van de London & Houseatic Bank is benoemd. Door een van de firmanten van Lazard Bros, een groot vriend van den directeur der L[on]-don & Houseatic B[an]k, werd aan Van Druten medegedeeld dat, indien hij solliciteerde, hij tot sub-manager benoemd zou worden. Van Druten heeft hem geantwoord dat hij niet zou solliciteeren, daar hij alles aan B.W. Bl[ijdenstein] & Co. te danken had en zijne positie daar niet wilde opgeven. Het is m.i. een bewijs van zijne groote gehechtheid aan u; ik heb

[3]

London, E.C. 16 Dec[ember] 1895

hem gezegd dat ik dit ten eerste van hem op prijs stelde en dat ook gij dit op hooge waarde zoudt weten te schatten. Zoudt gij hem niet eens een briefje doen toekomen ten teken van uwe groote tevredenheid. Hij is werkelijk voor ons van zeer veel waarde en zult gij dit misschien wel in zijn salaris moeten doen blijken.

Ik kom hierop nader terug; ik moet nu eindigen, want er is een massa te tekenen

Uw liefh. Willem

London, E.C. 17 Dec[ember] 1895

Lieve papa!

Tot mijn leedwezen moet ik u weder slechte berichten van Mr. van Essen overbrengen; heden morgen na een telegram dat wij van Mrs. van Essen ontvingen heb ik de stoute schoenen maar aangetrokken en ben naar Blackheath gegaan. Ik vroeg naar Mr. van Essen, die achter te bed lag; na eenige tijd gewacht te hebben, kwam Mrs. van Essen beneden, die ik echter in eene deplorabele toe-

stand aantrof: zij slingerde van den eenen kant der kamer naar den anderen kant en viel toen op eene stoel neer. Ik behoef u niet te zeggen dat het mij moeite kostte haar naar haar man te vragen; zij deed zich enorm veel moeite om zich goed te houden en vertelde mij dat Mr. van Essen van nacht om 2 uur een toeval had gekregen en op den grond was gevallen en dat daar door zijn neus erg aan het bloeden was gegaan. Zij had toen tot 6 uur naast zijn bed gezeten, na welk uur hij weder was gaan slapen; toen ik kwam om 12 uur sliep hij nog, zoodat ik hem niet heb gezien. Ik vroeg Mrs. van Essen of ik Dr. [2] Clark even kon spreken, die toen werd gehaald en mij alleen mededeelde dat Mr. van Essen volkomen rust moest hebben en dan morgen misschien weer op het kantoor zou komen. Ik heb hem toen aangeraden om Mr. van Essen vooral thuis te houden tot hij weder geheel in orde was, want dat wij het op 't oogenblik zeer goed zonder hem konden doen. Ik voor mij heb liever dat Mr. van Essen maar weg blijft, indien hij in zulk een toestand verkeert. Wat er waar is van al deze verhalen, kan ik niet nagaan, daar Mrs. van Essen misschien het volgende oogenblik niet meer weet wat zij pas te voren heeft gezegd. Ik zou wel eens van u willen vernemen of het misschien goed is dat ik Mr. van Essen, als hij terugkomt en weder normaal is, mededeel in welk een toestand ik zijn vrouw heb gevonden; hij moet toch eindelijk inzien dat zulk een toestand niet voort kan duren zoowel voor zich zelf als voor zijne vrouw: het frappeerde mij toch dat toen ik haar, op een vraag door haar gedaan, hoe Mr. van Essen toch wel op het kantoor was, antwoordde dat hij den laatsten tijd zoo heel goed was, zij mij vroeg of dit werkelijk [3] zoo was, waarop zij begon te huilen. Hoe 't ook zij, het komt mij voor, dat al moge voor een groot deel de schuld aan haar liggen, Mr. van Essen zich ook wel veel te verwijten zal hebben in zijn gedrag tegenover haar, getuige haar uitroep *what does it matters to me*, toen ik haar omtrent zijn toestand ondervroeg. Een andere vraag is of wij Mr. Brink moeten telegrafeeren om dagelijks zijn adres op te geven; ik wilde dit doen doch de andere procuratiehouders adviseerden mij dit niet te doen, daar dan Mr. Brink in voortdurende angst zou zijn en niets meer aan zijn holidays zou hebben. Hier is veel voor te zeggen, vooral daar hij nu de volgende week terug komt en er op het oogenblik niets is, waarmede wij in moeielijkheden zouden kunnen komen. Gewoonlijk is er om dezen tijd van het jaar weinig belangrijks en geen van de procuratiehouders ziet bezwaar om het eenige tijd te doen zonder Mr. van Essen. Er valt nu natuurlijk veel te teekenen; het spijt mij zeer dat al deze dingen samen vallen met het verblijf van Lida hier, want ik kan [4] nu zoo slechts een middag weg om voor huis en meubelen uit te zien. Hierover zou ik gaarne het resultaat van uw onderhoud met Lida's vader vernemen.

Heden vertelde Van Druten mij dat den nieuwe submanager van de L[on]don & Hauseatic B[an]k £ 600- per jaar voorloopig zou verdienen; hij zeide er bij dat deze B[an]k dus goedkoop uit is nu, dan indien *hij* sub-manager was geworden. Van Druten heeft mij indertijd al eens gezegd dat hem hier al dikwijls eene offerte was gedaan, maar dat hij steeds geweigerd had op zulk eene offerte in te gaan, omdat hij te veel voelde voor u en onze firma om voor een meerder profit van een paar honderd pond van u weg te gaan. Maar toch geloof ik wel dat zulk een bewijs van groote trouwheid door u in aanmerking zal moeten genomen worden. Van Druten is werkelijk voor ons veel waard, hetgeen ik ook nu weder heb gemerkt met de afwezigheid van Mr. Brink; mij treft steeds zijne groote bescheidenheid en dan geloof ik dat hij hier erg gezien is op de markt. Alles gaat [5] hier naar wensch; wij hebben ± £ 200000- loan tegen 1% loopen tot in Jan[uari], zoodat ze ons daarmee niet lastig kunnen vallen. Na vriendelijke groeten

Uw liefh. Willem.

London, E.C. 20 Dec[ember] 1895

Lieve papa!

Even een paar woorden om u mede te deelen dat ik uwen brief van gisteren ontvangen heb en aan Laverge den brief overhandigd heb. Ik hoop dat gij mijnen brief van 17 December hebt ontvangen; hierin deelde ik u mijne bevinding omtrent Mr. van Essen mede. Deze is nog niet verschenen, doch heeft mij eenen brief geschreven dat hij een fainting fit had gehad en erg zwak was, dus nog een paar dagen thuis moest blijven.

Zoudt Gij mij even willen melden of gij bij uw plan, om Ringelestyn de balans te A[mster]dam te doen opmaken blijft; hij zou dit gaarne weten, want wilde dan reeds den 2^{en} Kerstdag vertrekken, om alles goed te kunnen tellen. Indien Gij noodig vindt dat ik Maandag a.s. op de Commissaris vergadering verschijn, dan verwacht ik een telegram. Ik geloof echter dat het nu beter is dat ik hier blijf, om-

dat [2] wij op 't oogenblik onze handen vol hebben. Amerikanen vliegen naar beneden; het is te hopen voor de houders van deze fondsen dat dit van voorbijgaanden aard is.

Na vriendelijke groeten

Uw liefh. W.

London, E.C. 21 Dec[ember] 1895

Lieve papa!

Ik ontving uwen brief van gisteren, waarop ik nader zal terugkomen, daar ik nu eenigszins gehaast ben wegens de drukte op het kantoor.

Deze is alleen dienende u mede te deelen dat alles hier op het kantoor in orde is en wij geheel buiten de Amerikaansche crisis staan. Wij hebben $\pm$ £ 1000- dollar in portefeuille, waar wij natuurlijk op het oogenblik niet af kunnen komen. De prijzen van Amerikaansche fondsen varieren als 't ware heden elke minuut; de laatste berichten ($\pm$ 12 uur) zijn dat ze iets beter zijn, terwijl de markt slechter begon dan ooit. Ik heb uwen vraag of men geen bezwaar ziet een paar dagen nog zonder Mr. Brink te zijn, den procuratiehouders voorgelegd en noch zij noch ik zien daarin eenig bezwaar. Ik ben blij dat Mr. Brink zijne holidays uit kan blijven; ik weet zijn adres en kan hem indien noodzakelijk elk oogenblik per telegraaf bericht zenden.

[2] Stoop ziet de toestand zwaar in, m.i. een beetje al te zwaar; Laverge schijnt, zooals Breukelman mij tenminste verzekerde, op het oogenblik buiten gevaar te zijn. Ik heb met hem nog niet over uwen brief gesproken. Ingesloten zend ik u de notulen der vergaderingen.

Ik zou uwe opinie wel eens willen vernemen over den inkoop van Consols; deze zijn nu $\pm$ $1\frac{1}{2}$ % achteruit geloopt en staan nu op $103\frac{1}{2}$. Ik geloof dat het niet kwaad zou zijn om tegen een prijs van $\pm$ 103 à 104 deze $2\frac{3}{4}$ % consols in te koopen. Gij behoeft niet bang te zijn dat wij zooiets zouden doen zonder alles goed bekeken te hebben, maar daar ik in de toestand van tegenwoordig nog geen oorlog zie aan komen, geloof ik dat het een mooie transactie zou zijn. Trouwens ik zie deze fondsen zoo gauw nog niet op 103 komen. Gij kunt dus [de] commissarissen op het oogenblik gerust stellen en hun zeggen dat ons tweede half jaar tot nu toe goed uit zal vallen. Onze floaters zijn dezelfde behalve de £ 55000 Metr[opolitan], die wij verkocht [3] hebben tegen goede prijs en de £ 22000- L[on]don Corporation, die wij eenigen tijd geleden inkochten. Ringelestyn verklaarde zoo even dat, indien wij buiten faillissementen blijven, onze eigen winsten wel iets minder zullen zijn, dan verleden jaar, omdat de rente rekening niet zooveel zal opleveren, doch indien wij de profits van de Dordtsche en van Wissmann er bij nemen dan zal het zeker zoo goed als verleden jaar zijn. Mr. van Essen is heden niet terug gekomen; zijn zoon was hier heden morgen, dien ik echter tot mijn spijt niet gesproken heb; Van Druten zeide dat die niet veel had beweerd over de toestand van Mr. & Mrs. van Essen en had gezegd dat het all right was.

Mijne opinie is, dat gij gebruik moet maken van mijnen ondervinding omtrent de toestand van Mrs. van Essen; ik geloof dat wij niet meer kunnen afgaan op hetgeen Mr. van Essen over zijne vrouw mededeelt. Indien Gij van Mr. van Essen eene scheiding zoude kunnen bewerkstelligen van zijne vrouw [4] dan geloof ik dat Mr. van Essen nog te redden is; hij zou dan tevens moeten beloven niet meer aan muziek te doen, want volgens zeggen van zijne vrouw doet hij daar tegenwoordig weer veel aan en dit schijnt hij volstrekt niet te kunnen verdragen. Na vriendelijke groeten aan Heeren Commissarissen

Uw liefh. Willem.

p.s. Wilt Gij de notulen na lezing aan Ter Horst overhandigen.

London, E.C. 30 Dec[ecember] 1895

Lieve papa!

Het deed mij genoegen uwen brief heden morgen te ontvangen. Uw brief van Maandag 1.1. kwam niet in mijn bezit.

Heden was Mr. van Essen op het kantoor, doch was nog erg zenuwachtig en stil. Ik heb in het geheel niet met hem over verschillende dingen gesproken, daar hij er niet over begon en op het kantoor kwam, alsof hij daar elken dag was geweest gedurende de laatste weken. Het spijt mij dat verleden week geen resultaat is genomen op de Commissaris vergadering, doch is daaraan weinig te doen.

Daar ik geen gelegenheid zal hebben u dit jaar weder te schrijven wegens de drukte, die wij hier de eerste dagen zullen hebben, zoo wensch ik u bij dezen hartelijk geluk met het nieuwe jaar en hoop ik dat het jaar 1896 u weinig zorgen moge verschaffen en in de eerste plaats dat gij geheel genezen zult van dien lastigen neuskwaal. Gij moet dan in alle mogelijke opzichten den raad van uwen dokter volgen en eens een goede vakantie nemen, die gij wel noodig hebt.

[2] Ik hoop dat gij dit jaar nogal tevreden zijt geweest over mijn werken hier en dat, moge Van Essen u in den laatsten tijd nog al zorgen verschaft hebben, deze eenigszins zullen verminderen door mijn aanwezig zijn in London. Ik voor mij kan u verklaren dat ik bij den dag meer liefde krijg voor eene zaak die door u met medewerking van uw chefs op zulk eene hoogte is gebracht en dat ik mij met alle mogelijke kracht zal toeleggen om geheel op de hoogte te komen van de Londensche zaak. Voor u is 1896 een jaar, dat uwe zorgen eenigszins heeft verminderd, door de aanneming van het nieuwe contract; ik verwacht dat uwe mede werkers al het mogelijke in het werk zullen stellen om de zorgen, die gij nog hebt, te helpen dragen. Na hartelijke groeten aan de huisgenoten

Uw liefh. Willem.

London, E.C. Jan[uari] 1 1896

Lieve papa!

Ik sprak heden Mr. van Essen en zeide hem dat het uwe bedoeling was hem toe te staan zijn geld bij ons te laten staan tegen 4% per jaar en dat wel tegen 1 jaar fix, zoodat hij het recht heeft op 3 Dec[ember] '97 dadelijk op te zeggen. Hij dacht er over om dan £ 8 à £ 10000- bij ons te deponeeren. Dit is toch in orde?

Ik heb heden aan de L[on]don Bank of Mexico and S[ou]th America Ltd. instructies gegeven voor de verdere 40000 Mexican dollars. Deze bank belast ons ½ % commissie en hoop ik dat zij ons niet te veel in den koers zal snijden. Ik heb den manager medegedeeld dat misschien deze transacties meer-malen zouden voorkomen en dat ik hoopte dat, wat de kosten aangaat, wij zouden kunnen concurreren met de andere Mexicaansche firma's.

Ik hoop dat deze wijze Scheltema & Co. niet duurder zal uitkomen, hetgeen [2] ik echter betwijfel. Wij zouden hierop dan later iets anders moeten vinden en kan dit misschien wel, indien deze transacties niet zoo plotseling behoeven te worden afgesloten.

Zou er geen kans zijn om Van Essen te ontslaan, indien hij zulks wenscht, van zijne participatie in de deelneming in syndicaten. Hij is immers aansprakelijk tot een zeker bedrag; ik geloof wel dat hem dit zou ontslaan van meerdere zorgen, hetgeen met 't oog op zijne zenuwachtigheid wel aan te raden is.

Wilt gij mama en andere familieleden nog wel hartelijk voor mij gelukwenschen; ik heb het dezer dagen nog al druk, zoodat ik niet kon schrijven

Uw liefh. W.

p.s. Wij waren gisteren voor £ 265000- in de Bank; call money heden 2½ %
Metropolitan Stock gisteren gedaan 101½.

London, E.C. 9 Jan[uari] 1896

Lieve papa!

Hartelijk dank voor uwen laatsten brief, dien ik niet eerder dan nu kon beantwoorden. Ik hoop ook dat de volgende 25 jaren even voorspoedig voor de Tw[entsche] B[an]kv[erenigin]g mogen zijn als de gepasseerde 25 jaren en dat Gij in 1921 uwe tevredenheid daarover zult kunnen te kennen geven.

Voor al in London zie ik elken dag dat wij onze zaken nog zoo ver kunnen uitbreiden, door onze connecties over Engeland te vermeerderen. Het crediet is aanwezig; wij moeten ons echter veel moeite geven om van dat eens gevestigde crediet gebruik te maken en te zorgen dat wij onze klanten op flinken degelijke wijze behandelen. Ik hoop dat ik op het laatste van dit jaar of ten minsten zoo spoedig mogelijk eens naar Manchester kan gaan om eens kennis te maken met onze oude connecties en zoo mogelijk nieuwe aan te knopen. Mr. van Essen is op het oogenblik weder dagelijks op het kantoor aanwezig en is weder heel goed te spreken. Voor gij de volgende week met hem spreekt, [2] zou ik u eerst daarover nog wel eens willen spreken. Op het oogenblik woon ik het 3^e paniekje in

zaken bij, maar nu in Zuid-Afrikaansche waarden. Ik moet zeggen dat ik het 't eerste jaar wel heb getroffen.

Den 31^{en} Dec[ember] en 1 Jan[uari] hebben Johnny en ik het zwaar te verantwoorden gehad. Nu is de eerste drukte voorbij, waar over ik niets rouwig ben. Bij de Van Heeks hebben ze 3 vreeselyke daagjes beleefd. Jan heeft in Calcutta cholera gekregen en schijnt een oogenblik zeer ernstig te zijn geweest. De laatste telegrammen zijn improving satisfactorily. Het was een onoverkomelijke slag voor de familieleden geweest indien Jan deze ziekte niet te boven was gekomen.

Na hartelijke groeten en na u verzocht te hebben ingesloten notulen aan Schlencker te overhandigen
Uw liefh. Willem.

p.s. Ik verwacht u Dinsdag a.s. hier.

London, E.C. 11 Jan[uari] 1896

Lieve papa!

Ingesloten zend ik u het contract door Mr. Rawlins opgemaakt.

Ik vestig uwe attentie op de volgende plaatsen:

1ste bladz[ijde] 3: Van Essen deelt toch wel in de profits over 1895 van de zoogen[aamde] Manchester business: volgens het stuk van Rawlins zou dit niet het geval zijn.

Gisteren schijnt Mr. van Essen weder flauw gevallen te zijn; hij werd heden door zijn dochter gebracht en gehaald. Mr. van Essen was echter zeer goed te spreken.

Nog één ding heb ik u te vragen: heden ontvingen wij van een ons onbekende firma uit Glasgow een brief: deze bood ons aan wissels, geaccepteerd door Deutsche firma's en betaalbaar [te] London. Zij vroegen ons of wij deze wilden nemen. Bij de vergadering bestond groot bezwaar om foreign domiciles te nemen. Ik meen dat gij mij [2] eens hebt medegedeeld dat het verkeerd is om foreign domiciles te weigeren.

Moeten wij nu, indien wij goede informaties over deze firma krijgen, eene zoodanige transactie weigeren? Mijns inziens kan dit tot meerdere zaken aanleiding geven. Het bezwaar van de vergadering is, dat men in tijden van crisis nergens terecht kan met deze foreign domiciles.

Ik hoop dat Gij vannacht een goede reis hebt gehad. Na hartelijke groeten

Uw liefh. Willem.

p.s. Bijna had ik nog vergeten er u attent op te maken dat volgens het stuk van Rawlins Mr. van Essen uittreedt op 31 Dec[ember] 1895. Dan zouden zijne handteekeningen in Januari niet meer geldig zijn en zou dit moeilijkheden kunnen veroorzaken met accepten, door hem onderteekend. Moet die datum dus niet veranderd worden of er bij gezegd dat zijne handteekening nog geldig is gedurende een bepaald tijdstip.

London, E.C. 14 Jan[uari] 1896

Lieve papa!

Wij hebben in onze correspondentie met de Nederl[andse] Bank en Cred[iet] ver[enigin]g voor Z[uid] Afrika niets gevonden omtrent verantwoordelijkheid bij telegrafische uitbetalingen. Wij schreven daarom heden aan deze instelling om ons op te geven in welken brief zij ons daarover hebben geschreven. Wij zullen dus haar antwoord daarop afwachten en u dan nader melden. Mr. van Essen [2] laat zich heden onderzoeken bij een specialiteit en was dus niet op het kantoor. Ik hoop dat deze hem goede berichten kan geven omtrent de zenuwziekte. De prijzen op de Stock exchange waren heden beter. Metropolitan stocks waren 102¾ à 103¼. Wij zullen nu wel spoedig kunnen verkopen tegen 103½.

Na hartelijke groeten

Uw liefh. W.

London, E.C. 16 Jan[uari] 1896

Lieve papa!

Ik ontving uwen brief van gisteren met den brief aan B.W. B[lijdenstein] & Co., dien ik aan Mr. Brink overhandigde, na hem zelf ook gelezen te hebben. Mr. van Essen zal waarschijnlijk eerst

Maandag op het kantoor komen, zoodat ik u eerst dan antwoorden kan. Mr. Brink heeft tegen den brief geen bezwaren. Alleen beschouwt deze het als niet juist dat Mr. van Essen zou deelen in de winsten van 1896 naar [2] verhouding van de winsten gemaakt in 1895. Mijns inziens is dit uwe bedoeling niet en meent gij dat Van Essen over 1896 een bedrag zal krijgen, gelijk aan het bedrag dat hij zou hebben gekregen indien hij nog partner was verminderd met winst uit de Manchester business. Ik ga heden avond naar Enschede om een en ander met de familie Van Heek te bespreken omtrent mijn huwelijk. Maandag morgen ben ik weer terug.

Na hartelijke groeten

Uw liefh. Willem.

London, E.C. 22 Jan[uari] 1896

Lieve papa!

Eerst heden ben ik in de gelegenheid uwen brief van 15 Jan[uari] te beantwoorden, daar Mr. van Essen er op gesteld was hem Maandag mede naar huis te nemen, daar hij niet goed in staat was er toen over na te denken. Heden bracht hij, begeleid door zijne dochter, den brief terug. Hij was weer geheel van streek en bleef slechts eenige minuten. Hij wenscht nog eenige dagen beraad over de kwestie van het fourneeren van $\frac{1}{6}^{\text{de}}$ deel van de door ons aan W[issmann] & Co. voorgesloten £ 10000.

Met het oog op zijne toestand, die de laatste week m.i. is verslechterd, geloof ik dat het goed is om de circulaire, waarin medegedeeld wordt dat hij ophoudt te teekenen voor de firma, zoo spoedig mogelijk te verzenden. Mr. Brink en ik spraken hierover heden en waren van deze opinie. Ingesloten gaat de circulaire, door Van Essen opgemaakt.

Wat uwen brief van 15 Jan[uari] betreft, zoo verschillen Mr. Brink en ik van opinie omtrent uwe bedoeling. Volgens Mr. Brink is het uwe bedoeling dat Van Essen in 1896 [2] zal verdienen evenveel als hij heeft verdiend in 1895 verminderd met de profits uit de Manchester business etc. door u met name genoemd. Ik ben van meening dat het uwe bedoeling is, om aan Van Essen uit te keeren over 1896 een bedrag, zoo groot als hij zou verdiend hebben in 1896, indien hij partner ware geweest in dat jaar, zoodat het bedrag grooter of kleiner zal zijn al naar mate het jaar 1896 beter of slechter uitvalt. Mij komt dit laatste veel rationeeler voor, daar de uitkeering aan Mr. van Essen wel eens een heel zware post voor ons kantoor kon worden, indien wij het ongeluk zouden hebben ons te moeten afschrijven ten gevolge van een eventueel faillissement. Ik gun Van Essen natuurlijk gaarne een groot bedrag, maar het zou m.i. niet in alle opzichten billijk zijn, indien door de uitkeering aan Van Essen het reserve fonds van verschillende leden van het Londensche kantoor zou moeten worden aangesproken. Het is u voornamelijk te doen om Van Essen zoo veel mogelijk te steunen; hij heeft daarom geen risico te loopen over 1896, maar het zou evenmin goed [3] zijn dat, indien 1896 slecht mocht uitvallen, het Londensche kantoor aan Van Essen zou moeten uitkeeren een bedrag gelijk aan hetgeen hij heeft verdiend in een bij uitstek goed jaar. Gaarne verneem ik van u welke uwe bedoeling is. Zooals ik u schreef ben ik verleden week 2 dagen in Enschede geweest om vast te stellen den dag van ons huwelijk. Wij hebben daar voorloopig den 20^{en} Maart voor gekozen. Ik hoop begin Maart hier klaar te zullen zijn en heb dan bijna 3 weken om voorbereidselen te maken voor den grooten dag. Hoewel wij het in den beginne niet gezellig vonden om steeds op de huwelijksreis te moeten denken dat wij op een bepaalden datum weer terug moeten zijn, zoo hebben wij ons daar over heen gezet en besloten om terug te zijn met de algemeene vergadering, die hoop ik dan wel zoo laat mogelijk in April zal kunnen plaats hebben. Ik vind het aardiger om daar tegenwoordig te zijn, vooral daar ik de balans in London opmaak en het de eerste keer zal zijn dat ik als partner deze vergadering hoop bij te wonen. Ik sprak in Enschede Oom Albert; ik zocht hem op doch vond hem zeer [4] afgefallen; ik ben heel bang dat hij het niet lang meer zal maken. Zoudt Gij aan Adam Roelvink willen mededeelen dat bankiers in Singapore geen commissie of provisie in Rek[enin]g C[ou]r[an]t berekenen en dat zij bij credit saldo's een kleine rente vergoeden.

Smyter heeft hiernaar geïnformeerd. Adam vroeg mij hierover; ik kan hem zelf hier over niet meer schrijven daar de brief dan heden avond niet meer weggaat. Na hartelijke groeten

Uw liefh. Willem.

London, E.C. 23 Jan[uari] 1896

Lieve papa!

Ingesloten zend ik u de notulen van onze vergaderingen van af 1 Jan[uari], die gij na lezing wel aan Ter Horst zult willen overhandigen. Hieronder komt voor een staat van floaters op 31 December 1895. Deze is percies zoo gebleven, behalve dat wij gisteren £ 5000- 2½ % Metropolitan Consols verkochten tegen 103¹¹/₁₆ netto. Ons geheele bezit van floaters is dus nu £ 247000-.

Hoewel 103¹¹/₁₆ een brutale prijs is voor 2½ % fonds, zoo geloof ik toch dat een nog hoogere prijs niet onwaarschijnlijk is in de naaste toekomst. Wij hebben Pember [&] Boyle weder £ 5000- in handen gegeven tegen 104; hij heeft echter deze prijs nog niet kunnen maken. Alles laat zich aanzien dat het geld vooreerst nog erg goedkoop blijft, zoodat wij het begin van 1896 gunstig zijn ingegaan met ons floatersbezit.

Indien gij dezen staat van floaters niet voldoende acht, wilt gij morgen wel even seinen, hoe gij hem wenscht. Mijns inzien is hij voldoende en is dit uwe bedoeling.

[2] Hoe komt het dat de aandelen Ned[erlands] Ind[ische] Ex. M[aatschapp]ij, die 140 hebben gestaan, nu op 114% staan; heeft deze instelling een groot verlies geleden. Zorg nu maar, dat Gij u niet opwindt op de Commissarisvergadering. Na hartelijke groeten

Uw liefh. Willem

London, E.C. 24 Jan[uari] 1896

Lieve papa!

Heden ben ik bij Mr. Rawlins geweest, die in de te verzenden circulaire de volgende veranderingen heeft gemaakt:

“We beg to inform you that we have as from the last admitted into partnership Mr. W.B. Bl[ijdenstein], the eldest son of our senior.”

”We regret at the same to announce that owing to failing health Mr. J. van Essen has felt compelled to retire from the firm, though he will continue to be attached to the house as a general adviser.

We are etc.

Mr. W.B. Bl[ijdenstein] will sign

Van Essen ceases to sign.

Zonder dat ik hem iets had gezegd, bleef hij dadelijk steken op de woorden: “our business” en vond het beter deze er uit te laten; dan heeft hij “feels compelled” veranderd in “has felt compelled[”]. Wij spraken ook nog over het al of niet noodzakelijke van in de circulaire te zetten: “Mr. van Essen ceases to sign.”

[2] Volgens Mr. Rawlins was het wel zeer veilig om dit in de circulaire te vermelden, maar bepaald noodzakelijk was het niet. Indien hij zulk eene circulaire zou ontvangen waarin gemeld stond dat Mr. v[an] E[ssen] zou ophouden voor de firma te teekenen, zou hij als hij een outsider was, denken dat er eenige kwestie was geweest tusschen de firmanten. In elk geval heeft Mr. van Essen zelf dit in de circulaire vermeld, zoodat ik voor mij niet inzie dat er eenig bezwaar kan bestaan dat het er in blijft. Mr. Brink zou ook zeggen dat het er zeer goed kan uitgelaten worden.

Ik heb nog eens met Mr. Brink gesproken of er bezwaar bestaat dat Mr. van Essen nog eenigen tijd de teekening der firma behoudt. Wij zijn niet bang dat hij verkeerde dingen zal doen; maar zooals wij hem hier de laatste dagen zagen, vonden wij het raadzaam dat hem de stukken, die hij nog moet onderteekenen, worden voorgelegd, opdat hij dit met volle verstand doe[t]. Hij was eergisteren zoo zenuwachtig, dat met hem eigenlijk niet te spreken viel. Heden echter was hij weder hier en hoewel in den beginne erg van streek [3] kwam hij later bij en kon ik hem zelfs over verschillende kwesties vragen doen. Hij bleef hier ongeveer een uur en was weder vergezeld van zijne dochter.

Met het geen gij schrijft omtrent de som die wij bij wijze van uitkoop aan Van Essen restitueeren op het einde van 1896, kan ik mij bij nader inzien geheel vereenigen en heeft Mr. Brink daartegen evenmin bezwaren.

Ingesloten een brief van Van Druten, wien ik verzocht om u zelf te antwoorden. Deze transacties schijnen zeer zelden voor te komen en geloof ik dat de omstandigheden, waaronder Van Druten deze koers ad 11.95 heeft genomen, wel eenigszins te verdedigen zijn. Ik vind het echter in principe beter

om in het vervolg van de voordeelige omstandigheden, waarin wij te dezen opzichte verkeer, gebruik te maken en tevreden te zijn met eene kleinere winst, al nemen wij dan niet de marktprijs in aanmerking.

Ik zal mama zoo spoedig mogelijk schrijven omtrent de feestelijkheden voor ons huwelijk. Het is de gewoonte in Enschede dat de [4] ouders van den bruidegom de bruidstranen⁵ geven, zoodat ik geloof dat u van deze gewoonte niet moet afwijken, daar dit in Enschede maar aanleiding tot praatjes zou geven. Het is trouwens voor u ook nog wel aardig om eens zoo'n ouderwetsch feest in uwe geboortestad te geven. De ouders van de bruid geven dan gewoonlijk het feest, dat plaats heeft na het trouwen. Behalve dit zou ik ook heel gaarne mijn vrienden nog eens in Hilversum willen ontvangen. Het spreekt vanzelf dat indien gij van plan zijt vóór Mei naar Zwitserland te gaan, de Algemeene vergadering vroeger moet plaats hebben; van Eva echter hoorde ik verleden avond dat gij eerst begin Mei zoudt gaan.

Zijt Gij nog van plan de een of andere feestelijkheid te organiseeren bij de algemeene vergadering ter eere van het afloopen van het 25 jarig contract? Na hartelijke groeten

Uw liefh. Willem.

London, E.C. 4 Febr[uari] 1896

Lieve papa!

Ingesloten de notulen tot en met Zaterdag 1 Febr[uari]. Ik geloof dat het op 1 Febr[uari] genotuleerde weergeeft wat uwe bedoeling was omtrent de decisie over de tantièmes. Van de overboeking door B.W. Blydenstein Jr. heb ik nog niets vernomen, zoodat gij deze kwestie nu wel in orde zult maken. Ik heb van neef nog niets vernomen, doch Lida heeft mij geschreven dat haar vader het zelfde denkbeeld had gehad nl. om de som, die hij mij ter leen zou geven op fl 120000 te brengen en de fl 36000- die over blijven, van de som die Lida medekrijgt, te nemen. Ingesloten zend ik u 2 briefvormen, één voor de Bank of England en één voor de National Provincial Bank. Wilt Gij hierop uwe handteekening zetten en ze mij dan retourneren. Alles gaat hier zijn gewone gang. Ik eindig daar ik geen tijd meer heb. Na hartelijke groeten aan mama

Uw liefh. Willem.

p.s. de notulen zult gij wel aan Ter Horst willen overhandigen

London, E.C. 6 Febr[uari] 1896

Lieve papa!

In antwoord op uwe vraag omtrent de storting kan ik u mededeelen, dat ik met u had afgesproken om u bij B.W. Blydenstein Jr. te belasten eerst nadat de storting van neef Van Heek had plaats gehad. Deze zou immers eene ronde som van fl 156000- storten en zou ik u dan belasten voor de overblijvende fl 24000- + het restant dat noodig was om de £ 15000- vol te storten in verband met de koers.

Het spijt mij dat gij neef in Enschede niet hebt gesproken. Gij vraagt mij verder hoe deze boeking moet zijn; ik begrijp niet wat gij hiermede bedoelt; het hoofd in de boeken hier zal m.i. moeten zijn

Mr. W.B. Blydenstein Capital account.

De door u gevraagde stukken zal ik Zaterdag medebrengen.

Met uw voorstel aan Band waren wij reeds ingenomen. Indien dit depot hier zal komen is het toch voor een jaar vast. Dit zou dus geheel gelijk staan met eene kapitaalvergrooting. Is het afgesproken [2] dat wij voor het vervolg voor acceptprovisie kunnen berekenen naar verhouding van $\frac{1}{24}$ per maand? Alles in aanmerking genomen zou dit voor ons dus zeer voordeelig zijn. Na hartelijke groeten

Uw liefh. Willem.

5 Bruidstranen: drank, gedurende de bruidsdagen aan de bruiloftsgasten geschonken. Inzonderheid hipocras en boerenjongens.

London, E.C. 19 Febr[uari] 1896

Lieve papa!

Heden middag bespraken wij op de vergadering de kwestie Mirandolle Voute & Co. Wij zijn tot de conclusie gekomen dat wij hunnen traites [van] 4 m[aands] en 6 m[aands] z[ijner] t[ijd] wel kunnen accepteren tegen $\frac{1}{4}$ % en $\frac{1}{3}$ % provisie, indien wij het volgende in aanmerking nemen.

1° Gij zoudt aan den Heer Voute kunnen vragen, na hoeveel tijd gewoonlijk in de laatste jaren deze traites gedekt worden. Mocht dit gewoonlijk na 2 of zelfs 3 maanden geschieden, dan zou deze commissie neerkomen voor 2 maanden op $\frac{1}{8}$ % per maand; indien ze na 3 m[aa]nd[en] gedekt werden dan zou onze commissie dezelfde zijn, die wij Steiner en Ellinger berekenen.

2° In dit geval hebben wij daar boven nog het voordeel dat wij na dekking een zekere som goedkoop ter deposito krijgen nl. van af den tijd der dekking tot den vervaldag van den wissel.

3° Wij hebben te doen met eene zeer soliede firma, waarvan gij ons steeds op de hoogte kunt houden.
[2]

4° Ik vind het in principe beter dat goede Hollandsche firma's hare transacties in Engeland door onze bemiddeling doen en niet door middel van onze concurrenten hier, zoodat wij tegenover deze firma's zoo coulant mogelijk moeten zijn.

Van Druten heeft Meyer van de L[on]don en Hauseatic eens gevraagd omtrent de usance hier van de provisie berekening. Volgens Meyer is het geen usance om voor 4 m[aands] en 6 m[aands] accepten $\frac{1}{4}$ % en $\frac{1}{3}$ % te berekenen; doch het komt wel voor, vooral als men te doen heeft met instellingen als Credit Lyonnais etc. die om klanten te krijgen hare provisie onmogelijk laag stellen.

De transactie van John Wardle met Mesrit hadden wij reeds goed gekeurd tot een bedrag van £ 1000- à £ 2000-.

Hartelijk dank voor de toezending der geboorteakte. Ik vroeg Johnny heden of hij mijn getuige wil zijn bij mijn huwelijk; mijn plan was om Oom Johan ook te vragen. Dit is toch m.i. het aardigst en Oom Herman zal hierop niet tegen hebben.

Na hartelijke groeten

Uw liefh. W.

London, E.C. Nov[ember] 10 1896

Lieve papa!

Eene copie van mijn brief aan Mr. J.C. de Vries zend ik u hierbij.

Mocht hij u nog over deze kwestie spreken, zoo zal ik bij het advies van hem gaarne nog uwe opinie vernemen.

Het doel van dit schrijven is u nog eens even te spreken over de balans opmaking.

Toen ik gisteren aan V[an] Ringelestyn mededeelde dat hij er op moest rekenen dat hij de balans te A[mster]dam zou opmaken, deelde hij mij mede dat dit zeer moeielijk zou zijn met het oog op de administratie alhier. Hij was bang [2] dat de boel hier in de war zou loopen, daar de anderen niet genoegzaam op de hoogte waren. Ik geef dadelijk toe dat zooals V[an] Ringelestyn de zaken behandelt, dit buitengewoon goed is en dat hij zelf zeer veel dingen zelf doet, die anderen veel minder gauw doen. Toch geloof ik dat het goed is dat gij blijft bij uw besluit om V[an] R[ingelestyn] de balans in A[mster]dam te laten opmaken en wel om twee redenen. In de eerste plaats is het goed dat ik eens voor een poosje de voorschotsafdeeling alleen doe: ik ontken niet dat daaraan risico is verbonden; ik hoop echter den te loopen risico door goed toe te zien te ontduiken.

In de tweede plaats is het goed voor Hens Ledeboer, die m.i. veel beter op de hoogte zal komen, indien hij de balans alleen opmaakt. [3] Ik heb daarbij nog de bijgedachte, dat, indien door buitengewone omstandigheden b.v. door ziekte, V[an] Ringelestyn eens voor eenigen tijd afwezig moest zijn, Hens dan in zijn plaats boven moet zijn, want er moet bij de boekhouding een procuratiehouder zitten. Het moet m.i. dan ook vaststaan dat gedurende de afwezigheid van V[an] Ringelestyn Hens niet in de markt moet gaan, maar zijn gedachten moet wijden aan de boekhouding. Met behulp van Leopold zal hem dit niet zoo moeielijk vallen.

In de derde plaats is het verkeerd voor iemand om te denken dat hij onmisbaar is; ik heb trouwens aan Ringelestyn gezegd dat dit juist het verkeerde was in de afdeeling boven, dat er [4] geen persoon is die hem kan vervangen bij zijne afwezigheid en dat hierin zoo spoedig mogelijk verandering moest komen.

Van Willy vernam ik zoo even dat de zaak tusschen T.B.V. en Laverge nog niet in orde is.
 Wij verkochten gisteren £ 10000- Metropolitan Consols ad 100 %.
 Na hartelijke groeten

Uw liefh. W.

London, E.C. Nov[ember] 17 1896

Lieve papa!

Van Mr. Brink vernam ik dat gij bezwaren hebt om aan H. van den Bergh, die eenigen tijd geleden commanditair is geworden, geldelijk voorschot te geven tegen bij ons gedeponeerde effecten. Zooals gij weet hebben wij langen tijd noodig gehad om trekkingen van de V[an] d[en] Bergh's, als personen op ons tegen te gaan; wij hebben hem toen aan de hand gedaan om commanditair te worden en fondsen bij ons te deponeren, waartegen hij voorschot kon nemen. Op het oogenblik is de regeling nu zoo, dat hij geldelijk voorschot krijgt, waarop hij nu $4\frac{3}{4}$ % betaalt. Alvorens nu eene andere regeling te maken, moet hierover nog wel eens goed gedacht worden, daar onze kantoren telkens met de Van den Bergh's kleine kwesties gehad hebben in den laatsten tijd en dit nu niet juist aanmoedigt om meer zaken te doen. De kwestie staat zoo: H. van den Bergh kan niet op ons trekken, de V[an] d[en] Bergh's Margarine Ltd. wil voor [2] private transacties van de Directeuren, niet op ons trekken en wij kunnen geen geldelijk voorschot geven tot bedragen van £ 30 à £ 35000 tegen fondsen in leen depot. Wij spraken er heden morgen over en kwam Mr. Brink op het denkbeeld om H. van den Bergh te laten trekken op de Tw[entsche] B[an]kv[erenigin]g voor onze rekening. Indien £ 35000- te veel is, dan zou V[an] d[en] Bergh b.v. voor een gedeelte (b.v. f 30000.⁶) op de T.B.V. kunnen trekken en zouden wij hem voor de rest geldelijk voorschot kunnen geven.

Wij moeten m.i. zorgen hem in dezen eenigszins ter wille te zijn. Het zou mij spijten, indien, na al de moeite die wij gedaan hebben om hem commanditair te maken, er weder een kink in de kabel kwam. Ik dineerde verleden Donderdag bij hem en ontmoette daar den manager van 't Credit Lyonnais, zodat ik natuurlijk niet met hem over zaken kon spreken. Wij werden heel aardig ontvangen, doch kwam het mij wel voor dat hij nog al plezier had om ons bij elkander te brengen en mij te toonen dat hij nog [3] wel andere kanalen had om zijn zaken te doen.

Gisteren sprak ik den Heer J. ter Meulen Jr., de zaak is nu zoo goed als in orde.

Stoop, Geveke en ik zullen een advisory board vormen, die geene verantwoordelijkheid op zich neemt. De Heer ter Meulen wilde daarenboven nog vragen een van de partners van Roberts Lubbock & Co. een clearing banker, doch had dit eene bezwaar dat Lubbock niet zou aannemen, indien de United Dutch Marine Ins[urance] Companies geen rekening bij hen opende. Ik heb Ter Meulen toen gezegd, dat als dit het hoofdbezwaar was, hij dit niet te zwaar moest laten wegen, daar ik er volstrekt niets tegen had dat op de polissen de namen van Lubbock en ons als bankers voorkwamen. Zij hebben toch op den duur een clearing bank noodig en vond ik dit eene goede gelegenheid om met Londensche bankiers in aanraking te komen. Het scheen mij toe dat Ter Meulen dit antwoord op prijs stelde. Ik heb nog geen resultaat gehoord.

[4] Van Mr. Brink vernam ik dat hij allen goed in Hilversum had gevonden. Hij had zeer veel genoeg gehad. Ik heb natuurlijk weer de loan zaken overgenomen en Zaterdag zelfs de portefeuille gehouden, daar Van Druten wegens zware verkoudheid dien dag verhinderd was ten kantore te verschijnen.

Na hartelijke groeten

Uw liefh. W.

London, E.C. Nov[ember] 20 1896

Lieve papa!

Ik ontving uwen brief van 18 Nov[ember] en zou voor mijzelf geen bezwaar maken om, wat de trekkingen van H. van den Bergh betreft, ons kantoor hier buiten de transactie te laten, terwijl wij de fondsen in leen depot zouden hebben waarvoor door ons het leengeld zou worden betaald. Daar ik echter behalve de belangen van de Tw[entsche] B[an]kv[erenigin]g in het algemeen in de eerste plaats de belangen van B.W. Bl[ijdenstein] & Co. te London moet voorstaan, kan ik mij wel vereenigen met

6 Er staat: f 300000.

de bedenkingen die hier op neer komen dat wij hier een goede voorschotklant verliezen en dezen overbrengen naar het kantoor te A[mster]dam. Als ik uwen brief wel begrijp dan zouden wij op het oogenblik, stel dat V[an] d[en] Bergh £ 30000- fondsen in leen depot geeft, daarvoor een leengeld moeten betalen van £ 150- per jaar. Wel is waar hebben wij daar voor het gebruik der effecten, doch deze hebben wij op het oogenblik niet noodig [2] en zullen ze slechts bij groote uitzondering noodig hebben. Op het geldelijk voorschot, dat wij op het oogenblik aan Van den Bergh geven, verdienen wij $\frac{1}{2}$ à $\frac{3}{4}$ % zoodat dit per jaar uitmaakt tusschen de £ 150- en £ 225; dus zouden wij daardoor voor het vervolg een verlies van $\pm$ £ 350 per jaar lijden. De Tw[entsche] B[an]kv[erenigin]g daarentegen zal bij de door u bedoelde regeling verdienen $\frac{1}{4}$ % per 3 m[aa]nd[en] = 1% per jaar over £ 30000- = £ 300 per jaar; zoodat door het feit dat wij een nieuwen commanditair hebben gewonnen wij een verlies van $\pm$ £ 350- jaarlijks zouden lijden, terwijl de Tw[entsche] B[an]kv[erenigin]g daardoor $\pm$ £ 300- zou verdienen.

Mijns inziens is hierop wel iets te vinden: Zooals door ons bij andere transacties, die ons door de T.B.V. worden aangebracht en waarvoor wij ons accept geven, wordt gedaan, keeren wij aan de T.B.V. de helft der provisie uit. Dit zou ook in dit geval door A[mster]dam aan ons kunnen geschieden, terwijl wij daarenboven gaarne zouden zien dat door A[mster]dam [3] de helft van het leengeld zou worden betaald, zoodat de verdiensten zouden zijn voor ons: $\frac{1}{2}$ provisie = £ 150-

af $\frac{1}{2}$ leengeld = 75-

£ 75-

voor de T.B.V.: $\frac{1}{2}$ provisie = £ 150-

af $\frac{1}{2}$ leengeld = 75-

£ 75-

Als ik deze toestand ga vergelijken met de tegenwoordige toestand, dan scheelt ons dit nog tusschen de £ 75 en £ 150, doch hier tegenover staat dat wij het gebruik der fondsen hebben en daarenboven een indirect voordeel dat nu Van den Bergh commanditair is geworden, de Margarine C[ompan]y mischien meer zaken met ons zal gaan doen, welk laatste voordeel echter ook geldt voor de T.B.V.

In dit geval is de depositie bijna dezelfde als toen wij accepteerden voor $\frac{1}{8}$ %, waarvan de helft aan de T.B.V. werd uitgekeerd, voor rek[en]ing van de T.B.V. traites 6 m[aa]nd[s] van de Ned[erlands] Ind[ische] Ex. M[aatschapp]y. Voor ons accept kregen wij dus toen $\frac{1}{16}$ %; de T.B.V. had toen de fondsen; nu krijgt de T.B.V. [4] $\frac{1}{16}$ %; terwijl wij de fondsen onder ons houden. Verder zegt gij dat V[an] d[en] Bergh die accepten zou plaatsen bij de Wissel & Effecten Bank; wij gelooven echter dat wij ze hier beter kunnen plaatsen dan de W[issel] & Eff[ecten] B[an]k, zoodat ons idee is om ze zelf van V[an] d[en] Bergh te nemen. Wij behouden dan altijd nog een achterdeurtje om ze over de meta met de W[issel] & Eff[ecten] B[an]k te laten loopen.

Gisteren morgen liep ik weder van Hampstead tot Portland place en ging van daar per Lansouw naar de city; dit bekomt mij zoo goed, dat ik bij goed weer dikwijls die wandeling denk te maken. Het is er s'morgens prachtig in Regent park.

Aan Hardy is nog niet geschreven, daar nog niets definitiefs is geregeld met de T.B.V. Willy heeft mij echter verzekerd dat er met Hardy absoluut niets gedaan wordt; hij zal mij terstond waarschuwen zoodra weder iets op die rekening om gaat.

Uw liefh. W.

p.s. Zoudt gij Ad[am] Roelvink willen vragen of hij mijn brief van 18 Nov[ember] heeft ontvangen.

London, E.C. Nov[ember] 25 1896

Lieve papa!

Ik ontving uwe brieven van 22 en 23 Nov[ember]. Ik begrijp nu veel beter de waarde die het leen depot voor ons heeft. Mr. Brink trouwens ziet dit ook wel zeer goed in en was van meening dat ik te veel vroeg indien ik de T.B.V. vroeg om de helft van de uitkeering van het leen geld te betalen. Ik verschildte in dit opzicht met hem van meening, daar ik meende dat indien wij een client aanbrachten, wij zoowel wat de kosten als de lasten betreft, in de helft moesten deelen.

Ik kan mij echter zeer goed vereenigen met het denkbeeld dat de Tw[entsche] B[an]kv[erenigin]g ons

de helft van haar accept provisie zal uitkeeren.

Voor de voorschot afdeeling blijft echter zulk een transactie niet voordeelig en is het vooral met eene regeling als de onze, waarin tantiemes een rol spelen, voor de desbetreffende personen niet prettig. Dit is echter iets, wat wij niet in aanmerking mogen nemen, indien de algemeene zaak er voordeel in ziet.

[2] Wij spraken Zaterdag met H. van den Bergh; hij schijnt liever van uit L[on]don te willen trekken; wij gaven hem reeds aan om van uit R[otter]dam te laten trekken, doch zeiden hem dat het zuiverder was indien hij van London uit trok. Deze kwestie zullen wij in elk geval nader met hem regelen. Ik neem nu aan dat het leengeld te vergoeden aan H^{[en]ry} v[an] d[en] Bergh, ingaat vanaf den 1 Jan[uari] 1897, dat hij ten allen tijde zijn leen depot kan opzeggen en dat de T.B.V. zich verbindt de fondsen terug te geven 1 jaar na de opzegging. Verder dat indien hij b.v. het volgend jaar op 30 Juni zijn leendepot terug vraagt, hem tot 31 Dec[ember] slechts een leengeld van $\frac{1}{4}$ % wordt vergoed en hij zijn fondsen eerst terug kan krijgen op 30 Juni 1898.

Ik moet nu nog bespreken de voordeelen die voor H. van den Bergh verbonden zijn aan het leendepot. Deze zullen m.i. op den langen duur nadeelen blijken te zijn. Op het oogenblik komt het hem gelijk uit of hij op u dan wel [3] of hij op ons trekt. Door den regel zal echter het disconto in Holland hooger zijn dan het disconto hier. Stel het geval dat wij weder hetzelfde goedkoope geld hier krijgen als wij dat de laatste 2 jaren hebben gehad, dat men hier b.v. voor $\frac{3}{4}$ à 1 % kan disconteeren, terwijl in Holland het privaats disconto $1\frac{3}{4}$ à 2% is, dan zal Van den Bergh door zijne trekkingen op de T.B.V. in plaats van $\frac{1}{2}$ % (het leengeld) verdienen, $\frac{1}{2}$ % verliezen en zal hij dus door het worden van commanditair er op verslechteren.

Mijn in ziens moet hierop iets gevonden worden. Zouden wij in dit geval niet eenigszins terug kunnen komen op ons vroeger genomen besluit en b.v. iemand uit Holland voor rek[en]ing van H. van den Bergh op ons kunnen laten trekken.

Wij weten werkelijk niet hoe in dezen het best te handelen en zoowel om eigen belang als dat van Van den Bergh waar te nemen. Ik sprak met H. van den Bergh ook nog over de transacties met de Wissel & Eff[ecten] B[an]k en hoop daarop later [4] terug te komen.

Hardy & Co.: indertijd schreven wij aan Hardy dat Laverge werkte met een kapitaal van £ 9000-, doch niet dat wij daarvan £ 5000- hadden ingebracht. Als ik mij niet vergis, is dit niet geoorloofd volgens de regelen der Stock Exchange. Laverge heeft echter in zijn brief aan Hardy medegedeeld dat hij voor informatie zich kon refereeren bij T.C. Stoop & Co., welken brief wij hebben geconfirmeerd. Ik geloof dus wel dat onze brief voldoende is en zal ik nu eerst afwachten wat Hardy antwoordt.

Na hartelijke groeten

Uw liefh. W.

London, E.C. Nov[ember] 30 1896

Lieve papa!

Ik ontving uwen brief van Nov[ember] 28; de voordeelen van het leen depot zijn mij nu volkomen duidelijk. Voor iemand echter, die voor het eerst de bepalingen van het leen depot onder de oogen krijgt, is het m.i. niet van zelf sprekend dat hij die opvat, zooals ze door u, die ze gemaakt heeft, worden opgevat. Ik zal de voor en nadeelen met Henry van den Bergh bespreken en hoop ik dan wel van hem gedaan te krijgen dat hij handelt zooals wij dat wenschen nl.: dat hij somtijds geldelijk voorschot zal kunnen krijgen, terwijl wij ons voor behouden om dat geldelijk voorschot op te doen houden, zoodra wij dit noodig achten. Ik zal zorgen hem vooral onder het oog te brengen dat hij dit moet beschouwen als eene uitzondering; misschien zal het feit dat wij in dezen coulant zijn, nog het gevolg hebben dat de Margarine Ltd. weer zaken gaan doen met de Wissel en Effecten Bank. Henry van den Bergh [2] vertelde mij verleden dat zij nooit wisten waar ze aan toe waren, indien zij eene transactie afsloten met de Wissel & Eff[ecten] B[an]k; ik heb gezegd dat wij zeer op hunne verbinding in zaken gesteld waren, maar dat wij vóór alles moesten zorgen onze zaken in orde te hebben. Hij persoonlijk is ons wel genegen en ik geef de hoop nog niet op.

T.C. Stoop & Co. Nu ik in den laatsten tijd nog wel eens een en ander met Stoop te doen heb gehad, is bij mij de gedachte opgekomen of het niet wenschelijk is om voor onze floaterzaken Stoop ook eens weder langzamerhand orders te geven. Voor ik dit hier ter sprake breng op de vergadering, wil ik eerst eens uwe meening vernemen. Wij behoeven hem niet dadelijk groote orders te gaan geven, maar hem slechts beschouwen als concurrente broker met Pember & Boyle. Hier op het kantoor is men Stoop

niet genegen; ik geloof echter dat het wenschelijk is om voor onze floaterzaken eens met Stoop te beginnen, al zou [3] het in den beginne blijken, dat hij wat zijne connecties aangaat, niet in den schaduw kan staan van Pember & Boyle, die geregeld en bijna niets anders doen dan handelen in floaters. Wij geven hem dan tenminste een kans; het moet dan later blijken of hij in staat is ons in dit opzicht van dienst te zijn.

Ingesloten zend ik u eene copie van the agreement tusschen de 7 assurantie maatschappijen, die tezamen de United Dutch Marine Insurance hebben opgericht. Deze zijn door Mr. J.C. de Vries goedgekeurd, terwijl de laatste zinssnede er is ingevoegd op aandringen van Stoop; het schijnt dat oorspronkelijk het plan is geweest geen solidaire aansprakelijkheid te doen bestaan. Zoo is het natuurlijk nog veel beter en kunnen wij betere informatie over de assurantie M[aatschap]py geven.

De markt voor consols is goed; heden zijn ze 112 $\frac{3}{8}$ koopers; de Metropolitan Stock blijven ongeveer hetzelfde; ze staan boven pari; we kunnen ze niet koopen tegen pari en tot nu toe nog niet verkopen [4] tegen 100 $\frac{1}{2}$. Zooeven hebben we 3 brokers bij ons gehad nl. Pember [&] Boyle, Brunton Burke en Hecht & Behrens; er schijnt vraag te zijn naar Metropolitan's, zoodat wij slechts £ 2000- in handen hebben gegeven tegen cash 100 $\frac{1}{2}$.

Ingesloten de notulen, die gij wel aan Schlencker zult willen overhandigen.
Het gaat ons goed. Jan is bij ons gelogeed doch vertrekt morgen weder naar Manchester.

Ik hoop Zaterdag over 8 dagen de commissarisvergadering bij te wonen. Raadt gij mij aan het diner van de Dordtschen petroleum M[aatschap]py op 11 Dec[ember] bij te wonen; wij kregen daarvoor heden eene uitnodiging.

Na hartelijke groeten

Uw liefh. W.

Zoo even verkochten wij £ 2000- Metropolitan tegen 100 $\frac{1}{2}$ cash.

London, E.C. Dec[ember] 5 1896

Lieve papa!

Ik ontving uwer laatsten brief gedateerd 2 Dec[ember]. Ik zal zorgen dat er geen misverstand tusschen H. van den Bergh en ons kan ontstaan. Ik heb hem echter nog niet kunnen spreken, daar hij zich op het oogenblik in Denemarken bevindt. Ik hoop u echter den definitieve uitslag van ons gesprek den volgende Vrijdag mede te deelen. Ik heb de uitnodiging tot het diner der Dordtsche M[aatschap]py aangenomen en hoop u dus des middags te Dordrecht te ontmoeten. S'morgens denk ik Rotterdam aan te doen en de Wissel of Eff[ecten] Bank een bezoek te brengen. Het zal dunkt mij het best zijn dat ik dan 2 kamers in het Maas hotel bestel.

Wat de United Dutch Insurance C^{[ompa]nies} aangaat, zoo worden de zaken hier gedaan door een agent, die alles wat hy afsluit, terstond mededeelt aan Van Marle & Veder, welke laatsten zich voorstellen hier dikwijls over te komen om een oog in het zeil te houden. Stoop bevestigde [2] verleden wat ik ook reeds had gehoord, nl. dat de C^{[ompag]nie} hier goed werden ontvangen, wat hier nu juist niet altijd gezegd kan worden van een foreign maatschappij.

Het geld wordt hier langzamerhand goedkooper en geloof ik wel dat wij heden een massa loans zullen hebben tegen 2 $\frac{1}{2}$ %. Als Gij mijne opinie vraagt, dan geloof ik dat wij niet voldoende hebben geprofiteerd van het goedkooper worden van het geld, al moet ik zeggen dat Mr. Brink reeds beter zijn disconto telegrammen afrondt. Wij hebben nl. de laatste dagen ingeslagen tegen eene rate, waarvoor wij hier konden disconteeren. Het gekke van het geval is dat nu Smyter en Van Druten niet erg geneigd zijn wissels te nemen en gelukkig dat Mr. Brink nu den doorslag geeft. De groote fout is volgens mij hierin gelegen, dat zoowel Mr. Brink als Van Druten veel te veel menschen van het oogenblik zijn. Als ik zulke aanmerkingen maak, dan bedenk ik mij echter steeds het spreekwoord: "de beste stuurlui staan aan wal" [3] en ben ik steeds heel voorzichtig in het maken van aanmerkingen.

Richards & C[o]. Aberdeen: van deze firma kregen wij eene informatie, waarvan ingesloten eene copie; deze informatie is buitengewoon goed en is Smyter bezig om inlichtingen te vragen aan de Schotsche banken, die ons gewaarschuwd hebben tegen dit accept. Heden echter kon hij de managers niet te spreken krijgen, zoodat wij zullen wachten tot Maandag.

Lida maakt het goed; heden komen Mr. Brink, Betsy en Miss Coles St. Nicolaas bij ons vieren.

Ingesloten de notulen, die gij wel aan Schlencker zult willen overhandigen. Na Hartelijke groeten

Uw liefh. W.

London, E.C. Dec[ember] 17 1896

Lieve papa!

Heden kwam bij mij het denkbeeld op of het niet mogelijk zou zijn dat wij de wissels van H. van den Bergh op de Tw[entsche] B[an]kv[erenin]g zenden naar de B[an]que de Paris et des Pays-Bas of de Handel Maatschappij of naar een andere inrichting door u b.v. nader te noemen.

Dit is een van de weinige gelegenheden, dat wij zaken kunnen doen met andere Amsterdamsche lichamen, welke zaken wij toch niet met de Tw[entsche] B[an]kv[erenin]g kunnen doen. De Wissel & Eff[ecten] Bank wil deze wissels natuurlijk ook wel hebben, maar geloof ik dat deze achterstaat in haar disconto met de Amsterdamsche banken. Mocht gij in deze transactie heil zien, wilt gij dan morgen mij met een paar woorden seinen b.v. offreer (namen van Amsterdamsche instellingen aan wien wij offerte zullen doen).

Het kan zijn dat Van den Bergh morgen begint te trekken, zoodat ik in dat geval gaarne zou willen weten of gij [2] eene zoodanige transactie goedkeurt. Het komt mij voor dat gij hiertegen volstrekt geen bezwaar zult maken.

Met Van den Bergh sprak ik af dat hij op een gewoon wissel formulier zal trekken zonder er bij te voegen tegen gedeponeerde fondsen.

Wij hebben nog niet de Metropolitan Consols kunnen verkoopen tegen 101. Het geld is weer iets duurder en zal daarin geen verandering komen vóór Januari.

Ik schreef mijn schoonvader over Geertsema.

Ingesloten de notulen, die gij wel aan Schlencker overhandigen wilt.

Uw liefh. W.

London, E.C. Dec[ember] 28 1896

Lieve papa!

Ingesloten zend ik u de notulen tot Dec[ember] 23, waaruit gij zult zien, dat het crediet T.W. Berk & Co. Ltd. naar uw wensch geregeld is, d.w.z. wij kunnen ten allen tijde ons crediet met 6 maands opzeggen, terwijl Berk & Co. dit van hunne kant kunnen doen. Ik geloof dat dit billijk is, want Berk & Co. zouden zich niet mogen blootstellen aan eene oogenblikkelijke intrekking. Gij zult hierover reeds van V[an] Ringelestyn een en ander vernomen hebben. Het spijt mij dat gij nog steeds bezwaren tegen dit crediet hebt; gij kunt er echter van verzekerd zijn dat wij geen traites zullen accepteren dan nadat alles in orde is; de garantiebrief is door Rawlins opgesteld en zullen wij dien weldra geteekend terug ontvangen.

Het spreekt van zelf dat wij de balansen moeten zien èn van T.W. Berk & Co. èn van the bouillon fleet. Ik geef u in overweging om aan V[an] Ringelestyn toe te staan [2] de bestuursvergaderingen in A[mster]dam bij te wonen. Hij zal dit zeer op prijs stellen en geloof ik dat het goed voor hem is dat hij ook eens ziet hoe de zaken in A[mster]dam behandeld worden.

Het doet mij genoeg dat gij eene goede reis hebt gehad. Na hartelijke groeten

Uw liefh. W.

London, E.C. Jan[uari] 17 1897

Lieve papa!

Van schrijven is deze week niet veel gekomen; Hens Ledebor is een paar dagen naar Holland geweest en daarenboven heb ik tegenwoordig de geheele voorschotafdeeling zelf in handen genomen, schrijf voor een groot deel zelf de brieven en komt daarbij dan nog het teekenen en de drukte die onze private room steeds kenmerkt.

Ik zal beginnen met hetgeen buiten de kantooruren mijne gedachten het meest heeft beziggehouden nl. het overlijden van ons aller vriend Bram Ledebor. Gij weet niet hoe ten eerste mij dit verlies heeft getroffen; ik wist dat ik vreeselijk veel van hem hield, maar ik had niet gedacht dat zijn heengaan mij zoozeer had kunnen treffen. Werkelijk ik beschouw deze droevige gebeurtenis zoowel voor mij zelf als voor zoo vele anderen, zoowel particulieren als instellingen, als een bijna onherstelbaar verlies. Ik kan mij Enschede bijna niet voorstellen zonder den hartelijken man, die steeds een van de eersten was die mij [2] kwam verwelkomen, aan wien ik in de eerste plaats te danken heb gehad, dat ik gedurende

de eerste maanden in 1894 van mijn verblijf aldaar, daar met zooveel genoeg op terug zie. Elke keer dat ik Bram ontmoette, trof mij het edele en goede in hem en was ik er over uit hoeveel hij tot stand had gebracht en bezig was tot stand te brengen voor zijne medemenschen, alleen uit de gewoonte en door zijn buitengewoon edel karakter, dat hem als het ware ingaf dat het noodzakelijk was de menschen, wie het ook mochten zijn, vooruit te helpen en hun het leven te veraangamen. Hij heeft m.i. een heilzamen invloed gehad op iedereen die hem gekend heeft en hem heeft leeren waardeeren en velen zullen met mij zeggen dat de maatschappij een voortreffelijk man verloren heeft door den dood van Bram. Behalve wij allen persoonlijk, heeft ook de Twentsche Bankvereeniging door zijn dood een warm en belangstellend vriend, zooals gij het in uwen laatsten brief noemdet, [3] verloren en kan ik mij haast geen algemeene vergadering voorstellen, zonder Bram in de eerste rijen te zien zitten bij de bestuurstafel; hij was het altijd, die wanneer er, zooals gewoonlijk, door vele commanditaireren slechts op kleine fouten waren gewezen, op het laatst van de vergadering opstond en dan deed uitkomen welke moeilijkheden er aan het voeren van zulk eene instelling als de Tw[entsche] B[an]kv[erenigin]g waren verbonden en dan òf den een òf den ander bedankte voor zijne verdiensten. Ik durf wel met zekerheid te zeggen dat zijn nagedachtenis door ons in eere zal worden gehouden als het beeld van een edel en opofferend man. Lida was ook zeer geschokt toen zij de tijding vernam, doch gelukkig, ook door de aanwezigheid van Tinij, was zij niet den geheelen dag aan haar eigen gedachten overgelaten.

Ik wil u nu nog een en ander mededeelen van het kantoor: door de afwezigheid van Ringelestyn, voel ik nog veel meer de verantwoordelijkheid en komt het dikwijls, des avonds bij mijn naar huis gaan [4] voor, dat ik mij verbeeld dat het een of ander beter had moeten geregeld worden; bij kalm nadenken echter blijkt mij dan, dat dit maar zenuwachtigheid is en meer komt doordat ik nog een nieuweling in het vak ben, die de gewoonten nog niet genoeg kent en zodoende altijd denkt dat iets verkeerd is gegaan.

Het is werkelijk eene zeer goede regeling geweest om Ringelestyn de balans in A[mster]dam te laten opmaken, zoowel voor mij als voor hem en hoe meer ik op de hoogte van de zaken kom, zooveel meer zie ik het nut in van de vermeerdering, die weldra zal plaats hebben in onze brokers. Deze veranderingen zijn nog juist bij tijds gekomen, want, hoewel onze 3 procuratiehouders buitengewoon goed zijn, zoo kwam het idee bij hen er te veel in dat zij onmisbaar werden en dit zou op den duur zeer slecht op hen gewerkt hebben. Dit idee werd er in gebracht door Mr. Brink, die natuurlijk zoo safe mogelijk wil zijn en dus tegen alles is wat eene verandering teweeg brengt. Natuurlijk heeft daartoe ook bij[5]gedragen de ziekte van Van Essen.

Zooals nu onze zaak zal geregeld worden, geloof ik dat zij nog zeer vooruit kan gaan en zie ik nog een wijd veld open op alle mogelijke gebied.

Wij beginnen nu langzamerhand weer winsten te maken op onze floaterzaken; de koersen gaan wel is waar langzaam naar de hoogte, doch de loans worden geleidelijk goedkooper en leenen wij nu reeds voor een week tegen $2\frac{1}{4}$ %. Ook zie ik een goede winst op de wisselportefeuille tegemoet en hebben wij vrij wat wissels gedurende de laatste 14 dagen gekregen, al moet ik bekennen dat wij de laatste 2 of 3 dagen weer achter het net hebben gevischt, door geen concurreerende discontotelegrammen naar het continent te zenden. Maar Rome is niet in 1 dag gebouwd en geloof ik dat ook hierin langzamerhand eene verandering ten goede zal komen. Met Hens Ledeboer kan ik zeer goed opschieten; hij is flink en daarbij niet eigenwijs; als hem het een of het ander niet duidelijk is, dan vraagt [6] hij en wij komen dan door overleg tot eene conclusie; zooals ik zeide behandel ik voor het grootste gedeelte de voorschot afdeeling, daar hij zijn handen vol heeft met de balansopmaking en met het afsluiten der rekeningen. Hij werkt met grooten ijver aan den u beloofden staat der consignatien en andere voorschotten, en ik twijfel er niet aan of deze staat zal uwe goedkeuring weg dragen. Gelukkig had ik eene copie gemaakt van de door mij verleden jaar gemaakte staten, zoodat deze door hem als leiddraad konden gebruikt worden. Dan moet ik zeggen dat hij zeer bescheiden is in zijn optreden. Ik geloof in één woord dat het verblijf van hem in Parijs en Hamburg hem zeer veel goed heeft gedaan.

Deze week hebben wij een geval gehad dat ik gaarne eens voor u leg om daarover uwe opinie te vernemen.

Zooals gij weet heeft Ranschoff & Wissler een voorschot van ons op suikerwarrants van £ 8000-. Verleden week kregen wij van hen het verzoek om deze warrants [7] naar Hamburg op te zenden, daar ze moesten hernummerd worden; wij deden dit naar de firma Schluiter & Maach, die zeer gunstig

staat aangeschreven. Tussentijds kregen wij bericht van Ranschoff & Wissler dat zij aan Schluiter & Maach instructies hadden gegeven om de suiker te verschepen naar Amerika en dat wij dan de Bills of Lading zouden krijgen. Ik vind dit niets plezierig en heb hun medegedeeld, dat in dien zoo iets weer gebeurde zij ons eerst om toestemming moesten vragen of de warrants tegen cash bij ons moesten komen opnemen. Voor deze keer geloof ik echter niet dat wij anders hadden moeten handelen, daar toch op de Bills of Lading even goed door ons voorschot mag gegeven worden dan op warrants. Trouwens Ranschoff & Wissler hebben ons toegezegd dat zij deze Bills of Lading terstond bij ons zouden komen opnemen tegen cash of tegen door ons goed te keuren onderpand.

Verder moet ik u nog mededeelen dat de manager van de L[on]don B[an]k of Mexico mijn [8] vraag om met ons loantransacties te doen, voor zijn board heeft gebracht zonder onzen naam te noemen. De board of directors wenschen echter deze zaken niet uit te breiden; deze manager heeft een aardigen indruk op mij gemaakt.

Ik hoop dat de transacties Scheltema & Co. laatstgenoemden niet duurder zullen uitkomen dan wanneer hij dit zou doen door tusschenkomst van het Credit Lyonnais. Trouwens mochten deze transacties later weer voorkomen dan zou ik, geloof ik de B[an]k of Mexico er wel toe kunnen krijgen iets goedkooper te zijn dan $\frac{1}{2}$ %, deze laatste transactie moest zoo hals over kop in orde gemaakt worden, dat wij op de commissie der bank maar geen aanmerkingen gemaakt hebben. Ik voor mij zelf vind $\frac{1}{2}$ % niet eens zoo buitengewoon veel, daar zij ons toch een blanco crediet geven. Lida heeft gisteren aan mama geschreven, zoodat gij de laatste tijdingen van haar en den kleine wel zult vernomen hebben. Het gaat beiden goed en hoop ik dat Lida op het laatst dezer week weer beneden kan komen. Wanneer denkt gij hier weder over te komen. Na hartelijke groeten Uw Liefh. W. Wilt gij ingesloten circulaire door u en Ringelestyn geteekend, retourneren.

London, E.C. Febr[uari] 2 1897

Lieve papa!

Heden ontvingen wij ingesloten brief van E. Liebert & Co. Ik ben hiermede dadelijk naar Rawlins gegaan, die echter om de security zelf niet veel geeft, zoolang wij niet eene balans hebben gezien van de firma John Holroyd & Co., want hij zegt zeer terecht dat, wanneer de firma ophoudt te werken, de mortgage debentures niet de waarde meer hebben, die ze oorspronkelijk hadden. Ook zouden wij moeten weten of het freehold land is en of er geen charges op het land of de gebouwen staan, die komen vóór de mortgage debentures.

Het spijt mij daarom zeer dat ik voor het oogenblik niet in staat ben eens even naar Manchester over te wippen, want dit zijn alles dingen die men met eene firma als E. Liebert & Co. beter mondeling kan afdoen dan schriftelijk.

Ik weet echter dat gij niet veel geeft om deze security en het is daarom dat ik van u wenschte te weten of gij u ook zoudt verzetten tegen eene transactie [2] als door E. Liebert & Co. voorgesteld.

Wij zouden in dit geval als onderpand hebben de Mortgage debentures van John Holroyd & Co. Ltd. en daarenboven de firma E. Liebert & Co., daar naar mijn meening uit den brief v[an] Liebert blijkt, dat zij op ons willen trekken.

Van Bernard van Heek had ik reeds eenigen tijd geleden vernomen dat de Lieberts zich meer op het machinevak gingen toeleggen en daartoe goed in de gelegenheid waren omdat een van de zoons reeds gedurende langen tijd de firma John Holroyd & Co. Ltd. had overgenomen. Bernard had, meen ik, de fabriek ook gezien en zeide dat zooals hij de Lieberts kende, dit wel een groot succes zou zijn.

Ik voor mij geloof niet dat er eenig bezwaar is in deze transactie, in aanmerking genomen de oude connectie en de nauwe banden bestaande tusschen de Twentsche firma's en E. Liebert & Co.

Ik ontving zoo even uwen brief en zal ik zorgen dat de door u genoemde [3] staten Donderdag morgen in uw bezit komen.

Wat de $2\frac{1}{2}$ % Metrop[olitan] Bonds aangaat, zoo zijn wij werkelijk nog niet er in geslaagd te verkoopen tegen $101\frac{1}{2}$; wij hebben £ 5000- in handen gegeven aan Pember & Boyle en hoewel volgens de Times ze genoteerd staan als $101\frac{5}{8}$ zoo schijnt dit voor zeer kleine bedragen te zijn. Morgen worden ze weder genoteerd ex dividend en geloven wij dat dit niet van zeer veel invloed zal zijn op de tegenwoordige noteering, in aanmerking genomen dat de markt vast is en dat de $2\frac{3}{4}$ % consols $112\frac{5}{8}$ - $\frac{3}{4}$ genoteerd staan. Uit de notulen, die ik u heden zend zult gij echter zien dat wij

£ 20000- lange Indiën Midlands hebben verkocht tegen pari, terwijl wij den 19^{en} Jan[uari] ten derden voor Groot Indian Peninsuler tegen £ 98.19/-, zoodat hierop een aardig winstje zit.

Mr. Brink zal deze keer in Holland komen, ik heb maar niet met hem er over gesproken om in zijn plaats te gaan, daar [4] alle omstandigheden in aanmerking genomen het beter is dat ik deze keer hier blijf; ik had anders gaarne de vergadering bij gewoond en zou ook heel veel plezier hebben gehad om het bal bij te wonen. Trouwens Brink heeft zich al zoo lang verheugd op het gaan naar Holland, dat het al te erg zou zijn om hem nu nog te vragen om hier te blijven.

Betsy, die op het oogenblik in A[mster]dam logeert, zal waarschijnlijk weder met haar vader terug moeten komen. Het spijt mij erg dat de Heeren u Zaterdag avond in den steek laten en dat zoodoende Bertha en Gusje niet konden gevraagd worden.

Om nog even op de kwestie Liebert terug te komen: ik heb er nog eens lang en breed met Ringelestijn over gesproken. Zou het niet goed zijn dat Ringelestyn Maandag even naar Manchester ging en eens pools hoogte nemen. Ik zou er zelf wel even heen willen, doch zooals ik zeide, kan ik Lida op het oogenblik slecht alleen laten en heb ik mijn handen [5] vol met de voorschot afdeeling. Mijn plan was om na de algemeene vergadering eenigen tijd naar Manchester etc. te gaan om onze connecties op te zoeken en zie ik dus voor mij zelf in dit vlugge reisje niet zoo heel veel heil.

Mocht voor deze reis naar Manchester volgens u geen noodzaak bestaan en is het voldoende dat wij de zaak schriftelijk behandelen, dan wilt gij mij dit wel omgaand even melden.

De maand Januari is voor ons zeer goed geweest; wij hebben op onze wisselportefeuille goede winsten gemaakt. In de voorschot afdeeling is het ook zeer druk geweest, wat u zal gebleken zijn aan de vele accepten volgens de notulen.

Ingesloten zend ik u nog copie van onzen brief aan Liebert en den brief van Liebert aan ons dien ik gaarne omgaand terug ontving.

Uw liefh. W.

London, E.C. Febr[uari] 5 1897

Lieve papa!

Ik ontving uwen brief van eergisteren en het gevolg daarvan is dat ik Ringelestyn gezegd heb dat hij in het begin van de volgende week naar Manchester kan gaan om de zaak E. Liebert & Co. te onderzoeken. Ik geloof wel dat wij tot een goed resultaat zullen komen, daar ik alle vertrouwen in de Lieberts heb; gisteren schreef ik mijn schoonvader over deze zaak en zie daarover Maandag a.s. zijn antwoord te gemoet.

Voor ik het vergeet, wil ik u even mededeelen dat straks mijn schoonmoeder overkomt, zoodat mocht gij nog plan hebben de volgende week over te komen, het onder deze omstandigheden beter zou zijn, indien gij kamers in de Royal-Hotel bestelt. Het is op het oogenblik $\pm 8\frac{1}{4}$ uur in den morgen; daar de trein van Harwich een uur te laat zal aankomen, ben ik maar naar het kantoor gegaan.

In uwen brief van 1 Febr[uari] vroegt gij mij welke taktiek wij voornemens zijn te volgen ten opzichte van den aan- en [2] verkoop van floaters. Ik voor mij geloof daarop in 't kort te moeten antwoorden als volgt: wat de geldmarkt aangaat, zoo geloof ik dat wij in de naaste toekomst eene rijzing in de koersen der prima fondsen kunnen te gemoet zien. Alles laat zich aanzien dat het geld goedkoop zal blijven. Hieruit zou dus volgen dat wij nog niet moeten verkopen, indien daar m.i. niet iets tegenover stond, waarop op het oogenblik onze aandacht vooral moet gevestigd blijven en dat zwaarder bij mij weegt dan de goedkoopte van het geld. M.i. is namelijk de politieke toestand, hoewel schijnbaar op het oogenblik gunstig, nog volstrekt niet te vertrouwen. In Z[uid] Africa en Turkije kan het m.i. elk oogenblik tot een botsing tusschen de verschillende partijen komen, dat zware gevolgen zou kunnen veroorzaken. Dan kan de slechte gezondheid van den Czaar een invloed hebben op de politiek die men op het oogenblik niet kan voorspellen, doch zeker onzeker is.

[3] Om zulke risicos op het oogenblik te loopen, zonder dat wij eenige reserve hebben, acht ik te groot bij het tegenwoordige groote bezit, dat wij hebben in floaters, en ik acht deze risico zoo groot dat hij zwaarder weegt dan de oogenblikkelijke meening dat het geld nog goedkoper zal worden.

Daarom moeten wij bij kleine bedragen onze lange floaters verkopen, zoodra een goede vraag daarvoor bestaat, waarom ik ook heden volgens bijgaande notulen £ 10000- $2\frac{1}{2}$ Metr[opolitan] Cons[ols] verkocht, waarvan £ 5000- tegen $101\frac{5}{8}$ nett[o] en £ 5000 tegen $101\frac{3}{4}$ nett[o], beide ex dividend.

Door deze opruiming kunnen wij naderhand in de gelegenheid zijn bij flauwe markten weder zeer

voorzichtig in te koopen, maar eerst moet onze attentie voornamelijk gevestigd zijn op den verkoop van het te grooten bedrag. Na hartelijke groeten
Uw liefh. W.

Mr. Brink zal u natuurlijk wel nadere mededeelingen doen.

Na business uren verkochten wy nog £ 2000- 2½ % Metr[opolitan] C[onsols] tegen 101²⁷/₃₂ nett[o].

London, E.C. Febr[uari] 11 1897

Lieve papa!

Ik ontving uwen brief van gisteren en zag met genoegen dat gij de volgende week hier denkt te komen. Gij moet echter bij ons komen logeeren; mijne schoonmoeder vertrekt Zondag avond weder, zoodat de kamer ter uwer dispositie is. Mocht het u echter deze keer gemakkelijker zijn om in de Royal Hotel te gaan, dan moet gij dit niet om ons laten. Mr. Brink kwam heel opgewekt terug van Holland, zooals ik wel verwachtte daar hij die reisjes heerlijk vind. Ik heb deze keer de portefeuille gehad en ben ik er gelukkig zonder kleerscheuren afgekomen. Alles is heel goed gegaan en heb ik nog gelegenheid gezien om £ 50000- weg te disconteeren tegen zeer lagen rate. Op de vergadering hebben wij gisteren en vandaag weer eenige kwesties besproken en blijkt het dat Mr. Brink en ik weer principieel in opvatting verschillen. Het komt m.i. voornamelijk hierop neer op het al of [2] niet coulant zijn en vergeet Mr. Brink m.i. de veranderde tijdsomstandigheden. Ik zal u de volgende week wel nader de kwestie mededeelen, daar dit mij nu te veel tijd zou nemen.

Heden verkochten wij weder £ 10000- Metrop[olitan] Consol tegen 101½ nett[o] voor cash. De prijs is wel niet zoo goed als verleden week, doch ben ik zeer blij dat wij heden bij de flauwe markt nog deze prijs konden maken.

Ringelestyn komt morgen vroeg uit Manchester terug en zal dus Zaterdag of Maandag wel weder in Amsterdam zijn. Na hartelijke groeten
Uw liefh. W.

London, E.C. Febr[uari] 23 1897

Lieve papa!

Heden was een representant hier van de firma Coddington & Lamb, die ons mededeelde dat onze propositie niet zoo goed was als de voorwaarden die zij reeds hadden.

In de eerste plaats zou hij gaarne zien dat wij het aan hunne optie overlieten om de documenten door eene Indische bank over te zenden dan wel direct naar E. Tänzer & Co. en Van der Vossen & Co. onder liën en in de 2^e plaats wilden zij niets weten van 80% voorschot van de factuurwaarden. Hij deelde mij mede dat het werkelijk indents waren, maar dat Tänzer en Van der Vossen & Co. de goederen aan de inlanders verkocht hadden en daarvoor gewoonlijk in 6 maands papier werden betaald, zoodat hierdoor verklaard werd het langer dan gewoonlijk uitblijven der remise.

Ook had hij liever dat deze zaak liep over de Ned[erlands] Ind[ische] Ex. M[aatschappij] in plaats van over de Chartered Bank, omdat Tänzer en Van [2] der Vossen beter bij de Ned[erlands] Ind[i-sche] Ex. M[aatschappij] bekend zijn; ik antwoordde hem natuurlijk dat wij in dezen in hun eigen belang hadden gemeend de Chart[ered] B[an]k te moeten nemen in plaats van de N[ederlands] I[ndi-sche] Ex. M[aatschappij], omdat de eerste goedkooper was. Nu wat dit laatst betreft, dat is niet onze zaak, daar zij de collecting charge hebben te betalen en dit bezwaar wordt daarenboven nog opgeheven door zijn nieuwe voorstel om hun de optie te geven of wij al dan niet de documenten door de bank zullen zenden.

Mijne opinie is dat wij, indien wij in relaties met deze firma's willen treden, wij eenigszins zullen moeten toegeven, vooral in dezen, daar hij wel geneigd scheen met ons in relaties te treden.

Wij zouden dus m.i. wel 100% voorschot kunnen geven.

Ingesloten een copie van onzen oorspr[onkelijke] brief aan Coddington & Lamb, met de veranderingen, zooals ik zou willen voorstellen.

Gij wilt hierover wel eens met Ringelestyn spreken ⁷

⁷ Het vervolg van de brief ontbreekt.

London, E.C. Febr[uari] 25 1897

Lieve papa!

Den brief aan Coddington & Lamb verzond ik heden met hoop op zegen. Gisteren schreef ik de tantieme regeling over in een cahier en voegde daarbij het door u in uw en brief van eergisteren vermelde. Gij zegt daarin: “zij die eene tantieme uit de winsten van het kantoor London ontvangen, zullen derhalve niet participeeren in de directe winst [”] etc.;; gij bedoelt daarmede toch zeker alleen de procuratiehouders; m.i. komt dit niet duidelijk genoeg uit, of noemt gij het geen tantieme, indien wij eene uitkeering krijgen boven de 6%. Kan hier door geen misverstand ontstaan? Ik zend u het cahier nog niet, ter teekening op, omdat ik dit niet per bookpost wil zenden en de porto's hoog zullen zijn, indien ik het als brief verzend. Ik zal het dan Zaterdag over 8 dagen of aan Ledeboer medegeven of het hier laten, tot het door u kan geteekend worden bij uwe komst alhier. Wat vindt gij beter?

Heden heb ik u laten crediteeren bij B.W. Blijdenstein Jr. als volgt: [2]
voor f 1047.50 zijnde $4\frac{1}{2}$ % rente gedurende 317 dagen over de mij door u geleende
f 26437.47 vanaf 13 Febr[uari] [18]96 op afbetaling van deze som per 1 Jan[uari] in uw crediet.
1437.47
f 2484.97

Tevens zend ik u eene veranderde schuldbekentenis ad. f 25000- en zal de oude wel t.z.t. van u terug ontvangen.

Wij verkochten heden weder £ 5000- $2\frac{1}{2}$ Metropolitan Consols tegen $101\frac{9}{16}$ netto en het geheele bedrag floaters is nu gereduceerd tot £ 305000-

Na hartelijke groeten

Uw liefh. W.

London, E.C. Febr[uari] 27 1897

Lieve papa!

Ik ontving uw schrijven van gisteren en zend u heden aangeteekend per pakketpost de salaris en tantieme regelingen voor procuratie houders en personeel. Ik heb er bijgevoegd, wat gij mij in uw en vorigen brief hebt opgegeven, doch moet u opmerkzaam maken of de Hollandsche redactie van het bijgevoegde wel geheel juist is; het zal toch wel uwe bedoeling zijn om procuratie houders en personeel een tantieme uit de rentewinst op het reserve kapitaal te geven. Nadat de nett[o] profits over 1897, to be divided amongst the partners, exceeds £ 13000- en m.i. blijkt dit niet uwe redactie:

Zij die eene tantieme uit de winsten van het kantoor London ontvangen, zullen derhalve niet participeeren in de directe winst uit den verkoop der aandelen Dordtsche petroleum M[aatschappij] verkregen, wel in de rentewinst op het Reservekapitaal, welke telkens ten voordeele der winst en verliesrekening komt. Hier moet m.i. bijgevoegd worden: “met dien verstande [2] dat de tantiemes eerst van kracht worden na de bovengenoemde £ 13000-[-]” Wilt gij hierover nog eens denken en tevens mededeelen of de vertaling, die ik in overleg met Van Druten gemaakt heb, goed is.

Wat den verderen inhoud van uw en brief aangaat, wij hebben daarvan met groot genoeg kennis genomen en kan ik u ook namens Mr. Brink mededeelen dat het voor B.W. Bl[ijdenstein &] Co. van een zeer groot belang is om de winsten uit die transactie voortspruitende, op reserve te boeken. Dat zou een meevalletje zijn. Ik hoop nu maar dat alles naar uw zin tot stand komt.

Van onze kinderjuffrouw kreeg ik heden van andere zijde bericht dat zij in hooge mate aan tering lijdt, zoodat ik heden seinde dat zij tot naderbericht in Holland moest blijven. Ik zal nu eerst haar door een dokter laten onderzoeken, want zoo durf ik het er niet op te wagen. Na hartelijke groeten

Uw W.

Indien gij wilt dat wij het contract D[ordtsche] P[etroleum] M[aatschappij] teekenen, in plaats van u zelf, dan vernemen wij dit wel den volgende week.

London, E.C. M[ar]ch 9 1897

Lieve papa!

Ik ontving uw en brief van 7 M[aa]rt en zag met genoeg, hetgeen ik trouwens reeds van Stoop had vernomen dat het zaakje D[ordtsche] P[etroleum] M[aatschappij] waarschijnlijk wel in orde zal

komen. Hetgeen mij en Mr. Brink niet geheel duidelijk is, is dat Stoop c.s. al de aandelen der D[ordtsche] P[etroleum] M[aatschappij] en eene storting van fl 1400000- in geld moeten inbrengen. Nu deze zaak zoo staat, nu moet ik nog eens terugkomen op het pensioenfonds; bij het gelukken toch, wordt de positie van de Tw[entsche] B[an]kv[erenigin]g veel sterker, zoodat het m.i. wel overweging verdient of er nu niet iets opgevonden kan worden om dat pensioenfonds uit te breiden tot het geheele personeel, de procuratie houders inbegrepen. Al zijn de meeste procuratie houders in goeden doen, zoo heb ik voornamelijk Smyter op het oog, voor wien het werkelijk eene groote verlichting zou zijn te weten dat vrouw en kinderen bezorgd zijn, wanneer het hem niet meer mogelijk is voor B.W. Bl[ijdenstein] & Co. te werken. Daaren[2]boven zou het volgens mijne meening niet goed gaan om de familie van een man, die 30 jaren bij ons werkzaam is geweest, na diens dood aan haar lot over te laten en zou òf de firma òf de directeurs persoonlijk zich die familieleden moeten aan trekken. Ik hoop dat gij hierover nog eens zult nadenken.

Landauer & Co.: Ledeboer schijnt uwe opinie gevraagd te hebben over het inzien van de balans van L[andauer] & Co. Gij vindt dit niet noodzakelijk en m.i. terecht.

Mr. Brink bracht deze kwestie verleden ter sprake en zag gaarne dat Van Druten zich daarvoor wilde spannen. Ik heb mij daartegen verzet, natuurlijk indien Van Druten kans zag zonder Landauer te beleedigen, zooveel te beter, maar officieele inzage van de balans van een firma, die wij geen blanco crediet geven en van welke onze risico zeer verdeeld is, vond ik te veel geveegd.

Wij hebben ons in den laatsten tijd veel moeite gegeven om Landauer tot klant te krijgen en nu zijne transactien met [3] ons grooter worden, nu zouden wij hem dadelijk om de balans vragen.

Gij kunt hier uit weder zien dat zoodra eene firma een flinken omzet heeft, Mr. Brink altijd de voorzichtige man blijft en er de attentie op vestigt; dit heeft zijne goede zijde, vooral ook voor u zelf, doch ik moet zorgen dat Mr. Brink door zijne overgrootte voorzichtigheid geen soliede klanten van ons wegjaagt. De afspraak was dan ook dat Van Druten hem geen balans zou vragen, doch alleen cijfers vernemen, zooals Landauer hem reeds jaren lang die had medegedeeld. Landauer heeft ons echter voorkomen, want heden morgen kreeg Van Druten een briefje van hem om eens even te zijnen kantore te komen. Hij vroeg hem of hij soms zijn private boeken eens wilde zien en hieruit bleek dat Landauer werkt met een kapitaal van £ 71000-. Wij mogen zoo'n openhartig man als Landauer wel zeer op prijs stellen en blijkt dat wy met alle gerustheid met hem kunnen werken. Hij heeft volstrekt geen faciliteiten nodig. [4] Ik heb juist Zondag eene visite bij hem gemaakt, hetgeen hij mij had gevraagd, en zal hem dus nog wel nader leeren kennen.

De vervallen obligatie ontving ik in goede orde. Waarschijnlijk zal ik mijn schoonvader ook ± fl. 2000- afbetalen, doch moet ik daarvoor eerst mijne rekening nog eens goed nazien.

Thuis gaat alles goed. De kleine is ingeent, doch houdt zich voorbeeldig, hij is buitengewoon gezond en gaat dagelijks uit.

Ik moet u nog mededeelen dat de vrouw van Smyter bevallen is van eene dochter, zoodat hij nu 5 zoons en 5 dochters heeft.

Ingesloten de notulen tot op 6 M[aa]rt. Gisteren verkochten wij £ 5000- 2½ % Metropolitan Consols tegen 101¼. Uw liefh. W.

London, E.C. M[aa]rt 10 1897

Lieve papa!

Ingesloten briefje kreeg ik heden van den partner alhier van H. Ahrens & Co. Nachf. Hij had mij des morgens reeds over de transactie gesproken; hij vroeg of dit iets voor ons was. De Chartered Bank belast voor zulk een voorschot 5% en hij zou dit wel gaarne goedkooper gedaan krijgen. Een schip kolen zal nl. naar hun Yokohama huis geconsigneerd worden. Deze kolen ± 3926 tons hebben eene waarde hier van niet meer dan ± £ 2500-. De vracht ad £ 3533- is volgens Phillips & Grave niet hoog; deze bedraagt ± ¹⁸/- terwijl de vracht eigenlijk is £ 1.2/- per ton. Zoodat ons voorschot zou zijn £ 4500- op de verkoopwaarde van kolen in Japan, die natuurlijk hooger moet zijn dan £ 2500- + £ 3533-. Ik zal nu nog eens trachten uit te vinden de prijs van kolen in Japan en tevens informatie inwinnen over de firma Hickie Bornemann & Co. alhier, die op ons zal trekken als zijnde de verschepen. Ahrens & Co. Nachf. hier garandeeren de transactie en tevens zal aan ons geremitteerd worden [2] door hun Japansche huis. Ik heb aan Mosle medegedeeld dat ik hem binnen een paar

dagen een antwoord zou geven. Hoewel ik voor mijzelf vind dat deze transactie meer tehuis behoort bij Indische banken, daar die beter kunnen oordeelen over prijzen van kolen aan den overkant dan wij, zoo zou ik toch gaarne Ahrens & Co. willen animeeren om zaken bij ons aan te brengen, hetgeen zij in den laatsten tijd nog wel eens doen. Uwe opinie zie ik gaarne omgaand te gemoet.

De zaak Dordtsche wordt hier reeds publiek verteld.

Uw liefh. W.

Zou het niet zaak zijn eenige 7% preferente aandeele voor de firma te reserveeren.

London, E.C. M[ar]ch 12 1897

Lieve papa!

Ik ontving heden morgen uw telegram naar aanleiding van de transactie van H. Ahrens & Co. Nachf., waaruit bleek dat deze uwe goedkeuring wegdraagt. Tegelijkertijd kregen wij van Seyd eene informatie over Hickie Bormann & Co. als volgt:

An old established and very respectable firm, doing a good business, have modern means; considered good for engagements say up to £ 1000- or so. Na een mondeling gesprek met Seyd is mij gebleken dat deze tegen een documentair crediet van £ 4500 niet het minste bezwaar zag. Ik heb toen met Mosle gesproken, die mij uit correspondentie liet zien dat de Chartered Bank hun voorschotten op kolen gaf en dat de prijs van kolen in Japan varieert tusschen 34 en 40 sh. per ton, voorts dat het gouvernement daar gewoonlijk Cardiffkolen koopt voor de oorlogsschepen etc. Voor deze verschepping kolen was door Hickie Borman aan Ahrens & Co. een limiet opgegeven van $\frac{37}{6}$ ton. Na al deze inlichtingen had ik geen bezwaar met hen deze transactie [2] aan te gaan. Hickie Borman zal nu op ons trekken 6 m[aands] en indien noodig eene vernieuwing van 6 m[aands]. Ahrens & Co. Nachf. geven hunne garantie; in korte woorden de transactie zal nu ingericht worden op denzelfden voet als de consignaties van Firth aan Ahrens. Het doet mij genoegen dat ik deze transactie heb kunnen goedkeuren; Mosle is ons goed gezind, is geheel open, geeft alle inlichtingen die men hem vraagt en is een man met wien ik gaarne te doen heb. Eergisteren vroeg hij mij ook nog of wij ons crediet tegen zijn eigen consignaties niet wilden verhoogen, waarop ik hem antwoordde, dat wij werkelijk reeds buiten ons boekje waren gegaan en slechts bij hooge uitzondering zulke credieten verleenden. Hij beloofde mij de balans weder voor te leggen, waarna wij eene eventueele vraag in consideratie zouden kunnen nemen, alhoewel ik hem zeer weinig hoop op vergrooting heb gegeven.

Gisteren werd ik verrast door een cheque van £ 300- van mijn schoonvader, die het niet billijk vond dat ik hem de [3] rekening van Maple niet had ingezonden en mij nu dit bedrag wenschte te geven ter tegenmoetkoming in de onkosten. Ik sta werkelijk eenigszins verstoeld over deze royale gift, doch kon wel niet anders dan deze in dankbaarheid aannemen. Ik ben nu in staat gesteld mijn schoonvader fl 5000- af te betalen, zoodat ik hierbij sluit eene nieuwe obligatie, die gij wel van uwe handteekening zult willen voorzien, terwijl ik u de oude zal retourneren, zoodra ik die ontvangen heb.

Zooeven verneem ik van Goudsmit dat de prospectussen D[ordtsche] P[etroleum] M[aatschappij] reeds uit zijn, zoodat ik niet anders kan doen dan u in de eerste plaats, verder mijzelf en de geheele Tw[entsche] B[an]kv[erenigin]g van harte geluk te wenschen; ik zie uit de couranten dat aandeele Tw[entsche] B[an]kv[erenigin]g op het oogenblik 150 genoteerd staan. Als gij de reserve er nu maar door kunt krijgen bij commissarissen.

Gisteren avond was ik op de receptie bij den gezant; Lida kon niet mede, daar onze zoon ingeent is en met een zeer dikken [4] arm nog al onrustig is. Met onze meiden zijn wij waarschijnlijk geslaagd.

Na hartelijke groeten

Uw liefh. W.

p.s. Ingesloten eene copie van brieven gewisseld tusschen ons en M. van Delder & Co. naar aanleiding van de kwestie, die ik verleden hier met u besprak.

London, E.C. M[ar]ch 15 1897

Lieve papa!

Ingesloten zend ik u de notulen tot 13 M[aa]rt; zooals gij daaruit ziet, zijn Coddington & Lamb reeds begonnen met hunne indent consignments naar Tänzén, en is de transactie Hickie Borman & Co. in orde gekomen. Deze notulen zult gij wel na lezing door u en V[an] Ringelestyn aan Schlencker

willen ter hand stellen.

Ik ontving de obligaties voor mijn schoonvader van u geteekend terug en zal hem verzoeken u de oude borgstelling direct toe te zenden, zoodat ik dan wel van u nader ontvangst bericht tegemoet zie.

Ook ontving ik de tantième regeling; ik bemerk dat door u daarin iets is bijgevoegd bij die van de procuratiehouders, doch niet bij die van het overige personeel. De tantième regeling van het personeel heb ik rond laten gaan, doch die van de procuratiehouders nog niet, daar ik eerst nog eenige inlichtingen heb te vragen. Ik stel mij het volgend geval: de petroleum M[aatschap]pij blijft nog jaren lang een concern dat onder de oude omstan[2]digheden 200% s'jaars zou geven, wij zouden dan kunnen rekenen op £ 5000- s'jaars. Gegeven verder dat de netto winst bedraagt meer dan £ 14000- dan zouden de procuratiehouders behalve hunne gewone verdiensten nog ieder verdienen 2½ % over £ 5000-. £ 125- s'jaars.

Indien gij van de commissarissen gedaan kunt krijgen om de opbrengst van deze shares op eene reserve te boeken, dan zal de toestand dezelfde blijven of liever dan kan men zeggen dat de toestand beter wordt door de zekerheid dat de jaarlijksche interest van het reservefonds komt ten voordeele van de winst en verliesrekening en bereken ik dat bedrag op ± £ 5000-.

Stel nu dat de commissarissen hiermede geen genoegen nemen en wenschen dat dit bedrag niet op reserverek[en]g doch ten voordeele der winst en verliesrek[en]g 1897 moet komen, dan verliest het kantoor London hierdoor een bijna zekere bron van winst van ± £ 5000- zoodat in die verhouding het personeel en procuratiehouders [3] minder zullen verdienen in tantièmes.

Dit toch kan uwe bedoeling niet zijn en daarom is mijne vraag of het misschien uw plan is om een bepaald percentage te doen overschrijven op ieders reserve rekening, dan wel of gij van plan zijt om er een pensioenfonds van op te bouwen. Ik ben van meening, dat wanneer door buitengewone omstandigheden eene instelling buitengewone winsten maakt, ook het personeel er direct of indirect eenig voordeel van moet hebben, om zodoende belangstelling te behouden. Ik weet niet of mijn brief u duidelijk is; doch het doel is om u attent te maken op het onderscheid dat er bestaat voor ons kantoor indien de D[ordsche] P[etroleum] M[aatschappij] niet zou zijn gemaakt tot een Ltd. C[ompany] of indien deze shares verkocht werden en de opbrengst zou komen ten gunste der winst en verliesrek[en]g.

Ik houd dus tot uw nader bericht de tantième regeling der procuratiehouders onder mijne berusting, daar ik voor hunne vragen wensch geprepareerd te zijn.

Heden liet ik dan de T.B.V. zenden de 30000 gld. D[ordsche] P[etroleum] M[aatschappij] De coupons volgen.

Uw liefh. W.

London, E.C. M[ar]ch 18 1897

Lieve papa!

Ik schreef u gisteren een kort briefje, doch vergat u nog mede te deelen, dat ik mijn schoonvader verzocht heb de vervallen obligatie direct aan u te zenden, zoodat ik wel van u zal vernemen of gij haar in goede orde ontvangen hebt. Ik weet niet of mijn schoonvader nog heeft ingeschreven in de Dordtsche; ik had hem dit aangeraden; doch in elk geval zal hij wel niet veel hebben mede gekregen. Wat een enorm succes is deze inschrijving geweest; bijgaand zend ik u eene mededeeling uitgeknipt aan de Financial News, van wiens hand weet ik natuurlijk niet.⁸

⁸ Money is even more plentiful in Amsterdam than in London. On Tuesday Messrs. Hope and Co., the famous bankers of the Dutch capital, offered for subscription, at 98½ percent., 5,000,000 guilders in four-and-a-half per cent. debentures, and at 112½ per cent. an equal sum in seven-and-a-half per cent. Preference shares of the Société d'Industrie du Pétrole de Dordrecht, a company engaged in the pumping and refining of petroleum in Java. For the debentures the subscriptions reached 6,000,000 guilders and for the Preference shares no less than 200,000,000 guilders, the issue being thus applied for forty times over. That, we should fancy, is a record in succesful issues. The company, which has been for many years in active operation, has a share capital of 15,000,000 guilders, or £1,250,000, the vendors taking 10,000,000 guilders in Ordinary shares. The directors include representatives of Messrs. Hope and Co., B.W. Blydenstein and Co., Adolph Boissevain and Co., and T.C. Stoop and Co. - all firms of international repute.

Ik kan u tot mijn groot genoegen mededeelen dat onze Hamburger connecties zich uitbreiden; Rée staat natuurlijk bovenaan, maar wij beginnen nu ook aan den gang te komen met Warburg en zelfs zendt de Commerz & Disconto Bank ons zoo nu en dan mooie lange wissels. Voor het oogenblik zit er wel niet zoo heel veel op, maar in elk [geval] zijn onze prijzen tegenwoordig concurrerende met onze [2] concurrenten. Verleden Dinsdag verkochten wij weder £ 5000- Metropolitan stock voor 101½ nett[o]; dit ging niet dan met eenig tegenstribbelen gepaard van den kant van Mr. Brink en de geheele meeting is er op het oogenblik niet voor om te verkoopen, daar zij van meening zijn dat wij weder zeer goedkoop geld zullen krijgen. Ik voor mij geloof dit ook wel, maar ben nog lang niet op mijn gemak over de Grieksche en Transvaalsche kwesties, zoodat volgens mijne meening de hoop op goedkoop geld niet genoeg opweegt om de risico van lagere koersen te dekken bij een eventueelen oorlog. Al krijgen wij zelfs geen oorlog, zoo is de onzekere toestand van het oogenblik m.i. voldoende om nog vele schommelingen teweeg te brengen in de prijzen van soliede fondsen. Ons bezit van Metropolitans is nu gereduceerd tot ± £ 60000-; het spreekt van zelf dat wij nu zeer voorzichtig moeten zijn met onzen verkoop, maar ben ik toch van opinie dat wij nog ± £ 20000- moeten verkoopen alvorens gerechtigd te zijn om [3] weder eens in kleine bedragen te jobben en b.v. eens bij een flauwe markt weder wat in te koopen b.v. £ 5000- . Ik zou gaarne hierover nog eens uwe meening willen weten, vooral omdat ik op het oogenblik nog wel erg aandrang om als wij kunnen kleine bedragen te verkoopen.

Heden morgen ontvingen wij uwen brief met betrekking tot onze balans. Daar ik zelf niet voldoende op de hoogte ben hoe eene balans gunstiger er te doen uitzien, zoo moet ik u toch mededeelen dat de eventueele veranderingen, die wij ter uwer goedkeuring opzonden, niet zijn gemaakt dan na eene bespreking in de meeting; daarenboven meen ik mij te herinneren dat Ringelestyn ook wel vóór eene verandering in onze balans zou zijn tenminste meen ik dat hij zich wel eens in dien zin in de meeting heeft uitgelaten. Daarenboven hebben de accountants aan Ledeboer medegedeeld dat de nieuwe balans er veel beter zou uitzien dan de oude en een meer Engelsch karakter zou hebben. Ik heb Ledeboer nu gevraagd om [4] zijn standpunt nog eens te verdedigen in een brief aan V[an] Ringelestyn en zou gaarne willen dat gij dezen brief ook eens inzaag. Ik moet ook nog aanstippen dat volgens Van Druten onze balans in de markt geen bepaald goeden indruk maakt.

Dit zijn allemaal redenen, die mij noopen hierop nog eens uwe attentie te vestigen. Het is m.i. van zeer veel belang dat wij de balans een gunstig aanzien geven en als men dat met eerlijke middelen doet en dit ook door andere bankinstellingen gedaan wordt, geloof ik dat hiertegen niet het minste bezwaar bestaat.

Ik zie dus gaarne uwe berichten hierover te gemoet; dit zou wel iets zijn om te bespreken bij uwe komst alhier, doch daar dit eerst begin April is, zouden wij met het drukken nog een goede 14 dagen moeten wachten, hetgeen wel wat lang is.

Na hartelijke groeten

Uw liefh. W.

p.s. over de positie Tw[entsche] B[an]kv[ereningin]g heerscht hier weder ontevredenheid.

London, E.C. M[ar]ch 24 1897

Lieve papa!

Daar ik op het oogenblik niets te doen heb, zoo neem ik deze gelegenheid te baat om u eens mijne meening mede te deelen in antwoord op uwen brief van 22 M[aa]rt.

Ik zie wel aankomen dat gij Vrijdag en Zaterdag een harden strijd zult te strijden hebben met commissarissen, maar toch geloof ik wel dat gij in staat zult zijn om hen te doen inzien dat het op den langen duur voor commanditaireren van meer belang is om de winst uit de D[ordtsche] P[etroleum] M[aatschappij] op reserve te boeken dan om deze dadelijk te verdeelen. Ik wil dan nog niet eens in aanmerking nemen de veel krachtiger positie onzer kantoren indien eene reserve wordt gekweekt, hetgeen toch ook door commissarissen in overweging moet worden genomen als zijnde één met het belang van commanditaireren.

Ik wil nu de 2 gevallen eens nagaan:

1° het boeken van de winst op eene reserverekening: Uw oorspronkelijk plan was om de te kweken rente [2] van dit reservefonds jaarlijks te doen komen ten voordeele der winst en verliesrekening. Stel het reservefonds op £ 80000-, wij kunnen aannemen dat wij daarop 5% minstens uitkeeren, zoodat

hierdoor verkregen wordt een bijna zekere inkomst van £ 4000- jaarlijks.

2° de te maken winst te verdeelen; het gevolg hiervan zal zijn een prachtig dividend over 1897, waardoor er een groote omzet in de aandelen zal komen dat ten gevolge zal hebben het heen en weer schommelen in de koers van de aandelen Tw[entsche] B[an]kv[erenigin]g, hetgeen volgens mijne meening nu niet zoo heel mooi staat. Outsiders zullen zeggen dat de Tw[entsche] B[an]kv[erenigin]g aan het speculeeren is geweest in petroleumwaarden en zal daarvan in Amsterdam veel misbruik gemaakt worden door hare vijanden. De commanditair, commissarissen en partners zullen hierdoor persoonlijk groote voordeelen genieten doch m.i. ten koste van de Tw[entsche] B[an]kv[erenigin]g zelf, wier naam over veler lippen zal gaan, en die dan de eenige [3] zal zijn die als instelling niet noemenswaard voordeel zal genieten.

Ik geloof dat in deze kwestie gij sterker zijn zult in uwe verdediging van uwe opinie, daar uw plan tegen het persoonlijk belang van de partners is, vooral van ons in London, omdat bij verdeling wij de helft van het ons toekomende in cash zullen uitbetaald krijgen en den andere helft op onze reserve krijgen, terwijl wij over het geheele bedrag interest vergoed krijgen. In geval van het boeken op eene reserve, waarvan de rente zal geboekt worden ter voordeele van de winsten en verliesrekening, zouden wij slechts (nl. Mr. Brink en ik) $\frac{1}{6}$ van het bedrag ontvangen dat wij als rente zouden genieten in dien de winst werd verdeeld.

Het bovenstaande in aanmerking genomen, zou het m.i. niet goed zijn om nu daarenboven nog den commanditair een voordeel aan te bieden en de toestand practically weder terug te brengen zooals die was vóór 1896. Gij hebt met zeer veel moeite deze verandering tot stand [4] kunnen brengen en zou ik u raden om nu voorloopig den commanditair niet te groote voordeelen terug te geven, in aanmerking genomen het steeds lager worden van de rente, die nu voor soliede fondsen slechts $2\frac{1}{2}$ à 3% is.

Ik schrijf u dezen brief om in de gelegenheid te zijn hem Vrijdag a.s. nog eens te bespreken.

Zooeven was T:C: Stoop hier, die ons mededeelde dat hij geen weg wist met zijn geld; ik heb hem aangeraden om commanditair te worden en fondsen in leendepot te geven bij de Tw[entsche] B[an]kv[erenigin]g. Wij zouden hem zodoende eenigszins aan ons kunnen verbinden.

Tot Vrijdag

Uw liefh. W.

p.s. Zoudt gij het niet naar die richting kunnen heen leiden, indien commissarissen niet willen toegeven, om hetgeen wij in cash uitbetaald krijgen, te boeken op de winst en verliesrek[enigin]g en dat dit laten loopen niet over 1 jaar, maar over 2 of meer jaren; verder de bepaling maken, dat de eventuele opbrengst der f 600000 aandelen in de Dordtsche petroleum industrie m[aatschap]pij zal geboekt worden op eene reserve rek[enigin]g?

London, E.C. April 14 1897

Lieve papa!

Ingesloten zend ik u de notulen van af 5 April tot den 10^{en} April. Gij zult daaruit zien dat wij £ 21000- Metr[opolitan] Consols verkochten verleden Vrijdag en daartegen inkochten £ 15000- Indische sporen. Wij houden nu nog £ 40000- Metr[opolitan] Consols, doch zijn nu geen verkopen onder 103%. Gisteren gaven wij £ 4000- Birmingham in handen tegen $101\frac{1}{8}$, doch konden tot nu niet verkopen tegen dien prijs; deze prijs komt neer op $100\frac{3}{8}$, daar er $\pm\frac{3}{4}\%$ interest in zit. De £ 15000- Indian debentures zullen zoo spoedig mogelijk weder verkocht worden.

Ik zal gaarne van u willen hooren, hoe de vergaderingen op Vrijdag verdeeld worden, nl.: de vennooten vergadering, de commissarissen vergadering en de Londensche vergadering. Mocht het u mogelijk zijn om reeds Donderdag in Enschede te komen, dan zou ik reeds Woensdag avond van hier willen gaan en wilde ik u dan voorstellen om te zamen naar het Lankheet te gaan, daar mijn schoonvader [2] zoo gaarne daarheen gaat en het laat zien. Ik hoor hierover wel nader van u.

Ik sprak mijn schoonvader over de Credietvereniging; hij had hiernaar niet veel ooren, doch geloof ik wel dat, indien gij met hem spreekt, hij van besluit zal veranderen. Ik bracht in Enschedé een paar aardige dagen door. Eva vond ik aan den trein; zij was een beetje zeeziek doch schijnt haar de luchtverandering goed te doen. Onze pogingen om haar stout te doen drinken, zijn nog niet gelukt.

Indien u reeds iets bekend is omtrent de rekening der Dordtsche, wilt gij mij hierover wel iets melden. Kunnen wij op Lotichins & Co. Helmond van een kleine man alhier gerust wissels, getrokken door de

cacaofabriek "Helmond" nemen tot een bedrag van £ 5000- ?

Na hartelijke groeten

Uw liefh. W.

London, E.C. May 12 1897

Lieve papa!

Zooals gij wel van Jan Roelvink zult gehoord hebben, gaat het ons hier in London goed. Wij hadden verleden Zaterdag eene aardige vergadering, waarover ik u nader de notulen zal in zenden. Het speet Gelderman zeer dat gij niet aanwezig waart.

Ingesloten zend ik u de notulen der Vennooten vergadering, welke ik gaarne met uwe goedkeuring voorzien, terug zal ontvangen. Verder nog de notulen van onze vergaderingen van af 20 April tot 8 Mei, welke gij wel na lezing aan Schlencker zult willen overhandigen.

Ik heb u van hier het volgende nieuws mede te deelen

F. Steiner & Co. Ltd. is een Limited C[ompan]y gevormd van de oude firma F. Steiner & Co. Bijgaand zend ik u een prospectus, dien ik gaarne omgaand terug ontvang. Wij hebben ons dus niet vergist en blijkt wel dat wij ons een nog te kleine opinie van deze firma hebben gevormd, tenminste als men nu ziet dat de nett[o] profits over 1896 over de [2] £ 100.000- hebben bedragen. Wij kunnen dus safe met deze firma voortwerken. Het is echter de vraag of wij eenige shares in dit concern moeten nemen. Mij lachen de 4% debentures of de 5% pref. shares niet zeer toe, doch zou het niet goed zijn om b.v. 50 m[aands] shares a £ 10- tegen 5% rente te nemen om eenige belangstelling te toonen; wij hebben toch steeds met genoegen met deze firma gewerkt.

Dezer dagen werd ons door eene firma in Genua gevraagd tegen welke voorwaarden wij genegen zijn om het deleredere over te zenden op bankiers alhier. Wij antwoorden dat wij geen deleredere namen, in de meening dat het tradespaper was, doch uit een gesprek met Robertson, den agent van Heybroek alhier, bleek ons dat werkelijk werd gemeend het deleredere over te nemen van bankers. Mijne opinie is dat wij gerust tegen $\frac{1}{8}$ % het deleredere kunnen nemen op first rate bankers als wij behalve de disconto rate nog $\frac{1}{8}$ kunnen verdienen en als de man ons eerst eene lijst ter goedkeuring opzendt van de bankier op wie [3] hij trekt. Mr. Brink was echter van meening dat wij geen deleredere kunnen overnemen uit principe en zou gaarne uwe opinie hieromtrent vernemen.

Robertson vertelde ons dat die Italiaan zeer voorzichtig was en kan ik mij wel voorstellen dat hij niet kan oordeelen over firma's als Fruhling & Gaschen, Horstman & [C]o. etc., zoodat hij om geheel safe te zijn gaarne $\frac{1}{8}$ % meer wil betalen indien zulke accepten daarenboven nog worden gegarandeerd; en voor ons kan er toch hoegenaamd geen bezwaar in zijn om zulke accepten a forfait te nemen.

Ik heb nog niets van Theek gehoord; wij rekenen er op hem Maandag a.s. hier te zien. Ik zou hem echter raden met een paar woorden aan Mrs. Angus mede te deelen wanneer zij hem kan verwachten. Indien hij Zondag reeds komt, moet hij vooral tegen den middag bij ons komen, misschien kunnen wij dan s'middags nog fietsen. Wat zeide de dokter van zijn rug; ik hoop van u geen slechte berichten daaromtrent te vernemen. [4] Wanneer denkt gij op reis te gaan?

Ik heb op het oogenblik Ysaac en Marie van Delden te logeeren, die Maandag weder denken te vertrekken. Dinsdag verwachten wij Hubert met zijne vrouw.

De kleine maakt het buitengewoon goed; Lida denkt nu in begin Juni naar Holland te gaan, doch hieraan zijn nog wel bezwaren verbonden wegens de verandering van voedsel; wij doen niets zonder den dokter geraadpleegd te hebben.

In de hoop spoedig iets van u te vernemen

Uw liefh. W.

London, E.C. May 19 1897

Lieve papa!

Ik ontving uwe laatste brieven, waarvoor ik u hartelijk dank zeg. Wilt gij mama ook nog wel zeer bedanken voor haren brief op mijne verjaardag. Wij hebben dezen kalm gevierd; Marie en mijn zwager waren des morgens naar Wight vertrokken en Hubert kwam eerst den volgende morgen. Gisteren hadden wij een neef Van Laan met zijne vrouw uit Wormerveer ten eten, ook Mr. Brink en Betsy; tot onzen spijt bleef Eva weg, daar zij des morgens last van hoofdpijn had. Hubert is een gezellige logé en zijne vrouw kan zoo goed met Lida opschieten.

Ik verwacht zoo spoedig mogelijk bericht van u nl. hoe de dokter uwe neus vond en of hij eene nieuwe operatie wenschelijk acht.

Ik had dezen dagen Jennes van Vetzes & Gerritsen bij mij op het kantoor, die nu voor goed hun effecten orders bij ons schijnen te willen doen. Hij vroeg mij inlichtingen omtrent het leendepot en wilde daar eens meer van weten. Gij [2] weet dat ik het indertijd eens met Gerritsen hierover heb gehad en nu na een jaar te hebben laten voorbijgaan, schijnen ze er op in te willen gaan. Hun doel is echter ook om voorschot te nemen tegen de fondsen in leen depot. Dit voorschot kregen zij echter tot nu toe van hunne bank tegen bankrate, hetgeen erg goedkoop is. Indien zij dus nu zouden gaan trekken op Amsterdam, zou hun dit zeker ongeveer $1\frac{1}{2}$ à 2% duurder uitkomen. Ook om hun geldelijk voorschot te geven tegen bankrate, zou voor ons wel wat laag zijn. Nu komt bij mij de vraag op of wij hun geen voorschot kunnen geven door hen op London te laten trekken tegen dezelfde voorwaarden als dit nu geschied in A[mster]dam; er is toch m.i. geen bezwaar dat de firma's Vetzes & Gerritsen op B.W. Bl[ij]denstein & Co. trekt.

Eenigen tijd geleden was de oude Ellinger hier; hij wilde van ons weten of Ledeboer in Makassar en Gebr. Veth geld hadden verloren bij een faillissement in Makassar. Misschien weet gij hiervan iets, want de oude Ellinger is er erg op gesteld dat wy [3] de informatie direct aan u vragen.

Wij schreven in voor £ 1000- 5% pref shares in F. Steiner & Co. Ltd. en wij verkochten 500 shares in de Sao Bento Gold mines met een profit van £ 55- 7/.

Het weer is dezer dagen iets beter, al blijft het koud. Onze zoon is een beetje verkouden; van de reis naar Holland is nog niets vastgesteld.

Ingesloten de notulen tot Mei 14 -

Spoedig schrijf ik u weder.

Na hartelijke groeten ook aan mama

Uw liefh. W.

London, E.C. May 27th 1897

Lieve papa!

Zooals ik u in mijn brief van 12 Mei schreef, zijn wij in onderhandeling met de firma Marruchelli & Perera te Genua, die ons hunne wissels ter disconto willen zenden, indien wij het deleredere willen overnemen. Deze firma heeft zich tot ons gewend op aanraden van Robertson, den agent van W. Heybroek Jr. & Co.; ik sprak heden morgen Robertson, die mij mededeelde dat hij deze firma reeds zeer lang als zeer soliede en respectabel kende. De omzet zou $\pm$ £ 25000 per jaar zijn. Ingesloten zend ik u een lijstje van de betrokkenen, die allen zeer goed staan aangeschreven; een paar er van zullen u niet zoo goed bekend zijn, reden waarom ik bij die firma's de cijfers plaats waarvoor ze bij Seyd staan aangeschreven. Mijns inziens loopen wij met zulke betrokkenen een fair risk om het deledere over te nemen, vooral indien wij aan Marruchelli & Perera mededeelen dat wij deze transactie wel wenschen te beginnen indien de bedragen goed verdeeld zijn over de firma's op het [2] lijstje aangegeven, zoodat wij het recht ons voor behouden om wissels te weigeren over betrokkenen, waarop wij te veel hebben loopen. Dat te veel zal zich echter niet voordoen, daar de jaarlijksche omzet $\pm$ £ 25000- zal zijn en Robertson naar zijn beweren wel eenige invloed kan uitoefenen om de remboursen zooveel mogelijk te verdeelen over de banken; Robertson staat dagelijks in correspondentie met deze firma en is daarvan agent, zoodat hij de koffie verkoopt voor Marruchelli & Perera.

Indien het u mogelijk is, zal ik gaarne omgaand uw antwoord vernemen, daar het Credit Lyonnais hier weder tusschen zit.

Ik hoop spoedig goede berichten van u te vernemen. Na hartelijke groeten

Uw liefh. W.

London, E.C. May 31 1897

Lieve papa!

Ik ontving uwe brieven van 26 en 29 Mei. Het speet mij dat ik u Zaterdag niet de Economist zond, doch haast mij nu u heden te zenden de Economist van 22 en 29 Mei. Ik kan niet zeggen hoeveel plezier het mij doet dat de dokter zoo goed over u tevreden is en dat eene operatie niet noodig is. Dit

is een pak van 't hart. Lida vertrekt waarschijnlijk deze week met het kind naar Holland; het zal echter voornamelijk van het weer afhangen of de reis deze week doorgaat. Een ander groot bezwaar is de verandering van voedsel, doch daar het kleintje zeer gezond is, hoop ik dat alles wel goed zal gaan. Lida verlangt er anders erg naar om weder eens op 't Stroot te zijn na een verblijf van $\pm$ 10 maanden in London.

Van Theek kan ik u goede berichten zenden; hij houdt voorlopig de loro's; met Ringelestyn overlegde ik dat hij het ledger department geheel moet afloopen en alle boeken daar moet gehouden hebben alvorens dat departement te verlaten.

Het schijnt hem hier vrij goed te bevallen [2] al kan men hier niet zooveel van de natuur genieten als in Enschede. Zoo nu en dan komt hij bij ons eten; gisteren morgen maakten wij met Lida eene groote wandeling bij Hampstead en gisteren middag reed ik met hem $\pm$ 3 uren per velocipède. Van wandelen gesproken, de eerste keer dat gij hier weder komt kan ik u weder eene geheel nieuwe wandeling wijzen om na den eten te doen; wij waren er over uit zoo aardig als de omstreken van Hampstead zijn, geheel door weilanden heen.

Vetzes & Gerritsen: ik sprak Gerritsen verleden week, doch daar Jennes op het Continent zich bevond en deze het finantieele gedeelte behandelt, zullen wij nog eens eene nadere bespreking over het leen depot hebben. Het komt mij voor dat Gerritsen er wel ooren naar heeft om commanditair voor een klein bedrag te worden.

Indien er echter van deze transactie iets komt, dan geloof ik dat wij onze voorwaarden voor Leen depot in het Engelsch moeten laten drukken volgens bijgaande [3] copie, door mij veranderd. Dit is daarom wenschelijk, omdat ik dit dan als iets nieuws aan b.v. Ellinger of Liebert in Manchester kan voorleggen en hun b.v. kan mededeelen dat wij dit hebben gedaan in navolging van de Tw[entsche] B[an]kv[erenigin]g. Met mijn bezoek in Manchester behoef ik voor 't oogenblik niet alte veel haast te maken, daar de oude Ellinger zich op het oogenblik in Ems bevindt en eerst op het laatst van Juni denkt terug te komen. Het zou mij nl. spijten om in Manchester te komen en den ouden Ellinger niet te zien.

Over de regeling met het *Credit Ind. & Comms.* betreffende onze trekking fr[ank]s 250000- heb ik Van Druten verzocht u bijgaanden brief te schrijven. Deze trekking is inderdaad anders gelopen dan wij hadden afgesproken, de voorname rede was dat de persoon hier van de Cred. Ind. & Connu., niet voldoende op de hoogte was van deze transactie en ons daarom dingen had toegezegd, die later bleken niet goed geschikt te kunnen worden. De transactie met E.C. Weyhausen is een proef, waardoor wij £ 5000- belegd hebben [4] tegen 3%. De Osterholzer Reiswerke is een goed concern volgens onze informatie van verschillende kanten, werkende met een kapitaal van M[arken] 2.600.000-.

Uwen brief van 29 Mei beantwoord ik een dezer dagen.

Ingesloten de notulen tot 29 Mei, die gij later wel aan Schlenker zult willen overhandigen.

Uw liefh. W.

London, E.C. June 9 1897

Lieve papa en mama!

Ik ontving uwe brieven van 29 Mei en 3 Juni. Den laatsten ontving ik eerst na de Pinksterdagen. Verleden week Donderdag bracht ik Lida met het kleintje en de nurse naar Enschede. Het was een geheele karavaan, doch is alles buitengewoon goed afgeloopen. Het was een kalme zee, geen van allen zeeziek en Willempe sloop bijna den geheelen avond en nacht door zonder eenig hinder te hebben van spoor of boot. Ook de verandering van voedsel schijnt hem geen kwaad te doen.

De familie Van Heek is nog in de stad, doch gaat binnen de 14 dagen naar 't Stroot.

Lida hoopt ook nog een paar dagen in Hilversum te komen, doch hiertegen is één bezwaar en dat is de melk; de melk in London is zeer dik, zoodat het kleintje hier mellins food met melk en water krijgt, in Enschede krijgt hij nu mellins food met enkel melk, hetgeen hem goed bekomt, doch daar de melk in Hilversum weer veel dunner is dan die in Enschede, moet ik u eens eerst vragen of gij in zijne over-[2]komst geen bezwaren ziet. Mama heeft hetzelfde wel eens gehad met Bram en John, zoodat ik gaarne hier omtrent wel eens uwe opinie zou hooren. Bij de Van Heeks worden nog wel bezwaren gemaakt tegen het telkens veranderen van voedsel, doch komt mij dit wel een beetje overdreven voor. Indien het in Hilversum kon geschikt worden, had ik het volgende plan, nl. Zondag morgen in

Hilversum te komen; ik kan dit wel schicken daar Dinsdag den 22^{en} Juni Jubilee dag is en bank holiday, terwijl op den Maandag daar tusschen er wel niet veel bijzonder zal geschieden. Dit staat mijn reis naar Manchester ook niet in den weg, daar ik meen dat het beter is daarmede te wachten tot begin Juli, voornamelijk omdat de oude Ellinger eerst dan uit Ems terugkomt en ik dezen gaarne in Manchester zou willen spreken. Mr. Brink denkt de maand Augustus voor holidays te gaan dus kan ik het zeer goed schicken [3] om begin Juli naar Manchester te gaan. Nu is het de vraag of mama het kan schicken dat wij die dagen komen, daar wij de beide logeerkamers wel noodig zullen hebben. Lida komt over voor 4 dagen met een retourtje, daar ik haar slecht langer kan weg houden van haar eigen ouders. Ik hoop dat deze brief u nog bereikt aan het door u opgegeven adres.

En nu om op uwen brief van 29 Mei terug te komen.

Marruchelli & Perera: gij vindt hiervan mededeeling in bijgaande notulen. Wij hebben nl. met Robertson, hun agent, afgesproken dat hij ons de voorkeur zal geven bij eventuele trekkingen van Marruchelli & Perera en indien wij meenen genoeg op één firma te hebben lopen dan verwijst hij hen naar het Credit Lyonnais, van welke instelling Marruchelli dezelfde offerte heeft gekregen.

Warburton Hunters & Co. Ltd.: ik zend u bijgaande de informatie omtrent deze C[ompany]; ik kan er u nog bij mededeelen dat Seyd [4] ons mededeelden dat het concern thoroughly respectable was en dat volgens zijne meening wij gerust tot een paar duizend pond consignatiën konden nemen.

Wij hebben hun echter geschreven dat wij voor een proef wel met hen wilden beginnen en kan ik later bij mijn bezoek aan Manchester hen eens opzoeken en hun mededeelen dat bij uitbreiding hunner zaken wij eene garantie moeten hebben of in dien zin met hen spreken. Dit in antwoord op uwe vrees dat kleine Ltd. C[ompany]s dikwijls swindlers concerns kunnen zijn. Verder kan ik u nog mededeelen dat volgens onze opvatting op het oogenblik het aansprakelijk kapitaal slechts £ 7500- is. De correspondentie maakte op ons een gunstigen indruk.

Leendepot: Van Druten zal van deze voorwaarden eene vertaling maken, zoodat ik u deze weldra zal opzenden; mijn volgenden brief zult gij echter wel niet voor Hilversum ontvangen.

Na de hartelijke groeten aan mama verzocht te hebben

Uw liefh. W.

Den 2^e Juni belastte ik uwe rekening met £ 24. 7/ nl. £ 20 aan Eva en £ 4. 7/ aan Louis uitbetaald. Heden belaste ik uwe rek[ening] met £ 2. 7/ door my aan Eva betaald.

Heden zend ik aan u af de Economist van 5 Januari.

London, E.C. Dec[ember] 7th 1897

Lieve papa!

Heden sprak ik Mr. van Essen, die mij vroeg of hij wat meer rente kon krijgen over zijn jaars deposito. Zooals gij weet hebt gij hem 4% fix per jaar toegestaan, hetgeen hij ten eersten op prijs stelt. Daar hij echter in staat is om op goede fondsen 4½ % te maken, wilde hij eerst weten of hij misschien bij ons hetzelfde kon krijgen. Ik heb hem geantwoord dat m.i. 4% een hoge rente is en gaf ik hem niet veel hoop of hij wel zeker wist dat hij 4½ % maakte op goede fondsen, waarop hij mij mededeelde, dat hij iets te doen wilde hebben en het eene aardige bezigheid vond om te jobben in vrij goede fondsen. Met het oog hierop, geloof ik dat wij Van Essen een dienst bewijzen om hem b.v. over het jaar 1898 4½ % te vergoeden over zijn deposito. Wij moeten hem niet in de gelegenheid stellen om te speculeeren in fondsen. Ook Mr. Brink is dit met mij eens. Gaarne ontvang ik hierop uw antwoord. [2] Ik heb het dezer dagen weder te kwaad gehad met Mr. Brink d.w.z. in vriendschappelijke zin, maar ik heb hem sterk aangevallen, daar hij zich de laatste dagen weder telkens tegensprekt. Het is nl. volgens mijne meening nu langzamerhand tijd geworden om lange wissels in te slaan. Gisteren hebben wij een mooie post (£ 19000- op de London Joint Stock B[an]k) laten voorbijgaan. Wij hadden 3% geboden en volgens mij hadden wij 2¹⁵/₁₆ moeten bieden; ook aan de Commerce & Disconto B[an]k in Hamburg telegrafeerden wij m.i. te hoog n.l. 3% in plaats van 2¹⁵/₁₆; wij hebben dan ook niets gekregen.

Heden hadden wij hetzelfde weer, er werden 6 m[aands] wissels aangeboden tegen 2⁵/₈ en Mr. Brink was natuurlijk van meening dat dit veel te laag was; ik heb echter Smyter ten eerste geadviseerd om die - 30000 - geendosseerd door de Hongkong & Shanghai B[an]k te nemen en gelukkig heeft hij ze gekregen. Van middag vond Mr. Brink het ook eene mooie transactie; hij hoorde nl. dat de 6 m[aands] Ind. Treasury bills waren [3] gedaan tegen 2½ %. Zoo is het elk oogenblik doch ik heb mij voor-

genomen hem steeds hierop te wijzen. Een van de redenen waarom hij zoo tegen houdt is dat de loans te hoog worden; doch volgens mijne opinie kan het voor korte tijd geen kwaad de loans iets te verhoogen, indien men kans ziet door het koopen van wissels, goede winsten te behalen.

Lida gaat het veel beter, alleen heeft zij nog last van hoofdpijn. Het kleintje maakt het ook goed en speelt druk met zijn hond en beestjes. De zoutvaatjes vielen zeer in onze smaak en bedanken wij u en mama daarvoor hartelijk.

Mr. Brink en Betsy vierden Zondag avond St Niklaas bij ons.

Na hartelijke groeten

Uw Liefh. W.

p.s. Ik heb mijne rekening ten uwen laste laten crediteeren met £ 7.11.0 nl.

Kastje Fanny £ 6.19.6

stoeltje Willempje 1.1.-

8. -.6

Drew & Co. crediteerd u £ 9.6

£ 7.11.-

London, E.C. Dec[ember] 10 1897

Lieve papa!

Ik heb aan Van Essen geschreven dat wij hem slechts 4% rente kunnen vergoeden over het saldo dat hij voor een jaar fix bij ons deponeert.

Zooals ik u reeds schreef, is $\pm$ £ 70000- lang papier door de procuratie houders genomen. Mr. Brink is geheel teruggekomen op zijne opinie dat deze koop slecht is. Waar ik objectie tegen maak, is *niet* het feit dat Mr. Brink van opinie is op een gegeven oogenblik dat het beter is om met eene bepaalde transactie te wachten, maar *wel* dat om de 5 minuten eene andere opinie verkondigd wordt. Als een mooi voorbeeld kan ik aanhalen dat een paar dagen geleden Bée ons £ 10000- wissels aanbood tegen $2\frac{7}{8}$. Mr. Brink zeide: ik wil ze niet hebben tegen 3%; Ledeboer seinde $2\frac{15}{16}$, hetgeen door Bee werd aangenomen by telegram. Denzelfden dag zeide Mr. Brink tot Ledeboer, zeg je moest ze nu maar overdoen tegen $2\frac{7}{8}$, hetgeen Ledeboer deed.

Dit geschiedt herhaaldelijk en in zulke [2] gevallen maak ik Mr. Brink steeds attent op zijn tegensprekingen. Indien ik in zulke gevallen de procuratie houders niet een beetje pousseerde, ben ik bepaald bang dat wij, zooals dikwijls gebeurt, achter het net visschen en kwestie krijgen met onze goede connecties, het is natuurlijk moeilijk om op het beste oogenblik wissels te koopen. Gisteren werden ons 6 maanden wissels aangeboden tegen $\frac{1}{32}$ onder $2\frac{5}{8}$, dus reeds lager als 3 dagen geleden. Wij kochten deze niet, hoewel ik voor mij geloof dat er een aardige winst op zou zitten. Ik kan er mij echter nu wel mede vereenigen om weer eens een paar dagen te wachten, na den goeden koop van deze week. Gisteren disconteerden wij £ 25000- tradespaper bij de Bank of England, een leelijk parcel, waarop echter volstrekt geen aanmerking werd gemaakt.

Tevens deelde de Bank v[an] Engeland ons mede dat Birmingham $2\frac{1}{2}$ % Corporation stock voor het floaters worden beschouwd, hetgeen ons veel genoegen deed. Zie bijgaande notulen.

Uw liefh. W.

Heden disconteerden wij Februari papier bij de London & County tegen $2\frac{7}{8}$.

London, E.C. April 21 1898

Lieve papa!

Wij hadden Zondag een goede reis, geen wind noch mist, zoodat wij ten 10 ure goed en wel in Hampstead arriveerden, waar wij alles goed in orde vonden.

Daar ik u Zondag l.l. niet meer vond, zoo hoop ik dat de kievitseieren in uwe handen zijn gekomen; tenminste mij werd gezegd, dat ze op tijd bezorgd waren. Gisteren hadden wij Fanny den geheelen dag bij ons; zij zag er goed uit en volgens haar eigen zeggen bevalt haar nieuwe werkkring haar goed; zij had den geheelen dag vrij en was reeds des morgens om 8 uur bij ons en verliet ons des avonds ten 9 ure. Ik zal gaarne nog even van u vernemen of gij bij uw plan om Maandag of Dinsdag in London te komen, blijft; wij verwachten u dan natuurlijk bij ons. Lida heeft haar nurse wel is waar niet, waardoor gij aan het ontbijt misschien een beetje last van het kleintje zult hebben, doch hiertegen zal

bij u wel geen bezwaar bestaan.

Bij het nazien mijner rekening heb ik nog kans gezien nog f 10000- aan mijn schoon[2]vader te betalen en heb ik hem verzocht mij eene kwitantie te willen zenden, zoodat eene nieuwe obligatie niet noodig is. Het in uw bezit zich bevindende stuk zult gij wel willen vernietigen.

Na hartelijke groeten

Uw liefh. W.

p.s. Ingesloten retourneer ik u den brief van G.J.H. van den Broek, dien ik mijne schoonvader liet lezen; deze echter deelde mij mede dat, in dien hij land kocht, dit alleen deed in de omstreken van Enschede.

London, E.C. April 23th 1898

Lieve papa!

In antwoord op uw schrijven van eergisteren, kan ik u mededeelen dat uit bijgaande notulen de positie van W. Heybroek & Co. minder is dan eene week geleden. Daar zij echter niet tegen hun Indische fondsen mogen trekken, heeft V[an] Ringelestyn gisteren aan Titlo geschreven om dekking.

Daarenboven zal de positie dezer dagen nog verminderen, door de aankomst van een schip, waarin zich veel koffie van Heybroek bevindt. Ik heb echter nog eens in de vergadering tot groote voorzichtigheid aangeraden, vooral ook omdat ik zelf weder persoonlijk heb ondervonden, dat men niet kan afgaan op hetgeen door Heybroek wordt gezegd; Gij herinnert u de kwestie die ik in A[mster]dam met hem heb gehad; hij zeide mij bij die gelegenheid dat, indien hij zelf de incassokosten moest betalen, hij deze Amerikaansche transacties niet meer met ons kon doen en dat hij ze dan met het Credit Lyonnais zou doen, daar volgens hem Robertson speciaal had gevraagd om [2] deze transacties met het Credit Lyonnais te doen; ik heb Ringelestyn gevraagd hiernaar eens te willen onderzoeken en het blijkt nu dat omgekeerd Heybroek had gewild om gebruik te maken van het Credit Lyonnais, doch Robertson het liever door ons deed.

Wij zijn druk bezig met goud van Duitschland in te voeren, dat op het oogenblik een van de weinige winstgevende transactien blijkt te zijn. Wij hebben reeds $\pm$ £ 60000- van Loewenherz ontvangen en hopen op meer. De Bank van Engeland heeft namelijk om goud invoeren aan te moedigen, besloten om tijdens de dagen dat goud op weg naar hier is, renteloos voorschot te geven; wij hebben dan slechts voor dien tijd andere security te geven en een brief te teekenen, waarin wij verklaren dat er goud van Berlijn of eene andere plaats naar hier is afgezonden. Wij namen zoo gisteren £ 45000- en werd ons door de B[an]k v[an] Engeland nog een crediet van £ 50000- geopend tegen verdere goud invoeren, met de mededeeling that de governor of the B[an]k of Engl[and] liked these transactions with [3] B.W. Blydenstein & Co.

Gij herinnert u op de vennooten vergadering dat Mr. Brink mij pertinent tegen sprak, toen ik zeide dat wij in Januari tegen $2\frac{1}{8}$ % hadden weggedisconteerd, en dat wij volgens hem niet onder $2\frac{5}{8}$ % hadden weggedaan. Het is mij gebleken dat ik volkomen gelijk had en dat wij zelfs hebben weggedisconteerd tegen 2% en $1\frac{7}{8}$ %, doch tegen dit disconto slechts speciaal korte wissels. Ik heb het Mr. Brink laten zien en hem tevens gezegd, dat het vervelend is dat hij telkens dingen zegt, die later blijken onwaar te zijn en waarin hij zich vergist. Toen ik hier kwam, beklagde Mr. Brink zich weder over de hooge loans, doch wilde hij met dat al niet weg disconteerden, noch wissels innemen; ik heb hem toen nog eens flink aangeraden om in de tegenwoordige onzekere tijden toch vooral zoo veel mogelijk de minder goede wissels weg te doen om steeds klaar te zijn, wanneer het onze tijd is om wissels weder in te slaan. Wij hebben nu deze week bijna £ 80000- weg gedisconteerd [4] zoodat wij er mooi voorstaan en slechts weinig slechte wissels over hebben. Het komt mij zoo gek voor om zich steeds te beklagen over de hooge loans, terwijl het aan ons zelf ligt ze te verlagen, indien wij ons verlies maar willen nemen, want de wissels die nu tegen $3\frac{7}{8}$ % er uit gaan, zijn door ons genomen tegen + $2\frac{7}{8}$ %, je weet dus perciees wat je kwijt bent. Toch geloof ik dat het beter is om dit verlies nu te lijden en langzamerhand door weder beter wissels in te nemen, de portefeuille beter te maken.

Uw liefh. W.

London, E.C. April 26 1898

Lieve papa!

Gisteren werd ons door Tim, een van de goede en oude klanten van Van Druten gevraagd, of wij hen een voorschot zouden willen geven tegen documenten; hij wilde dit at call hebben, daar hij niet wist wanneer hij ze zou opnemen. Daar het ons op het oogenblik niet convenieert om een kasvoorschot van $\pm$ £ 8000- te geven dan op zeer bezwarende voorwaarden, die toch niet door Tim zouden worden geaccepteerd, vond ik zeer terecht dat wij hem dit op dien grond weigerden en hem aanraadden om dit bij de bank te nemen, die het zeker goedkoop zou doen. Later bleek mij dat er voor de weigering van Mr. Brink nog een andere reden bestond en wel deze, dat hij het te gevaarlijk vindt om tegen documenten voorschot te geven en beweerde hij dat dergelijke voorschotten in Amsterdam principieel waren uitgesloten wegens het groote gevaar daaraan verbonden. Daarbij gaf hij verschillende voorbeelden van gevallen waarbij banken bij deze voorschotten verliezen [2] hadden geleden. Ik ben het volkomen met hem eens dat men voorzichtig moet zijn in dit opzicht, maar is het volgens mijne meening volkomen geoorloofd om aan goede klanten, met wie wij geregeld tot onze tevredenheid zaken doen, voorschotten te geven op documenten. Daar ik geen reden vond om op deze transactie met Tim aan te dringen; daar wij ons geld op het oogenblik beter kunnen gebruiken, sprak ik hierover niet verder en wilde gaarne eens uwe meening over dergelijke transacties vernemen.

Wij zijn nog druk bezig met goud invoeren van Duitschland, dat ons goede winsten afwerpt.

De meta met Amsterdam komt weer dikwijls ter sprake, daar er weinig geprofiteerd is van de groote koersvariatiën; in tegendeel hebben deze flinke verliezen opgeleverd, daar Amsterdam tijdens het opgaan v[an] d[e] koers bij ons zwaar debet stond, terwijl nu de koers weder flauwer is, Amsterdam bij ons $\pm$ £ 30000 te goed heeft. Na hartelijke groeten

Uw liefh. W.

London, E.C. May 16th 1898

Lieve papa!

Zooals gij uit de notulen, die ik u Zaterdag l.l. gezonden heb, gezien hebt, hebben Richards & Co. hunne betalingen gestaakt. Bijzonderheden zijn ons nog niet bekend.

Tegen onze positie bestaat geen gevaar en hebben wij reeds $\pm$ £ 6000- aan de Banque de Flandre gere-tourneerd. Seyd was thunder struck, zooals hij zelf zeide; hij had ons 2 maanden geleden nog eene zeer goede informatie over deze firma verschaft.

In de laatste dagen heerscht hier eenige onzekerheid over de politieke toestand ontstaan door de speeches van Salisbury en Chamberlain, die zich beide eenigszins dubbelzinnig hebben uitgelaten, Chamberlain in het publiek, Salisbury op een feestmaal van managers der Engelsche banken, waarbij geen reporters van dagbladen toegang hadden. Het komt mij voor dat het een beetje overdreven is om te veel gewicht aan deze geruchten te hechten, omdat, in dien er werkelijk onraad broeit (en wel volgens geruchten: tusschen Engeland en Frankrijk) [2] Salisbury òf verplicht was geweest zijn mond te houden òf in elk geval had moeten spreken in het publiek en niet op een feestmaaltijd waar slechts een bepaald aantal mensen werd toegelaten. Wat er van waar moge zijn, de markt is hier flauw; Vrijdag en heden werden ons Indische sporen aangeboden, ongeveer 2 jaren loopend, die ons $\pm$ $3\frac{1}{16}$ % zouden opbrengen.

Met de goudzendingen is het een beetje uit; ik denk dat Loewenherz morgen de laatste zending zal doen. Wij zijn nu weer zeer ruim; en ik kan u met genoegen mededeelen dat wij ons kapitaal terug hebben gevonden. Ik heb dit eens op laten maken; Toen gij hier waart, hadden wij tegelijk met de goudverschepingen een groot gedeelte van ons kapitaal belegd in foreign bills en liepen de risico dat ons dit geld zou worden opgezegd, omdat wij als regel slechts at call op foreign bills kunnen leenen. Met de Manchester & Liverpool B[an]k hebben wy onlangs weder eene mooie transactie gedaan, en hebben daar £ 40000- op foreign bills geleend tot op 30 Juni.

[3] Ingesloten zend ik u een lijst, die wij van een onzer klanten kregen, met verzoek om hem mede te deelen of de personen, die op deze lijst voorkomen, de genoemde verliezen kunnen dragen in de 2 faillissementen. Ik zend hiervan eene copie aan u, omdat het u nog wel zal interesseeren wegens de vele bekende firma's in Indië, die bij deze faillissementen verliezen lijden.

Ringelestyn is gisteren naar Manchester vertrokken en zal onze vrienden daar nog eens opzoeken. Na hartelijke groeten

Uw liefh. W.

London, E.C. May 19th 1898

Lieve papa!

Ik ontving uwen brief van 16 Mei en bedank u daarvoor hartelijk.

Ik geloof met u dat het goed is om steeds kalm op te treden, maar dit kost wel eens heel veel moeite. Door het opgaan van de Amerikaansche koers is heden het disconto zeer flauw en geld overvloedig, zoodat wij nu voor call money 3% betalen.

Na de speech van Lord Salisbury, die eigenlijk niets heeft losgelaten, schijnt het publiek kalmer te zijn geworden en waren consols heden veel beter. Iedereen hier is natuurlijk vol van Gladstone's dood en is de oorlog geheel vergeten.

Van Schlencker kreeg ik heden bericht dat alle commissarissen hier zullen komen; en zag ik tot mijn leedwezen dat Mr. J.C. de Vries en de H.H. Ad[am] en Jan Roelvink niet zullen komen. Wat zoudt gij er van zeggen als ik eens bij de Bank van Engeland vroeg om ons toegang te verschaffen, daar dit dunkt mij, nog wel interessant is; verder zijn de docks ook zeer bezienswaardig.

[2] Ik ontving op mijn verjaardag de alleraardigste verrassing, het portret van de koningin; het mooiste is dat ik ook reeds in onderhandeling was met Allart de Lange d.w.z. ik dacht er over om er een te bestellen. Wat het schilderij zelf aangaat, zoo geloof ik dat Thérèse Schwartz niet gelukkig is geweest in de uitvoering, tenminste volgens de copie is de gelijkenis volgens mijne opvatting niet zeer mooi. Ik vind dit zeer jammer, daar dit toch het officieele portret van haar in haar kroningsjaar zal zijn. Ik bedank er mama en u hartelijk voor en zal zorgen dat de kleine even Oranje gezind wordt als ik.

Na hartelijke groeten

Uw liefh. W.

London, E.C. May 24th 1898

Lieve papa!

Gisteren was hier een van de partners van Peters & Co.; deze firma geeft ons als rembourss op voor koffie en katoen; vooral voor koffieremboursen schijnt men een Engelsch accept te prefereeren boven een Duitsch bankiers accept gedomicilieerd hier. Voor de katoen rembourss accepteerden Peters & Co. zelf en domicilieeren bij ons en bij anderen. Hij vertelde mij dat hij in den laatsten tijd offerten had gekregen van firma's, die zijn domicilies zonder eenige commissie wilden betalen en deze dus gelijk willen stellen met disposities. Hij vroeg of wij hem niet eenigszins tegemoet wilden komen en dat hij daartegenover zich wilde verbinden om ons meer koffie rembourss te geven. Ik heb hem gezegd dat dit zeer moeielijk zou gaan, doch dat ik zijn voorstel in overweging zou nemen; hij liet toen uitkomen dat hij over de behandeling van de rembourss zeer tevreden was en dat hij desnoods ons $\frac{1}{4} \frac{0}{100}$ kon betalen.

Hoewel ik voor mij meende dat het, in aanmerking genomen de mooie relatie met [2] deze firma, die ons ook nog wel disconto's zendt, beter was om de provisie op zijn domicilies geheel te laten varen, mits hij de rembourss transacties met ons uitbreidt en ons accept daardoor nog meer bekend wordt, zoo was de vergadering het hiermede niet eens en was van meening dat wij de commissie op $\frac{1}{4} \frac{0}{100}$ vroegen.

Heden sprak ik den partner van E. Weyhausen, die ons vroeg om het crediet aan Boving & Schröder en Friedr. Grave uit te breiden; op het oogenblik accepteerden wij voor rekening dezer firma's onder garantie van E. Weyhausen tot £ 5000 voor ieder. Tegen het bedrag dat hier boven wordt getrokken deponeert Weyhausen fondsen of ander onderpand. Hij vroeg om dit crediet voor ieder der firma's tot £ 10000- uit te breiden. In aanmerking genomen den goeden afloop van al deze transacties gedurende de laatste 5 jaren en de goede standing van de firma's Boving & Schröder en Fr. Grave hebben wij gemeend deze credieten te moeten verkoopen en heb ik [3] voorgesteld om ze te stellen op £ 7500- zonder dekking; en daarboven op de oude manier. Weyhausen nam hiermede genoegen.

Tot ons leedwezen ontvingen wij dezer dagen ingesloten brief van H. Ahrens & Co. Nachf. Alle traites zijn gedekt; ik vind de wijze waarop de partner hier deze zaak heeft behandeld zeer netjes en ben terstond naar hem heen gegaan om meer bijzonderheden te vernemen, die hij mij echter niet geven kon, daar hij zelf eerst op de brieven moest wachten; hij zou ons dan nader hierover mededeeling doen.

Daarenboven zend ik u ingesloten een brief van Jan aan Lida, waar in hij over zijn reisuittgaven mededeelingen doet; hij vraagt daarin uitdrukkelijk om zijn naam niet te noemen. Ik ben er over uit zoo weinig als zijn uitgaven zijn geweest, vooral in aanmerking genomen de prachtige geschenken, die hij heeft medegebracht. Gaarne ontving ik beide bovengaande brieven weder terug.

Uw liefh. W.

Ingesloten de notulen.

London, E.C. May 26th 1898

Lieve papa!

Ik heb eens werk gemaakt om een coach te krijgen voor Zondag 5 Juni en ben tot de conclusie gekomen dat op Zondag slechts weinige coaches loopen. Hieronder is de coach naar Windsor en de coach naar Reigate. Een jaar geleden zijn Lida en ik met mijn schoonvader per coach naar Windsor geweest, doch is ons deze tocht niet zoo goed befallen, omdat de weg er heen een beetje eentonig is en de afstand wordt afgelegd in 3 uur en een kwartier, zoodat dit nog al een heel lange zit is. Men heeft dan 2 uren tijd in Windsor. Ik ben nu in onderhandeling met de Royal Hotel of zij ons een coach kan verschaffen, die ons naar Virginiawater brengt en daarna naar Windsor. Wij zouden dan indien het ons te lang is, per spoor terug kunnen gaan, doch zouden de geheele fare van een coach moeten betalen. Ik heb een opgave van prijs gevraagd, doch de voorwaarde gesteld dat wij niet de geheele weg met één vierspan wilden afleggen, daar men dan wel eens in [2] slaap kan vallen. Van de tocht naar Reigate weet ik niets af, doch zeide Smyter mij dat deze buurt heel mooi is. Mijn vraag is nu of gij perse aardiger vindt om naar Windsor te gaan, in welk geval ik dan Zaterdag deze coach zal bestellen.

Uw liefh. W.

London, E.C. June 7th 1898

Lieve papa!

Zondag hadden wij een aardig diner in the Star & Garten Hotel; de gasten amuseerden zich goed en heerschte er eene genoeglijke stemming. Het speet ons zeer dat gij niet aanwezig waart en heeft Laan nog in aardige bewoordingen op u gedronken. Gisteren ben ik met de commissarissen naar de Bank van Engeland geweest en hebben wij de docks bezichtigd. Wij waren blij weer tehuis te zijn, want het was een zeer vermoeiende dag.

Doel van dit schrijven is u te vragen wat gij en Ad[am] Roelvink denken over ons Hollandsche 2½ % en 3% Ned. Werk Schuld. Ik zie dat deze in den laatsten tijd weder hooger genoteerd staan. Mocht de concurrentie naar de nieuwe leening zeer groot zijn, dan zou dit eerder een reden zijn dat de noteering nog hooger zou gaan. In elk geval zijt gij in de gelegenheid hiervan op de hoogte te komen en is mijne vraag of wy deze fondsen nog moeten houden dan wel verkoopen. Wij leenen er op het oogenblik [2] op tegen 1¼ % en beginnen ze dus nu weder goed te betalen.

Ingesloten zend ik u nog de notulen van de laatste week en de informaties omtrent eenige firma's, door u aangevraagd.

Gaarne ontving ik van u het adres van Johnny.

Uw liefh. W.

London, E.C. June 21 1898

Lieve papa!

Mijn laatste brief was van Juni 7 en ik ontving uwe brieven van 8 en 18 Juni. Ik begrijp niet goed waarom Adam Roelvink eenige tijd geleden adviseerde om onze Hollandsche Ned. Werkel. Schuld nog te behouden en niet te verkoopen. Mijn vraag is des tijds gedaan omdat deze fondsen 3 weken geleden zeer vast waren en omdat ik meende dat het goed was dat wij onze Hollandsche fondsen opruimden om indien noodig goed in te gaan in de nieuwe 3% leening, die toch altijd iets lager moet worden uitgegeven dan de bestaande leening genoteerd staat. Verder was ik van meening dat eene nieuwe leening ad f 55.000000- voor een klein land als Nederland altijd eenigen invloed moet hebben op de noteering van bestaande leeningen.

Gij herinnert u misschien dat bij uw laatste bezoek hier Ledeboer zoo ter loops ter sprake

bracht dat gedurende zijn bezoek in Hamburg Warburg hem gevraagd had om disconto telegrammen van ons geldig te laten tot den volgenden morgen, [2] om in de gelegenheid te zijn te trachten daarop met zijn klanten met marge te opereeren. Hij is verplicht om die wissels den volgenden dag per vroegpost af te zenden, zóó dat deze door ons worden ontvangen op denzelfden morgen als de wissels die ons den vorigen avond per laat post worden afgezonden. Ik herinner mij dat gij toen niet vóór deze transacties waart. Dezer dagen echter ontvingen wij een brief van Warburg, waarbij hij tot ons dezelfde vraag richt. Bij de bespreking op de bestuursvergadering bemerkte ik wel dat Mr. Brink zich ten sterkste hiertegen verzette; ik stelde toen voor om, evenals wij indertijd met de Magdeburger Privat bank in Hamburg hebben gedaan, die trouwens ons nog nooit een vroeg post wissel heeft gezonden, zoolang dit arrangement bestaat ($\pm$ 10 maanden), eens een trial te maken en aan Warburg het recht te geven om gedurende 3 maanden tot £ 10000- werkzaam te zijn gedurende de volgenden morgen op telegrammen, die wij hem den vorigen dag hebben gezonden.

[3] Door proefnemingen wordt men wijzer en wij kunnen na verloop van tijd altijd op ons besluit terug komen. Smyter, Van Druten en Ledeboer konden zich hiermede zeer goed vereenigen; Mr. Brink echter bleef zich er ten sterkste tegen verklaren, daar wij toch zouden verneukt worden door die Duitsche bankiers. Ringelestyn meent zich te herinneren dat gij u ten sterkste tegen deze transacties had verzet en het is daarom dat ik uwe opinie hieromtrent nog eens wilde hooren, ofschoon ik het eigenlijk overbodig acht, daar de meerderheid der vergadering vóór het voorstel was. De connectie van Warburg is ons veel waard en zou het voor ons van veel belang zijn meerdere zaken met hem te doen.

Uwen brief van 18 Juni beantwoord ik nader: Ik hoop dat het u en mama goed gaat in Starnberg en dat de kleintjes beterende zijn
Uw liefh. W.

London, E.C. June 26th 1898

Lieve papa!

Mijn laatste brief was van []⁹ Juni. Bij dezen heb ik u eene minder aangename tijding mede te deelen. Gisteren nl. kwam Wissmann bij ons op het kantoor met de mededeeling dat door the committee of the Stock Exchange het besluit was genomen dat het niet was geoorloofd dat een member of the Stock Exchange ten aanzien van geldzaken een contract had gesloten met een outsider. Ingeval the committee een member op eene overtreding van dit besluit betrapte, zou hem het lidmaatschap worden opgezegd. Een outside broker schijnt nl. dan een member van the Stock Exchange eene som te hebben geleend op een contract in denzelfden vorm als het onze (welk contract, zooals mij later is gebleken, was opgemaakt door Rawlins). De stock broker had zelf geen cent en werkte met het kapitaal van den outside broker, zoodat hij als het ware als agent van den outside broker fungeerde. Het lid van de Stock Exchange schijnt niet [2] veel bijzonders te zijn geweest en op de een of andere wijze is the committee er achter gekomen dat hij als agent werkte van den outside broker. Er zijn toen enkele dingen aan het licht gekomen, die the committee of the Stock Exchange tot bovengenoemd besluit deden komen en op zoo'n manier dat het geheel aan de meening van haar is overgelaten, hoe het artikel, waarin gesproken wordt over het verbod dat een outsider partner is van een member of the Stock Exchange, te interpreteren is. Het feit dat de brokers en jobbers dus geheel afhankelijk zijn van de opinie van the committee, deed Wissmann vreezen dat, indien het bekend werd dat hij van ons £ 20000- had, de committee ook hem zou kunnen beschuldigen van niet overeenkomstig the rules van de Stock Exchange te hebben gehandeld, tenminste niet met de bedoeling die in deze rules was opgesloten. Wissmann nu was gisteren zeer zenuwachtig en volgens mijne meening is deze zenuwachtigheid hier op gebaseerd: [3] 1° hij wenscht, wanneer het mocht zijn dat de committee hem zou vragen of hij een contract heeft met een outsider, hierop met een gerust geweten ontkennende te kunnen antwoorden, dit waren gisteren zijn eigen woorden. Daarbij komt nog, naar het mij voorkomt, de reden van zijne groote zenuwachtigheids:): 2° de outsidebroker in bovengenoemde kwestie is Stange & Co., waarvan de partner een groote vriend

9 De dag is niet ingevuld.

is van Wissmann,

3° Stange is door Wissmann geïntroduceerd aan Clarke Rawlins & Co.

4° het contract van Stange & Co. is ongeveer op dezelfde wijze ingericht als ons contract, zoodat het wel mogelijk is dat de member of the Stock Exchange, aan wie Stange & Co. het kapitaal verschaft, iets weet van het contract tusschen ons en Wissmann.

Wat de opmaking van het contract betreft, dit vernam ik van Rawlins zelf, zoodat Wissmann hierover niet mag geschreven worden. Ik heb er de gevolgtrekking uit gehaald dat dit de reden moest zijn dat [4] Wissmann zich niet op zijn gemak gevoeld.

Na het gesprek dat Wissmann gisteren morgen met Mr. Brink had, raadden wij hem aan eerst Rawlins te raadplegen, wij ontvingen daarop den volgende brief:

Referring to what has already passed between your Mr. Brink and ourselves and having in view a recent decision of the Stock Exchange committee, which came to our knowledge last night, we hasten to repay to you by our enclosed cheque for £ 20000- your advance of the same amount.

Although we consider that the spirit as well as the verbal condition of this loan were contrary to anything in the nature of a partnership agreement, yet we wish to avoid everything that might be held by our Stock Exchange committee to be contrary to their rules. w.g. W[issmann] & Co.

Met dezen brief ben ik dadelijk naar Rawlins gegaan om hem te raad[5]plegen wat wij doen moesten. Ik heb hem mijn standpunt uitgelegd nl. dat tegenover de groote zenuwachtigheid van Wissmann, die alles op de minuut wenschte vernietigd te hebben en op het contract wenschte geplaatst te hebben de woorden: repaid met onze handteekening, ik, indien eenigszins mogelijk, hiermede geen genoegen kon nemen, omdat het contract eigenlijk door u met Wissmann was gemaakt en ik daarom niets kon doen, alvorens u geraadpleegd te hebben; dat wij echter op denzelfden vriendschappelijken voet met Wissmann stonden en hem dus zooveel mogelijk ter wille zouden zijn in alle mogelijke opzichten.

Rawlins begreep de positie van Wissmann zeer goed evenals die van ons; hij geloofde echter dat Wissmann zich wel een beetje erg zenuwachtig maakte en dat wanneer zijne positie door the committee werd nagegaan, zij niet tot het besluit zou zijn gekomen, waartoe zij overging in het geval van Stange & Co. (trouwens Wissmann [6] zelf is ook van deze meening maar hij zeide niet door te kunnen werken in zulke onzekere omstandigheden, waarbij hij altijd door zou moeten denken aan zijne positie, al bestond ook slechts een zeer geringe kans dat deze zou worden beoordeeld in strijd te zijn met de rules van de Stock Exchange.) Rawlins ried mij toen aan hem een brief te schrijven, waarmede Wissmann, zooals later bleek, zich niet kon vereenigen en dien hij, zooals hij zeide terstond zou verscheuren. Ik verzocht Wissmann toen met mij naar Rawlins te gaan en het gevolg hiervan was dat wij aan Wissmann een brief schreven volgens bijgaande copie.

Rawlins raadde toen Wissmann nog aan om vooral kalm te blijven en zich niet te veel op te winden.

Gij zult misschien vragen hoe het mogelijk is dat Wissmann zich plotseling zoo ruim kan bewegen dat hij ons de £ 20000- terstond kan afbetalen. De reden is dat zij eene remise van £ 12000- te vroeg hebben ontvangen; de verdere £ 8000 hebben [7] zij gisteren van ons genomen als een loan tegen interest. Volgens zeggen van Breukelman zullen zij echter met de a.s. settling weder de geheele £ 20000- noodig hebben. Dit zou natuurlijk een blanco crediet zijn en ook hierover heb ik Rawlins gevraagd wat wij doen moesten. Deze zeide dat wij eerst mondeling met Wissmann moesten overeenkomen tegen welke rente hij dat loan kan krijgen; Wissmann moest ons dan per brief vragen om hem dat loan te verschaffen tegen de vastgestelde rente (uitdrukkelijk te noemen). Wij moeten hem hierop antwoorden, zoodat wij een bewijs hebben dat wij dat loan aan hem hebben gegeven.

Op mijn vraag of Rawlins het contract kon wijzigen op zulk een manier dat de Stock Exchange rules niet overtreden werden, antwoordde hij mij, dat onze contracten de eenige manier waren, dat er niets op te vinden was, indien wij zouden willen blijven deelen in de winsten van W[issmann] & Co., doch dat het wel te vinden zou zijn, indien wij onze winst zouden kunnen [8] halen door het geld te geven tegen zeer hooge interest.

Ik heb u den stand van zaken zoo duidelijk mogelijk weergegeven; ik behoef u het artikel van de Stock Exchange niet op te geven, daar ik de tekst niet percies weet; ik ben er echter van overtuigd dat gij percies weet, waarover de kwestie loopt, want als ik mij niet vergis, is het juist deze kwestie, waarom Rawlins heen moest zeilen en waarop hij steeds de aandacht vestigde.

Met al deze aardigheden zijn wij in eene lastige positie; wij zullen voorloopig moeten doorgaan aan

Wissmann de £ 20000- te verschaffen en kunnen wij hem lastig meer dan 5% belasten, hetgeen m.i. te weinig is voor een blanco crediet. Indien wij, zooals Rawlins zegt, onze winst alleen kunnen zoeken in de te belasten rente, dan zouden wij minstens 10 à 15 % moeten belasten en dan rijst de vraag of wij dit als bankiers kunnen doen.

Wij zien dus gaarne uwe berichten te gemoet, hoe wij volgens uwe meening [9] in deze zaak moeten handelen. Mocht gij het wenschelijk achten, dat ik u de 2 contracten opzend, wilt mij dan even na ontvangst van deze brief seinen.

Maandag morgen: Heden ontvingen wij den volgenden brief van Wissmann "We have received your letter of to day in reply to ours of this morning. We wish you clearly to understand that by our repayment to you of your loan of £ 20.000- we have irrevocably terminated our agreement."

w.g. W[issmann] & Co.

Ik ontving uwen brief van 24 Juni; tegenover de meening van Ad[am] Roelvink moet ik aanvoeren dat toch ook in aanmerking moet worden genomen, dat wanneer een land als Nederland eene nieuwe leening van ± 58.000.000- aangaat, dit eenigen invloed moet hebben op de noteering der bestaande leening. In aanmerking genomen dat de 3% leening gedurende het laatste jaar steeds geschommeld heeft tusschen 96½ % en 98%, geloof ik dat wij goed hadden gedaan ons bezit in 3% Ned. Werk Schuld op te [10] ruimen nu ongeveer 3 weken geleden. Trouwens wij hebben het nog gedaan; ik ben nl. verleden Vrijdag even in A[mster]dam geweest om over verschillende dingen te spreken; Adam vond ik tot mijn spijt niet; deze was naar Kreuznach zijn vrouw en kinderen halen. Jan had echter de verschillende vergaderingen bijgewoond en heeft mij omtrent een en ander ingelicht. Daar ik hoorde dat waarschijnlijk de leening in Holland zou uitgebracht worden tegen 96¾ en in London misschien iets hooger, meende ik dat het in elk geval goed was om onze certificaten te verkoopen tegen minstens 97% om dan in staat te zijn voor een flink bedrag in te schrijven op de nieuwe leening.

Wij hebben ons bezit (f 86000-) tegen gemiddeld 97¹/₁₆ verkocht.

Ik schreef mama op 23 Juni naar Harnbey. Hopende dat het u allen goed gaat

Uw liefh. W.

p.s. In Hilversum vond ik Eva en Sies met tante Marie zeer goed in orde. Zij waren van plan Donderdag a.s. te vertrekken. De tuin was prachtig; jammer om er van weg te gaan.

Ingesloten een brief voor mama.

Zooeven vernam ik van Breukelman, dat Wissmann voorloopig de £ 20000- niet noodig heeft en zich wel zonder ons op deze settling zal kunnen redden.

London, E.C. July 14th 1898

Lieve papa!

Ik ontving uwe brief van 29 Juni, dien ik nog niet heb kunnen beantwoorden, daar ik het nog al druk op 't kantoor heb gehad en men dan geen 5 minuten heeft om kalm aan een brief te zitten.

Verleden week hebben wij ons bezig gehouden met de mooie bezigheid om zware sovereigns uit te zoeken, waarvan wij er £ 20000- naar Amsterdam hebben gezonden. Dit is echter een vreeselijk werk en brengt niet genoeg op, in aanmerking genomen de moeite, die men er mede heeft; wij hebben nl. met zijn zessen vier dagen geteld. Verder is Mr. Brink verleden week eenige dagen in Holland geweest om daar de commissarissenvergadering bij te wonen, zoodat ik toen de portefeuille heb gehouden en dus mijn handen vol had.

Ten aanzien van het contract met Wissmann, geloof ik dat gij u vergist wanneer gij meent dat Wissmann het contract kan doen eindigen slechts met 3 maanden voorafgaande de opzegging. In het contract wordt [2] in het geheel niet gesproken van opzegging van den kant van Wissmann, zoodat m.i. daaruit volgt dat Wissmann ten allen tijde kan opzeggen.

In het contract van 25 Maart 1896 wordt ten aanzien van het recht van opzeggen gezegd: "The said B.W. Bl[ijdenstein] & Co. shall be entitled *at any time* to call in and regnise payment of the said advance of £ 10000- and when so required the said Rudolf Wissmann shall repay the same with the share of profit by way of interest up to the date of such repayment." In het contract van 31 M[aa]rt 1898 is deze bepaling gewijzigd als volgt: "but clause 4 of the said previous agreement shall be modified so that the said B.W. Bl[ijdenstein] & Co. shall only be entitled to call in and required payment of their previous advance of £ 10000- and their present further advance of £ 10000- together

£ 20000- on giving to the said Rudolf Wissmann three calendar months notice in writing etc.”

Ik kan u nog mededeelen dat ik dezer dagen Wissmann sprak, die mij mede[3]deelde, dat hij dacht over eene nieuwe regeling en gaarne met u wenschte te spreken in Augustus; daar Wissmann gedurende de maand Augustus voor zijn holidays dacht te gaan, zoo zou hij mij nog nader mededeelen op welke dagen omstreeks midden Augustus hij in London meende te zijn. Ik kan u intusschen nog melden dat Wissmann zich op het oogenblik geheel zonder ons redt en zelfs geen loan bij ons heeft loopen.

Zooals gij uit bijgaande notulen zult zien, hebben wij een aardig arrangement met 2 banken gemaakt, die voor $\frac{1}{8} \% 3$ m[aands] tr. getrokken door banken op het continent voor onze rekening willen accepteren tegen stocks of foreign bills. Dit kan later eene mooie regeling zijn voor de Tw[entsche] B[an]kv[erenigin]g en voor de Wissel & Eff[ecten] B[an]k; op het oogenblik laat de Hollandsche koers dit niet toe. De Manchester & Liverpool District heeft ons het uit zich zelf aangeboden, terwijl de National Bank zich op onze vraag daartoe geneigd betoonde. [4] De Wissel & Eff[ecten] b[an]k betaalt als ik mij niet vergis $\frac{3}{16} \%$ bij de Union Bank of London, zoodat zij moet trachten dit te verminderen tot $\frac{1}{8} \%$.

Verder zult gij zien dat wij op het oogenblik bezig zijn onze floaters te verkoopen; wij gelooven dat wij deze beter op het einde van het jaar zullen terug krijgen en ik geloof dat wij nu op de goeden weg zijn. Alleen verschil ik nog eenigszins van meening met Mr. Brink in het volgende: Gij weet dat wij op het laatst van 1897 Metropolitan Stock hebben verwisseld met London County Council $2\frac{1}{2} \%$ met 1% koersverschil. Dit heeft ten gevolge gehad dat wij nu £ 50000- van deze stock hebben, die tegen 99% op de balans staan. Daarenboven hebben wij nog £ 25000- lange Birmingham en f 10000 Metropolitans, welke floaters geen van allen vóór 1920 vervallen. Op den 19^{en} Juli zullen er tenders bij de B[an]k van England worden aangenomen van £ 2.000.000- van dezelfde London County Consolidated Stock met een minimum [5] prijs van £ 93- per £ 100-. Wij achten deze minimum prijs zeer laag en deze stock staat dan ook reeds $\pm 3\%$ premie. Mr. Brink is van meening dat wij nog bij moeten koopen al is het b.v. tegen 96% , daar hij de prijs zeer laag vindt. Dit laatste ben ik geheel met hem eens, tenminste als men de tegenwoordige prijzen vergelijkt met die van 2 jaren geleden; ik heb echter tegen dien inkoop dit bezwaar, dat ons bezit in zeer lange floaters in verhouding zeer groot zal worden. Mr. Brink is van oordeel dat een verschil van 8% veel te groot is tusschen deze London County Consolidated stock en de $2\frac{1}{2} \%$ consols, die ± 104 staan. Al deze argumenten zijn volkomen waar, maar bij mij weegt het bezwaar van een te groot bezit in zeer lange floaters ook zwaar, zoodat ik werkelijk niet weet wat het best is. Ik geloof dat wanneer het zoover is om te desideeren of en tegen welke prijs wij zullen tenderen, ik mijn bezwaren nog eens zal herhalen, doch het verder aan de vergadering moet overlaten hoe zij wenschen te handelen. Ik geloof [6] dat ze allen meer overhellen tot de meening van Mr. Brink.

Ik hoop dat het u allen goed gaat en dat gij baat vindt bij uw kuur. Het gaat ons hier goed, alleen heeft Lida last van hooikoorts, verbeeldt je, zij, die als 't ware opgevoed is tusschen het hooi; zij schaamt er zich dan ook erg voor. De kleinzoon is zoo gezond als een visch, maar is erg ondeugend en krijgt zoo nu en dan van mij klappen op zijn handjes. Als hij iets mis daan heeft, dan houdt het rakkertje zijn handjes al op om een klapje te krijgen.

Fanny was gisteren nog even bij ons; zy zag er goed uit, niettegenstaande haar nachtdienst; zij heeft tegenwoordig vrij van 5 tot 8 des avonds; ik moet zeggen dat zij zich bijzonder goed houdt en dat ik haar wilskracht bewonder. Daar wij in den laatsten tijd geen brieven meer van Johnny hebben gezien, zou ik u wel willen vragen om mij die van de laatste 2 maanden op te zenden; ik zal ze dan aan Fanny en Theek laten lezen. Na hartelijke groeten

Uw liefh. W.

p.s. Ik hoorde van Mr. Brink dat Adam erg verwonderd was niets van u te hooren. Hebt gij zijn brieven ontvangen.

London, E.C. July 18th 1898

Lieve papa!

Van harte wensch ik u geluk met uwen verjaardag, het spijt mij dat gij dezen zoover van ons af moet vieren, verleden jaar herinner ik mij nog zoo goed dat wij bij groote uitzondering op dien dag

allen bij elkander waren op Vogelenzang. Uit mama's laatste brief aan Fanny zie ik dat Gij het zeer slecht met het weer treft. Bij ons integendeel is het gedurende de laatste dagen zeer warm, hetgeen ik zeer plezierig vind, doch minder in den smaak van Lida en het kleintje valt, die beide een beetje van streek zijn.

Wij zijn van plan uwen verjaardag te vieren in Farnborough achter Guildford, waar de streek prachtig moet zijn te midden van dennenboomen. Wij gaan daar dan voor één dag heen en nemen dan meteen de omstreken eens op.

Mr. Brink denkt de maand Augustus op holidays te gaan, zoodat voor mij dan weer een gezellig drukke tijd aankomt. Smits van Oyen zal waarschijnlijk op den 1ste Augustus met zijne vrouw [2] een weekje bij ons komen logeren.

In zaken gaat het ons goed; wij hebben een mooi eerste half jaar gehad en hopen wij het eerste kwartaal goed op te halen en een 1ste half jaar te krijgen als verleden jaar. Op het oogenblik is het disconto weder iets stijgende, doch doen wij geregeld weg en zijn voorzichtig met het innemen. Ook hebben wij een grooten omzet in het onderbrengen van Deutsche wissels voor 3 maanden en geloof ik wel dat wij hier van een afzonderlijke branche, die winstgevend is, kunnen maken. De Manchester & Liverpool District breidt deze zaken zeer uit. Tot mijn leedwezen moet ik u mededeelen dat de oude Mr. Narroway van de London Joint Stock bank overleden is; ik was juist bezig met hem over te halen ons Deutsche wissels in loan van ons te nemen en had hij hiernaar wel ooren, al was hij niet van plan daarvan een geregelde business te maken. De London Joint is anders veel coulanter en geschikter geworden.

Ingesloten de notulen. Na hartelijke groeten aan mama en de kleintjes,

Uw liefh. W.

London, E.C. Aug[ustus] 18 1898

Lieve papa!

Een paar dagen geleden ontving ik uwen brief van 12 Augustus terwijl mijn laatste brief was van 18 Juli.

Tot mijn grooten spijt zal ik niet in de gelegenheid kunnen zijn om de commissarisvergadering op 27 Augustus bij te wonen. Mr. Brink is dan nog niet terug en is ook Van Druten weg op holidays, zoodat hier dan op dien dag slechts 3 procuratie houders aanwezig zouden zijn, hetgeen ik niet goed zou achten met het oog op de wissel portefeuille. Mocht gij dus de vergadering kunnen verzetten op 3 September, dan zou ik dit zeer toejuichen, daar ik deze dan gaarne zou willen bijwonen met het oog op de winst en verliesrek[en]ing van London, die ik u morgen zal zenden. Wij hebben het 2^e kwartaal goed verdiend, doch hebben wij onze floaters weer veel lager op de balans gezet en daarvoor ± £ 2000- afgeschreven.

[2] In mijn brief van den 14^{en} Juli schreef ik u mijne opinie over de lange Engelsche floaters. Na dien tijd zijn er 2 leeningen uitgebracht en hebben wij zooals gij uit de notulen kunt zien daarin medegedaan voor £ 20000- County Council en £ 20000- Birmingham. Niettegenstaande deze zeer laag zijn uitgebracht en wij meenden een goeden koop te hebben gedaan, was er toch gedurende een 3 weken bijna geen handel in. In de laatste dagen is hierin eene verandering ten goede gekomen. Daar die aardigheden tusschen Rusland en Engeland in China mij niet erg aanstaan heb ik van een vraag naar 2½ % Birmingham's gebruik gemaakt om reeds £ 16000- met een klein winstje te verkoopen en ben ik bezig de overige £ 4000 ook te verkoopen, zoodat wij dan ons oude bezit van 2½ % Birmingham weer overhouden. Ook ben ik van plan om wanneer er een vraag komt naar County Council 2½ % stock, hetzelfde [3] hiermede te doen. Een andere reden van deze verkoopen is dat wij te veel van deze stock hadden door deze nieuwe aankoop en dat ik in de 3 laatste maanden van het jaar open wil zijn, indien daarvoor een goede kans is. Verder zult gij uit de notulen zien dat wij onze zaken met Peters & Co. eenigszins hebben veranderd en nu voortaan accepteren voor rek[en]ing van de kooplieden onder garantie van Peters & Co. evenals wij de transacties met Weghausen doen; ik ben heel blij dat Peters & Co. op ons voorstel zijn ingegaan, daar ik deze verandering voor ons gunstiger acht. In de hoop spoedig van u te hooren dat de geheele familie welvarend in Hilversum is gearriveerd

Uw liefh. W.

London, E.C. Aug[ustus] 19th 1898

Lieve papa!

Ingesloten zend ik u ter inzage de notulen der 2 laatste dagen benevens de correspondentie tusschen Peters & Co. en ons over de rembourstransacties. Wij zijn bezig met het nemen van verdere informaties omtrent de in deze brieven genoemde firma's. Hoewel wij geen bezwaar hebben om deze zaken op de vastgestelde wijze te entameeren, zoo zou ik toch met het oog op de groote bedragen, gaarne eerst eens uwe meening vernemen alvorens een definitief antwoord aan Peters & Co. te geven. Van Theek vernam [ik] dat gij reeds de volgende week denkt hier te komen. Indien het u mogelijk is kom dan Dinsdag morgen, gij zoudt dan des avonds bij ons kunnen eten en Lida en den kleine nog kunnen zien. Lida gaat Woensdag avond naar Holland; met het oog hier op zou ik u raden eene kamer in Royal hotel te nemen daar onze eene meid Woensdag ophoepelt en alleen de keukenmeid in huis is, die er waarschijnlijk [2] voor bedanken zou om huiswerk te verrichten. In elk geval verwacht ik dus nader bericht.

Uit bijgaande notulen ziet gij dat ik heden f 5000- County consol stock verkocht met een klein winstje.

Na hartelijke groeten

Uw liefh. W.

Wij ontvangen de brieven van Peters & Co. gaarne omgaand terug.

London, E.C. Oct[ober] 18th 1898

Lieve papa!

Ik had heden eene vergadering van de United Dutch Insurance Companies en is mij daar gebleken dat Mr. Cobb mij in dertijd geheel verkeerd begrepen heeft; hij was van meening dat het geld dat hij a deposito bij de Tw[entsche] B[an]kv[erenigin]g had gegeven voor één jaar fix tegen 4% liep. Ik heb dem vergadering medegedeeld dat dit niet juist was, dat zij van af den dag der opzegging slechts 3½ % vergoed krijgen. Daar zij op het oogenblik hier 4% vergoed krijgen bij de Indische banken voor 1 jaar fix, meende ik den vergadering te moeten mededeelen, dat, ingeval zij van meening was dat het beter was om dit geld hier te beleggen bij een der Indische banken tegen 4%, ik zou trachten het geld terug te krijgen van de Tw[entsche] B[an]kv[erenigin]g, in welk geval de T.B.V. hierop wel zal willen vergoeden haar gewone dagelijks rente van af den dag der deponeering, tot den dag van teruggave. Ik wilde nl. op een geheel zuiver standpunt blijven en hoop ik, dat [2] mocht de vergadering de volgende keer besluiten (wat ik niet geloof) om het geld bij een der Indische banken te deponeeren, gij er niet op tegen zult hebben, om het terug te betalen.

Heden werd door N.M. Rothschild & Sons een wissel van f 840= bij ons ter accept gepresenteerd; deze wissel was van uit Brazilië getrokken en door een der Brasiliaansche banken aan Rothschild gezonden. Rothschild heeft van uit Brazilië getrokken op ons loopen ± £ 5000-. Ik stelde der vergadering voor om een slipje aan den wissel te hechten, dat wij geneigd waren dezen wissel tegen een te bepalen rate wilden opnemen, omdat ik meende dat, nu er toch eenmaal aanmerkingen van uit Brazilië op ons accept waren gekomen, het beter is om geen halve maatregelen te nemen; het toont m.i. van kracht, in dien wij dit principe gedurende eenigen tijd aannemen. Van Druten en Ringelestyn waren het met mij eens, doch de andere 3 leden der vergadering meenden integendeel dat dit zou zijn: "slapende honden [3] wakker maken["] en Smyter ging zelfs zoover met te zeggen dat het een teken van zwakte zou zijn, in aanmerking genomen dat Rothschild slechts ± £ 5000- heeft. Als gij mij de reden vraagt dan geloof ik dat het een zekere angst is om aanmerkingen te krijgen. Ik wil echter hierover gaarne eens uwe meening hooren.

Wij zijn weder geheel op streek; het weer is hier zacht, doch veel regen. Het kleintje is hier reeds goed gewend en schikt zich goed in zijn lot om alleen te moeten spelen.

Gaarne vernam ik iets omtrent Eva; mocht zij eenige tijd by ons willen komen, dan moet gij haar vooral animeeren, want wij zouden dit zeer aardig vinden.

Na hartelijke groeten

Uw liefh. W.

London, E.C. Oct[ober] 24th 1898

Lieve papa!

Ik ontving uwen brief van 22 Oct[ober], ik sprak heden morgen Van Gulik, aan wien ik mededeelde op uw verlangen dat de betrekking van chef-boekhouder aan de Javabank te Batavia open was. Hij was u hiervoor zeer dankbaar en wenscht er nog eens over na te denken.

Hoewel ik niet geloof dat hij er op in zal gaan, zoo vond hij het toch een zeer mooi aanbod. Zoudt gij mij nog eens even willen mededeelen of, indien Van Gulik solliciteert, hij vrij zeker kan zijn van zijn zaak.

De couranten zijn, zooals gewoonlijk zeer zenuwachtig over de Fashada kwestie; ik voor mij kan mij niet voorstellen dat de Franschen, hoe gek zij ook zijn, een oorlog hierover met Engeland zullen beginnen; Engeland toch kan de Franschen meer kwaad doen, dan de Franschen aan Engeland en ik kan mij niet voorstellen dat Rusland met Frankrijk zou willen medegaan.

Het feit is dat wij op het oogenblik in wissels weinig omzetten; verleden week werden ons aangeboden £ 10.000- Indian Treasury Bills due Sept[ember] 1899 tegen $2\frac{7}{8}\%$. [2] Ik rekende uit, dat gesteld dat wij tot het laatst van Januari voor onze loans door elkander 4% hebben te betalen, deze treasury bills op het laatst van Januari ons zouden komen te staan op $\pm 2\frac{5}{8}\%$ en daar ik meende dat een 7 maands wissel op het eind van Januari gewoonlijk niet zoo goed is te krijgen, heb ik Ledeboer medegedeeld dat ik desnoods het verlies in rente aan hem zou willen garandeeren. Ik ben er van overtuigd dat buitengewone omstandigheden voorbehouden, wij hierop geld zullen verdienen. Wanneer ons zoo nu en dan eens een goed aanbod wordt gedaan, moeten wij niet al te angstig zijn en niet altijd aankomen met gezegdes: het is beter te wachten, want we zullen ze nog beter kunnen krijgen; dit laatste echter betwijfel ik, want hoe verder we in het jaar komen, hoe gauwer het dure geld minder duur wordt.

Gaarne verneem ik spoedig wat prof[essor] Tel van Eva heeft gezegd. Met wie zal zij naar St. Moritz gaan; denkt u vooral aan tante Maria, die geloof ik gaarne mede zou gaan, en waaraan Eva een goede zorgzame tante zal hebben.

Uw liefh. W.

Wanneer denkt gij in London te komen.

[3] Ik moet u nog even mededeelen dat heden avond geruchten gaan van het mobiliseeren der vloot. Hoewel dit onder groote reserve moet worden beschouwd, zoo zou ik toch wel eens gaarne uwe meening hooren wat er volgens u op de Londensche geldmarkt kan gebeuren. In geval er eens een oorlog kwam tusschen Frankrijk en Engeland. Ik vraag dit voornamelijk met het oog op onze floaters. Ik besprak dit heden met Mr. Brink en vroeg of wij niet goed zouden doen om b.v. een £ 25000 County Councils te verkoopen. Consols waren heden 108 genoteerd; dit is m.i. nog geen paniek prijs.

Uw liefh. W.

London, E.C. Oct[ober] 25th 1898

Lieve papa!

De toestand blijft hier dezelfde; de markt is zeer geagiteerd; Consols liepen van $107\frac{1}{4}$ tot 107 terug om na eenige oogenblikken weder tot $107\frac{3}{4}$ te rijzen. Op het oogenblik (3 uur) is de markt weer iets gunstiger gestemd voor vreemde fondsen.

Heden was F.C. Stoop ten onzen kantore; hij meent dat er zeer veel kans van oorlog tusschen Engeland en Frankrijk bestaat. Op mijn vraag of hij meende dat Rusland zich aan de zijde van Frankrijk zou scharen, antwoordde hij dat Rusland dit zijns inziens niet zou doen. Wanneer dit laatste het geval is, dan blijf ik er bij dat ik mij niet kan voorstellen, hoe Frankrijk, dat nog steeds zijn provinciën van Duitschland wil terug hebben, zijn krachten wil gaan verspillen tegen Engeland; de afloop toch kan niet twijfelachtig zijn en moet ten nadeele van Frankrijk afloopen. De eenige goede zijde van zulk een oorlog zou m.i. zijn dat Frankrijk weder voor een tijdje van het wereldtooneel zou verdwijnen en er weder rust in [2] Europa kwam. Door al de zenuwachtigheid hier worden ons telkens mooie offerten gemaakt. Heden middag b.v. £ 15000- Engelsche treasury bills due 30 Aug[ustus] '99 tegen $3\frac{1}{8}\%$ disconto. Ik voor mij had deze wel willen koopen en er b.v. tegen 4% disconto 3 maanden wissels daartegen verkoopen. Wij zijn dan de eerste 3 maanden tegen een oorlogs disconto gedekt. Op het laatst van Januari zouden wij dan een 7 maands treasury bill krijgen die wij tegen $\pm$

2¾ % zouden trekken, hetgeen m.i. een mooie koop is. Daar echter de geheele vergadering erg bevreesd was voor oorlog en zeer duur geld, vond ik het beter om maar niet te veel aan te dringen. Maar het ging mij toch aan mijn hart.

Zoo even sprak ik Van Gulik, die mij mededeelde dat hij u zeer dankbaar was voor uw aanbod en u hoopte te spreken, zoodra gij hier komt; hij heeft echter van deze sollicitatie afgezien, daar hij tegenwoordig hier in London zeer tevreden is.

De markt sluit goed.

Uw liefh. W.

London, E.C. Oct[ober] 26 1898

Lieve papa!

Na de wanordelijkheden in Parijs van gisteren, was er weinig sprake van oorlogsgeruchten heden. De markt is beter.

Er heerscht echter eene eenigszins zenuwachtige stemming op het kantoor en de meerderheid is voor stilzitten en zoo min mogelijk zich engageeren. Ik moet zeggen dat ik het hiermede niet geheel eens ben; wel ben ik het eens dat wij niet al het mogelijke moeten doen om zaken te entameeren, maar ik vind toch dat de omstandigheden niet zoo zijn dat wij goede offerten moeten afslaan. Een groot deel van de zenuwachtigheid van heden echter was weder te wijten aan de positie van de Tw[entsche] B[an]kv[erenigin]g. De Tw[entsche] B[an]kv[erenigin]g heeft nl. ± f 80000- op levering gekocht per 2 Nov[ember]. Hiertegen heeft zij reeds £ 60000- gedisponeerd. Volgens het lijstje dat wij dagelijks krijgen staat de Tw[entsche] B[an]kv[erenigin]g ± £ 20000- credit bij ons, doch daarin is begrepen die levering van £ 80000-.

Hoewel wij indertijd zijn overeengekomen dat koopen op levering geoorloofd zijn, zoo moet er toch m.i. een limiet zijn, [2] want op zoo'n manier zou de Tw[entsche] B[an]kv[erenigin]g ons geheele kapitaal in beslag kunnen nemen. Daarenboven moet van de zijde van Amsterdam ook in aanmerking genomen worden de omstandigheden en tijden waarop zij van ons geld gebruik maakt. In aanmerking genomen dat op het oogenblik geld niet dan met de grootste moeite te krijgen is, dat de Londonsche markt in een zeer zenuwachtige stemming is, is het m.i. ik zou haast zeggen bijna onverantwoordelijk van ons eigen huis om in zulk een tijd onze positie moeilijker te maken dan zij reeds is. Daarenboven komt nu nog dat het morgen settling day is en dat wij dus met deze positie een settling day en einde der maand moeten doormaken. Verder is de marge die in Amsterdam genomen wordt veel te gering; het laatste telegram dat wij ontvingen luidde: "kochten 35000 levering 2 Nov[ember] 12112 verkochten 25000 morgen 12117["].

Het verlies van interest in aanmerking genomen, is op deze transactie een [3] winst van ¼ cent voor de meta, hetgeen onder de gegeven omstandigheden veel te gering is. Al was hierop een winst van 1⁰/₀₀ geweest, dan nog zouden wij deze transactie liever niet gezien hebben, altijd de gegeven omstandigheden in aanmerking genomen. Van Druten schrijft heden hierover aan Jan Roelvink.

Eene andere kwestie is het beleenen van onze Holl[andse] in Amsterdam. Ik schreef u gisteren dat wij hierop wel prolongatie wilden sluiten tegen 2½ %. Mr. Brink meent echter dat wij deze fondsen gedurende 3 maanden kunnen beleenen bij de Nederlandsche Bank. In dat geval zouden wij dit gaarne doen tegen 2½ % desnoods 3%. De officieele rate is op het oogenblik meen ik 2½ %.

Ik heb een brief aan de Tw[entsche] B[an]kv[erenigin]g laten schrijven om deze fondsen voor ons bij de bank te beleenen, na u hieromtrent geraadpleegd te hebben. Als wij dit geld geremitteerd krijgen tegen b.v. 1212 dan kan de koers tot 1207½ teruggaan en kost ons het geld dan 4%, indien de bank 2½ % [4] voor de beleening per 3 maanden belast. En dit is het ons wel waard.

De beurs sluit heden vast; consols, die gisteren tot 107 daalden, waren einde beurs 108⁵/₈ - 108⁷/₈.

Na hartelijke groeten

Uw liefh. W.

London, E.C. Oct[ober] 27th 1898

Lieve papa!

Ik ontving uwen brief van gisteren en ben met u eens dat op den duur Engeland veel sterker is dan Frankrijk; juist daarom en ook wegens de laatste gebeurtenissen in Parijs, kwam het mij uiterst dom van Frankrijk voor, indien zij met Engeland een oorlog was begonnen en daarmee tevens aan

Duitschland een dienst zou hebben bewezen. Het is meer zooals gewoonlijk hier in Engeland dat de Engelsche bladen met sensatieberichten het publiek zenuwachtig maken en daarin maar al te goed slagen. Heden is de markt weder zeer goed en worden alle fondsen hooger genoteerd. Geld was zeer schaarsch, doch zijn wij gelukkig nog buiten de bank v[an] Engeland gebleven; alleen hebben wij daar £ 25000- korte wisseltjes gediscoteerd a 4%. Door de standjes in Parijs is er van oorlogsgeruchten bijna geen sprake. Wij hadden heden £ 20000- wissels aan Samuel Montagu kunnen verkoopen tegen $3\frac{7}{8}$ %, doch maakten van deze gelegenheid [2] geen gebruik m.i. zeer ten onrechte, daar ik zeker had gebruik gemaakt van een m.i. goede offerte in tijden van onzekerheid; daar ik niet geloof dat het disconto de eerste maanden erg zal dalen. Wij hebben weder de fout gemaakt dat wij veel te spoedig plotseling omdraaien, als er een verkoper is die iets bij ons komt aanbieden dan is de redeneering dat we dat nog wel goedkooper zullen kunnen krijgen; als wij iets kunnen verkoopen dan draaien wij plotseling om en zijn ook koopers.

Ik hoorde zoo even, van iemand echter die het dikwijls by het verkeerde eind heeft, dat in the meeting van het kabinet heden besloten is om officieel het protectoraat van Egypte over te nemen.

Er was heden een kansje dat wij goud van Berlijn konden krijgen en hadden wij daaromtrent reeds regelingen met de Bank van Engeland gemaakt. Gij weet dat de Bank ons, wanneer wij baar goud zenden, van af den dag dat het ons is aangezegd dat het goud zal worden verzonden, een renteloos [3] voorschot geeft. Loewenherz trekt terstond op ons tegen het te zenden goud en komen deze disposities steeds 2 dagen vroeger voor dan het goud. Wij moeten natuurlijk floaters geven tegen dat voorschot, zoodat wij bij die goudzendingen steeds een paar dagen in security voorschot komen. Wanneer dit in groote bedragen gaat, is dit ons niet altijd dienstig; ik ben heden daarom eens bij een van de managers van dat departement geweest en heb hem gevraagd of wij, ingeval de goudzendingen in groote bedragen zouden loopen, wij ook als security goede stocks konden deponeeren, De manager zeide mij dat zij dit niet deden, doch wel dat zij ook hiertegen lange wissels wilden nemen.

Na hartelijke groeten

Uw liefh. W.

London, E.C. Oct[ober] 28th 1898

Lieve papa!

Ingesloten de notulen tot 27 Oct[ober].

Geld was heden nog moeilijk verkrijgbaar. De banken noemen het disconto $3\frac{7}{8}$ - 4%, doch werken niet.

De prijzen op de Stock Exchange zijn ongeveer gelijk aan die van gisteren.

De markt schijnt hier alles nu weer zeer optimistisch te beschouwen; van oorlog hoort men niet. Alleen is er weer sprake dat Engeland het protectoraat over Egypte zal overnemen, zooals ik u gisteren reeds mededeelde. Ik voor mij kan de toestand, wat de Fashode kwestie betreft, niet zoo veranderd vinden als alleen dat door de binnenlandsche ongeregelheden in Frankrijk de kans voor Engeland nog beter staat.

Eenige dagen geleden sprak ik De Zwaan, die mij mededeelde dat hij wel gaarne bij ons op het kantoor wilde komen, indien hij bij geen andere firma slaagde. Dit zou dan voor $\pm$ 2 jaren zijn. Ik deelde hem mede dat ik hierover eerst met u moest spreken. Ik geloof nl. niet dat wij op het oogenblik plaats voor hem hebben, tenzij het slechts tijdelijk is.

Uw liefh. W.

London, E.C. Oct[ober] 29th 1898

Lieve papa!

Ik ontving uwe brieven van gisteren en van eergisteren. Het doet mij leed indien Jan Roelvink zich gekwetst zou gevoelen door uwen brief, daar deze toch niets anders inhoudt dan eene afkeuring van transacties door hem geentameerd, terwijl hij zelf toegeeft dat hij zeer verkeerd heeft gehandeld.

Het spijt mij dat ik gedurende de laatste dagen altijd met Mr. Brink in oppositie ben; zooals gij zegt is het lastig redeneeren en moet men geheel met zijn gevoel medegaan. Op het oogenblik is de markt very easy en heden worden reeds wissels genomen tegen $3\frac{3}{4}$ %. Het blijft mijne meening dat wij dit jaar geen lager officieel bankdisconto zullen krijgen en dat geld niet veel goedkooper zal

worden. Wanneer er nu eens enkele dagen goed kan weggedisconteerd worden, moeten wij hier van gebruik maken, daar m.i. deze maanden het disconto zeer op en neer zal gaan; bij een vaster disconto moeten wij meer inkoopen. Wat doen [2] wij met Mr. Brink is geheel omgeslagen en wil wissels tegen $3\frac{3}{4}$ % hebben, doch tevens onze wissel engagementen met veel uitbreiden, zoodat hij aan Smyter en Ledeboer zegt: Gijl[ieden] moet mij de voorkeur geven, ik wil public wissels tegen $3\frac{3}{4}$ % overnemen. Hiertoe heeft Mr. Brink natuurlijk volkomen het recht maar met dat al staan de zaken stil. Het is daarom dat ik in de laatste dagen nog eens heb nagedacht over uw voorstel om mij het recht te geven over een bepaald bedrag te disponeeren voor het koopen en verkoopen van wissels, floaters etc. Ik wil dit nog niet direct openlijk aan Mr. Brink mededeelen daar ik het aardiger vind om zooveel mogelijk met hem te redeneeren. Ik zou nl. in het vervolg alleen willen optreden indien door een erge zenuwachtige stemming de vergadering de soliedste dingen afslaat, zooals b.v. eergisteren die treasury bill at 3 à $\frac{1}{8}$ % en dan zeggen; ik hoop dat voor de firma. Mocht Mr. Brink dan gaan opponeeren, dan zou [3] ik voor den dag kunnen komen met een voorstel dat ik aan u zou voorleggen.

Mr. Brink wil mij zoo min mogelijk laten handelen, en zelf zooveel mogelijk de teugels van het bewind in handen houden. Wanneer ik echter dan zie dat de anderen zich te veel laten influenceeren dan geloof ik dat dit de beste oplossing is. Ik moet, alvorens gij hierover met anderen spreekt, u eerst nog eens spreken; wij kunnen dan nog eens het voor en tegen bespreken. Ik trek mij mijn haren uit mijn hoofd van spijt dat ik die Eng[e]ll[se] treasury bill niet heb gekocht tegen 8%; op het oogenblik is een Indian treasury bill die ongeveer denzelfden tijd vervalt, reeds te plaatsen tegen $2\frac{3}{4}$. Ik geloof niet te over drijven dat op die £ 15000 een winst van $\frac{1}{2}$ % had gezeten.

Wat de gegarandeerde transactie met Hens aangaat, zoo kon hij deze heden reeds verkoopen met $\pm$ £ 10- winst.

Na hartelijke groeten

Uw liefh. W.

London, E.C. Nov[ember] 3 1898

Lieve papa!

Gisteren schreef ik u dat het ons zeer goed uitkomt, indien gij reeds Dinsdag morgen wenscht te komen; het diner bij Stoop toch heeft Maandag plaats.

Ik zal nog met Fanny overleggen wanneer zij vrij heeft; zij komt morgen bij ons.

Heden boden Samuel Montagu & Co. ons aan £ 25000- 3% Bombay Baroda due 1 Jan[uari] 1902 tegen $99\frac{3}{4}$ %.

Op 1 Dec[ember] van dit jaar vervallen van ons £ 40000- $3\frac{1}{4}$ % B[ombay] B[aroda], die vernieuwd zullen worden voor 7 jaar op 3% basis met eene uitkeering van $\frac{1}{4}$ % voor de vernieuwing. Wij hebben echter tot 22 Nov[ember] tijd om te beslissen of wij die B[ombay] B[aroda]. willen vernieuwen. Met het oog op mogelijke politieke verwickelingen willen wij omtrent deze zevenjarige vernieuwing nog eens eerst uwe meening vernemen bij uwe komst hier. Samuel Montagu echter wil deze £ 25000- slechts tot morgen ons in handen laten; het komt mij voor dat dit een goede hoop is en zou ik er zelfs [2] vóór zijn om hier tegen b.v. £ 15000- County Councils te verkoopen; ik sprak hierover met Brink, die er wel ooren naar had.

Mijne berekening is als volgt;

bij eventueele verkoop zou er op de County Council een verlies zijn van 2% in koers = £ 300. Gedurende de 3 jaren zouden wij daarover $2\frac{1}{2}$ % gemaakt hebben = $3 \times £ 375.-$ op de £ 15000- = £ 1125-.

Bij een inkoop daartegen van b.v. £ 15000 3% B[ombay] B[aroda] due 1 Jan[uari] 1902 tegen $99\frac{3}{4}$ zouden wij aan rente maken $3 \times 450 + 150 : 4 = £ 1387.10/-$

Dit laatste bedrag verminderd met $(1125 + 300) = £ 1425$; wij zouden dus een verlies hebben van £ 37.10/- doch daartegen over staat dat wij een 3 jarige floater hebben met kans op vernieuwing met $\frac{1}{4}$ % uitkeering in plaats van een zeer lange floater.

Uw liefh. W.

London, E.C. Nov[ember] 4th 1898

Lieve papa!

Daar het op het oogenblik meermalen voorkomt, dat ik ten eenenmale van meening met Mr. Brink verschil en ik diens redeneering dikwijls niet logisch vind, zoo wil ik u eens percie's mededeelen wat mijne opinie is; ik wensch deze op schrift te zetten en van u te vernemen of ik misschien onlogisch ben en inconsequent.

In de gegeven omstandigheden van politieke verwikkelingen zet ik voorop dat de grootste voorzichtigheid in acht genomen moet worden. Bij het koopen van wissels moet men wel degelijk goed toezien dat deze ongetwijfeld goed en soliede zijn. Op het oogenblik acht ik het koopen van 3 m[aands] wissels nog niet gekomen, daar wij nog niet ver genoeg in dit jaar gevorderd zijn en wij dit jaar tenminste het geld redelijk duur zullen moeten betalen, zóó dat er slechts een zeer kleine marge zou zitten op 3 m[aands] wissels. Integendeel ben ik van meening dat wij nu 6 m[aands] wissels moeten koopen, in aan[2]merking genomen dat wij deze tegen $3\frac{1}{4}$ % nu kunnen krijgen; daar de risico op een 6 m[aands] wissel grooter is dan op een 3 m[aands] moeten wij uitzoeken; zoo heb ik eergisteren £ 4000- uitgezocht, geendosseerd door de Hongkong & Shanghai B[an]k tegen $3\frac{1}{4}$ % en had ik gisteren geen bezwaar gezien om een ander parcel van £ 10000- 6 m[aands] wissels op banken en geendosseerd door de Hongkong tegen $3\frac{1}{4}$ % te nemen. Daar Mr. Brink echter wegens de onzekerheid van meening is dat 6 m[aands] wissels nog veel beter te krijgen zullen zijn, wil hij voor zijne portefeuille daarvan op het oogenblik niets weten. Daarenboven vindt hij eene liability v[an] 6 maanden op wissels te lang. Volgens mij moeten wij echter zorgen dat wij bij een vallend disconto zoo veel mogelijk ons Januari papier wegdoen, en onze portefeuille niet al te zeer alleen met inkoopen verhoogen. Een andere reden hiervoor is dat wij zoo veel mogelijk open moeten zijn in geval ons een mooie offerte wordt gedaan.

Wat de floaters aangaat, zoo ben ik van meening dat wij ons bezit niet moeten vermeerderen en vooral zorgen dat wij [3] geen lange floaters koopen. Ik versta onder lange floaters de 7 jarige Indische debentures en de verschillende lange County stocks. In de gegeven omstandigheden acht ik ons bezit in County Counsils £ 65000- en Birmingham's (£ 25000) te hoog, daar deze, mocht er werkelijk binnen korten tijd een oorlog uitbreken, zeker percenten zouden dalen. Indien het ons mogelijk is om tegen eene kleine opoffering daarvoor korte floaters in de plaats te krijgen, dan moeten wij dit volgens mij doen. Zoo zou ik op het oogenblik geen bezwaar zien om van de gisteren ons aan geboden B[ombay] B[aroda] b.v. £ 15000 desnoods tegen den gevraagden prijs te koopen, doch zou ik daartegenover £ 15000 C[ounty] C[ounsils] zoo goed mogelijk willen verkoopen. Ik heb u gisteren eene berekening gegeven; ik moet hier nog bijvoegen dat wij bij dezen koop eene kans hebben om ze over 3 jaren weder op de basis van 3% te vernieuwen + eene uitkeering van $\frac{1}{4}$ %. Doen wij deze ruiling niet, dan zou ik nog geen bezwaar zien om $\pm$ £ 10000- hiervan te nemen, daar wij op 1 Dec[ember] a.s. £ 40000- B[ombay] B[aroda] [4] die dan vervallen, kunnen vernieuwen op een 3% basis met eene uitkeering van $\frac{1}{4}$ %. Deze 7 jarige acht ik minder goed dan de 3 jarige.

Ik ga bij deze redeneering natuurlijk van de veronderstelling uit dat de Indische sporen, gegarandeerd door het Engelsch-Indische gouvernement zoo safe als een rock zijn, want zoodra ik daaraan twijfelde, zouden wij terstond al ons bezit in die floaters moeten verkoopen. Daarenboven zal bij een eventueele oorlog een 3 jaars floater slechts aan kleine schommelingen onderhevig zijn.

Het is nu 4 uur: daar Mr. Brink niet veel zin had om zijn County Councils te verkoopen, heb ik deze floaters van Samuel Montagu niet gekocht.

Na hartelijke groeten

Uw liefh. W.

p.s. Ingesloten de notulen tot 1 Nov[ember]. De markt is hier vast; men wacht op de speech die Lord Salisbury heden avond zal houden op het diner bij den Lord-Mayor ter eere van den Sirdar¹⁰

London, E.C. 21st Nov[ember] 1898

Lieve papa!

Zooals gij weet, hebben Samuel Montagu & Co. en wij getracht om de Bombay & Baroda

10 Het vervolg van de brief ontbreekt.

debentures, die per 1 Dec[ember] vervielen, vernieuwd te krijgen voor 3 in plaats van voor 7 jaren. De India Council heeft daarop geantwoord dat zij ons hierop geen antwoord kon geven vóór den 25^{en} Nov[ember]. Daar wij reeds morgen moeten decideeren of wij deze debentures voor 7 jaren willen vernieuwen, hebben wij gemeend om Samuel Montagu mede te deelen dat wij wenschen te vernieuwen liever dan de kans te loopen om af te betalen zonder zeker te zijn dat wij eene 3 jarige debenture in de plaats krijgen. Samuel Montagu schijnt de India Council te willen dwingen om kortere debentures uit te geven en wil nu om zijn zin te krijgen, van ons de £ 45000- B[ombay] B[aroda] due 1 Dec[ember] a.s. koopen en ons daarvoor in de plaats geven £ 45000- 3% B[ombay] B[aroda] due 1 Jan[uari] 1902 tegen $99\frac{11}{16}$. Dit is juist wat wij willen en [2] wij hebben deze ruiling aangenomen, zoodat deze dingen ons opbrengen $3\% + \frac{5}{16}\%$ verdeeld over 3 jaren. Ik geloof dat dit een goede koop is. Het kan natuurlijk wel zijn dat Samuel Montagu zal trachten voor $3\frac{1}{4}\%$ te vernieuwen en dan is hij ons natuurlijk te leep af geweest; het zou mij echter ten zeerste verwonderen, indien hij zoo iets gedaan kan krijgen. In elk geval zijn wij zeer blij met onzen ruil. Heden kocht ik nog voor mijzelf £ 5000- $2\frac{1}{2}\%$ Ind. Midl. due 31 Dec[ember] 1900 tegen $98\frac{7}{8}\%$, die dus opbrengen $\pm 3\frac{1}{16}\%$ hetgeen m.i. zeer mooi is voor een 2 jarigen floater.

Ik hoop dat het u en de meisjes in St. Moritz goed gaat. Heel veel groeten

Uw liefh. W.

London, E.C. Nov[ember] 25th 1898

Lieve papa!

Mijn laatste brief was van 21 Nov[ember], terwijl ik geen brieven van u ontving. Ik ben zeer ingenomen met de nieuwe regeling, daar ik nu veel kalmer blijf en nog veel meer dan ik vroeger deed het voor en tegen van eene transactie naga. Behalve de £ 5000- Ind. Midl., die ik kocht, heb ik verder overgenomen de £ 5000- Bomb[ay] Baroda $3\frac{1}{4}\%$ van Ter Horst & Co. die deze niet wilden vernieuwen op 1 Dec[ember] a.s. tegen 3%; ik heb dus deze evenals ik u in mijn vorigen brief van de firma mededeelde, geruild bij Samuel Montagu voor een 3 jarige Bomb[ay] Baroda 3% due 1 Jan[uari] 1902 tegen $99\frac{11}{16}$. Verder heb ik van Ledeboer, die met het oog op zijn vertrek naar Holland zijne eigen zaken wil opruimen, overgenomen de £ 10000- Indian treasury bill, waarvan ik hem het verlies garandeerde; ik heb deze natuurlijk overgenomen tegen den koers van den dag; hij had er £ 40- op verdiend en doet mij dit [2] zeer veel genoegen; ook nu nog zit er m.i. nog een goede winst op en met het oog op mijne garantie meende ik voor deze keer het recht te hebben hem te zeggen dat hij mij bij eventueele verkoop de voorkeur moest geven. Mijn bezit is dus nu £ 20000-; ik haast mij echter niet, want op het oogenblik is hier iedereen kooper in de markt en kan ik niets krijgen dan met eene opoffering; Engelsche treasury bills b.v. zijn als 't ware niet te koop. Daarbij komt nog dat ik in December nog wel eens gelegeneheid zal hebben om soliede dingen goed in te koopen.

Toen gij laatst hier waart, spraken wij over de lange floaters en zeide ik u, zooals ik u trouwens ook reeds schreef dat m.i. ons bezit in lange floaters (ik meen County Counsils, Metropolitan Consols en Birmingham) van $\pm$ £ 100000- te hoog was. Ik heb u toen voorgerekend dat ik desnoods tegen betaling van £ 25- op eene ruiling van £ 10000- lange floaters in korte floaters (dus eene opoffering van $\pm \frac{1}{4}\%$) [3] geneigd was deze ruiling te doen, omdat ik niet een risico van groote daling in de lange floaters wensch te loopen. De politieke toestand van het oogenblik ziet er veel beter uit en moet ik Brink toegeven, dat indien deze zoo blijft er mogelijkheid bestaat dat deze floaters het volgend jaar hooger genoteerd staan. Ik blijf echter bij mijne vroegere meening dat ons bezit te hoog is en dat ik dit gaarne zou terug gebracht zien op £ 50000- te meer daar de omstandigheden nu gunstiger zijn om deze ruiling te doen, nl.:

Birmingham zijn gevraagd tegen 94%, ze staan op de balans tegen 95%; bij een verkoop van £ 10000- Birmingham hebben wij een direct verlies dus van £ 100-.

Driejarige Indian Railway debentures zijn aangeboden op den voet van eene opbrengst van $\pm 3\frac{1}{16}\%$ p[er] jaar, ik reken maar 3%.

Wij maken, daar Birmingham's slechts $2\frac{1}{2}\%$ opbrengen, per jaar dus £ 50 meer interest dus over de 3 jaren £ 150- meer op een bedrag van £ 10000-. Dus in 2 jaar [4] hebben wij het verlies van £ 100- reeds ingehaald. De volgende jaren maken wij £ 50 winst en dan loopen wij een kans van een 7 jarige vernieuwing ad 3%. Bij deze berekening dus wensch ik het koersrisico, dat wij thans loopen, van ons

af te schuiven. Daar de andere heeren het wel met mij eens zijn doch liever het volgend jaar met een flinke winst deze lange floaters wenschen te verkoopen en dus meer tot de meening van Mr. Brink overhellen, heb ik van morgen gezegd dat ik alle verantwoordelijkheid van een groote verlaging in koers van de lange floaters van mij afschuif, d.w.z. moreel, zoodat mij hierover geen verwijt zal kunnen gemaakt worden. Ik ben in de minderheid en heb mij natuurlijk te schikken naar de meerderheid. Ik voor mij geloof zeker dat wij in December dit soort stocks beter kunnen koopen dan wij ze op het oogenblik kunnen verkoopen. Heden kocht ik nog £ 5000- English Treasury bills tegen $2\frac{3}{8}\%$; deze [5] vervallen 31 Aug[ustus] 1899. Ik heb uitgerekend dat wanneer ik daartegen tot 31 Jan[uari] geld heb te leenen dat mij 4% kost, ik op 1 Febr[uari] een treasury bill heb die nog 7 maanden loopt tegen $\pm 2\%$. In normale omstandigheden is dit een prachtig bezit, terwijl in abnormale toestanden ik slechts een renteverlies heb te boeken; van koersverschil is in dat geval natuurlijk geen sprake.

Na hartelijke groeten ook aan Eva en Sies

Uw liefh. W.

Heden avond gaan wij met Fanny en Theek naar Lyceum theatre, waar Macbeth wordt gegeven.

London, E.C. Dec[ember] 2nd 1898

Lieve papa!

Mijn laatsten brief van 25 Nov[ember] zult gij nog te St. Moritz ontvangen hebben; ik heb uwen brief van denzelfden datum nog te beantwoorden. Gij gelooft dat wij met Samuel Montagu geen voordeelige ruil hebben gemaakt en dat S[amuel] M[ontagu] ons te pakken heeft gehad. Ik ben dit niet met u eens en wel om de volgende reden:

Samuel Montagu schijnt geen 7 jarige Indian debentures te willen hebben: hij heeft zich tot de Bombay Baroda C[ompany] gewend ook uit onzen naam (zonder dien te noemen) dat hij met een bezit van £ 140.000- oude deb[enture]s niet geneigd was deze voor 7 jaren te vernieuwen, dat hij daarom wenschte te weten of de C[ompany] open was voor een bod van 3 jarige vernieuwing. S[amuel] M[ontagu] heeft ons zijn brief aan de C[ompany] daarover ter inzage gezonden, waaraan wij onze goedkeuring gehecht hebben. Het antwoord van de C[ompany] hierop was dat zij misschien open waren voor een bod, doch eerst na den 22^{en} Nov[ember], op welken dag de termijn verstreek, waarop houders [2] van oude debentures, die wilden vernieuwen, dit moesten mede deelen aan de C[ompany]. Daar wij ons tegenover S[amuel] M[ontagu] vrij hadden gehouden om te handelen als ons goed dunkte, indien de C[ompany] niet terstond op ons aanbod inging, besloten wij na ontvangst van dezen brief om maar mede te gaan met eene 7 jarige vernieuwing, omdat wij niet de risico wilden loopen om, in plaats van eene 7 jarige vernieuwing niets te krijgen. Ons beginsel was dus: liever eene 7 jarige floater, die ons iets meer dan 3% opbrengt, dan niets. Wij deelden dit aan Samuel Montagu mede, die ons daarop het u bekende bod deed, hetgeen wij accepteerden. Wij vonden dit een zeer onverwachte welkome oplossing en ging ik zelfs zoo ver om te zeggen dat indien S[amuel] M[ontagu] ons had aangeboden om b.v. in plaats van de vernieuwen 7 jarige floaters ons 3 jarige te geven tegen $99\frac{7}{8}\%$ wij dit hadden moeten aannemen, omdat ik een 3 jarige prefereer boven een 7 jarige floater. Ik acht een 7 jarige [3] floater wat risico betreft, even goed als een 3 jarige; in de tegenwoordige omstandigheden, nu de rentevoet waarop verschillende soliede fondsen langzamerhand hooger is geworden, vind ik 3 jarige floaters beter, tenminste als wij ze in groote bedragen koopen, zooals wij in dit geval deden tot een bedrag van £ 45000-. Om nu de prijzen eens te vergelijken van 3 jarige en 7 jarige Bombay & Baroda R[ail]way deb[enture]s heb ik order gegeven om mij te offreeën £ 5000- van ieder; ik kocht daarvan eergisteren de £ 5000- 7 jarige tegen pari zooals gij uit de notulen zult zien; op denzelfden dag werden mij de 3 jarige ook tegen pari aangeboden; ik kocht deze echter niet. In de markt echter is de opinie gedecideerd ten gunste der 3 jarige floaters. Het hangt trouwens volgens mijne meening geheel af van de oogenblikkelijke toestand welke floaters meer gevraagd zijn. Een maand geleden zou ik zeker van meening zijn, dat een 3 jarige debenture veel meer waard is [4] dan een 7 jarige, terwijl in zeer rustige tijden, en wanneer daarenboven geld goedkoop is volgens mij een lange floater te prefereeren is. Ik kan nog hierbij voegen dat S[amuel] M[ontagu] & Co. ons hebben medegedeeld dat after all zij ons een mooie cadeautje hadden geschonken, dat zij niet hadden vernieuwd en dat de Bombay & Baroda C[ompany] niet voor 3 jaren wilde vernieuwen. Men zegt dat slechts £ 75000- vernieuwd is en dat de C[ompany] het volgend jaar een nieuwe leening zal trachten

uit te brengen tegen betere voorwaarden.

Gij hebt eene ciculaire rondgaan met de vraag of iemand in aanmerking wenschte te komen voor eene betrekking bij de Handelsvereeniging Amsterdam. H. Bosboom, over wien wij zeer tevreden zijn, heeft zich aangemeld volgens bijgaand schrijven; wat Higly betreft, deze wil eerst zijn vader hierover spreken en zal dit eerst met Christmas kunnen geschieden; deze schijnt er echter niet zoo heel veel idée over te hebben. Wilt gij mij mededeelen, wat ik Bosboom moet zeggen. Na hartelijke groeten aan mama

Uw liefh. W.

London, E.C. Dec[ember] 10th 1898

Lieve papa!

Ik ontvang uw schrijven van gisteren, in antwoord waarop ik u kan mededeelen dat Mr. Brink de commissarisvergadering wenscht bij te wonen. Ik heb dan een goede gelegenheid om de portefeuille kalm op te nemen. In vervolg op mijn brief van gisteren geloof ik dat W. Ledeboer ons het telegram van gisteren afzond, tenminste de brief was door de procuratiehouders geteekend; mijn brief had dus moeten gericht worden tot L[edeboer] & Co. [2] Gij moet maar niet verder over deze zaak spreken; alleen wenschte ik gaarne uwe meening te hooren van dergelijke handelingen. Ik zie volstrekt niet in, waarom wij Ledeboer & Co. boven B.W. Bl[ijdenstein] Jr. moeten voortrekken, welke laatste ons tenminste nog wat te verdienen geeft met accepten, terwijl Ledeboer als 't ware niets met ons doet en zijn effecten orders aan Hoop geeft. Wij werken hier op het oogenblik vrij goed met flinke marges, zoodat, als wij niet te veel op onze lange floaters behoeven af te schrijven, wij een goed jaar zullen hebben. De prijzen van de lange floaters houden zich [3 en 4] goed, zoodat veel afschrijven hoop ik, achterwege kan blijven. Wat mijn eigen operatiën betreft deze zijn als volgt:

£ 10000-	English treasury bills	due 30 Aug[ustus] '99	gekocht tegen	2 ¹¹ / ₃₂ %
£ 10000-	Indian " "	due 17 Sept[ember] '99	" "	2 ⁵ / ₈ %
£ 5000-	2½ % Ind. Midl. deb.	due 31 Dec[ember] 1900	tegen	98 ⁷ / ₈ %
£ 5000-	3% " " "	" 30 Juni 1905	"	£ 100. ⁵ / ₁₆ %
£ 5000-	3% Bomb[ay] Bar[oda] "	1 Jan[uari] 1902	"	99 ⁴ / ₁₆ %
£ 5000-	3% " " "	1 Dec[ember] 1905	"	pari
£ 20000-	6 m[aands] wissels op Lazard Bros geendosseerd door de Hongkong & Shanghai B[an]kg Corp. due 11 Juni '99 tegen 2 ¹³ / ₁₆ % disconto			

 £ 60000 te zamen, waartegen ik loans heb loopen
 bij de National Bank of Scotland £ 25000 tegen 2¾ %
 bij de Bank of Montreal 25000 " 3%
 bij de London Joint Stock 10000 " 3%
 alles voor eene week.
 Ingesloten de notulen.

Uw liefh. W.

London, E.C. Dec[ember] 12 1898

Lieve papa!

Eene zelfde kwestie als wij verleden week met Ledeboer & Co. hadden, hebben wij heden met de Wissel & Effecten Bank gehad. Deze wilde ook eens proberen of wij er zouden invliegen. Naar aanleiding hiervan heb ik heden op de vergadering mijne afkeuring te kennen gegeven over dergelijke handelwijze en heb ik tevens de wenschelijkheid geuit om in het vervolg indien dergelijke of ook andere winstgevende transacties met Holland mogelijk zijn, [2] deze eerst te trachten tot stand te brengen met de Twentsche Bankver[enigin]g en eerst wanneer deze liever niet hierop wil ingaan, aan onze andere huizen voorstellen te doen. Ik heb dit voorstel gedaan in de eerste plaats omdat ik meen dat wij verplicht zijn de Tw[entsche] B[an]kv[erenigin]g de voorkeur te geven en in de tweede plaats om een straf op te leggen aan onze eigen firma's, die eigenlijk in deze niet anders gehandeld hebben dan zooals wij in den beginne verwachtten dat de Duitsche banken zouden doen; deze laatste in den regel zeer sharp [3] en dikwijls unfair, hebben tot nu toe zelfs niet getracht om buiten ons om te gaan. Ik sprak hierover heden met Jan Roelvink, en deze was gaarne geneigd, om indien noodig, dergelijke

transacties met ons a c[onto] meta te doen. Mijn vraag aan u is nu of ik hiervan iets in de notulen zal zetten. Jan Roelvink meende dat het te veel persoonlijk zou zijn. Hens ontving heden bericht van zijn vader dat deze zich met onze zienswijze vereenigde en dat dergelijke transacties van ons moesten uitgaan.

Ringlestyn is eenige dagen in Manchester geweest; hij heeft van Ellinger [4] slechte berichten over Gebr[oeders] Veth vernomen; diens zoon is op het oogenblik in Indië en deze kwam met berichten dat Gebr[oeders] Veth zeer speculatief zijn. Niettegenstaande hij gunstige informatie kreeg van de Tw[entsche] B[an]kv[erenigin]g, durft Ellinger niet meer op denzelfden voet met Gebr[oeders] Veth door te gaan. Ik heb Ringlestyn gezegd dat hij Eikendal terstond op de hoogte moet stellen. Gij hebt nog al veel te doen met Gebr[oeders] Veth en ik geloof zelfs blanco transacties.

Uw liefh. W.

London, E.C. Dec[ember] 14th 1898

Lieve papa!

Het is gek zoo als de markt varieert in London. Was er een poosje geleden aanbod van 7 jarige floaters en vraag naar kortere, gisteren kwam een broker bij mij, die mij aanbod 3 jarige floaters in ruil voor de pas door mij gekochte 7 jarige, en dit tegen denzelfden prijs. Daar ik slechts weinig lange floaters heb, wilde ik hiervan niets weten.

Gisteren kocht ik £ 13000 6 m[aands] wissels tegen $2\frac{7}{8}$ % en £ 5000 English treasury bills per 30 Aug[ustus] '99 tegen $2\frac{15}{32}$ %. Geld begint hier zeer schaarsch te worden en zal dit nu wel eenigen tijd zoo blijven.

Juist voor 4 uur kocht ik nog £ 10000- 4 m[aanden] wissels van iemand, die geld nodig had; hij vroeg heden morgen $3\frac{1}{8}$ % en ik bood hem toen $3\frac{1}{4}$ %; m.i. is dit een zeer goede koop; alle boven genoemde wissels zijn bijna zonder uitzondering eerste bank accepten, geendosseerd door de Agra Bank. Mijn bezit is nu £ 90000-. Ons geheele bezit floaters en ± £ 325000-.

Uw liefh. W.

London, E.C. Dec[ember] 15th 1898

Lieve papa!

In antwoord op uw schrijven van [gist¹¹]eren, kan ik u mededeelen dat van []⁷ aan Bredius een brief heeft geschreven, []⁷en Mr. Brink een copie naar []⁷ mede brengt; in antwoord daarop []⁷ Bredius dat hij het met ons eens was, dat dergelijke transacties van ons dienen uit te gaan en dat zijn handelingen slechts een gevolg is van het niet begrijpen door hem van ons telegram of van de verkeerde redactie van ons telegram. Mr. Brink zal u de toedracht der zaak nader uitleggen: Van daag was hier settling day en waren wij van morgen ± £ 125000- te kort; gelukkig hebben wij ons geld al is het met moeite, gekregen. Vandaag had ik weer een buitenkansje; ik kocht nl. £ 10000- 3% Indian Midland Burg. due 1905 tegen pari + $\frac{1}{32}$ % commissie; voor ditzelfde fonds werd mij eenige dagen geleden 100¼ geboden. Juist op moeilijke dagen als deze kan men werkelijk mooie inkoopen doen van menschen die geld nodig hebben. Het had mij volstrekt [2] niet kunnen schelen om hiervoor de bank in te gaan. Mijn £ 100.000- zijn nu vol en zal ik nu wel niet veel meer in December doen voor mijzelf; ik zal alle pogingen in het werk stellen om []⁷ mij mooie offerten krijgen, Mr. Brink []⁷ laten koopen, want ik blijf van []⁷ dat er in deze 14 dagen nog wel []⁷ ons te verdienen valt; wij moeten er dan niet al te veel tegen opzien om voor matige bedragen naar de B[an]k van Engeland te gaan. Na hartelijke groeten

Uw liefh. W.

London, E.C. Dec[ember] 19 1898

Lieve papa!

Ik hoorde heden van Mr. Brink dat gij Vrijdag en Zaterdag weder last hadt van duizelingen; ik

11 De tekst is weggefallen door beschadigingen.

hoop dat gij mij spoedig zult melden, dat dit geheel over is. Theek kan het best schikken om eerst na nieuwjaar hier terug te komen en zal dit [¹²] ook wel zoo worden geregeld.

Mr. Brink vertelde heden dat, sprekende over foreign bankers acceptances, gij u hadt uitgelaten in dien zin, dat gij ons zoudt aanraden om deze accepten niet anders te nemen dan met eene marge van $\frac{3}{8}\%$. Vooreerst geloof ik dit niet, daar het onmogelijk is om onder alle omstandigheden te zeggen dat er $\frac{3}{8}\%$ op disconto transacties moet zitten. Wij behandelen deze zaken al naar mate het ons convenienceerd. Hebben wij veel foreign paper in portefeuille dan telegrafeeren wij één rate zóó, dat men ze ons niet zendt, terwijl in andere gevallen wij trachten ze zoo goedkoop mogelijk te krijgen. Ik begin echter met te zeggen dat eene marge van $\frac{3}{8}\%$ juist zóó genomen is dat het dergelijke zaken [2] onmogelijk zou maken. Ik geloof dat Mr. Brink dit gaarne zou zien. Ik voor mij zie ook liever Engelsche bankwissels, maar hierbij moet men tewerk gaan met marges van $\frac{1}{16}\%$. Ik kan u verzekeren dat juist op deze foreign bankaccepten het meest door ons verdiend wordt en dat wij gewoonlijk zorgen zoov[⁸] mogelijk alles weg te disconteeren om weer open te zijn voor een nieuw bod. Als voorbeeld kan ik u eene transactie van Zaterdag l.l. voorleggen. Ik disconteerde bij de Metropolitan Bank £ 25000- tegen $\frac{3^5}{16}$ levering Maandag. Iedereen houdt zijn wissels hier vast en wij wilden gaarne volle 3 m[aands] wissels inslaan. Wij seinden naar Hamburg $\frac{3}{8}\%$ en seinden aan de Breslauer, die ons £ 7000 op de Anglo Austrian Bank aanbóó $\frac{3^5}{8}\%$. Ik keek eerst mijne portefeuille na of wij foreigners hadden en toen dit het geval niet bleek te zijn seinde ik. Het resultaat was dat wij £ 25000 uit Hamburg tegen $\frac{3^3}{8}\%$ en £ 10000- op de Anglo Austrian tegen $\frac{3^5}{8}\%$ kregen.

[3] Het is waar dat de banken hier aanmerkingen maken op foreign bank accepten en dat zij er niet over zouden denken om b.v. £ 10000- foreigners alleen te nemen. Bij onze disconto's echter stoppen wij geregeld een foreigner en wordt daarop het meest verdiend. In de £ 25000- die wij heden [⁸] conteerden, stopten wij b.v. £ 4000- op de Deutsche Bank en £ 1000- op de Dresdener Bank; op het oogenblik hebben wij geen 3 m[aands] foreigners meer in portefeuille op de £ 10000- Anglo Austrian na en ik durf er voor instaan dat deze over een week er wel reeds uit zullen zijn.

Ik hoorde van Mr. Brink dat Amsterdam veel geld verdiend en dat gij over de Dordtsche petroleum tevreden zijt.

Ik geloof ook dat ons jaar after all goed is, tenminste wij hebben de laatste tijden een goeden omzet gehad.

Hens Ledeboer vertrekt morgen naar Holland en gaat dan eerst nog even naar Hamburg. Ik breng Lida Vrijdag avond en kom dan misschien Maandag nog even in Hilversum

Uw liefh. W.

London, E.C. Febr[uari] 11th 1899

Lieve papa!

Ik ontving uwen brief van gisteren. Wij hadden reeds overlegd om voor £ 1000- in de Preston Coal C[ompany] Ltd. mede te gaan, vooral met het oog op onze verstandhouding met Gelderman, die mij persoonlijk nog eens op het hart heeft gedrukt, dat hij onze steun verwachtte. Ik stelde heden op de vergadering voor om in te schrijven voor £ 500-, waarmede deze zich zeer goed kon vereenigen; ik heb echter gezegd dat ik u hier over nog zou raadplegen en zou ik gaarne omgaand uwe opinie vernemen aan het adres van mijn schoonvader; ik denk nl. heden avond naar Holland te vertrekken. Ik zal dan het zaakje verder in Enschede in orde brengen.

Wij zijn gisteren weer voor £ 71000- in de Bank van Engeland geweest; er was geen penny in de markt te krijgen.

Eergisteren verkocht ik aan de London en Westminster Bank £ 20000- [2] wissels, terwijl wij dien dag slechts £ 10000- bij de County konden verkoopen, ook tegen $1\frac{7}{8}$ en de National Provincial Bank geen nemer was. Ik kan heel goed met den manager opschieten.

Heden verkocht ik £ 25000- Maart wissels aan de Union Bank of London tegen $1\frac{3}{4}\%$ en heb daarmede al mijn wissels opgeruimd met het oog op mijn gaan naar Holland. Ik heb gedurende deze 2 maanden dus alleen op mijn wissels (de floaters er geheel buiten gelaten, waarop òók een aardig

12 De tekst is weggefallen door beschadigingen.

winstje zit) $\pm$ £ 250- verdiend.

Van morgen ontving ik de verblijdende tijding dat de Southern Mahratta, die ik eenigen tijd geleden op speculatie kocht, op 1 April a.s. vernieuwd worden voor 7 jaren tegen 3%, zoodat ik dan een floater krijg, die mij vol 3% gedurende 7 jaren opbrengt, terwijl ze op het oogenblik te verkoopen zijn tegen $\frac{1}{2}$ % premie.

Na hartelijke groeten

Uw liefh. W.

London, E.C. April 5 1899

Lieve papa!

Ik ontving uw schrijven van gisteren. Het heeft mij zeer veel genoegen gedaan dat Mr. Gow u heeft opgezocht; ook ik twijfel er niet aan of op den duur wordt de London Joint Stock bank eene zeer goede connectie. Wat de transactie van Adam aangaat, ik schreef hem hieromtrent heden middag en zal hij u dien brief ook wel hebben laten lezen.

Ik sprak met Smith, den manager van de London & Westminster Bank over deze transactie, die haar aan de directors had voorgelegd. Het was hem erg medegevallen dat zij genoegen namen met deze transactie, doch de directors meenden dat de West[minster Bank] voor hare accepten minstens $\frac{1}{4}$ % moest hebben. Ik heb hem toen gezegd dat ik hem gaarne de preferentie wilde geven, doch dat hij moest zorgen niet duurder te zijn dan andere banken. Hij stelde dit wel op prijs en ik geloof ook wel dat het hem speet, doch hij verdedigde [2] zijn directors door aan te voeren dat de Westminster hare klanten, als Kleinwort, & H. Schröder etc. geen concurrentie wilde aandoen en dat de accepten van de Westminster niet meer dan £ 250.000- bedragen. Ik heb natuurlijk gezegd dat wij deze transactie dan niet met hun konden doen en heb hem ook mede gedeeld dat ik haar had afgesloten met de Union Bank of London; de manager van deze bank zeide mij: "no doubt this will be in order": hij moest natuurlijk eerst nog de zaak bespreken en een onderzoek instellen naar het onderpand. Voor verdere bijzonderheden verwijs ik u naar mijn brief aan Adam.

Ik moet u ook nog even mede deelen dat wij deze eerste 3 dagen van April prachtig gewerkt hebben.

Zaterdag 1 April verkochten wij £ 50000- aan de London & County tegen 2%. Dinsdag 4 April £ 50000- aan de National Provincial Bank en £ 25000- aan de County tegen 2%.

[3] Woensdag 5 April £ 25000- aan de National Provincial Bank, £ 25000- a[an] d[e] County, £ 25000 aan de Westminster en £ 50000- aan de Union Bank of London, ook alles tegen 2%. Wij hebben dus geen klagen en verkochten dus in 3 dagen £ 250000- tegen 2%. Ik hoop dat dit nog eenige dagen aan houdt en kunnen wij dan weer gerust een hooger disconto afwachten, hetgeen ik wel tegemoet zie binnen korten tijd. Ik behoef u niet te zeggen dat wij het met al deze omzetten flink druk hebben; daarbij komen dan nog de effecten operaties met Amsterdam, zoodat ik meer op straat ben dan op het kantoor. Het eenige verkeerde hiervan is dat ik de brokers die langzamerhand weder op het kantoor verschijnen niet kan te woord staan en ik zodoende transacties mis, die ik anders waarschijnlijk had afgesloten. Toevallig was ik juist heden op het kantoor, toen een broker mij £ 10000- 6 m[aands] wissels op de Capital & Counties Bank aanbood, die [4] ik tegen 2% kocht.

April 6. Heden was geld zeer gevraagd wegens afbetalingen a[an] d[e] B[an]k v[an] Engeland. Ik verkocht, niettegenstaande de County en National Provincial B[an]k geen nemers tegen $2\frac{1}{16}$ waren, toch £ 25000- aan de West[minster Bank] tegen $2\frac{1}{16}$ %. Disconto is zeker vaster; ik kocht echter £ 40000- 6 m[aands] wissels due Sept[ember] 26 tegen $22\frac{1}{8}$ %, geendosseerd door de Hongkong & Shanghai B[an]k. Wij hebben nu in 4 dagen £ 300000- wissels verkocht en kunnen dus eene eventueele rijzing rustig aanzien.

Uit mijn telegram van heden zult gij gezien hebben dat de Union B[an]k of L[on]don wil accepteren £ 50000- tegen depot van Central Pacifics.

Na hartelijke groeten

Uw liefh. W.

London, E.C. 8 April 1899

Lieve papa!

Ik schreef heden aan Adam Roelvink over de Central Pacific operatie.

Het was hier heden weder een zeer druk dagje. De London & County Bank wilde geen wissels tegen

$2\frac{1}{4}$ % nemen, de National Provincial nam £ 25000-, de London & Westminster Bank £ 25000- en de Union Bank of London £ 25000- alles tegen $2\frac{1}{4}$ %. Gij ziet dus dat het disconto weder vaster is. Ik kocht daarentegen £ 15000- due 30 Juni tegen $2\frac{3}{8}$ % en £ 10000- op de Manchester & Liverpool District Bank tegen $2\frac{3}{8}$ %, welke geendosseerd waren door de Dresdener Bank. Wij hebben dus weder goed gewerkt. Ik geloof dat ik, wat disconteeren betreft, de London & Westminster Bank overwonnen heb. Wij zijn op het oogenblik een werkelijk discontohuis en hebben den loop van de brokers langzamerhand weder gekregen. Mr. Brink heeft het natuurlijk enorm druk met de verwisselingen, die door de omzetten telkens in de Security worden gebracht en [2] maakt zich dan nog wel eens zenuwachtig, hetgeen echter wel langzamerhand zal veranderen, indien hij meer gewoon raakt aan de uitbreiding die onze discontozaak heeft gekregen.

Gij moet nog eens met Adam Roelvink overleggen, dat, indien hij door zijne effectenoperaties op London wenschte te trekken, ik geloof dat wij zonder bezwaar bij zeer vele Londonsche banken crediten kunnen openen en dat de banken hier deze zaken met genoegen entameeren.

Na hartelijke groeten

Uw liefh. W.

London, E.C. April 11 1899

Lieve papa!

Ik ontvang uwen brief van gisteren. Ik ben het niet met u eens dat wij op de Central transactie niet meer dan $\frac{1}{8}$ % per 3 m[aands] accept kunnen betalen.

Als algemeene regel kan ik wel met u medegaan en vragen de banken hier ook niet meer dan $\frac{1}{8}$ % indien de stock genoteerd wordt in London.

In de door Ad[am] Roelvink voorgestelde transactie zijn de oude stocks niet in London genoteerd en sluit daarop de geheele transactie af. Ik heb de Union Bank of Scotland het boekje van de Central Pacific reorganisatie 2 dagen gelaten en zij had in het geheel geen zin in de transactie. Ik vind het dus van de enkele Engelsche banken, die deze transactie willen doen, zeer liberaal, hetgeen men niet van haar gewend is; deze beschouwen de security als goed doch willen eene hoogere provisie wegens de niet officieele noteering van de stocks.

Hens Ledeboer wil de transactie wel [2] eens aan de Manchester & Liverpool District Bank voorstellen; hij is van meening dat Ferguson daarop wel zou willen in gaan. Vooreerst betwijfel ik dit en in de 2^e plaats ben ik bang dat indien hij deze transactie mocht goedkeuren, onze engagementen met deze bank zoo groot worden, dat zij misschien zou weigeren om eventueel tegen foreign bills te accepteren; daar loopt nu $\pm$ £ 125.000- en geloof ik dat wij de engagementen met deze bank niet hooger moeten opvoeren.

Waarom heeft de Baumwollspinnerei "Gronau" hare leening niet bij ons laten uitbrengen.

Met de London Joint Stock ben ik overeen gekomen, dat mochten wij er toe overgaan onze Holl[andse] fondsen te verkoopen vóór vervaldag van haar accept, wij hiertegen Central waarden kunnen neerleggen tot een bedrag van £ 20 tot 25000-. Bij een eventueelen verkoop, zou ik dit echter haar nog eens eerst willen voorleggen en haar percies willen mededeelen welke stocks zij dan zou krijgen.

Uw W.

[3] Gij vraagt ons of wij iemand kunnen missen. Op het oogenblik zijn hier ook eenige zieken en kan Ringelestyn geen Hollander missen, ook niet wanneer Van den Borgh hier komt. Wij hebben hier ook een zeer drukke tijd.

Uw W.

London, E.C. April 17 1899

Lieve papa!

Het spijt mij dat gij mij nog niet hebt kunnen overtuigen in zake de provisie berekening der Londonsche banken. Alleen wil ik nog dit zeggen: toen wij onze Hollandsche fondsen hier wilden beleenen, zeiden wij niet: "deze fondsen zijn even soliede als floaters en dus willen wij voor loans hierop niet meer betalen dan voor loans op floaters.["] Wij hadden te kiezen of te deelen: of de Hollandsche fondsen beleenen en $\frac{1}{4}$ % meer betalen dan op floaters, of ze niet beleenen omdat de banken ze niet wilden gelijk stellen met floaters. Hetzelfde hebben wij gedaan met foreign bills; gewoonlijk nemen de banken deze niet als onderpand tegen beleeningen; dit geschiedt slechts bij

uitzondering en dan alleen nog omdat zij ons goed genoeg achten en ons het onderpand laten beoordeelen en daarenboven zich een betere rente kunnen bedingen. Indien wij in dit opzicht uw standpunt gingen innemen, dan zouden de banken onze foreign bills gewoon weg weigeren en [2] en zouden wij onze foreign bill branche belangrijk moeten in krimpen.

Onze redeneering is geweest de volgende: German bills brengen ons meer op dan Engelsche wissels en floaters, wij kunnen hierop dus ook iets meer betalen en wij zijn ten volle bereid dit te doen.

M.i. moet dezelfde redeneering gehouden worden bij de Central operatie.

Fondsen, die in London genoteerd zijn, willen de banken gaarne nemen als onderpand en daartegen accepteren tegen eene accept provisie per 3 m[aands] van $\frac{1}{8}$ %. Fondsen, die hier niet genoteerd zijn, worden als regel niet als onderpand genomen. Wanneer er nu enkele banken zoo liberaal zijn om voor ons van deze regel af te wijken, dan acht ik dit van haar kant coulant en moeten wij er niet op zien of wij een beetje hogere provisie moeten betalen; vooral op een transactie als door Ad[am] Roelvink voorgesteld, waarop een rente van $\pm 3\%$ wordt gemaakt.

Wij zijn ten laatste tot onzen vriend Ferguson van de Manchester & Liverpool [3] District Bank aangeland en deze wil gaarne £ 50000- tegen dat onderpand voor ons accepteren tegen $\frac{1}{8}$ %.

Ik voor mij had liever $\frac{3}{16}$ % of $\frac{1}{4}$ % aan andere banken betaald, omdat ik bang ben, dat indien wij een mooie foreign bill transactie gedurende deze maanden aan hem voorstellen, hij allicht zal zeggen dat wij al zoo groote engagementen met hem hebben, dat hij voorloopig niet verder wenscht te gaan. Dan zou onze foreign bill branche (een gedeelte van onze business) geleden hebben onder het aangaan van eene bijzondere transactie.

Eenige weken geleden ontving ik bijgaanden brief van Harry Roelvink, waarop ik hem geantwoord heb volgens bijgaande copie. Zoudt gij deze wel na lezing aan Schlencker willen overhandigen. Het doet mij genoegen dat Harry mijne bemerkingsen ter harte heeft genomen.

Ingesloten doe ik u toekomen de notulen van de laatste vennoten vergadering; op de vergadering van het [4] pensioenfonds is niets bijzonders behandeld als alleen de stand der rekening.

Op welken dag en welk uur zal ik deze beide vergaderingen bij een roepen?

Brink is voor eenige dagen naar Wight gegaan; ik verwacht hem Woensdag of Donderdag terug.

Wij zijn buitengewoon druk gedurende de laatste dagen. Wij doen niets anders dan wegdisconteeren; door de Central transacties en de trekkingen op de Joint Stock Bank nemen onze loans niet naar dezelfde verhouding af daar wij telkens groote bedragen van die wissels in krijgen die voor meta worden afgerekend tegen den koers waarop wij weg disconteeren. Onze loans hebben 1 dag gestaan op £ 1.500.000-, dit was eergisteren. Heden bedragen ze £ 1.400.000- en ik hoop ze binnen enkele dagen te krijgen op £ 1.200.000-. Ik disconteerde Vrijdag £ 85000-, Zaterdag £ 65000-, heden £ 110.000- alles tegen $2\frac{1}{4}$ en $2\frac{3}{16}$ % en hoop zoo door te gaan. Wij kochten de meeste wissels tegen $3\frac{1}{2}$ %, onze wisselportef[euille] bedroeg eenige dagen geleden $\pm$ £ 1.000.000-.

Heden (18 April) disconteerden wij £ 100.000- tegen $2\frac{1}{8}$ - $2\frac{1}{4}$.

Uw liefh. W.

London, E.C. May 10th 1899

Lieve papa!

Wij ontvingen heden ingesloten schrijven van de Gronauer Bankv[ereniging], hetgeen ik gaarne omgaand van u terug ontvang. Ik zou gaarne van u vernemen of gij wenscht dat wij dit crediet aan Gronau in blanco moeten geven dan wel of wij den eisch moeten stellen dat de Spinnery "Deutschland" onze debiteur moet zijn en de trekking geschiedt onder garantie van de Gronauer B[an]k-v[ereniging]. Ik zou dit laatste prefereeren met het oog op de accountants, die in het laatste geval het crediet onder de gedekte saldo's zouden nemen, terwijl in het eerste geval zij het crediet als blanco zouden aannemen.

Ik ontving uw brief van eergisteren en zal trachten eene informatie over de door u genoemde firma in te winnen.

Ringlestyn is verleden Zaterdag naar Manchester vertrokken en ontving ik heden een brief van hem dat hij meende dat zijn bezoek met succes zou worden bekroond.

Uw liefh. W.

London, E.C. May 19 1899

Lieve papa!

Ringelestyn is van zijne reis van Manchester teruggekeerd; de vermindering van provisie toegestaan aan Hiltermann Bros en Lyon Lord & Co. is in zeer goede aarde gevallen: tenminste zij zijn hiermede ingenomen en zullen hunnen zaken waarschijnlijk uitbreiden. Daar ik bang was dat wij door de vermindering van provisie alleen eene uitbreiding zouden krijgen van eigen consignaties van Hiltermann Bros aan Brinkmann & Co., heb ik gemeend dat wij hieraan een limiet moeten stellen en hebben hem opgegeven dat wij geneigd zijn deze consignaties tot £ 5000- te nemen. Ringelestyn meende dat wij moesten stellen £ 7 à 8000 doch is mijne meening dat wij misschien wel geneigd zouden zijn tot b.v. £ 10000- te gaan, indien wij daarvoor beloond worden met eene commissie van 2% per jaar evenals wij dit krijgen van Rolfes Nebel & Co.. Het zou verkeerd zijn dat wij, nu wij onze commissie verminderd hebben tot 1% per jaar, vol [2] worden gestopt met consignaties naar eigen huizen.

Lyon Lord & Co. zullen hunne consignaties naar de Persian Gulf Trading Co. ook eenigszins uitbreiden en stellen daarenboven voor consignaties op Lyon & Co. Bombay; Ringelestyn heeft van Mr. Lord vernomen dat een der oudere partners met 30 Juni uit de firma zal gaan met zijn kapitaal, doch dat de firma voldoende kapitaal overhoudt om hare zaken op denzelfden voet voort te zetten. Hij gaf Ringelestyn te verstaan dat hij tegen dien tijd aan zijn bank de machtiging zou verleen om ons alles omtrent zijne firma mede te deelen. Verder nog dat slechts 4 van de 5 partners in Manchester partners waren in Lyon & Co. te Bombay. Na eerst eens geïnformeerd te hebben bij Rawlins, die ons mededeelde dat in dit geval de lier kracht had en na ons overtuigd te hebben bij de bank van de A 1 standing van Lyon Lord & Co. geloof ik niet dat wij veel bezwaar kunnen hebben om b.v. consignaties van Lyon Lord & Co. [3] naar Lyon & Co. te financieren tot een bedrag van £ 5000-; ik zou hier echter niet voor zijn op de basis van $\frac{1}{4}$ % per 3 maand, maar zou ook in dit geval onze gewone provisie willen berekenen, desnoods deze reduceeren tot $\frac{3}{8}$ % per 3 m[aanden], tegen welke provisie alle consignaties van Lyon Lord & Co. vroeger liepen.

Want ook in dit geval zou het verkeerd zijn om bij eene reductie van onze provisie minder goede consignments te krijgen; dan zou het mes aan beide kanten snijden nl. minder commissie en meerdere risico. Ik zie gaarne uwe opinie hierover tegemoet.

Het gelukte mij heden weder £ 15000- bij de London Joint Stock te plaatsen tegen $2\frac{1}{8}$ %; de andere banken noemden dezelfde rate doch waren geen nemers, zoodat de Joint feitelijk de beste nemer was.

Ik dank u hartelijk voor uwen brief op mijn verjaardag; ik hoop spoedig te vernemen dat uwe oogen geheel hersteld zijn.

Sies kwam gisteren in goede gezondheid over

Uw liefh. W.

London, E.C. May 31 1899

Lieve papa!

Ik ontving uwe brieven van 23 en 30 Mei. Wij hebben nu aan Lyon Lord & Co. geschreven, dat wij geneigd zijn hunne consignaties naar Lyon & Co. Bombay te financieren tot een bedrag van £ 5000-. Ik geloof niet dat hiertegen enig bezwaar kan bestaan; wij kennen deze firma reeds lang, ze staan zeer goed aangeschreven en wij hebben een groot bedrag aan goederen over in Persia, die nog niet verkocht zijn en waartegen ze niet hebben getrokken.

De zaken gaan hier goed; het disconto is weer eens flink gerezen, doch zie ik daartegen geen bezwaar, daar wij volgens mijne meening alles met een gerust oog kunnen aanzien. Het geld blijft vrij goedkoop en brengen zoowel floaters als wissels eene aardige winst op. Wij moeten alleen zorgen: dat wij ons wisselbezit zooveel mogelijk houden aan deze zijde van September, daar ik van meening ben dat wij de 3 laatste maanden duur geld krijgen.

Met de London Joint Stock houden wij [2] eene aardige rekening, de loans daar bedragen nu van £ 50000- - £ 100000- en ben ik er in geslaagd om een loan van £ 10000- tegen foreign bills te nemen. Ook de Union Bank of London heeft ons een loan tegen foreign bills van £ 15000- gegeven. Deze bedragen zijn wel klein, doch het is een begin in de goede richting.

Eergisteren disconteerde ik bij de Joint £ 10000 tegen $2\frac{3}{8}$ %, terwijl de West, County, National Provincial het $2\frac{1}{2}$ noemden doch geen wissels wilden nemen.

Het rapport van Jan Roelvink heb ik met belangstelling gelezen en doet het mij genoegen dat daarin de handelwijze van de Ledeboers eens goed wordt gecritiseerd, want ik moet zeggen dat het flink en degelijk is opgezet. Of dit echter op den duur goed zal werken, moet de toekomst leeren. Ik zal het naar Almelo opzenden en dan onder mijne berusting houden.

Ik las met genoegen dat uwe oogen iets beter zijn. Na hartelijke groeten

Uw liefh. W.

London, E.C. June 26 1899

Lieve papa!

Ik ontving uwen brief van 23 Juni. Ik moet erkennen dat mijn eerste brief niet duidelijk genoeg is geweest, hoewel mijne bedoeling blijkt uit de 2^e bladz[ij]de van mijn brief van 20 Juni, waar ik zeg dat Amsterdam verdient aan rente het verschil dat de Deutsche wissels haar gedurende 3 maanden opbrengen verminderd met hetgeen het geld haar gedurende dien tijd op deze foreign bills zou kosten en dat voor ons hetzelfde geldt voor de andere £ 25000-. Mijne uitdrukking op de eerste bladz[ij]de: "als zijnde voor conto-meta" is niet goed; de bedoeling echter was dat de conto-meta de koers-speculatie zou loopen, doch alleen over £ 25000-.

Uit mijn tweeden brief is u gebleken dat wij desnoods wel de eventueele profit op den koers aan Amsterdam alleen wilden laten en dat wij deze transactie gaarne entameerden omdat wij in de gelegenheid zouden [2] worden gesteld £ 25000- foreign bills onder te brengen tegen een bepaalden rate gedurende 3 maanden. Ik geloof dat de fout is dat wij trachten deze trekkingen te doen voor c[onto] meta. Het komt op hetzelfde neer waar Amsterdam de profit over £ 25000- geniet, terwijl wij die over de 2^e £ 25000 genieten, doch dit is alleen het gevolg doordat wij ieder £ 25000- uit ons eigen bezit als security leveren. Eene dergelijke transactie zou wel voor c[onto] meta kunnen loopen, indien wij speciaal £ 50000- onderpand hier voor kochten. Amsterdam zou ons dan als remise de £ 50000- 3 m[aands] op de Manchester & Liverpool District B[an]king C[ompany] kunnen zenden, waartegen zij £ 50000- kon disponeeren.

Gij moet nu deze transactie nog eens van den kant van B.W. Bl[ij]denstein & Co. alhier bekijken. Stel Amsterdam trekt £ 50000- 3 m[aanden] op Manchester & Liverp[ool] B[an]k, waar A[mster]dam £ 25000 en wij £ 25000- onderpand leveren. Amsterdam trekt [3] £ 50000- zicht op ons tegen hare 3 m[aands] remise dan zou de koersspeculatie voor £ 50000- voor c[onto] meta zijn doch Amsterdam zou voor £ 25000- gedurende 3 maanden het gebruik hebben van onze security en dat is het waartegen wij bezwaar maken. In dat geval zou de winst die op deze transactie mocht zitten volstrekt niet opwegen tegen de winstderving en de last, die wij zouden ondervinden bij eene vastlegging van security. Met een lager disconto hier in Juli en den tegenwoordigen hoogen Hollandschen koers zou eene trekking nog mogelijk zijn en vernemen wij dan gaarne uw voorstel.

Er schijnt weder eene nieuwe leening van d[e] County Council in de lucht te hangen, zoodat de tegenwoordige stock er zeer op gedaald is. Wij verkochten heden £ 5000- tegen 94½ %. Ik heb er ten sterkste op aangedrongen om nog £ 25000- te verkoopen tegen 94½ % en zijn wij daarmede bezig, doch op het oogenblik kunnen wij het niet doen en ben ik bang [4] dat deze verkoop zal afsluiten op 1/8 %. Ze staan voor 96% op de balans; ik heb herhaaldelijk tegen deze beroerde stock gewaarschuwd en steeds aangedrongen op verkoop en heb nog eens herhaald wat ik ook op het einde van 1898 heb gezegd, dat ik in deze niet de minste verantwoordelijkheid wenschte te dragen d.w.z. ik zal natuurlijk in het geldelijke verlies mededragen, doch indien men ons mocht aanvallen hierover, dan zal ik uitdrukkelijk verklaren, dat ik steeds heb willen verkoopen. In het laatste van 1898 had ik het bezit voor 96 willen opruimen en daartegen R[ail]w[a]y debentures in koopen. Op het oogenblik wensch ik nog te verkoopen op de tegenwoordige prijzen van 94 - 94½ en daartegen inkoopen korte R[ail]w[a]y deb[entures]; zoo kocht ik £ 20.000- 2½ % R[ail]w[a]y deb[entures] due 31 Dec[ember] 1900 tegen 99½ (dus opbrengende eene rente van 2⁵/6 % per jaar) en ik ben bezig met het koopen van £ 10000- 3% Bombay Baroda due 8 Juli 1901 tegen 100¼ % [5] en die mij dus opbrengen 2⁷/8 % per jaar. Wij hebben bij dit bezit kans van vernieuwing en ik neem aan dat dit zal zijn op een voet van 3%.

Eergisteren was hier iemand die namens eene maatschappij mij een mooi bod wilde doen voor onze premises; hij wenscht te weten of wij in principe geneigd zijn om een mooi bod in consideratie

te nemen, waarop ik heb geantwoord dat ik hem nader zou melden, en eerst op uw komst alhier wenschte te wachten.

Na hartelijke groeten

Uw liefh. W.

London, E.C. June 28th 1899

Lieve papa!

In vervolg op mijn schrijven van gisteren kan ik u nog mededeelen dat wij nog £ 10000- 2½ % County Council tegen 94½ % verkochten; gisteren verkochten wij dus in het geheel £ 15000- van deze stock tegen 94½ (op de balans van 31 Dec[ember] '98 staan deze tegen 96%) en £ 5000- 2½ % Birmingham tegen 94% (op de balans van 31 Dec[ember] voorkomende tegen 94). Hoewel ik gaarne nog meer had willen verkoopen zelfs tegen 94³/₈ %, ben ik zeer blij dat ik het nog zoover heb kunnen gedaan krijgen. Heden morgen toch werd in de couranten eene nieuwe leening van £ 1.700.000- aangemeld tegen 2½ % met een minimum prijs van 90. Ik ben bang dat de markt niet veel hoger dan de minimum prijs zal bieden, zoodat wij een flink verlies op onze overblijvende fondsen zullen moeten boeken. Gelukkig is ons bezit niet zoo heel groot meer; het bestaat uit £ 35000- 2½ County Council, £ 5000- Birmingham en £ 10000- Metropolitan Consolidated stock. Hiervan behooren aan [2] Smyter, Van Druten en Ledeboer £ 5000- zoodat zij waarschijnlijk een goed verlies zullen moeten boeken op dit bezit. De inschrijving op deze nieuwe leening is open op 6 Juli en ik ben van meening dat wij dicht bij de minimum prijs moeten tenderen, daar ik haar werkelijk zeer goedkoop acht en opbrengende voor ± 25 jaren ± 2⁵/₆ %. Aan den anderen kant bevalt mij een bezit met een langen vervaldag niet, zoolang wij korte floaters van 7 jaren of minder tegen ± 2⁷/₈ % kunnen krijgen. Wilt gij mij hier omtrent eens uwe meening zeggen.

Wilt gij mij in het vervolg steeds mededeelen wanneer mijne brieven minder duidelijk zijn; ik was voor mij zelf niet geheel overtuigd van de duidelijkheid mijner brieven aan Jan Roelvink, waarom ik deze, alvorens te verzenden aan Brink, Van Druten en Ledeboer liet lezen, die ze echter zeer duidelijk vonden.

Verder is het zeer moeilijk om meer [3] dan enkele regels van een brief achter elkander te schrijven wegens het telkens inkomen van brokers etc.

Vandaag verkochten wij nog onze laatste £ 5000- 2½ % Birmingham tegen 93¹/₁₆ % en kochten daartegen in £ 5000- oude 2½ % County Councils tegen 92⁹/₁₆. Later kochten wij nog £ 10000- scrip van de nieuwe 2½ % leening tegen 92¹/₁₆.

Vanaf 10 Juli vervallen de £ 50000- op de London Joint Stock Bank, wij zullen natuurlijk moeten vernieuwen, daar de wisselkoers niet gunstig is en er reeds een flink verlies zit op den koers der Holl[andse] fondsen. Het zou dunkt mij goed zijn indien Amsterdam ons deze vernieuwingen reeds nu zendt, zoodat wij ze dadelijk kunnen laten accepteren indien ons het disconto gunstig schijnt. Indien gij hiermede accoord gaat, dan verwachten wij deze wissels in de eerste dagen van Juli, doch moet Jan hiervan terstond mededeeling doen aan de Joint Stock Bank.

Vandaag was de disconto markt hier [4] weer op hol en verkochten wij £ 50000- levering 1 en 3 Juli tegen 1¹⁵/₁₆ %. Dit zijn natuurlijk September wissels.

Ik sprak zoo even Mr. Gow van de Joint, die er niets op tegen had om de dekking vroeger te krijgen en dan de nieuwe traites te accepteren.

Mocht Adam Roelvink de £ 50000- op de Union B[an]k of L[on]don tegen de Central waarvan due 10 July willen vernieuwen dan zal ik trachten een zelfde arrangement met deze bank te maken en hoor dus gaarne omgaand wat hij denkt te doen.

Na hartelijke groeten

Uw liefh. W.

London, E.C. July 16 1899

Lieve papa!

Ik zal u eens even mededeelen hoe het ons gisteren gegaan is.

Om te beginnen kregen wij een telegram dat Smyter ziek was en dus niet in de City kon komen. Wij hadden echter een gemakkelijk dagje voor ons, daar er weinig kas voorkwam, zoodat wij begonnen met quite te zijn. Daar wij echter eenige calls kregen en het geld bleek zeer schaars te zijn, besloot ik

ten 12 ure om al mijn October wissels tot vol 3 maands toe op te ruimen bij de Bank van Engeland. Ik zond dus Ledeboer, Sloot en King naar de verschillende banken om de security te ruilen en kreeg zodoende £ 67000- October wissels tot op 20 October bij elkander (prachtig papier nl. Rothschild, Joint Stock, Union Bank of L[on]don etc.), hetwelk ik alles plaatste tegen $3\frac{1}{2}\%$. Verder disconteerde ik nog in den morgen £ 20000- October tegen $3\frac{3}{8}$ bij de London & S[ou]th Western Bank en £ 10000 tegen $3\frac{7}{16}$ bij de Londen & County.

Zooals gij ziet, heb ik dus maar de [2] stoute schoenen aangetrokken om mijn verlies te nemen en ik geloof dat dit goed is geweest, daar de Bank van Engeland Maandag a.s. waarschijnlijk 4% voor disconto's zal gaan chargeeren. De markt schijnt op het oogenblik algemeen bij de Bank te disconteeren en het zou mij niet verwonderen of van sommige brokers heeft zij reeds 4% gevraagd en gekregen. Er wordt ook gesproken over een 4% Bankrate, hetgeen in de gegeven omstandigheden m.i. niet kan uitblijven.

De vraag is heden bij mij opgekomen of het niet goed is om ons kapitaal langzamerhand naar hier over te brengen en ik geloof dat deze vraag bevestigend moet beantwoord worden. Gij hebt verleden week zelf gezien hoe hier de toestand is en zult gij mijn voorstel dus wel eens in overweging willen nemen. Het feit is daar dat geld niet overvloedig in de markt is, daar de banken haar geld beter in de Country kunnen gebruiken.

Ik moet u nog mededeelen dat wij gisteren een call van £ 35000- kregen, [3] waartegen als onderpand foreign bills waren gedeponereerd; ik heb toen met Van Druten overlegd om de foreign bill portefeuille te verminderen en heeft hij gisteren £ 40000- naar Ree gezonden, waartegen ik morgen cheque verwacht.

Door het dure geld is het houden van eene groote foreign bill portefeuille af te raden en is Van Druten het hiermede geheel eens.

Gij zult de kwitantie van de waterslangen wel ontvangen hebben. Bij dezen zend ik u eene kwitantie ad £ 3.6.6, welke ik voor Sies betaald heb en waarvoor ik uwe rekening op haar verlangen heb belast.

Wilt gij Jan Roelvink nog eens op het hart drukken om vooral zorg te dragen voor dekking van de £ 50000- traites op de Manchester & Liverpool District Bank tegen Central Pacific shares, die deze week vervallen, en niet zullen vernieuwd worden, waarmede ik mij zeer goed kan vereenigen daar ik moeite met de plaatsing zou hebben.

[4] July 17: Wij hebben heden nog £ 40000- lange wissels gedisconteerd tegen $3\frac{1}{2}\%$ en £ 20000- Augustus wissels ook tegen $3\frac{1}{2}\%$. Geld was moeilijk en Smyter nog niet terug. Het gaat echter goed niettegenstaande er hard voor moet gewerkt worden. Ik verkocht £ 15000 $2\frac{1}{2}\%$ County Council tegen $92\frac{1}{2}$ en kon ze later op den dag weder inkoopden tegen $92\frac{1}{4}\%$ hetgeen ik echter maar niet heb gedaan.

Onze loans zijn de laatste 2 dagen verminderd met £ 250000-; ze staan op £ 1250000-, waarin is begrepen de £ 50000- van Pember & Boyle op Central Pacific shares en £ 25000- overgesloten door Loewenherz.

Uw liefh. W.

London, E.C. July 19 1899

Lieve papa!

Ik wensch u van harte geluk met uwen verjaardag en hoop dat gij dien gezellig morgen middag in Scheveningen zult vieren.

Ik ontving uwen brief van gisteren; ik geloof met u dat wij nu onze loans lager zijn alles kalm kunnen aanzien en dat wij ons grootere kapitaal nog best eenigen tijd kunnen missen. Zondag schreef ik onder den indruk van eene moeilijke markt; op het oogenblik is alles veel kalmer omdat ik op alles voorbereid ben; discontabel October papier heb ik niet; mijne portefeuille is zeer kort; onze loans hoop ik morgen op £ 11 ton te reduceeren en geloof ik zeker dat op het einde dezer maand wij niet meer dan £ 1.000000- loans zullen hebben. Men is onzeker omtrent eene bankverhooging morgen; ik hoop op eene verhooging, daar ik dan weder geruster in langere wissels kan werken.

[2] Smyter is nog steeds ziek en moet zich rustig houden; wij kunnen ons echter zeer goed redden. Ik disconteerde heden niet bij de Bank of England; deze chargeert nu voor Octoberwissels 4% en voor September en kortere wissels $3\frac{1}{2}\%$. Bij de West[minster Bank] disconteerde ik Augustuswissels tegen $3\frac{1}{2}$ en ik verkocht heden nog £ 5000- County Councils tegen 93%.

Uw liefh. W.

London, E.C. July 23rd 1899

Lieve papa!

Deze week is goed afgelopen; door de verlaging onzer loans, nu gereduceerd tot 11 ton, hebben wij het gemakkelijker gekregen en kunnen wij de verschillende schommelingen rustig aanzien. After all ben ik wel iets haastig geweest met het wegdisconteeren van mijne wissels, maar toch geloof ik dat ik, de onzekere omstandigheden in aanmerking genomen, op dat tijdstip goed heb gehandeld. De discountmarkt is weer aan het overdrijven. Wij verkochten nl. levering morgen £ 50000- aan de London & Midland Bank tegen $3\frac{1}{8}\%$; daar ik zelf slechts £ 25000- 3 m[aands] papier heb, heb ik met Ledeboer overlegd dat hij £ 25000- in de markt moest koopen, wat hem gelukte tegen $3\frac{3}{16}\%$ van Corgialeagno. De markt stond nl. gisteren nog op $3\frac{1}{4}\%$. Daar iemand van de Midland zelf bij ons inkwam met de mededeeling dat Mr. Holden wissels wilde koopen, meende ik dat wij hem in elk geval moesten bedienen, [2] vandaar dat ik met de kleine marge van $\frac{1}{16}\%$ wel genoeg moest nemen. Ik geloof echter dat de Bank van Engeland al het mogelijke in het werk zal stellen om hieraan een einde te maken, hetgeen haar m.i. deze week zal lukken daar wij tegen 28 Juli weer settling day te gemoet gaan en het mij niet zou verwonderen dat de markt haar toevlucht weer bij de bank moet nemen. Zij schijnt reeds nu van de markt geld te nemen door 3% te bieden voor geld in Augustus. Indien gebeuren zal wat ik verwacht dan is de taktiek van opruimen zeer goed geweest en ben ik in de gelegenheid om van een aanstaand hoog disconto te profiteren. De buitenlandsche koersen zijn weder aan het dalen, zoodat de goudremises spoedig zullen ophouden.

Wat de Finance Act aangaat, die op 1 Aug[ustus] in werking zal treden: ik heb van Rawlins nog geen bericht gekregen: Daar ik dit morgen echter tegemoet zie en ik wel geen tijd en gelegenheid zal hebben om hierover morgen te correspondeeren, [3] wil ik u heden mededeelen, wat volgens mij ons te doen staat, indien Rawlins zegt dat zegelen noodzaak of ten minste wettig is:

Tegen de Central Pacific trust certificates loopt £ 50000- op de Joint Stock Bank, welke traites per 24 Aug[ustus] vervallen, en £ 50000- op de Union Bank of London, welke begin October vervallen.

Wij zouden zoowel de Joint stock en de Union B[an]k deze week moeten dekken. Wij zouden met de Joint kunnen overleggen dat zij ons rente moet vergoeden voor de vervroegde dekking, welke volgens mij niet meer dan 2% zal bedragen. Met de Union Bank of London zouden wij moeten overleggen dat zij in plaats van Engelsche fondsen, October wissels als onderpand moet nemen, die wij m.i. deze week tegen $\pm 3\frac{1}{2}\%$ kunnen inkoopen. Indien gij met dit plan kunt instemmen, zult gij ons wel de noodige instructies geven en kan Amsterdam direct aan de Londensche banken verzoeken om na ontvangst der dekking of onderpand de trust certificaten direct naar Amsterdam terug te zenden [4] of ze door ons te laten overhandigen aan Speyer Bros. Het is jammer dat Adam juist weg is voor zijn holidays want ik meen dat Adam van plan was om deze trustcertificaten direct tegen cash of andere fondsen aan Speyer Bros te overhandigen. Dit zal nu wel niet kunnen gebeuren daar de dag, waarop deze trustcertificaten kunnen ingewisseld worden, nog niet bekend is. Als ik mij niet bedrieg heeft Amsterdam hierover ongeveer een maand geleden met Speyer Bros gecorrespondeerd, juist na de overkomst van Adam Roelvink hier. Die zegelkwestie is een streep door onze rekening. Wij zullen toch in geval van verplichte zegeling ook alle fondsen die Adam naar London heeft laten zenden ter vervanging der Central Pacific certificaten bij de Union Bank of London, moeten terugzenden. Wij hebben voorloopig de Central Pacific certificaten nog maar bij de Union Bank laten liggen doch haar verzocht deze ter onzer dispositie te houden. De door Amsterdam gezonden fondsen ter vervanging dezer certificaten liggen bij de London & Westminster Bank.

[5] De traites op de Manchester & Liverpool District Bank zijn, zooals gij weet afgelopen. Wat de Hollandsche 3% schuld aangaat, waartegen de Joint £ 45000- heeft geaccepteerd, welke ook in October aflopen; wij zouden hiermede het zelfde kunnen doen; in geval van terugzending echter zou het overweging verdienen om deze te verkoopen en zouden wij ook hiervoor in de plaats Engelsche Octoberwissels kunnen deponeeren.

Bovenstaand voorstel heeft alleen dan waarde, indien Rawlins zegelen noodzakelijk acht en de verschillende managers der Engelsche banken onhandelbaar zijn. Het spreekt echter van zelf dat Amsterdam de dekking moet verschaffen, daar het mij niet zou convenieeren £ 150000- voor te schieten.

July 24. Ik sprak heden Frank Stoop over de trust certificaten Central Pacific, die van meening was dat deze stukken niet behoeven gezegeld te worden. Ik heb Horne gezonden naar Mr. Adams, door wien het bewuste stuk, dat Stoop u opzond, aan de verschillende brokers is rondgezonden; [6] deze

moest eerst de stukken zien alvorens hij een definitief antwoord kan geven, zoodat ik u hieromtrent morgen zal berichten.

Intusschen ontvingen wij een brief van Rawlins waarvan copie hierbij gaat. Wij hebben Rawlins verzocht een brief te schrijven aan de Inland Revenue. Uit dien brief maak ik op dat Rawlins zegeling niet noodzakelijk acht, indien de stukken door eene Engelsche Bank direct naar het buitenland worden gezonden, doch wel indien de Bank ze aan ons overlevert. Wij zullen dus misschien nog met onze Hollandsche fondsen vrijkomen, indien deze later direct naar Holland worden opgezonden.

Nog zend ik u hierbij [een] copie van het schrijven der Inland Revenue van Februari aan Rawlins, dat handelt over foreign bills.

Uw liefh. W.

Disconto was heden morgen $3\frac{1}{8}$ doch trok heden avond iets aan. Daar ik geen October wissel meer in portefeuille heb, seinde ik aan Warschauer op diens aanvraag $3\frac{1}{4}$ % en kreeg £ 25000-

London, E.C. July 26th 1899

Lieve papa!

Ik hoop dat gij mijne brieven van 21, 23 en 25 Juli hebt ontvangen, handelende over de nieuwe zegelwet. De Union Bank of London deelt ons mede dat zij, indien zij de stukken na 1 Augustus aflevert, zij ze moet zegelen; zij kan ons nog geen definitief antwoord geven in het geval zij de stukken naar u direct terug zendt. Wij zullen morgen met de Joint spreken. Door al deze onzekere berichten, geloof ik dat het beste is om mijn voorstel om Engelsche wissels te koopen aan te nemen, hetgeen m.i. kan geschieden op eene basis van $3\frac{1}{2}$ %; wij zien dan remise van Amsterdam te gemoet; geld is hier weder zeer moeielijk op het einde der maand.

Ik zend u hierbij een finance Act van 1899

Uw liefh. W.

London, E.C. Sept[ember] 18th 1899

Lieve papa.

Bij mijne terugkomst alhier vond ik de markt eigenlijk ongeveer als ik deze een maand geleden had verlaten. Wij verdienen goed geld doordat onze loans staan op een average van $\pm 2\frac{5}{8}$ %, terwijl de floaters ons 3% en de wissels $3\frac{1}{2}$ of meer opbrengen. De maand Augustus schijnt zeer kalm te zijn voorbijgegaan. Ledeboer is nu voor zijn holidays, terwijl Smijter Vrijdag naar de seaside is gegaan, wat ik hem ten sterkste heb aangeraden, daar hij zich vermoeid gevoelde. Ik loop nu in zijn plaats en hoop dat deze geheele week te doen, hetgeen mij Zaterdag en heden zeer gemakkelijk is afgegaan. Lange wissels hebben wij zoo goed als niet, daar wij deze steeds met een goede marge van de hand hebben gedaan, zoodra zij inkomen. Ik kocht verleden week nog £ 10000- Indian R[ai]lw[a]y deb[enture]s due 18 Febr[uari] 1900 op den 5 maands wissel koers tegen $3\frac{1}{4}$ % disconto en heb dan de optie van hernieuwing. Verder nog [2] £ 10000- due 31 Dec[ember] 1900 op een rentevoet van $3\frac{1}{8}$ % per jaar.

Ik had nog een onderhoud met den manager van het discount departement van de Bank van Engeland, aan wien ik mededeelde dat wij gaarne als haar klant zouden worden beschouwd. Na eenig praten deelde hij mij mede dat hij, terwijl hij van de brokers slechts 60 m[aands] wissels nam tegen $3\frac{1}{2}$ % hij van ons wel 3 m[aands] wilde nemen tegen $3\frac{1}{2}$ %, waarbij wij dan ook wissels konden voegen op plaatsen waar de B[an]k v[an] Eng[eland] een agency heeft. Ik vond dit nog wel een aardige regeling en ben van meening dat wij zooals de markt nu is en deze regeling ons niets kost, aan de bank zooveel mogelijk lange wissels op haar bankplaatsen moeten toedruwen; dit zal m.i. een goeden indruk maken en zouden wij misschien later in de gelegenheid zijn om wanneer de Bank v[an] Eng[eland] neemt tegen private rate, hetgeen zij zoo nu en dan eens doet van hare klanten, onze wissels ook bij haar tegen private discount te plaatsen.

[3] De Heeren op de vergadering zagen echter het nut hiervan niet in en meenden dat wij slechts zeer weinig wissels op bankplaatsen kregen, zoodat het de moeite niet waard zou zijn. Ik blijf echter bij mijne meening dat het goed zou zijn om geregeld disconto's aan de Bank v[an] Engeland te geven indien ons dit geen geld kost, omdat wij op deze wijze langzamerhand nog intiemer zullen worden. Ik

hoop spoedig van u te vernemen dat gij een aardigen tijd in de bergen hebt door gebracht en dat u dit goed heeft gedaan.

Na hartelijke groeten

Uw liefh. W.

London, E.C. Oct[ober] 18 1899

Lieve papa!

In de laatste dagen is het hier zeer interessant geweest; wij hebben veel wissels tegen $4\frac{1}{2}\%$ ingekregen en hebben nu weder alles verkocht, zoodat wij geheel gereed zijn voor eene eventueele verhooging, die m.i. niet kan uitblijven. Ons December papier (nl. eerste helft) verkochten wij gisteren tegen 4% , waarvan £ 30000- aan de London Joint Stock en £ 20000- aan de Westminster. Januari papier verkochten wij tegen $4\frac{3}{8}\%$. Ik heb van deze gelegenheid gebruik gemaakt om wat 6 m[aands] papier te koopen en wel tegen $4\frac{7}{16}\%$, zoodat ik begin Januari een 3 m[aands] wissel krijg van $4\frac{1}{2}\%$, wat m.i. eene goede speculatie moet zijn. Ik doe dit natuurlijk niet in groote bedragen, doch telkens koop ik eens iets wanneer mij dit wordt aangeboden.

Geld is hier weer verbazend overvloedig, op het oogenblik call money $2\frac{1}{2}\%$ en week money 3% , zoodat de floaters ook weer beginnen op te brengen.

Wij hebben op het oogenblik niets loopen [2] met de Sallandsche Bank doch nemen nota van hetgeen gij over haar schrijft. Indertijd had zij voorschot op zulke wissels bij ons, doch dit liep slechts in kleine bedragen en hebben ook wij toen den eisch gesteld dat, indien zij grootere bedragen voorschot wilde hebben, zij deze wissels moest koopen van een der Duitsche banken; wij hadden toen wissels met het endossement der Dresdener Bank.

Lida en de kleine maken het goed; het spijt mij zeer dat ik het diner bij de familie Boissevain niet kan bijwonen; ik wil gaarne op de bruiloft aanwezig zijn en zal nu maar zoo min mogelijk van huis gaan. Sies trouwt op een tijd die mij nog al ongelegen komt.

Na vriendelijke groeten

Uw liefh. W.

p.s. onze loans zullen op het einde dezer week verminderd zijn tot $\pm$ £ 1.000.000-

London, E.C. Oct[ober] 24 1899

Lieve papa!

Ik ontving uwen brief van gisteren en vernam met leedwezen uwe meening omtrent de positie van W. Heybroek Jr. Ik heb Ringelestyn dadelijk op de hoogte gesteld. Hij staat by ons slechts weinig debet en daar wij weldra eene gunstige afrekening van Santos-koffie verwachten, die Heybroek bezig is te verkoopen in Amerika, zullen wij niet veel te kort zijn.

De oorlog tusschen Engeland en Transvaal [2] heeft mij eenige zenuwachtige dagen verschaft, daar ik geen woorden kan vinden die kunnen uitdrukken de verachting voor een man, die al deze ellende heeft teweeg gebracht. Dat de Engelschen op den langen duur als overwinnaar uit dezen oorlog zullen te voorschijn komen, is volgens mij zeker. Ik hoop echter dat zij eerst eenige flinke nederlagen zullen lijden. Ik geloof dat de brilliant victories van de Engelschen zeer overdreven zijn voorgesteld.

Victories zijn zoo vreeselijk brilliant niet, waar [3] men tusschen de 50 en 60 officieren moet verliezen. Gij weet dat wij nog hebben

£ 10000- $2\frac{1}{2}$ Metrop[olitan] Consols

5000- County Councils.

Ongeveer 14 dagen geleden kwam Stoop binnen die mij een put and call option aanbood op

£ 10000- consols tegen $1\frac{3}{4}\%$.

De prijs waarop ik deze transactie aanging was $103\frac{3}{4}\%$. Ik heb dus terstond te betalen £ 175- en heb nu tot 4 December a.s. het recht om of £ 10000- Consols op te eischen of te verkoopen tegen $103\frac{3}{4}\%$.

[4] Ik weet niet of eene zoodanige transactie onder alle omstandigheden door bankiers kan worden geentameerd, daar men het eene speculatie kan noemen.

Ik heb het echter niet als zoodanig opgevat en heb deze transactie gedaan om mij te dekken tegen een eventueel verlies dat wij kunnen hebben op onze Metropolitan Consols en County Councils. In geval van nederlaag der Engelschen en bij eene eventueele inmenging van Rusland zullen toch Consols en Metropolitans zeer sterk dalen [5] en had ik in dat geval het recht om Consols tegen lage prijzen in te

koopen en op 4 December te verkoopen tegen $103\frac{3}{4}\%$. Om dit recht te hebben moest ik betalen £ 175/-. hetgeen mij niet te hoog toescheen in aanmerking genomen dat deze optie loopt van af 12 Oct[ober] tot 4 December.

Wij hebben geen last of moeilijkheden in de tegenwoordige omstandigheden. Ik spreek echter niet met Engelschen over de toestand want ik zou bang zijn dat ik mij te [6] veel opwond wanneer ik te doen heb met groote voorstanders van Chamberlain.

De toestand ziet er heden iets beter voor de Boeren uit en men is hier niets gerust over de laatste berichten.

De markt is zeer flauw.

Na hartelijke groeten

Uw liefh. W.

London, E.C. Oct[ober] 25 1899

Lieve papa!

Omtrent W. Heybroek Jr. heb ik nog het volgende te vragen. Gij weet dat wij nog eene oude conditie met hem hebben dat wij tot £ 600- warrants kunnen uitleveren, die binnen de 3 weken moeten betaald zijn. Op het oogenblik hebben wij bijna niets uitgeleverd; het is nu de vraag of wij hem deze faciliteit moeten opzeggen.

Uit de notulen, die ik u eenige dagen geleden zondt, zult gij gezien hebben dat zijne positie zeer is verminderd.

Wilt gij mij bij gelegenheid [2] eens mededeelen, welke rente wij over ons nieuwe kapitaal tot 31 December aan de vennootschap moeten vergoeden. Ik meende dat wij van af den datum dat wij hier ontvangen ons dividend moeten vergoeden, doch Mr. Brink deelde mij mede hierover met u te hebben gesproken en dat gij hierover nog eens moest nadenken; ik zou het wel gaarne willen weten, omdat indien wij b.v. slechts 4% zouden hebben te vergoeden, ik nu wel gelegenheid zie om het met winst te beleggen in wissels. Gij zult misschien zeggen dat [3] uwe opinie is dat wij duurder geld zullen krijgen; ik geloof dit ook. Maar op het oogenblik is onze loanpositie zeer laag ($\pm$ £ 990.000-) omdat wij met het oog op de onzekere toestand niet gaarne willen gevangen worden. Dagelijks worden wij ruimer door de kapitaalsvergroting; geld blijft bespottelijk goedkoop (2% call money en $2\frac{3}{4}$ - 3% week money, terwijl ik wel kans zie voor $3\frac{1}{2}\%$ geld voor 3 weken te krijgen). Wissels kan ik krijgen tegen $4\frac{1}{4}$ à $4\frac{3}{8}\%$, zoodat de marge zeer goed is en wij niet stilzitten [4] dagelijks als 't ware winst derven.

Higly kwam heden mij vertellen dat er eene betrekking in Holland voor hem open was, en dat hij om nadere bijzonderheden had gevraagd. Voorloopig echter prefereert hij het om in London te blijven, doch wenscht wel te weten wat zijn toekomst bij ons is. Ik heb hem geantwoord dat, wanneer deze betrekking werkelijk mooi is, ik hem niet kan aanraden bij ons te blijven, doch dat hij maar eens eerst nadere bijzonderheden moest vragen en dat ik er u dan wel nader over zou spreken.

Uw liefh. W.

London, E.C. Oct[ober] 31 1899

Lieve papa!

Ik ontving uw brief van 28 Oct[ober], waaruit ik bemerkte dat gij de put and call transactie op Consols niet goedkeurt.

Ik zal dus dergelijke transacties niet meer doen, hoewel ik het niet met u eens ben dat dergelijke transacties onder alle omstandigheden eene speculatie zijn. Mijn transactie is tenminste volstrekt geen speculatie geweest.

Op 11 Oct[ober] is het ultimatum van Transvaal geweest; op 12 Oct[ober] kwam Stoop binnen om mij de transactie [2] voor te stellen; ik zond hem weg met het verzoek om over een half uur terug te komen, daar ik eens eerst er over wilde nadenken.

Het feit dat wij nog £ 15000- $2\frac{1}{2}\%$ lange floaters hadden en de onzekere tijden, waarin wij ons gedurende de laatsten hebben bevonden, deden mij er toe besluiten om mij te dekken tegen betaling van eene premie van £ 175/-. Ik heb daarbij niet alleen gedacht aan de oorlog met Transvaal maar ook in aanmerking genomen dat bij een ongelukkig begin voor de Engelschen Rusland ook wel eens in

India onrust [3] kan gaan stoken. Het gevolg daarvan zou geweest zijn een zware val in Consols en andere lange stedelijke leeningen. Gij geeft mij aan de hand dat het in dit geval beter ware geweest, indien ik Consols in de wind had verkocht; hiervoor was mijne opinie niet gevestigd genoeg, daar zooals ik reeds zeide, ik het begin van den oorlog te onzeker hield om daarom eene vaste opinie te hebben.

Wij moeten deze transactie nu maar laten rusten tot 4 December; wat mij zelf betreft, ik heb tot nu toe geen spijt deze transactie gedaan te hebben, daar ik mij veel kalmer gevoel en [4] alle gebeurlijkheden nu kalm kan volgen.

De Boeren beginnen goed. Heden was hier bericht dat ze 2000 Engelschen gevangen hebben genomen + 1000 dooden en gewonden. Ieder Engelschman is hier down en kan men dit op straat zeer goed merken. De markt was heden iets flauwer. Holland zal wel jubelen en Chamberlain ook. Ik hoop dat deze laatste met Rhodes die volgens mij al het mogelijke hebben gedaan om den oorlog te beginnen en die verantwoordelijk zijn voor al de menschen levens nog eens flink te pakken worden genomen.

Publieke opinie draait bij de minuut.

Wij hooren hier dat Heybroek surceance heeft aangevraagd. Hoe is de positie van Amsterdam.

Uw liefh. W.

London, E.C. Dec[ember] 12 1899

Lieve papa!

Ik had plan gehad heden naar de Van den Bergh te gaan en hun mede te deelen onder welke voorwaarden wij geneigd zijn met hen door te werken. Ik ontving echter heden morgen uwen brief en wensch de kwestie nog eens even met u te bespreken alvorens hun uwe nieuwe eischen voor te leggen.

Onze afspraak van de vennoten vergadering was:

1° de wissel op Coopman en Young te verminderen tot £ 2500-

2° geen wissels meer op Peak's Gunstor Tee

3° het voorschot aan de Peak's Gunstor Tee te laten garandeeren solidair door de 5 Van den Bergh's

4° de wisselengagementsen, goed verdeeld over verschillende betrokkenen ($\pm$ 30) mogen £ 25000- niet te boven gaan. (dit laatste meende ik, is wel goed om zodoende te doen blijken, dat wij niet tot alle bedragen hunne wissels wenschen te nemen.)]

Door bovengenoemde eischen wordt [2] onze positie £ 10000- beter, terwijl wij een betere garantie krijgen voor het Peak's Gunstor Tee crediet.

Ik zou nog een 5° eisch kunnen stellen nl.: dat dit crediet langzamerhand moet afgelost worden.

Wat betreft het inzage geven van eene balans, meenen wij dat hietegen bezwaren zijn. De balans van Van den Bergh Ltd. wordt jaarlijks opgemaakt door chartered accountants Price Water house & Co., die hier zeer gunstig staan aangeschreven. Ik ben met u eens dat zij ons zeer goed kunnen gebruiken, maar dat zij ons geen openlegging van boeken zullen geven en ons zullen verwijzen naar hun jaarlijkse balans.

Daar onze positie door de boven genoemde veranderingen veel beter zal worden, geef ik u in overweging om voorloopig van de Van den Bergh's niet openlegging hunner boeken te eischen.

Gaarne uw antwoord te gemoet ziende

Uw liefh. W.

p.s. Ingesloten doe ik u toekomen de laatste balans van Van den Bergh Ltd., die ik gaarne weder terug zal ontvangen.

London, E.C. Dec[ember] 13 1899

Lieve papa!

Ik ontving uwen brief van gisteren; ik heb nu een onderhoud aangevraagd met de Van den Bergh's morgen na 12 uur, zoodat ik dan nog kan afwachten of gij uwe eischen eenigszins gewijzigd hebt na mijn brief van gisteren.

Ik blijf er bij dat gij u een weinig te bevreesd maakt voor de Van den Bergh's. Henry van den Bergh heeft $\pm$ £ 10000- fondsen over in leendepot, waartegen hij niet trekt. Hij heeft in de laatste weken nog meer geld belegd in fondsen door onze bemiddeling.

Er is hier niet de minste kwestie van een paniek; geld is duur en men kan niet gemakkelijk tegen 6% disconteeren. Wij disconteerden heden £ 40000- tegen die rate, gisteren £ 10000-; gisteren kregen wij van Knauth aangezegd £ 25000- 60 m[aands] tegen $6\frac{1}{4}\%$ en heden seinde ik $6\frac{3}{8}\%$. Ik heb heden ook nog eens een bezoek bij de Bank van Engeland [2] gebracht. Wij kregen daar een voorschot van £ 15000- voor 5 dagen tegen $2\frac{1}{2}\%$ voor goud dat Loewenherz ons heeft aangezegd. Mr. Search deelde mij mede dat de markt slechts kleine bedragen bij de Bank disconteerde; hij noemde $\pm$ £ 500.000- en dat hij, zoolang de markt geen misbruik maakt van disconteeren, de Bank zeker doorgaat met tegen 6% wissels te nemen, van ons zelfs vol 3 maandsch papier. Ik had heden reeds £ 25000- daar willen disconteeren, doch de andere heeren meenden dat het beter was te wachten, omdat wij heden reeds £ 40000- hadden gedisconteerd tegen 6%. Indien Knauth ons echter morgen tegen $6\frac{3}{8}\%$ wissels toezegt, dan geloof ik dat ik desnoods eenige van mijne eigen wissels verkoop. De Stock Exchange is zeer flauw op het goede bericht dat Lord Methuen door de Boeren is terug geslagen. Die boeren zijn toch kranige kerels, voor wie men eerbied moet hebben. De stemming is hier terneer geslagen. Lida en de kleinjes maken het uitstekend. Gisteren arriveerde de prachtige handkar en paard en wagen van mama en Eva. Wij geven hem deze met Christmas; Boy zal ze prachtig vinden. Hartelijk dank
Uw liefh. W.

London, E.C. Dec[ember] 15 1899

Lieve papa!

Mijn onderhoud met Van den Bergh is naar mijn zin afgeloopen; ik sprak beide Heeren Jacob en Henry. Ik vertelde hun dat wij in onze laatste vergadering o.a. ook de liabilities met hen hadden behandeld en dat wij meenden dat deze eenigszins moesten gewijzigd worden.

Zij namen met onze eischen genoeg

nl. 1° wisselengagementen limiteeren tot £ 25000-

2° wissels op Coopman & Young verminderen tot $\pm$ £ 2500-

3° joint guarantee van alle Van den Bergh's voor het crediet verleend aan Peark Gunston Tee.

Zij namen dit zeer goed op. Jacob van den Bergh zeide mij dat zij de balans van Coopman & Young zelf lieten opmaaken en dat zij ons deze zouden laten zien. Hij zeide dat deze firma zeer vooruit [2] ging en dat zij in hun zaken zeer weinig bad debts hadden. Hunne zaken gingen zeer naar hun zin. In enkele woorden kan ik het samen vatten door te zeggen dat zij een zeer gunstigen indruk op mij maakten.

Ik heb onze voorwaarden gesteld in overleg met de vergadering en ik geloof, dat zooals de zaken nu geregeld zijn, wij met gerustheid met hen verder kunnen werken.

Ingesloten brief ontving Ledeboer van Kauffman van Wilhelm Ree Jr.; ik geloof dat wij aan zijn verzoek moeten voldoen en b.v. hem op zicht nemen voor 6 maanden en daarna indien hij bevalt, hem een salaris geven indien hij zich wil verbinden in het geheel 3 jaren te blijven, zooals wij met Auerbach hebben gedaan.

Geld was heden vrij gemakkelijk, disconto $6\frac{1}{8}\%$ - $6\frac{1}{4}\%$; wij disconteerden £ 35000- tegen 6%, kregen echter geen wissels in. Heden seinde ik $6\frac{3}{8}\%$ naar Knauth
Uw liefh. W.

London, E.C. Dec[ember] 25 1899

Lieve papa!

Daar ik gedurende de laatste dagen van deze maand wel geen gelegenheid zal hebben u een langen brief te schrijven, zoo zal ik de Kerst dagen maar gebruiken om u een en ander mede te deelen van den stand onzer zaken.

Ik ontving uwen brief van 20 Dec[ember], dien ik nu eerst beantwoorden kan, daar ik gedurende de laatste dagen huisarrest heb gehad, wegens eene lichte influenza, die ik waarschijnlijk van de verschillende zieke huisgenoten heb overgeërfd. Lida heeft het flink te pakken gehad: koorts en erge hoofdpijnen; 2 meiden lagen ziek te bed. Ik zelf kwam Woensdag middag met flinke koorts thuis. Wij zijn op het oogenblik echter allen weder zoo goed als hersteld en hoop ik overmorgen (morgen bankholiday) weder op het kantoor terug te komen. De kinderen hebben zich, dank zij de goede zorgen van nurse Young, wonder boven wonder zeer goed gehouden en hebben zelfs bijna geen last

van verkoudheid gehad.

Maar nu terug komende op uwen brief. [2] Met Van den Bergh Ltd. heb ik niet gesproken dan na overleg met de leden der Bestuursvergadering. Wij meenden allen dat eene hoofdelijke garantie voor de wisselengagements van Van den Bergh Ltd. niet moest geeischt worden van de 5 gebr[oeders] Van den Bergh. Deze liability is eene zeer verdeelde; ik verzeker u dat wij er een goed oog op zullen houden en voor het vervolg zullen weigeren wissels op betrokkenen, die niet op een vervalldag betalen. Ik zal deze engagements ook eenmaal per maand in de vergadering brengen.

Den jongen Kaufmann heb ik laten schrijven dat wij genegen zijn hem na 1 Januari op het kantoor te nemen. Ik vind het een goed denkbeeld van u om Louïs over eenigen tijd bij Wilhelm Ree Jr. te plaatsen; hij moet daar dan maar een flinken tijd blijven.

In mijn brief van 19 December deelde ik u mede dat de Banken als 't ware weigerden om wissels in disconto te nemen. Na dien dag is dit eenigszins verbeterd en disconteerden wij Vrijdag Februari wissels tegen $6\frac{1}{2}\%$ bij de London & Westminster Bank. De Bank [3] van Engeland blijft korte disconto's nemen tegen 6% en leent ook voor 14 dagen tegen bank disconto. De Bank van Engeland heeft door hare handelwijze aan de behoeften van de markt voldaan en heeft reeds verleden week een flink bedrag ($\pm$ £ 5.000.000.) aan de markt geleend. Zoo doende zullen waarschijnlijk de laatste 4 dagen van het jaar gemakkelijker voorbijgaan, dan ik eerst verwachtte. Iedereen toch heeft reeds zulke toebereidselen gemaakt, dat de ergste tijd reeds achter den rug is.

De groote banken hebben door het weigeren van disconto's zooveel cash in handen, dat zij aan alle vraag zullen kunnen voldoen. Zij hebben ook eenige te groote faciliteiten aan kleine brokers opgezegd en van daar de groote val in prijzen, die door geforceerde likwidatie zulke groote afmetingen aannam.

De politiek van de Bank van Engeland, om de markt in moeilijke tijden te hulp te komen is mijns inziens zeer goed en tijdig geweest. Ik prijs hier de Bank van Engeland, hoewel ik meen dat het haar plicht is om altijd in zulke omstandigheden de markt te helpen. Gij zijt echter dit jaar zelf 2 malen in London geweest, [4] waarbij gij u de uitdrukking liet ontvallen: het is juist alsof de directors van de Bank in moeilijke omstandigheden het hoofd verliezen. Ik wil dus uitdrukkelijk constateeren dat de Bank zich op het einde van het jaar buiten verwachting goed heeft gehouden. Ik wensch uwe uitdrukking echter toe te passen op de managers van de Engelsche clearing bank, daar ik het sterk afkeur dat de banken in moeilijke omstandigheden de discontomarkt als 't ware laten stikken. De discontomarkt voorziet de banken het geheele jaar door van wissels. Zij mogen dus niet plotseling hare deuren sluiten en als 't ware door hare handelwijze in de discontomarkt eene toestand in het leven roepen, die eenigszins gelijkt op een paniek. Laten zij desnoods aan hooge prijzen vasthouden en tot slechts gelimiteerde bedragen nemen; zij mogen echter niet hunne dagelijksche klanten plotseling in den steek laten. Ik kan u een klein staaltje mededeelen hoe de discontomarkt was op Dinsdag l.l. Ons werd van uit Manchester aangeboden £ 25000- op Parr's Bank 3 m[aands]. Hoewel ik er gewoonlijk voor ben om in zulk een geval goede prijzen te geven, kon ik niet [5] anders doen dan te seinen dat wij slechts een bod voor £ 10000- konden doen tegen 7% .

Wij kregen de wissels niet; zeer waarschijnlijk zijn ze geplaatst bij eene bank in Manchester.

Een ander staaltje van eene bank, die, men zou haast zeggen, zich alle mogelijke moeite wil doen om de discontomarkt in de war te brengen: op Dinsdag morgen was ik zelf bij de National Provincial Bank; ik sprak daar met den manager, die mij zeide dat hij op het oogenblik niet wenschte te werken, doch mij verzocht tegen 12 uren terug te komen; hij zou dan waarschijnlijk geld over hebben en zou dan nemen tegen 6% . Ik dacht dat ik het in Keulen hoorde donderen, daar ik zeker verwacht had $6\frac{3}{8}\%$ à $6\frac{1}{2}\%$ en hem daarvoor wissels had willen geven en met mij de meeste brokers. Ik zeide hem dat hij mij dan maar dadelijk moest opschrijven voor £ 25 à £ 50000-. Om 12 uren terug komende, werden wij allen verzocht weder weg te gaan, daar hij niet werkte.

Is zulk eene handeling niet belachelijk?

Gisteren was Mr. Brink even bij mij. Hij deelde mij mede dat Zaterdag zeer naar zijn zin was afgelopen en dat volgens hem de laatste [6] 4 dagen betrekkelijk gemakkelijk zouden afloopen. Ons loan is $\pm$ £ 1.100.000-, waarvan £ 3 à 400000- reeds in het nieuwe jaar zijn. Wij hebben van 27 - 31 Dec[ember] nog $\pm$ £ 1,50.000- wissels die vervallen. Zij hadden Zaterdag maar stoutmoedig $6\frac{7}{8}\%$ uitgetelegraphieerd, en was hun reeds £ 35000- toegezegd; hij meende echter dat wij nog wel meer zouden krijgen. Nu ik hoop het, want een rate van $6\frac{7}{8}\%$ lacht mij wel toe om vervallen wissels te verplaatsen. Het disconto scheen later op den dag iets te verflauwen.

Ik heb dezer dagen nog eens gedacht hoe wij onze floaters op de balans moeten zetten per 31 December en wel met het oog op het toetreden van Hens Ledeboer als partner. In gewone omstandigheden geloof ik niet dat het noodzakelijk zou zijn geweest om af te wijken van de 3 % basis. Als ik toch de lijst van Engelsche en Indische fondsen naga, dan vind ik als prijzen op Zaterdag l.l. aangegeven:

3% Metropolitan Stock	103-104
3% India	100-101
3% Egypte guarantee	101-103

Dit zijn oorlogsprijzen, na de daling van de [7] laatste weken, ontstaan door geforceerde verkoopen. Ik mag hieruit opmaken dat de 3% eerste Engelsche fondsen nog boven pari genoteerd staan.

Als ik de 3% India met onze debentures vergelijk dan prefereer ik verre de laatste boven de eerste, daar onze debentures behalve een goeden spoorweg nog de garantie van het Indische gouvernement hebben. Verder hebben zij een bepaalden vervaldag, op welken vervaldag de vernieuwing als 't ware met zekerheid kan worden tegemoetgezien. De bezitter van de oude debentures heeft dus de optie van eene vernieuwing, hetgeen een groot voorrecht is, terwijl men in dien men niet wenscht te vernieuwen, de zekerheid heeft dat men tegen pari wordt afbetaald. Ik beschouw dus ons bezit als lange 3% floaters, die elke 7 jaren met zekerheid worden vernieuwd tegen $\frac{1}{4}$ % uitkeeringscommissie, terwijl de vernieuwingen in de eerste jaren minstens moeten geschoeid zijn op eene 3% basis. Met het oog echter op Hens Ledeboer, kan ik mij voorstellen, dat deze bezwaren maakt tegen een 3% basis, door te bewijzen dat hij [8] lange floaters beter in de markt kan koopen. Ik geloof wel dat op het oogenblik deze floaters beter te koopen zijn doch slechts in beperkte bedragen. De kleine broker toch, die niet in staat is om de marges op te houden die hij noodig heeft indien hij er op leent bij de Bank van Engeland, zal deze moeten verkoopen in een tijd dat er slechts weinig koopers zijn, tenzij tegen zeer lage prijzen. Zooals gij weet heb ik zelf eenige keeren kleine bedragen gekocht tegen zeer lage prijzen. Deze verkoopen echter kan men (echter) m.i. niet beschouwen als de prijs van de debentures, daar deze slechts zoo nu en dan voorkomen. Ik ben er van overtuigd dat slechts bij uitzondering deze debentures van de eene hand in de andere zijn overgegaan gedurende de laatste maanden.

Ik zie echter zeer gaarne onze floaters zoo laag mogelijk op de balans en zou met het toetreden van Hens deze gaarne op een $3\frac{1}{4}$ % basis willen zetten. Ik zou echter hiertoe willen overgaan, indien onze winst het toelaat d.w.z. ik acht het onnoodig om hiertoe over te gaan, in dien onze uitkeering [9] daardoor zeer gering zou worden. Ik geloof echter dat wij dit jaar daartoe gemakkelijk £ 4000- zouden kunnen afzonderen daar ik dit bedrag ongeveer verwacht als dividend van de Dordtsche: onze drie eerste kwartalen hebben wij goed verdiend en een vierde kwartaal valt altijd wel mede.

De average rente die wij betaald hebben bedraagt over 1899 $\pm 2\frac{3}{4}$ %, tenminste volgens mijn boek en dit is zeker te hoog genomen.

De circulaires voor Hens Ledeboer zal ik nu ook maar laten drukken, zoodat deze op 31 December kunnen worden verzonden.

Ik zie dezer dagen in de Hollandsche couranten dat men druk bezig is met schaatsenrijden. Ik zou gaarne willen weten hoelang Harry in Holland blijft. Het kan dan wel eens zijn dat ik in begin Januari eens even overwip om een paar dagen in Holland eenige groote schaatstochten te doen en zou ik dit wel graag met Harry doen.

Na hartelijke groeten

Uw liefh. W.

London, E.C. Dec[ember] 28th 1899

Lieve papa!

Ik ontving uwen brief van gisteren doch nog niet het contract, dat ik dus morgen te gemoet zie. Ook uwen brief van 26 Dec[ember] ontving ik heden. Zoodra het contract in mijn bezit is, zal ik het aan Hens overhandigen en daarna met hem naar Rawlins gaan. Aan Ringelestyn heb ik gezegd dat hij alle boekingen moet bewerkstelligen om ons kapitaal per 31 Dec[ember] met £ 500.000- op de balans te brengen. Mr. Brink zegt mij dat hij voor het oogenblik niet anders kan doen dan zijn aandeel in den verplichten kapitaalinbreng ad £ 40000- ook naar hier over te boeken.

Ik ben heden bij de Bank van Engeland geweest om het stuk terug te halen, dat ik gisteren bij Mr. Search had gelaten. Hij vond het plan zeer mooi en zeide mij er niet aan te twijfelen dat ons crediet

daardoor zeer goed zou worden. Ik nam tevens deze gelegenheid te baat om hem te vragen of de B[an]k v[an] Eng[eland] gaarne zou zien dat wij £ 25000- stocks bij haar deponeerden. Hij gaf mij ten antwoord dat wij deze [2] stocks gaarne mochten deponeeren, maar dat het voor de Bank v[an] Eng[eland] niet in het minst een onderscheid maakte in hare taxatie van onze credietwaardigheid. Zij hebben dus nogal eene goede opinie omtrent ons en acht ik het niet noodig dat wij deze stocks bij de Bank deponeeren.

Door mijne storting ad £ 625- voor vergrooting van kapitaal zal ik waarschijnlijk $\pm$ £ 1000- debet worden; ik heb nl. dit jaar in A[mster]dam moeten betalen voor de Preston Coal en nieuwe aandelen T.B.V. Indien London dit jaar 6% uitkeert zal dit gedeeltelijk wel weder worden aangezuiverd. Ik zou echter gaarne mijn schoonvader gedeeltelijk willen afbetalen, daar het geld op het oogenblik eene grooten waarde heeft en ik hem $4\frac{1}{2}$ % vergoeden blijf. Het is daarom dat ik u wensch voor te stellen om mij per 31 December f 25000- te leenen, dienende in de eerste plaats om mijne rekening per 31 December aan te zuiveren en in de 2^e plaats om met het restant mijn schoonvader af te betalen. Mocht dit u convenieeren en gij hiertegen [3] geen bezwaren hebben, wilt dan f 10000- in mijn credit hier overboeken en de rest ad f 15000- in mijn credit te Amsterdam laten boeken. Ik zal u dan eene obligatie doen toekomen.

Geld was heden gemakkelijk, call money $\pm$ 5% en voor eene week 6%. Disconto zwakker $6\frac{1}{2}$ %; wij kregen gisteren £ 8000- tegen $6\frac{7}{8}$ % en seinden heden $6\frac{3}{4}$ % waarop ik hoop dat iets zal binnen komen.

Na hartelijke groeten

Uw liefh. W.

London, E.C. December 29 1899

Lieve papa!

Ik schreef u gisteren. Het disconto valt geheel in elkaar. Van morgen namen de Banken tegen $6\frac{1}{4}$, om 12 uur was het disconto 6% en om half één $5\frac{7}{8}$ %. Het zou mij niet verwonderen of het is morgen $5\frac{1}{2}$ %. De markt valt dus weder van het eene uiterste in het andere. Wij verkochten £ 20000- tegen 6% en £ 20000 tegen $5\frac{7}{8}$ %.

Geld was heden vrij gemakkelijk en wij zijn nog niet naar de Bank behoeven te gaan.

Ik sprak heden met den directeur van de African Produce Co. Ltd.; zooals gij weet, doen wij met haar gedurende de laatste jaren heel aardige foreign bill zaken. Zij is gevestigd in Hamburg, Antwerpen en Lissabon. Zij verschepen goederen van Africa naar Lissabon, vanwaar zij verscheept worden en door de verschillende agentschappen verkocht. Tot nu toe deden wij de zaken met haar als volgt; de African Produce C[ompan]y Ltd. trekt cheque op ons, zendt als dekking daar tegen cheque of 3 m[aands] wissel [2] op Hamburg tegen een haar in Hamburg geopend bankiers crediet. Soms ook zendt zij ons 3 m[aands] wissels op koopers hier in London met documenten daaraan gehecht; die wij dan tegen accept van den wissel afleverden. De reden waarop zij voor hare transacties een Engelsch huis noodig hebben is, dat men in Lissabon slechts handelen kan in *cheque London op levering*. De African Produce nu proponeert ons heden het volgende: zij wil de facilité hebben van op ons te trekken, terwijl zij zich verbindt om ons binnen eene maand de documenten van uit Lissabon te zenden met daaraan gehechte cheque van den kooper. Het convenieerde nl. haar niet om terwijl zij hare goederen verkocht levering binnen eene maand, gedurende dien tijd buiten cash te blijven. Van haar kant was zij dan genegen om ons een grooter aandeel in de foreign bill business te geven. Daar Van Druten zeer op deze connectie is gesteld en wij volgens onze meening dit blanco crediet (want daarop komt dit voorstel neer) gedurende eene [3] maand niet mogen verleen, hebben wij er het volgende op gevonden.

De African produce zal de documenten over de goederen die van Africa naar Lissabon worden verscheept bij onze agenten [van] de Banca Commerciale de Lisboa, deponeeren, welke bank ons moet confirmeeren dat zij deze documenten ter onzer dispositie houdt en dat de goederen een bepaalde waarde vertegenwoordigen. De African produce heeft het recht om deze documenten telkens te verwisselen tegen andere documenten, ook weder onder opgave aan ons. Zoodra de goederen daar verscheept zijn, krijgen wij daarvoor de cheques op de koopers of cheque op Deutsche bankiers, zooals wij tot nu toe van haar *tegelijk met* onze betaling hebben gekregen.

De African produce vraagt een crediet van £ 7500- door 3 m[aands] trekkingen op ons en zal eene

marge ophouden in Lissabon van 25%. Hij werkt met een kapitaal van £ 60000- waarvan de helft is opbetaald.

Het komt mij voor dat er geen bezwaar [4] is om aan de African Produce C[ompan]y een 3 m[aands] crediet te verleen van £ 5000- op bovengenoemde voorwaarden, indien zij ons inzage van haar balans wil geven.

De vergadering had geen bezwaar in dit crediet, behalve Ringelestyn, die het geen mooi crediet vond. Van Druten echter wil deze transactie gaarne over het foreign bill departement laten lopen, daar de African Produce eigenlijk alleen tot nu toe een foreign bill klant is geweest.

De omzet van de African Produce is dit jaar geweest $\pm$ £ 150.000- waarover wij 1⁰/₀₀ commissie belasten behalve wat Van Druten nog verdient aan de koers op Duitschland, hetgeen minstens 1⁰/₀₀ is. Deze rekening is ons dus wel wat waard. Ingesloten zend ik u een brief van de African Produce waarin zij ons mededeelt de overgang in de Naaml[oze] Vennootschap.

Ik heb den Heer de Marck verzocht Dinsdag terug te komen; wilt mij s.v.p. uwe meening mededeelen en tevens over het oorspronkelijk door hem voorgestelde, waartegen ik persoonlijk ook niet zoo heel veel bezwaar zou hebben.

Uw liefh. W.

London, E.C. Jan[uari] 1 1900

Lieve papa!

Ik ontving uwen brief van 29 December en dank u voor de overboeking van f 10000- in mijn credit, waarvoor ik u eene obligatie binnen enkele dagen zal toezenden. Ik ben het met den verderen inhoud van uwen brief eens. Ik heb mij tegenover mijn schoonvader niet verbonden om jaarlijks een bepaalde som af te lossen en zou het daarom gek zijn om van u te leenen om hem af te betalen.

Ik wensch u bij dezen van harte geluk met het nieuwe jaar en hoop dat gij nog vele jaren dezen dag van 1 Januari zult mogen vieren te midden van uwe familieleden en onder dezelfde gelukkige omstandigheden. Wat uwe zaken betreft, ik geloof ook dat gij daarover tevreden kunt zijn gedurende 1899 en is alles naar wensch afgelopen, uitgezonderd een paar stroppen, die voorkomen hadden kunnen worden.

Ik ben heden met Hens naar Rawlins geweest; hij was van meening dat the [2] agreement zeer goed gedateerd kon worden op 30 December en dat al was dit niet het geval de woorden "shall be" toch konden blijven. Ik heb dit toen maar aan hem overgelaten. Hij achtte het beter dat de circulaire van Hens niet werd rondgezonden voordat de agreement geteekend was. Er is geen bezwaar dat gij het contract in Holland teekent; mocht gij hieraan de voorkeur geven met het oog op de influenza, die hier nog al schijnt te heerschen, dan verneem ik dit wel nader van u. Rawlins zal ook een brief opmaken, die door ons moet geteekend worden, ten aanzien van Wissmann.

Ik kreeg heden eene verrassing thuis gezonden in den vorm van eene uitkeering van f 2475- voor deelneming in syndicaten.

Disconto heden 5½ % gemakkelijk; wij hebben zoowat £ 100.000- tegen dien prijs verkocht en kunnen onze portefeuille dus zonder eenig bezwaar tegen 5½ % op de balans zetten. Geld is gemakkelijk. Wij zijn Zaterdag l.l. buiten de Bank van Engeland gebleven. Ik zie morgen uw antwoord te gemoet op mijn brief van 29 Dec[ember].

Uw liefh. W.

London, E.C. Jan[uari] 2 1900

Lieve papa!

Ik ontving uwe brieven van 30 December en 1 Januari, waarvoor ik u hartelijk dankzeg.

African Produce C[ompan]y: Ik ben bang dat de Banca Commerciale de Lisboa niet op ons voorstel, om tegen eene zekere provisie te garandeeren dat de bij haar ten onzen behoefte gedeponeerde documenten eene waarde van minstens het bedrag van ons voorschot vertegenwoordigen, in zal gaan. Tenminste als mij dezelfde vraag werd gedaan, dan zou ik dit zeker weigeren, tenzij tegen eene provisie die dergelijke zaken onmogelijk zou maken. In elk geval zouden wij het kunnen probeeren. Ik prefereer echter verre uw voorstel om deze transactie met de Banca Comm[erciale] de Lisboa voor gezamenlijke rekening te doen. De manager van de African Produce C[ompan]y was heden niet bij ons; ik geloof dat het best is dat ik met hem afspreek om over deze transactie te schrijven met de

Lissabonsche bank en het van hare desicie te laten afhangen of wij de transactie als door de African Produce voorgesteld, [2] zullen kunnen entameeren. Het zou mij zeer spijten indien deze transactie niet tot stand kwam, daar wij van derden hebben gehoord dat Haarbleicher & Schumann niet ongeneigd schijnt te zijn om haar een crediet te geven. Wij zouden in dat geval een mooien foreign bill klant verliezen.

Disconto heden $5\frac{3}{8}\%$; wij verkochten £ 35000- tegen deze prijs en £ 20000- Februari wissels tegen $5\frac{1}{4}\%$. Geld at call $4\frac{1}{2}\%$ - $4\frac{3}{4}\%$ en voor eene week $4\frac{3}{4}\%$ - 5% .

Ingesloten doe ik u toekomen de obligatie, die in juist dezelfde bewoordingen is vervat als de vroegere.

Tevens gaat hier bij het concept van een brief door Rawlins opgemaakt, die door ons drieën zou moeten geteekend worden.

Na hartelijke groeten

Uw liefh. W.

London, E.C. Jan[uari] 3 1900

Lieve papa!

Ik ontving uwen brief van gisteren.

In overleg met den Heer de Merck, directeur van de African Produce Co., hebben wij heden een brief aan de Banca Comm[erciale] de Lisboa geschreven, waarvan copie hierbij gaat. Wij hebben dezen brief geschreven, om dat De Merck zeide dat de Bank deze business door en door kende en daarom geen bezwaar zou maken hare garantie te geven. Indien wij dit gedaan kunnen krijgen, wordt het volgens mijne meening werkelijk een goed crediet. Ik heb aan De Merck gezegd, dat wij eene commissie moesten hebben van $\frac{1}{2}\%$ per 3 m[aanden] clean to us.

Het is zeer toevallig dat ik juist [2] gisteren bezig geweest ben met de 3% Egypt guaranteed. De prijs, waartegen ik £ 5000- zou kunnen krijgen is $101\frac{3}{4}\%$, hierin is begrepen 4 m[aanden] interest = 1% dus zou ik ze kunnen koopen voor $\frac{3}{4}\%$ boven pari. Daar er echter jaarlijksche trekkingen tegen pari plaats hebben vind ik dit te hoog en limiteer ik ze tot $\frac{1}{4}\%$ boven pari. Ik durf er dan gerust £ 5 à £ 10000 van te koopen, daar deze fondsen nooit ver onder pari kunnen gaan. In 1899 hebben ze gestaan 108%. Wij hadden op 31 Dec[ember] ± £ 850.000 wissels, waarop wij nu aardig verdienen. Wij verkochten heden 3 m[aands] tegen $5\frac{1}{4}\%$ en Februari wissels tegen 5% . Geld was gemakkelijk.

Ik seinde heden aan Knauth $5\frac{3}{8}\%$, waartegen ik wel geloof iets te zullen krijgen.

Na hartelijke groeten

Uw liefh. W.

London, E.C. Jan[uari] 6 1900

Lieve papa

Ik ontving uwen brief van eergisteren. Van de Treasury Bills hebben wij gekregen

£ 20000- 6 m[aands] tegen $4\frac{13}{16}\%$

30000- 12 m[aands] tegen $3\frac{15}{16}\%$

De tenders hadden plaats op 2 Jan[uari], op welken avond ik nog £ 20000- yearlings kocht tegen $4\frac{3}{16}\%$; op het oogenblik kunnen de yearlings verkocht worden tegen $3\frac{7}{8}\%$, de 6 m[aands] tegen $4\frac{1}{8}\%$, dus wij hebben daarop reeds een goede profit.

Wanneer ik echter de kans schoon zie, dan verkoop ik de mijne, daar ik de volgende week tegen settling day voorzie, dat disconto wel iets vaster zal zijn. Een andere reden, waarom ik de tegenwoordige toestand zeer onzeker acht, is een eventueel defeat van Buller, in welk geval ik geloof dat alles, zoowel op de Stock Exchange als in de discontomarkt, weder geheel gedemoraliseerd zal zijn. Het disconto is hier heden $4\frac{1}{2}\%$ zwak voor 3 m[aands] en $4\frac{1}{4}\%$ voor 6 m[aands] wissels. Op alle 6 m[aands] wissels die ik in October, Nov[ember] & Dec[ember] heb gekocht tegen $4\frac{1}{2}\%$ en 5% , zit reeds een goede winst en ik geloof dat ik van de gelegen[2]heid gebruik zal maken om wat te verkoopen.

Gisteren kochten wij £ 10000- $2\frac{1}{2}\%$ Greece guaranteed bij England, France & Russia tegen $94\frac{1}{2}\%$. Deze kunnen worden uitgeloot te beginnen met 1 Jan[uari] 1900 tegen pari. Het komt mij voor dat de tegenwoordige prijs laag kan genoemd worden met het oog op die uitloting. Verder kochten wij nog £ 10000- $2\frac{1}{2}\%$ Madras deb[enture]s due 31 Dec[ember] 1903 tegen 96 dus op een $3\frac{1}{2}\%$ basis; deze

laatste kochten wij van een klein brokertje die moest realiseeren.

Ik kreeg heden de contracten van Rawlins gezonden, die dus gereed liggen ter teekening.

Daar de nurse voor holidays weg is, slaapt Boy bij mij en Lida op de logeerkamer met het kleintje, zoodat ons huis vol is en gij dus niet bij mij zoudt kunnen logeeren. Met het oog op de influenza zou ik u niet aanraden om nu over te komen. Zal ik u nu de contracten ter teekening opzenden of wilt gij het nog eens eene week aanzien en dan overkomen.

Bij het sluiten van dezen brief is het disconto gevallen tot $4\frac{1}{4}$ % flauw, call money 3%

Uw liefh. W.

London, E.C. Jan[uari] 7 1900

Lieve papa!

Wij hebben van de week een aardige tijd in de City doorgebracht. Er was als 't ware in de discontomarkt elke minuut geld te verdienen. De transacties die men deed, kon men het volgende oogenblik weder met winst afwickelen en wanneer ik eene transactie miste, dan had ik er een kort oogenblik daarna spijt van.

Wij hebben dan van de week ook van elkander zeer verschillende meeningen moeten hooren. Dit begon reeds Maandag, toen wij zouden tenderen voor de treasury bills. Over de 6 m[aands] bills waren wij het vrij wel eens; de andere heeren begonnen te tenderen van af $4\frac{7}{8}$ %, daar ik zelf echter meende dat ze iets lager ook nog een goede investment waren, tendeerde ik nog £ 10000-, waarvan £ 5000- tegen $4\frac{3}{4}$ % en £ 5000 tegen $4\frac{13}{16}$ %. Het resultaat was dat wij £ 20000- kregen; tegen $4\frac{7}{8}$ % kregen wij nog £ 10000-. De average rate van alle tenders was $4\frac{3}{4}$ %, terwijl de onze was iets boven $4\frac{13}{16}$ %. Deze zijn nu te plaatsen tegen $4\frac{1}{8}$ %, doch wij verkoopen daartegen nog niet. Wat de yearlings aan [2] gaat, de opinie van de markt was dat zij tegen $\pm 4\%$ zouden gaan. Mr. Brink, Smyter en Van Druten wilden daartegen niet tenderen. Hens echter was van plan te tenderen tegen een average van $3\frac{13}{16}$ %. Ik meende dat dit voor een jaar een goede belegging was, doch daar hij wenschte te tenderen voor £ 30000- en ik dit bedrag voldoende vond, tenderde ik zelf niet. Wij kregen hiervan alles en hoorden dien middag nog dat zij die tegen $4\frac{1}{2}$ % getenderd hadden $\pm 90\%$ kregen.

Dien middag kocht ik zelf nog £ 20000- yearlings, waarvan £ 10000 tegen $4\frac{3}{16}$ % en £ 10000- tegen $4\frac{7}{32}$ %. Al was deze tender voor yearlings nu niet zoo mooi als die voor de 6 m[aands], zoo bleek toch den volgenden dag dat de average onder $4\frac{3}{16}$ % was, zoodat wij $\pm \frac{1}{4}$ % uit waren. Brink & Smyter natuurlijk plezier; ik moet echter zeggen dat ik mij geen oogenblik ongerust maakte over onze belegging. Deze yearlings zijn op het oogenblik te doen tegen $3\frac{7}{8}$ %. Zooals ik u reeds schreef, is het disconto met reuzen schreden gevallen. Wij hebben een grooten omzet in wissels gehad met groote marges [3] wissels gekocht en verkocht, zoodat wij deze week een boel geld hebben verdiend. Op 31 December was onze wissel portefeuille $\pm$ £ 850.000-, die waarschijnlijk op de balans zal komen te staan tegen om en bij 5%. Wij hebben nu nog te verwachten $\pm$ £ 100.000- van Amerika en Duitschland op levering gekocht tegen rates tusschen $5\frac{1}{8}$ % en 6%, terwijl wij morgen misschien tegen 4% kunnen verkoopen. Het gekste van het geval is dat Mr. Brink nu volstrekt van meening is dat wij nog lager gaan en ons afraadt te verkoopen. Daar ik echter de tijden zeer onzeker acht, ben ik het niet geheel met hem eens en als ik morgen tegen 4% kan verkoopen dan verkoop ik een gedeelte van mijn vroeger gekochte 6 m[aands] wissels, die gedeeltelijk in April vervallen en die, niettegenstaande den duren tijd die ze mede hebben gemaakt, nu nog minstens met $1\frac{1}{2}$ à 2 per mille profit zijn te realiseeren. Deze 3, 4 en 5 m[aands] wissels komen op 31 December te staan als gekocht tegen tusschen $4\frac{1}{2}$ en 5%. De Statist van heden gelooft ook dat voorloopig geld goedkoop zal worden, doch waar[4]schuwt evenals de Economist om voorzichtig te zijn. Ik zal deze waarschuwing niet in den wind slaan, want ook ik geloof dat deze val in money rates plotseling zal ophouden op een oogenblik dat men het niet verwacht.

Ik heb heden in de Economisten van '98 nog eens de bijzonderheden nagelezen van de Grieksche geg[a]randeerde leening $2\frac{1}{2}$ %, die in Mei '98 is uitgekomen tegen $100\frac{1}{2}$ %; ik geloof dat onze koop van £ 10000- tegen $94\frac{1}{2}$ goed is met het oog op de uitlotingen te beginnen met Jan[uari] 1903. Indien wij niet uitloten dan hebben wij toch de eerste 11 jaren een investment van 3% en daarna eerst $2\frac{1}{2}$ %.

Onze average rate voor loans over 1899 is 2.57 % dus dit valt erg mede in aanmerking genomen de onzekere en dure tijden van 1899 die reeds in begin Juli begonnen. Zooals ik wel verwachtte, heeft

Smits van Oyen mij gevraagd of ik commissaris wilde worden van zijne op te richten Bank; ik heb hem daarop geantwoord dat ik door mijn verblijf in London meende hem van weinig dienst te kunnen zijn en dat ik daarom [5] meende te moeten bedanken. Ik kreeg daarop inliggend schrijven van hem, dat ik gaarne weder terug ontving. Ik zou gaarne eens uwe meening willen hooren. Hoewel mijn verblijf hier een bezwaar is, zou ik toch gaarne aan den anderen kant aan zijn verzoek willen voldoen, vooreerst omdat ik vertrouwen in Smits heb, dat hij alles in het werk zal stellen om zijne zaak een succes te maken en hem daarin gaarne voor zoover mogelijk wil steunen, in de tweede plaats omdat ik verscheidene van de commissarissen van nabij als zeer soliede menschen ken, zelfs met Van der Biesen en Piet van Limburg Stirum tegelijk heb gestudeerd. Door mijne aanneming zou ik dus tevens in staat worden gesteld om oude connecties aan te houden, die ik anders nooit zou ontmoeten en daarvoor voel ik wel iets.

Ik heb heden het contract van London nog eens met aandacht doorgelezen en geloof niet dat daarop iets is aan te merken. Ik verwacht binnenkort een bezoek van Seyd: ik zal trachten hem er toe te krijgen om [6] ons in zijn informatieboek A I all round te plaatsen; gij hebt toch geen bezwaar dat ik hem dan ons contract overleg.

Mocht gij er toe besluiten niet in London te komen en het goed achten dat ik in Amsterdam kom met de contracten, dan zal ik dit met genoegen doen en uwe decisie dan wel nader vernemen.

Jan[uari] 8. Heden was er een gerucht dat White de Boeren had terug geslagen in Lady smith; het disconto was flauw en wij disconteerden £ 75000- tegen 4% bij outsiders als Union B[an]k of Scotl[and] en bij Lloyd's. De marktrade was $4\frac{1}{8}\%$, het geen ongeveer den geheelen dag aanhield.

Ik kocht heden nog £ 10000- deb[enture]s due 3 Jan[uari] 1901, die mij 4% opbrengen.

Na hartelijke groeten

Uw liefh. W.

London, E.C. Jan[uari] 12 1900

Lieve papa!

Ik zend u heden of morgen avond de contracten ter teekening benevens de contracten ten aanzien van Wissmann, die ook door de Tw[entsche] B[an]kv[erenigin]g en door u moeten geteekend worden. Rawlins achtte dit beter, daar hij meende dat wij allen zulk een stuk in ons bezit moesten hebben, welk stuk trouwens reeds door u is ingezien en goedgekeurd.

Ik heb u naar aanleiding van het contract nog een paar vragen te doen:

In claus 8 is mij niet duidelijk de zin van de woorden op regel 6 v[an] d[e] clause: "then an amount equal is *double* the sum needed to make up the deficiency": ik begrijp hier het woord "*double*" niet.

In clause 19 blijkt m.i. niet duidelijk genoeg of ons een salaris van £ 840- dan wel van £ 1000- minimum wordt gegarandeerd. Ledeboer vroeg mij hierover; Mr. Brink meent dat wij een minimum van £ 1000- hebben. Dit nu blijkt niet voldoende uit dit artikel.

[2] Van Druten had heden een onderhoud met De Jong van Turle & de Jong; deze vertelde hem dat Van Es hem op de December a/c £ 2000- schuldig was gebleven; hij had dit gisteren nog niet ontvangen. Ik meen dat het geen kwaad is u dit mede te deelen met het oog op de engagementen van de Tw[entsche] B[an]kv[erenigin]g met Van Es & Co.

Disconto was heden $3\frac{3}{4}\%$, geld niettegenstaande settling day gemakkelijk tegen $2\frac{1}{4}\%$ at call en $2\frac{3}{4}\%$ voor eene week. Korte floaters zijn meer gevraagd.

Volgens geruchten hier is het bezet van Ladysmith opgeheven en heeft Buller eene overwinning behaald.

Ik hoop dat gij geen last hebt van influenza, wij zijn gelukkig allen weer beter.

Uw liefh. W.

London, E.C. Jan[uari] 13 1900

Lieve papa!

De Bengal Nagpur debentures, die de volgende maand vervallen, worden voor 3 jaren vernieuwd tegen 4%. Ik ben van morgen bij de Company geweest en deelde de Secretary mij mede dat de circulaires heden avond zouden verzonden worden. Ik moet zeggen dat mij dit zeer medevalt; daar de menschen het hier nog niet schenen te weten heb ik nog kans gezien om £ 10.000- heden te koopen

tegen $\frac{1}{4}$ % premie, zoodat ik een debenture krijg die mij $\pm 4\%$ per jaar opbrengt voor 3 jaren. Met deze £ 10000- mede hebben wij in all £ 50.000- van deze debentures, die wij verleden jaar succesievelijk van Sept[ember] tot Dec[ember] hebben ingekocht. Het gevolg hiervan zal zijn dat korte debentures niet dan zeer duur te krijgen zijn. Wij hebben op 31 Dec[ember] a.s. £ 110.000- due op 3 Jan[uari] 1901 £ 15000-, op 1 Febr[uari] 1901 £ 15000- , 1 July 1901 £ 40000-, op 21 July 1901 £ 25000 en op 31 Dec[ember] 1901 £ 50000-. Dit is samen $\pm$ £ 300000- hetgeen ik nu een zeer mooi bezit acht, vooral [2] de debentures die op 31 Dec[ember] 1900 vervallen.

Disconto was heden $3\frac{3}{4}$ à $3\frac{7}{8}$ %; geld zeer goedkoop aangeboden.

call money $2\frac{1}{4}$ à $2\frac{1}{2}$ en geld voor eene week $2\frac{1}{2}$ %. Onze average voor loans is nu weder onder 3% en dat nu reeds nog geen 14 dagen na den 31e Dec[ember]. Met het oog op Hens Ledeboer moeten wij dunkt mij onze portefeuille disconteeren volgens de rate van 31 Dec[ember] 1899, en meen ik dat wij haar moeten zetten

op $5\frac{1}{2}$ % voor wissels tot 31 Maart

op 5% " " van 31 M[aa]rt tot 30 Juni

op 4% " " van 30 Juni tot 31 Dec[ember].

Er zit dan in 1900 een enorme winst op de portefeuille daar 3 - 6 m[aa]nds wissels gedaan worden tegen $3\frac{3}{4}$ % en yearlings tegen $3\frac{1}{2}$ %. Het komt mij echter voor dat bovengenoemde regeling in dit speciale geval de beste is.

Na hartelijke groeten

Uw lief. W.

London, E.C. Jan[uari] 18 1900

Lieve papa!

Ik ontving gisteren uwen brief van 13 Jan[uari] en heden de door u geteekende contracten. Clause 8 is mij nu duidelijk. Het *dubbele* bedrag is dus willekeurig door u genomen en dit is gedaan daar commissarissen verlangden dat het special Reserve fund voor iets anders diende dan het gewone Reservefonds. Gij hadt dus b.v. even goed kunnen bepalen dat het zou dekken het driedubbele of vierdubbele bedrag dat noodig is om aan te vullen, tot een maximum van 1 %, hetgeen de Tw[entsche] B[an]kv[erenigin]g op haar cash capital minder dan 5% interest uit de nettowinst ontvangt.

Wat ons salaris aangaat, zoo moet ik u mededeelen dat op een vraag van Ledeboer ik hem antwoordde dat volgens clause 18 ons geen minimum was gegarandeerd; Mr. Brink echter zeide dat dit wel het geval was tot een bedrag van £ 1000-. Van daar mijn vraag.

Met genoegen zie ik dat gij van plan zijt Vrijdag over 8 dagen in London te komen; het komt Lida zeer goed uit dat [2] gij bij ons logeert; wij kunnen Zondag dan eene mooie wandeling maken. Ik hoop dat Johi spoedig mede van hare influenza zal hersteld zijn en dat gij er geheel vrij van zult blijven.

Ik ben het geheel met u eens dat een 3 jarige floater tegen 4% een prachtig bezit is en dat men er niet al te zeker op moet rekenen, dat onze later vervallende floaters voor 3 jaar tegen 4% zullen vernieuwd worden. De tegenwoordige omstandigheden echter doen mij veronderstellen dat dit soort leeningen van de Indische spoorwegen voorloopig niet beter geplaatst kunnen worden dan op een 4% basis, willen zij zeker zijn van succes. Wij kunnen hier toch spoedig eene groote Engelsche leening verwachten, die zeker invloed zal hebben op de geldmarkt; het is daarom dat ik zooveel mogelijk deze korte floaters heb opgekocht die 31 Dec[ember] van dit jaar vervallen, verleden jaar kocht ik hier van £ 50.000- en dit jaar £ 30.000- op een 4% basis, makende met ons vroegere bezit £ 130.000 due 31 Dec[ember] 1900. Ik heb dus deze jaar floaters gekocht, die [3] mij 4% opbrengen en die volgens mij een goede kans hebben om op een 4% basis vernieuwd te worden en heb daartegen verkocht £ 15000- van de Bengal Nagpur die de volgende maand voor 3 jaren vernieuwd worden tegen 4%, tegen $1\frac{1}{4}$ % premie, zoodat ze den kooper $3\frac{2}{3}$ % opbrengen. Ik heb dit gedaan om onze floaters niet al te hoog op te drijven en om gereed te zijn bij eene eventueele nieuwe leening. Wij hebben nl. $\pm$ £ 500.000- floaters, waarvan verreweg het grootste gedeelte binnen 2 jaren vervalt, zoodat $\pm$ £ 200000- langer dan 2 jaren loopt.

Om onze floaters op een $3\frac{1}{4}$ % basis te brengen, hebben wij $\pm$ £ 3000- af te schrijven, waarbij dan tevens gevoegd is de afschrijving op County Council en Metropolitan.

Dit valt mij £ 1000- mede; als de Dordtsche nu werkelijk 8% geeft, dan geloof ik dat wij gemakkelijk 6% dividend aan de Tw[entsche] B[an]kv[erenigin]g zullen kunnen geven.

Bank disconto ging heden naar $4\frac{1}{2}\%$, 3 m[aands] wissels $3\frac{5}{8}\%$, Maartwissels 3%, call money en wekelijksch geld gemakkelijk 2%.

Na hartelijke groeten

Uw liefh. W.

London, E.C. Jan[uari] 22 1900

Lieve papa!

Ons contract is verleden Vrijdag geteekend en zal ik u dit morgen verzenden. Ik ben met Ledeboer reeds met het contract naar de Bank v[an] Engeland en de Westminster geweest en zullen wij dezer dagen ook een onderhoud met Howard van de London & County Bank aanvragen. Verder zou ik er wel voor zijn om van de Braziliaansche banken ons contract te laten zien aan den British Bank of South America. Deze bank nl. heeft ons zeer fair behandeld in den tijd dat men daar moeilijkheden met ons accept maakte, welke van de London & Brazilian Bank uitgingen. De eerste bank heeft onze accepten steeds tot £ 25000- genomen en zou ik deze limite wel willen vergrooten tot b.v. £ 50000-. Ik zou er daarom geen bezwaar in vinden om ook aan deze bank onze agreement te laten zien. Mr. Brink meent dat het voldoende is dat wij hem mededeelen dat ons kapitaal vergroot is, doch ik meen dat het overleggen van ons contract een zeer goeden indruk zal maken.

Ik zie uit de notulen dat de Tw[entsche] B[an]kv[erenigin]g weder [2] voor verschillende firma's accepteert; neemt de Nederlandsche Bank deze accepten weder.

Gaarne verneem ik of gij bij uw plan blijft om Vrijdag a.s. hier te komen; ik denk er over om dan Mr. Gou van de Joint Maandag of Dinsdag ten eten te vragen. Zoudt gij voor mij mede willen brengen de laatste statuten van de Tw[entsche] B[an]kv[erenigin]g en eene copie van het laatste contract van vennootschap met alle wijzigingen daarin opgenomen; ook zou ik gaarne een copie van het Huishoudelijk reglement willen hebben als mede de statuten der Cred[iet] ver[eniging].

Onze average voor loans was heden 2.04%. Disconto $3\frac{1}{8}\%$ - $3\frac{1}{4}\%$, geld zeer gemakkelijk.

Uw liefh. W.

London, E.C. Jan[uari] 30th 1900

Lieve papa!

Verleden week heb ik eens een bezoek gebracht bij Rolfes Nebel & Co. om mij te vergewissen over hunne stemming. Ik sprak daar Rolfes zelf; deze vertelde mij verschillende dingen en las mij eenige brieven voor ontvangen van Zuid-Afrika. Zooals gij weet hebben Rolfes Nebel & Co. in het begin van 1899, daar zij moeilijkheden voorzagen, agencies opgericht in Durban, Lourenzo Marquez en Cape-Town, om zodoende niet genoodzaakt te zijn al hunne goederen op ééne plaats te hebben. Door deze maatregelen hadden zij bij het begin van den oorlog aan goederen in Johannesburg eene waarde van ± £ 20.000-, welke goederen door het Transvaalsche gouvernement terstond zijn opgekocht. De agencies doen natuurlijk prachtige zaken door de goederen te verkoopen aan het Engelsche leger. Zij ontvangen in London telkens dringende telegrammen om toch maar goederen te zenden, daar zij niet aan de groote vraag kunnen voldoen. Bij het begin van den oorlog hadden zij van het Transvaalsche gouvernement orders [2] gekregen, doch wegens de contrabande kwestie en het feit dat hun hoofdzetel in London is, meenden zij beter te doen aan dit verzoek niet te voldoen. Ik geloof dat zij van hun standpunt gezien, gelijk hebben. Op mijne vraag of zij als niet Engelsche goed in Cape Town en Durban met de Engelschen konden opschieten, antwoordde hij mij dat zij zoowel in Johannesburg als in de andere plaatsen waar zij agencies hadden, zich steeds naar de omstandigheden schikten. In Cape Town was zijn broer Duitsch consul.

Hij had hun verlies in bad debts, veroorzaakt door den oorlog, geschat op £ 50.000-, zoodat hij hun kapitaal op 31 December volgens zijn meening van £ 250.000- op £ 200.000- op de balans zou komen. Zijn partners in Zuid-Afrika hadden hem echter medegedeeld dat dit getaxeerde verlies zeer overdreven was en dat zij waarschijnlijk door de groote winsten, die zij maakten door verkoopen aan het Engelsche gouvernement, hunne verliezen zeer miniem zouden maken. Over het algemeen maakte dit bezoek dus een [3] gunstigen indruk op mij. Rolfes was echter van meening dat op den langen duur de Engelschen overwinnaars zouden blijven. Na afloop van den oorlog zouden hunne bezittingen zeer in waarde stijgen en voorzag hij dan eene groote vermeerdering van zaken.

Ik schreef u eenigen tijd geleden over de African Produce Co. Ltd., die ons een crediet had gevraagd van £ 5000-. Wij hebben geprobeerd de Banco Commerciale de Lisboa deze transactie te doen garandeeren doch heeft deze ons medegedeeld dat zij daartoe niet genegen was. Wij hebben nu Rawlins een stuk laten opmaken waarvan ik u copïes hierbij laat gaan; het eene stuk wordt geteekend door de African Produce Co., het andere door de Banco Comm[erciale] de Lisboa. Volgens mijne meening kunnen wij nu gerust deze transactie aangaan, doch zullen de African Produce Co. de verplichting opleggen ons jaarlijks inzage harer balans te geven.

Ik had heel veel zin om Zaterdag de vergadering bij te wonen en Maandag met u [4] naar Tiel te gaan. Daar gij echter reeds Dinsdag hier denkt te komen, geloof ik dat het beter is dat ik einde Maart overkom. Mocht ik mij nog bedenken, dan laat ik het u in tijds weten.

Het disconto is hier weder iets aangetrokken tot $3\frac{1}{2}$ - $3\frac{5}{8}$. Geld was heden meer gevraagd met het laatst der maand en men zegt dat de markt heden geleend heeft van de Bank van Engeland. De Stock Exchange was ook vaster, waarschijnlijk op een gerucht dat Buller weder op was getrokken om Ladysmith te verlossen. Die gekke Engelschen gelooven werkelijk de leugens die de couranten hier verbreiden en zijn reeds blij met het kleinste gerucht dat maar in hun voordeel is.

Na hartelijke groeten

Uw liefh. W.

Ik houd den brief aan de African Produce C[ompan]y nog achter, daar ik gaarne uwe opinie nog eens verneem.

London, E.C. Febr[uari] 2 1900

Lieve papa!

De winst over 1899 voor London valt mij zeer mede; zij bedraagt ± £ 17000- minstens. Wij rekenen dan op £ 4000- dividend Dordtsche petroleum, welk bedrag wij afschrijven op de floaters, die dan op een $3\frac{1}{4}$ % basis staan. De wisselportefeuille staat op $5\frac{1}{2}$ % voor 3 m[aands] wissels en op 5% voor 3 m[aands] - 6 m[aands] wissels. Het resultaat over 1899 vind ik daarom zeer bevredigend, omdat wij van Juni tot December steeds met een opgaande markt te kampen hebben gehad en dus de winsten, die wij gedurende het laatste half jaar hebben gemaakt op de rente, voor een groot deel het gevolg zijn van een groote omzet in wissels. De commissie is ook ± £ 500- beter dan verleden jaar. Ik hoop u hierbij een staatje te kunnen zenden, waarbij de winsten van 1899 en 1898 vergeleken worden. Ringelestyn zal trachten hiermede gereed te komen. Gij moet de winst van 1899 echter geheel beschouwen als een rough estimate. Wij hebben op ons nieuwe kapitaal vergoed [2] bankrate, hetgeen natuurlijk ook nog nader door u moet goed gekeurd worden. Aan Ledeboer die zijn kapitaal reeds in November en December in London heeft gekregen, hebben wij vergoed de average rente van onze loans, hetgeen komt op 5.17%.

Ringelestyn vroeg mij hierover; hoewel wij in gewone omstandigheden slechts 4% zouden hebben vergoed, meende ik dat wij hier wel eene uitzondering moesten maken. Met onze portefeuille op een $5\frac{1}{2}$ % en 5% basis, zijn wij het jaar 1900 prachtig begonnen. Gij kunt wel nagaan dat daarop een goede winst moet zitten als ik u mededeel dat de average rente op onze loans gedurende Januari komt op 2.96% dus nog geen 3%. Daarenboven hebben wij een grooten omzet in wissels gehad met goede marge; onze portefeuille staat op ± £ 1.000.000- per 31 Januari; onze loans bedragen £ 1.350.000- per gisteren. Wat onze floaters aangaat, zoo is mijne persoonlijke opinie dat wij hierop in volgende jaren niet meer behoeven af te schrijven en wel op de volgende gronden [3] baseer ik mijne opinie. Gij weet dat ik gedurende het laatste jaar een groot bedrag korte floaters heb ingekocht met het oog op eene eventuele gunstige vernieuwing; de eerste korte floaters hebben bij de vernieuwing zeer aan mijne verwachting beantwoord en hebben wij per 18 Febr[uari] £ 50000- 3 jaars floaters gekregen op een 4% basis, waarvan ik dadelijk £ 30000- heb verkocht op een $3\frac{9}{16}$ % basis, dus heb ik daarop ± $1\frac{1}{4}$ % verdiend. Op 31 December vervallen £ 130000-, waarvan ik gedurende 1899 en Jan[uari] 1900- £ 80000- heb gekocht op een basis van 3 - 4%; ik zou zeggen dat mijne average zal zijn dat zij mij van den dag van inkoop ± $3\frac{1}{2}$ % afwerpen.

op 3 Jan[uari] 1901 vervallen	£ 20000-
op 1 Febr[uari] 1901	„ 15000-
op 1 Juli 1901	„ 40000-
op 21 Juli 1901	„ 25000-

op 31 Dec[ember] 1901 vervallen 45000-

Ik acht het zeer waarschijnlijk dat deze floaters, vooral de £ 130000-, die op het laatst van dit jaar vervallen, op een 4% basis (tenminste op een $3\frac{3}{4}$ % basis) worden [4] vernieuwd; met de winst die op deze floaters dan wordt gemaakt, moeten wij onze andere floaters lager op de balans zetten en hoop ik dat wij langzamerhand dan onze floaters hebben staan op een prijs, zooals de Engelsche banken dat hier gewoon zijn te doen, zoodat onze jaarlijksche winst op floaters alleen bestaat in verschillende rente wat ze ons opbrengen en wat wij er in de markt voor moeten betalen.

Als ik dus zeg dat wij op onze floaters in volgende jaren niet meer behoeven af te schrijven dan meen ik hiermede, dat wij op het oogenblik een zoo mooi bezit hebben dat wij door eventueele vernieuwingen dit kunnen doen uit de winst op korte floaters gemaakt. Het zal toch altijd mijn streven zijn, om nadat wij een fatsoenlijke rente aan de Tw[entsche] B[an]kv[erenigin]g hebben uitgekeerd (b.v. $6\frac{1}{2}$ à 7%), het overblijvende niet uit te keeren, doch te gebruiken om onze floaters lager op de balans te zetten.

Het disconto was heden iets flauwer $3\frac{1}{2}$ % gevraagd, terwijl geld ook vrij gemakkelijk was.

[5] Ik ontving uwen brief van gisteren en hoop u nu Maandag over 8 dagen hier te zien. Ik zou u raden om Maandag a.s. indien gij paarden wilt koopen, zeer voorzichtig te zijn; de laatste dagen is het hier tenminste zeer koud en guur geweest. Het is anders nu geen goede tijd om paarden te koopen, daar deze overal door Engeland worden opgekocht.

Wat het voorschot betreft aan de African Produce Co., zoo hebben wij heden besloten om dit te geven onder de u bekende voorwaarden. Wij hebben gemeend dit te moeten doen, daar de African Produce de laatste jaren zeer tot onze satisfactie met ons gewerkt heeft en wij niet gaarne zouden zien dat zij met hare foreign bill zaken naar anderen gaat. Wij hoorden nl. van derden dat zij met Brandls bezig is. De commissie zal nu voor de helft voor het voorschot en voor de helft voor het foreign bill departement zijn terwijl elk de helft van de risico deelt.

De winst en verlies rek[en]g gaat heden avond naar Amsterdam, zoodat gij morgen [6] indien gij wilt de resultaten aan Commissarissen kunt mededeelen.

Ik heb nog vergeten u te zeggen dat wij £ 650- gereserveerd hebben voor Heybroek en Berkh. + £ 200- = het bedrag dat dubieuze deb. & cred. credit staat = samen £ 900-.

Nog zend ik u hierbij de notulen tot 31 Jan[uari] benevens eene uitnoodiging van the Metropolitan Hospital voor 22 Febr[uari].

Na hartelijke groeten

Uw liefh. W.

p.s. Zooals gij in de notulen zult zien hebben Van den Bergh Ltd. hunne wisselengagementen met ons tot op £ 25000- gereduceerd.

London, E.C. Maart 12 1900

Lieve papa!

Gij weet dat wij verleden spraken over onze vordering op W. Heybroek Jr. & Co. Ik heb deze zaak nog eens onderzocht en ben tot de conclusie gekomen dat voor de transacties waarop ik toen doelde, wij vóór 19 November, den dag waarop aan W. Heybroek Jr. & Co. surséance van betaling werd verleend, geen onderpand hadden liggen. Wel waren ons de instructies gegeven voor dien datum, doch wij accepteerden eerst dit jaar. Ik zou echter gaarne hebben dat gij de volgende punten nog eens met Mr. de Vries besprak en ons dan uwe meening mededeelen.

I. Op 19 November hadden wij koffie in New York liggen, die verkocht was, doch nog niet afgeleverd aan de koopers; wij hadden hiertegen aan Heybroek voorschot gegeven. Deze koffie was op 19 November meer waard dan hetgeen de koper daarvoor te betalen had. Deze transactie is nu reeds afgelopen, doch ik zou wel eens willen weten of wij het recht hadden gehad om deze koffie niet af te leveren en de meerdere waarde daarvan te beschouwen als onder[2]pand voor hetgeen Heybroek ons nog schuldig was.

II. In het begin van 1899 hadden wij koffie in New York liggen, waarvan de koper fout is gegaan. Deze koffie is langzamerhand in prijs gedaald, zoodat het voorschot aan Heybroek niet ten volle gedekt was, zoodat wij hem herhaalde malen verleden jaar verzocht hebben om dekking, die natuurlijk niet is gekomen. Pfyff heeft eene vordering ingesteld tegen den origineelen koper. Mijne vraag is nu of bij eene eventueele uitkeering deze vordering ten onzen gunste komt of ten gunste van

W. Heybroek Jr. & Co. in liq[uidatie].

Verleden jaar hadden wij een aanvraag van de Friesche Handelsbank voor een crediet van £ 10.000- tegen fondsen. Van deze transactie is toen niets gekomen, daar de koers waarschijnlijk naar beneden is gegaan. Verleden week nu herhaalden zij hunne vraag, waarop wij haar hebben medegedeeld dat wij wel geneigd zouden zijn haar een 3 m[aands] crediet van £ 10000- te openen tegen ¼ % commissie of kasvoorschot

[3]

London, E.C. M[ar]ch 13 1900

tegen 2% boven Bankrate, mits zij fondsen, nader door ons goed te keuren, in A[mster]dam deponeert. Heden morgen ontvingen wij bericht dat zij deze fondsen aan A[mster]dam had gezonden en zonder onze nadere goedkeuring af te wachten maar had gedisponeerd om van den hoogen koers gebruik te maken. Zij schreef ons dat Amsterdam haar gewoonlijk op deze fondsen voorschot gaf, zoodat zij meende dat ook wij dit wel zouden willen doen. Wij hebben haar daarop geschreven volgens bijgaande copie en meende ik dat wij dit voorzichtigheidshalve moesten doen, daar ik niet zou willen dat wij een voorschot zouden geven, dat eerst door Amsterdam geweigerd is. Wij hebben Amsterdam daarom geschreven om ons hierover nader te berichten.

Modera & Co. Verviers schijnen in 1899 een verlies van frs 400.000- te hebben geleden; niettegenstaande dit geven zij 8% dividend en ziet de balans er anders niet slecht uit. Daar wij echter niet kunnen nagaan hoe dit verlies is geleden, hebben wij om nader [4] inlichtingen gevraagd. Hendriks vestigde heden morgen onze attentie op de balans, doch hadden wij reeds een balans van Modera & Co. ontvangen, zoodat ons dit verlies reeds bekend was.

Met de nieuwe leening is het geld hier zeer schaarsch, zoodat de markt hier geheel afhankelijk is van de Bank; wij hebben £ 200.000- bij de Bank loopen. Men verwacht dat de leening 10 à 20 maal over volteekend zal worden, zoodat bij de 3% opbetaling de Bank gedurende eenige dagen tusschen de £ 9 en £ 18000.000- van de markt zal nemen. Overmorgen is de laatste dag van inschrijving. Wij schreven in voor £ 100.000-; de leening is nu al 2% - 2½ % premie.

Lida zal mama nader schrijven; daar wij nog geen nieuwe meid hebben, geloof ik dat ik u moet aanraden bij uwe overkomst hier met mama in een hotel te gaan. Na hartelijke groeten

Uw liefh. W.

London, E.C. April 9 1900

Lieve papa!

Ik ontving uw schrijven van 6 April. Bij het overschrijven van de notulen komt het mij voor dat ik op bladz[ijde] IV nog eene kleine verandering moet maken naar aanleiding van de opmerking van Ledeboer die van meening was dat gij niet zoudt willen aannemen wat Jan Roelvink toen voorstelde. Ik heb de bijvoeging tusschen haakjes geplaatst en verneem gaarne of gij hiermede accoord gaat.

In tegenstelling met mijne verwachtingen hebben wij heden niet veel moeite gehad met ons geld. Heden moest er nl. £ 4.500000- van de War Loan worden betaald. De Bank van Engeland had aangekondigd dat zij loans wilde geven tegen 5%, terwijl zij wissels tegen 4% wilde disconteeren. Wij zijn buiten de Bank gebleven. Zooeven was ik bij het Discount Departement van de Bank, waar Search mij mede deelde dat zij een flink bedrag April en Meiwissels hadden genomen tegen 4%, doch weinig geld hadden uitgeleend tegen 5%. Hij gaf als reden [2] van dezen maatregel op dat zij niet wenschten dat rates naar beneden gingen.

Wij disconteerden heden £ 60000 tegen 3¾ %. Search zeide nog: I will take from you as many bills you like up till 3 months at 4%, waarop ik hem hartelijk bedankte en hem mededeelde dat ik veel beter had gedaan.

Het horloge van John heb ik bij Bennett gegeven en zal ik het de volgende week mede brengen.

Eva is goed overgekomen zonder zeeziek te zijn.

Smyter deelde mij mede dat zijn zoon langzaam vooruit ging; hij meende dat hij begin Mei wel naar Holland zou kunnen gaan.

Uw liefh. W.

London, E.C. Mei 1 1900

Lieve papa!

Ik kan u de goede tijding mededeelen dat de winst van ons gedurende het eerste kwartaal getaxeerd wordt op $\pm$ £ 9000- dat is meer dan over het eerste half jaar 1899.

Wij hebben onze wissels dan op 31 Maart op een 4% basis gezet. Daar het 2^e kwartaal zich niet zoo goed laat aanzien, heb ik Ringelestyn gezegd om onze wisselportefeuille op een 4½ % basis te zetten [2] zoodat onze winst gedurende het eerste kwartaal dan $\pm$ £ 7500- zal zijn tegen in 1899 £ 5000-. Dit resultaat doet mij zeer veel genoegen, vooral daar ik tegenwoordig nog wel eens klachten moet hooren over het dure geld en dan dikwijls in mijzelf moet lachen over uitdrukkingen en uitlatingen als deze: "ik hoop dat wij dit jaar aan den goeden kant zullen zijn met de winst." Ik ben steeds optimistisch gestemd, daar ik in de tegenwoordige geldmarkt niets ongezonds [3] kan bespeuren en wij met een beetje voorzichtig werken geen gevaar behoeven te loopen om gevangen te worden. Ik geef toe dat het tegenwoordig heel wat moeite kost om ons geld te krijgen, maar ik zie juist voor ons op het oogenblik meer voordeel indien het geld duur blijft en zelfs zeer schaarser wordt op het einde van het jaar met het oog op de floaters die dan vervallen en waarvan wij groote bedragen bezitten. Ik hoop nu maar dat mijne wenschen vervuld zullen worden, [4] want op het oogenblik ben ik de eenige die de floaters een mooi bezit acht juist met het oog op de vernieuwingen en zijn de groote aankopen der korte floaters vooral mijn werk geweest.

Verder gaat alles hier goed; de eerste 4 dagen van verleden week, toen ik hier alleen was en Mr. Brink in Amsterdam heb ik hier een rustig tijdje gehad, al is het dan een beetje drukker met teekenen.

De transactie van den Bradford Dyers zal waar[5]schijnlijk nu afkomen. De informatie over de 3 directors aan wien wij het voorschot van £ 25000- zullen verleen en luiden zeer gunstig. Ik heb een hunner hier gesproken; zij zullen ons als onderpand geven debentures en pref shares in de Bradford Dyers Co. en de marge van 25% ophouden in ordinary shares. Wij belasten 6½ % of 2½ % boven bankrate tot September wanneer wij de optie hebben om het voorschot te vernieuwen [6] of op te zeggen.

Dezer dagen heb ik nog een bezoek gehad van Mevr. Ledeboer-Cort van der Linden, die mij opheldering vroeg van een brief door u aan haar geschreven. Zij vroeg mij of zij dan geen zekerheid kan krijgen dat haar zoon over 2 jaren in London kon komen, waarop ik haar in het kort heb geantwoord, dat, indien zij dit gaarne zou wenschen, gij daartegen wel geen bezwaren zoudt maken, maar dat dit zeker niet in het belang zou zijn van haar zoon, [7] daar deze het dan zeker niet verder zou brengen dan gewoon klerk. Ik heb haar verder gezegd dat, indien zij wenschte dat haar zoon kans van slagen zou hebben bij de Twentsche Bankver[enigin]g, hij zeker 8 à 10 leerjaren moest door-maken evenals haar eigen neven dit ook hebben gedaan.

Hiermede was ons gesprek afgelopen en deelde zij mij mede dat zij nu wist waar zij aan toe was.

Wij hebben den kleinen Willem eene operatie laten ondergaan, die gelukkig goed is afgelopen. [8] Zijn voorhuid was te groot en hebben wij die laten wegnemen; hij heeft nu nog wel pijn doch hopen wij dat hij Zaterdag of Zondag geheel genezen zal zijn.

Na hartelijke groeten

Uw liefh. W.

London, E.C. May 14 1900

Lieve papa!

Zooals door u voorspeld, heeft de Bank van Engeland eindelijk de overwinning behaald. Al heeft het lang geduurd, nu is dan toch eindelijk het lang verwachte goud aangekomen en onder weg. Zaterdag kwam er £ 500000- van Rusland, heden £ 88000- van Duitschland en morgen wordt er weer £ 500.000- van Rusland verwacht. Ook schijnt er goud van America te zullen komen. Het gevolg is dat het disconto van 4% op 3⁵/₈ % is terug gegaan en terwijl de average op onze loans verleden Donderdag $\pm$ 4% was, zal deze nu $\pm$ 3¼ % zijn. Het doet mij nog wel plezier want nu kan ons 2^e kwartaal ook nog goed worden. Verder doet het mij genoegen, omdat Ledeboer nu zeker nooit kan zeggen dat hij onder ongunstige omstandigheden in B.W. Bl[ijdenstein] & Co. is gekomen daar wij voor dit jaar reeds een aardig potje bij elkaar hebben dat eigenlijk op 1899 thuis behoort. De uitkeering Heybroek nl. is ook zeer medegevallen, vooral wat betreft de cultuur aandeelen, die wij voor £ 200- hebben [2] verkocht en dan de Dordtsche petroleum die 9% in cheers verkocht. Gij zult

de winst en verliesrekening heden reeds ontvangen hebben. Zooals ik u reeds mededeelde hebben wij de portefeuille op $4\frac{1}{2}\%$ gezet voor 3, 6 en 12 maanden.

Uit de notulen van Amsterdam zie ik dat het eerste kwartaal daar ook zeer goed is geweest en evenzoo in Enschede. Na hartelijke groeten

Uw liefh. W.

Ingesloten de notulen.

London, E.C. June 2 1900

Lieve papa.

Deze week is hier kalm voorbijgegaan. Ik voor mij geloof dat wij het laagste disconto gehad hebben. Wij hebben veel verkocht, zoodat onze loans op het oogenblik gedaald zijn tot £ 1.250.000-, waarbij in aanmerking moet worden genomen dat wij eene mooie korte portefeuille hebben terwijl de langere September wissels per 31 Maart voor $4\frac{1}{2}\%$ op de balans zijn gezet. October en November papier hebben wij weinig en zetten wij daarop zulke prijzen dat de markt elders gaat. Van onze klanten nemen wij natuurlijk lang papier tegen concurrerende prijzen. Onze Duitsche vrienden hebben wij ook weer eens op de Engelsche banken laten trekken, daar deze transacties nu weer winst beginnen af te werpen uit een verschil in het disconto van 2% tusschen Berlijn en London. De omzet in wissels is zeer groot en hoop ik op een zeer goed 2^e kwartaal.

Ik ontvang heden morgen de balans [2] van de Preston Coal C[ompany], die er niet zeer schitterend uitziet.

Zooals Lida reeds geschreven zal hebben, gaan wij niet naar Parijs en zullen wij de volgende week Zaterdag of Zondag morgen in Hilversum aan komen. Ik hoop dan u dit zal schikken.

Wij zullen dan nog een klein bedje moeten hebben voor Dientje.

Lida maakt het veel beter, doch zij is nog een beetje stijf.

Na hartelijke groeten

Uw liefh. W.

Ingesloten de notulen.

Average op loans $\pm 2\%$

Disconto iets vaster

Mijn schoonvader zal plezier hebben dat de ongevallen wet met eene flinke meerderheid is gevallen. Of deze decisie goed is, betwijfel ik. Het zal mij benieuwen wat de gevolgen hiervan zijn.

London, E.C. July 30 1900

Lieve papa!

Mijn laatste brief was van 19 Juli en ik ontvang uwen brief van 21 Juli.

Het doet mij groot genoegen dat het verblijf in Marienbad mama en u heeft goed gedaan; ik hoop dat nu voorloopig de hoofdpijnen van mama zullen uitblijven. Verleden week heeft mijn schoonvader mij naar aanleiding van een brief van Schlencker, waarin deze hem vroeg, wanneer hij eene commissaris-vergadering zou kunnen bijwonen, gevraagd op welken dag ik zou kunnen overkomen; op deze vergadering zal toch de positie van Van den Bergh Ltd. besproken worden. Ik heb hem daarop medegedeeld dat ik Zaterdag a.s. in A[mster]dam kan komen. Maandag a.s. is hier bankholiday en denk ik daarom Vrijdag naar Holland te gaan om Lida en de kleinen te halen. Ik hoop dat ik u dan ook in A[mster]dam zal zien. Daar ik tot nu toe nog niets hoorde van Schlencker dat er eene commissaris-vergadering zal plaats hebben, hebt gij misschien reeds andere instructies gegeven.

[2] Harry heeft verleden week 3 dagen bij mij gelogeed; hij was goed te spreken en hebben wij een paar aardige dagen samen doorgebracht. Fanny en Harry zijn Zaterdag naar Bergen vertrokken.

Bij ons is het de laatste week zeer naar mijn zin gegaan. Het geld is $\pm 3\frac{1}{2}\%$ voor call en voor eene week. Het disconto blijft 4 - $4\frac{1}{8}$ zonder veel nemers. Ik heb de positie in loans verminderd tot £ 1.050.000, dus zijn wij voor alles gereed.

In uwen laatsten brief schijnt gij van meening te zijn dat ik in de markt loop. Dit is niet het geval. Ik heb op het oogenblik de portefeuille gehouden van 30 Juni tot 15 Juli; op 15 Juli is Van Druten voor vacantie gegaan en heb ik even de portefeuille overgenomen. In onzekere tijden, zooals wij nu doormaken, houd ik liever de wisselportefeuille, omdat ik dan nauwkeurig onze positie weet en daardoor beter in de gelegenheid ben om te desideeren of wij moeten opruimen zonder daardoor rente

verlies te lijden.

[3] Ik hield nl. geregeld dagelijks mijne positie $\pm$ £ 25000- te kort, om voor eventueele koopers steeds afgever van wissels te zijn. Wij doen nu geregeld tegen 4% weg hetgeen wij koopen tegen $4\frac{1}{8}\%$ à $4\frac{3}{16}\%$. Trouwens de laatste 14 dagen is het binnenshuis veel koeler geweest dan buitenshuis en was ik heel blij dat ik niet heb behoeven rond te hollen in een oven, want daarmede kon men de City het best vergelijken. In het kantoor was het steeds $\pm 80^\circ$, in de City in de schaduw afwisselend tusschen 86° en 94° . Gelukkig hebben wij Zaterdag een flinke onweersbui met veel regen gehad en is de temperatuur nu veel koeler.

Ons 2^e kwartaal is, zooals ik u reeds vroeger mededeelde zeer goed, wij taxeeren $\pm$ £ 8000-, dus even goed als het 1ste kwartaal; onze wisselportefeuille staat dan voor wissels tot 30 Sept[ember] op een $3\frac{3}{4}$ basis, voor langere wissels op een 4% basis. Mr. Brink had ze voor zijn vertrek op een 3 en $3\frac{1}{4}\%$ basis gezet; doch met de verhooging die er heeft plaats gehad, heb ik hier in eene [4] verandering gebracht.

Heden kwam hier het vreeselijk bericht dat de koning van Italië is vermoord; op de Stock Exchange had het weinig invloed; de prijzen waren ongeveer dezelfde.

In de hoop u Zaterdag in A[mster]dam te zien
p.s. Ingesloten de notulen

Uw liefh. W.

London, E.C. Aug[ustus] 14 1900

Lieve papa!

Zooals afgesproken kom ik Zaterdag a.s. in Amsterdam om de Commissarisvergadering bij te wonen. Ik zal dan de geheele positie van Van den Bergh Ltd. medebrengen. Behalve dit hoop ik u ook de officieele winstcijfers over het 2^e kwartaal mede te brengen, die even goed zullen zijn als die van het 1^e kwartaal. Ik geloof niet dat er nog meer is voor de vergadering. Het inkoopen van floaters gedurende Juli blijkt goed geweest te zijn. De prijzen zijn op het oogenblik weer beter en hebben wij van de gelegenheid gebruikt gemaakt om weer wat te verkopen met winst.

Het is op het oogenblik weer een gekke tijd, waarin men niet goed weet wat te doen. Daar de Amerikanen een groot gedeelte van de Exchequer bonds hebben gekregen en men daarom hier $\pm$ £ 2.000.000. goud van Amerika verwacht, willen de brokers geen wissels tegen 4% afgeven en de banken weigeren nog om onder 4% wissels te nemen. Er is ook weer meer geld in de markt en alles saamgenomen geloof ik wel [2] dat wij ons in de discontomarkt iets gemakkelijker zullen kunnen bewegen. Heel veel reden bestaat anders hier voor niet, daar de bankstaat verleden week uiterst zwak was en wij minstens £ 4.000.000- goud noodig hebben om gelijk te staan met Augustus 1899; ik acht dit een groot bedrag, vooral omdat wij voorloopig nog wel geen goud van Z[uid] Afrika zullen krijgen, want de Engelschen schieten daar niet erg flink op, hetgeen mij buiten gewoon veel genoeg doet.

Zij kunnen in China nu geen 1ste viool spelen. Ik geloof dus dat wij voorzichtig moeten doorgaan en blijven omzetten, zoodat onze positie niet grooter wordt. Mocht geld dan weer een tijdje goedkooper worden, zooveel te beter dan rendeeren onze floaters weer en wij zijn gereed indien het een of het ander in de tegenwoordige onzekere tijden gebeurt, dat invloed op de geldmarkt kan hebben.

Na hartelijke groeten

Uw liefh. W.

p.s. Wij disconteerden zooeven tegen $3\frac{7}{8}\%$

Mr. Brink is Zaterdag geretourneerd.

Ingesloten de notulen.

London, E.C. Aug[ustus] 15 1900

Lieve papa!

Gisteren heb ik een dispuut met Ringlestyn gehad over het volgende:

Zooals gij misschien gehoord zult hebben is de afsluiting van de metarekening met Amsterdam nog niet gereed over de maand Juni. De reden hiervan is dat Buma, die hier in Juni is gekomen en terstond aan de Amsterdamsche rekening is gezet, met zijn werk achter is gekomen en de sluiting niet heeft kunnen maken. Leopold is hem te hulp moeten komen. Het spreekt van zelf dat dit een vervelende

geschiedenis voor het ledger departement is geweest, vooral daar wij op het oogenblik nog al kort zijn met het oog op de holidays. Ringelestyn heeft zich natuurlijk gedurende de laatste 14 dagen telkens beklagd en zich nog al sterk uitgelaten tegenover Buma. Ik heb hem natuurlijk toegegeven dat het zeer vervelend was, maar dat hij niet moest vergeten dat Buma in eene geheel nieuwe omgeving kwam en terstond een zeer moeilijke plaats had moeten [2] vervullen. Ringelestyn meende dat Buma dit werk moest kennen.

Eenige tijd geleden in de laatste dagen van Juli kwam Buma bij mij en verzocht mij om raad; hij vertelde mij dat hij er wanhopend in zat en geen kans zag om zich voor het oogenblik er uit te werken, dat hij Ringelestyn reeds een maand geleden had gewaarschuwd dat hij het werk niet afkon. Ik heb hem toen aangeraden om zich vooral niet zenuwachtig te maken, dat wij op het oogenblik niemand hadden om hem te vervangen en dat hij moest trachten zich er uit te werken met behulp van iemand anders. Het kwam mij voor dat de jongen erg beroerd er over was en dat Ringelestyn hem te zwaar had aangepakt, hetgeen ik R[ingelestyn] ook indertijd mededeelde. Gisteren met het terugkeeren van Mr. Brink werd deze kwestie weder aan geroerd. Hij zeide de A[mster]damsche rekening zoo spoedig mogelijk Buma te willen afnemen want dat het een schande was dat hij deze niet kon houden etc. Ik deelde hem toen mede dat hij volgens mijne meening Buma [3] te hard had aangepakt en dat hij terstond eene verandering had moeten maken, toen Buma hem vertelde dat het werk nog te zwaar voor hem was. Ik verzocht hem ook nog voorloopig te wachten met Buma te verplaatsen, omdat Buma mij had gezegd dat hij nu wel kans zag om de A[mster]damsche rekening te houden, nu hij eenmaal uit den muddle was, omdat ik gaarne uwe opinie zou hooren bij uwe komst hier. Het komt mij voor dat het Buma zou demoraliseeren, indien hij na 2 maanden gemodderd te hebben het werk machtig zijnde, nu plotseling van de plaats wordt weggenomen, zonder dat hem een kans wordt gegeven zijne reputatie te rehabiliteeren. Ringelestyn negeerde dat Buma hem zou gewaarschuwd hebben. Ik heb daarop Buma weder bij mij gehad, die mij zeide dat hij gewaarschuwd had naar aanleiding van een raad door u gegeven, om terstond te waarschuwen als hij zag dat hij het werk niet afkon. Ik kom dus tot de conclusie dat Ringelestyn in deze kwestie de schuldige is door niet in tijds ons te waarschuwen [4] dat de boel in de war liep en dat hij Buma niet fair behandeld heeft. Ringelestijn vindt dit natuurlijk niets aardig.

Ik wil hier gaarne uwe meening over vernemen.

Disconto heden $3\frac{7}{8}$ %; geld gevraagd.

Na hartelijke groeten

Uw liefh. W.

London, E.C. Aug[ustus] 21 1900

Lieve papa!

Ik ontving uwen brief van gisteren. Door toevallige omstandigheden had ik heden eene gelegenheid om bij de Van den Bergh's een onderhoud aan te vragen. Zij zonden nl. weder £ 2500- wissels in. Ik vond het beter om nu maar dadelijk de stoute schoenen aan te trekken. Ik bevond mij in eene moeilijke positie, want niettegenstaande de herhaalde waarschuwingen van verschillende zijden zijn de leden van de Londensche bestuursvergadering van meening, dat de positie [van] Van den Bergh geen bezwaren oplevert.

Jacob van den Bergh ontving mij; later kwam Henri van den Bergh zich bij het onderhoud mengen. Ik vertelde hem dat wij nog altijd moeilijkheden hadden met het plaatsen van hunne wissels, zoodat er iets moest zijn wat niet in orde was. Zaterdag l.l. was er eene commissarisvergadering geweest en hadden commissarissen gemeend aanmerkingen te moeten maken op de groote credieten die wij aan de Van den Bergh's hadden gegeven. [2] Deze verschillende omstandigheden in aanmerking genomen, meende ik mij tot hen te moeten wenden met de vraag of zij mij niet in de gelegenheid konden stellen om de bezwaren tegen het wissel-crediet v[an] d[e] commissarissen op te heffen. Jacob van den Bergh zeide gaarne genegen te zijn hier aan te voldoen, indien ik hem slechts de manier waarop wilde mededeelen. Hij vertelde mij dat zijne wissels nooit vernieuwd werden, dat de betrokkenen, die zij aan ons zonden, bestonden uit de besten uit den trade en dat zij deze wissels met gemak overal konden plaatsen. Op mijne vraag of zij inzage van de balans van hunne klanten hadden, antwoordde Jacob mij, dat zij dit slechts bij uitzondering hadden en dat, indien zij hierop zouden insisteren, zij zeker de helft van hunne cliëntèle zouden verliezen. Ik meende na al deze uitlatingen

niet met uw voorstel van een accountant voor den dag te moeten komen, omdat ik voelde dat ik de zaak hierdoor slechter zou maken; dit was de oorzaak dat ik toen, op zijn [3] vraag, wat hij moest doen, antwoordde dat ik gaarne het wisselcrediet eens wilde hebben afgelost en dat ik eveneens wenschte andere security te hebben voor de voorschotten tegen hunne eigen aandelen. Ik moet zeggen dat zij de zaak zeer businesslike opvatten en terstond zeiden dat hiertegen niet de minste bezwaren bestonden. Ik durf echter niet te verzekeren dat zij nu ook niet de wissels op Peters aan anderen zullen geven en misschien meerdere credieten zullen aflossen. Ik hoop het niet, doch je kunt nooit weten of zij nu niet de koppen bij elkander zullen steken, het opzeggen van deze credieten als eene beleediging zullen opvatten en om zich sterk te toonen, de credieten naar andere firma's zullen overbrengen. Volgens mijne opvatting staan de kansen ongeveer gelijk maar heb ik toch eene kleine hoop, dat zij hunne rekening gedeeltelijk bij ons zullen laten.

Over Harry heb ik met Ringelestyn gesproken, deze heeft mij gezegd dat Harry dan maar moest komen en dat hij hem van het begin [4] af aan het werk zou laten zien. Ik heb Ringelestyn medegedeeld dat Harry nooit op een kantoor was geweest en dat hij dus niets van hem moest verwachten.

Na hartelijke groeten

Uw liefh. W.

London, E.C. Aug[ustus] 23 1900

Lieve papa!

In vervolg op mijn schrijven van eergisteren, moet ik u nog het volgende mededeelen. Ik had na mijn onderhoud met Van den Bergh Van Druten aangeraden om toch vooral zijn gewone visite aan Jacob van den Bergh te brengen en dit wel na een gezegde van Van Druten dat hij nu maar voorloopig weg zou blijven van Jacob van den Bergh. Ik zeide hem dat hij als vriend van Jacob moest zorgen dat hij van hem gedaan kreeg dat wij de wissels op Peters [2] zouden blijven behouden. Van Druten is nu op een morgen naar Mincing Lane gegaan, waar hij wist dat Van den Bergh moest passeeren van den trein komende. Hij ontmoette hem dan ook; Jacob was zeer vriendschappelijk, zeide aan Van Druten dat hij ons niet begreep, dat hij geen moeite had om zijn wissels bij anderen te plaatsen ook die op Peters. Van Druten verzocht hem toen om hem de wissels op Peters te zenden, want dat daar op door mij volstrekt geen bezwaren waren gemaakt. Dit beloofde Jacob van den Bergh, waaruit mij is gebleken, dat zij mijne visite zeer businesslike hebben opgevat en dat wij dus ook [3] de andere credieten zullen blijven behouden. Ik beschouw dit als een zeer goed resultaat en meen dat onze positie nu veel beter is geworden. Geld blijft voorloopig gemakkelijk $2\frac{1}{2}$ à 3% en disconto $3\frac{1}{2}$.
Na hartelijke groeten

Uw liefh. W.

London, E.C. Aug[ustus] 24 1900

Lieve papa!

Het spijt mij dat mijn optreden tegenover Van den Bergh Ltd. niet uwe goedkeuring wegdraagt. Uit mijn brief van gisteren zult gij gelezen hebben dat de resultaten van dat bezoek hoogstwaarschijnlijk gunstig zullen zijn. Ik beschouw deze als gunstig omdat ik meen dat nu alle bezwaren van de commissarissen moeten zijn opgeheven, daar de 2 credieten (nl. het Engelsche wisselcrediet en het crediet [2] tegen eigen shares) waarop aanmerking werd gemaakt, nu vervallen zijn. Dit maakt de Liabilities ongeveer £ 40000- minder en de goede credieten blijven bestaan. Indien ik deze keer op eene garantie van de 5 Gebr[oeder]s Van den Bergh voor het wisselcrediet had aangedrongen, geloof ik wel dat ik dit gedaan had gekregen; de stemming van de vergadering van Zaterdag l.l. was echter zoo dat ik bang was dat men toch geen genoegen zou hebben genomen ook met de garantie, zoodat ik bevreesd was dat ik dan [3] later weer aan het crediet had moeten tornen. Juist omdat ik geen mogelijkheid zag om voldoende inzage van het wisselcrediet te krijgen en te dien opzichte [de] commissarissen gerust te stellen, heb ik gemeend het wisselcrediet geheel te moeten intrekken.

Ik begrijp niet de aanhaling in uwen brief: "of zij het wisselcrediet al eens laten afloopen, dan zal dit toch geen voldoende geruststelling aan commissarissen geven." "Dus zou later het bezwaar tegen

onze zware engagementen met hen toch weer opkomen.” Indien zij toch [4] later weder eens bij ons zouden willen disconteerden, (hetgeen ik niet geloof), dan zouden wij altijd onze eischen nog kunnen stellen, en zou ik harer kunnen mededeelen dat wij eventueel alleen de wissels weder zouden willen nemen indien aan bepaalde voorwaarden werd voldaan. Mijne bedoeling is volstrekt niet geweest om na afloop der wissels deze terstond weder te nemen.

Na hartelijke groeten

Uw liefh. W.

London, E.C. Oct[ober] 1 1900

Lieve papa!

Heden morgen ontvingen wij bijgaanden brief van Gradvohl frères, dien ik gaarne weder van u terug ontving. Wij seinden op 28 Sept[ember] (den dag waarop wij den wissel aan Gradvohl afrekenden) aan Rée $4\frac{1}{16}\%$; wij kregen geen wissel van het continent en Ree schreef ons dat hij van andere brokers hier $3\frac{15}{16}$ als bod had gekregen. Van daag was de National Provincial Bank een nemer tegen $3\frac{3}{4}\%$ dus de tendenz op [2] 28 September was zeker naar beneden, zoodat wij m.i. op dien dag te hoog seinden. Daarenboven hebben wij zoo goed als geen December wissels, zoodat ik heden niets kon weg disconteerden; de wissel van Gradvohl op Kleinwort verviel 29 December, hetgeen een zeer mooien vervalldag is. Dit alles samengenomen kom ik tot de conclusie dat wij Gradvohl veel te slecht hebben afgerekend, waarom ik hen dan ook $\frac{3}{16}\%$ liet vergoeden. Wij verkeerden nu in eene omstandigheid dat wij zeer gaarne December wissels willen hebben, zoodat in zulk [3] een geval het voordeel uitkomt van zeer veel kanalen te hebben. Mocht gij echter bij uwe meening blijven dat wij Gradvohl niet gunstig mogen afrekenen en hem slechte koersen moeten geven dan zou ik tot mijn leedwezen moeten adviseeren om de rekening met hem te sluiten, daar het niet aan gaat om telkens terug te komen op een eenmaal vastgestelden koers. De competitie in disconteerden is hier zeer groot en is het onmogelijk om hier te zeggen dat op eene transactie minstens $\frac{1}{2}\frac{0}{00}$ meer moet zitten dan op transacties die wij doen met onze Deutsche vrienden. Ik kocht heden [4] van de Deutsche Bank £ 10000- December wissels tegen $3\frac{3}{4}\%$ om tenminste eenige wissels te hebben om weg te disconteerden, wanneer men ons daar naar vraagt zooals b.v. Stern.

Wij hadden Vrijdag een vrij ruwe reis en was Lida erg zeeziek.

Na hartelijke groeten

Uw liefh. W.

London, E.C. Oct[ober] 27 1900

Lieve papa!

Het is deze week buitengewoon kalm geweest in zaken. Er is weinig te doen. Het disconto blijft om en bij $3\frac{3}{4}$, doch trekt iets aan. Wij hebben van de week een post van £ 25000- tegen $3\frac{7}{16}$ verkocht. Geld blijft overvloedig, zoodat de marges op onze loans zeer voldoende is. Ik acht echter de tijd nog niet gekomen om onze loans te verhoogen; deze zijn nog steeds om en bij het millioen. Wij hebben een klein postje 6 maands wissels ingeslagen, die ons op eind Januari komen te staan op 4% als 3 maands wissel. Onze floaters [2] werpen nu ook een flinke rentewinst af; onze average op de loans gedurende October taxeer ik op $2\frac{1}{2}\%$.

De koersen staan op het oogenblik echter ten nadeele van Engeland, zoodat het mij niet zal verwonderen dat er nog goud vanhier gaat, hetgeen het disconto en het geld duurder moet maken. Ook schijnt de Bank weer in de markt te zijn en te trachten het overvloedige geld uit de markt te nemen.

Exchequer Bonds worden nog verhandeld op een $3\frac{1}{2}\%$ basis; van de wijze waarop onze debentures op het laatste van dit jaar en het begin van het volgende jaar zullen vernieuwd worden, is nog niets bekend; men verwacht hier echter ene 7 jarige vernieuwing op een $3\frac{1}{2}\%$ basis, iets wat mij [3] op het oogenblik nog niet aanlokkelijk toeschijnt, daar men ze in de markt tegen $3\frac{1}{2}\%$ a pari aanbiedt.

Ik hoop echter nog steeds op eene betere vernieuwing, vooral daar het overvloedige geld nu wel spoedig zal verdwijnen.

Uit uwen laatste brief zag ik met genoegen dat Ten Doeschate reeds den 5^{en} November in London zal komen.

Harry blijft zijn werk met genoegen doen in het bills receivable department. Hij is opgewekt en ziet er goed uit.

Wij hebben eenigen tijd Bernard met zijne vrouw bij ons gehad. Bernard was zeer goed te spreken over zijn kolen mijn doch minder goed over Willy Ledeboer, met wien hij niet kon opschieten; hij vond hem zoo ongemanierd en onhebbelijk [4] en daarbij zoo veranderlijk in zijne opinie dat met hem het geen werken was. Ik heb Bernard er nog eens opgewezen, dat hoewel ik hem ook geen bepaald aangenaam mensch vond, ik meende dat hij voor de Preston Coal C[ompan]y zeer goed was en dat hij de zaken zeker goed zou nagaan; ik raadde hem aan om niet op een paar duizend gulden te zien, want dat een vertrouwd persoon voor hem hoofdzaak is. Bernard schijnt er echter niet over te denken.

Na hartelijke groeten

Uw liefh. W.

London, E.C. Nov[ember] 2 1900.

Lieve papa!

Ringelestyn is op het oogenblik zoo ver met de balans dat hij de winst over het 3^e kwartaal ruw taxeert op £ 6000-. Mijne taxatie was boven de £ 5000- en valt mij het cijfer dus zeer mede. Verleden jaar was de winst over het 3^e kwartaal £ 3300-. Onze winst van 1 Jan[uari] tot 30 Sept[ember] 1900 bedraagt dus $\pm$ £ 22000- tegen in 1899 £ 12500-. Als wij zoo doorgaan en ik verwacht dat de winst over het 4^e kw[ar]t[al] ook zeer goed wordt, dan krijgen wij een prachtig jaar, aangenomen dat wij buiten stroppen blijven. Ik zit er nu reeds op te zinnen hoe wij de winst moeten uitdeelen, want m.i. moeten wij zeker niet meer dan 6%, hoogstens 6½ % verdeelen. Waarschijnlijk zullen wij onze floaters dan op een 3½ % basis, desnoods op een 3¾ % basis kunnen zetten. Indien geld nu de volgende jaren weer wat goedkooper wordt en de wissels ons dan niet meer zoo veel opbren[3]gen als bij duur geld, dan hebben wij ons gedurende de jaren, die moeielijk zijn geweest voor brokers in de Londensche geldmarkt, een aardig bezit floaters opgebouwd. De commissarissen hebben in de laatste jaren altijd hun hoofd geschud over ons bezit in floaters en ik moet zeggen niet geheel ten onrechte.

Het zal echter nu weldra onze beurt worden om er op te wijzen dat het bezit van floaters en zelfs een flink bezit van floaters voor ons noodzakelijk is. [4] Er bestaat bij mij geen twijfel dat zonder een floaterbezit wij ons dividend niet kunnen verdienen in tijden dat geld hier zeer goedkoop is.

In tijden van duur geld brengen de floaters niets op, tenminste weinig, doch dan hebben wij onze verdiensten alleen te zoeken in het koopen en verkoopen van wissels en indien wij goed manoeuvreeren, zijn die verdiensten zoo, dat wij de winst op floaters gerust kunnen missen. Ik geloof dat wij dit jaar goed gemanoe[5]vreerd hebben zoowel in wissels als in floaters. Niet dat wij dit jaar winsten zullen hebben op de floaters, doch wij hebben goed in gekocht, d.w.z. onze nieuwe inkoop over 1900 zijn geschied ongeveer op het oogenblik dat de floaters zeer laag stonden en zullen wij daarvan de voordeelen eerst in de toekomst zien.

Het is hier in zaken zeer stil; geld is iets aangetrokken weekly en daily money is $\pm$ 3%; het disconto is, na vast te [6] zijn geweest tot 4%, nu weer flauw tot 3¾ %.

Ik heb met genoegen gezien dat A[mster]dam een kantoor op de Prins Hendrikkade gaat openen. Ik geloof wel dat in de toekomst daardoor grootere winsten zullen verkregen worden als wisselkantoor en depositokantoor; de moeielijkheid zal echter zijn om het goede personeel te vinden.

Na hartelijke groeten

Uw liefh. W.

London, E.C. Nov[ember] 9 1900

Lieve papa!

Ik ontving uwe brieven van gisteren en eergisteren. Lida gaat heden avond over naar Holland en denkt Dinsdag avond 13 Nov[ember] weder van Holland te vertrekken. Zoudt gij het kunnen schicken om in plaats van Maandag avond Dinsdag uit Holland te vertrekken.

Daar ik niet met Lida medega en het toch treft dat gij in London moet zijn, zou ik het een prettig denkbeeld vinden indien gij en Lida met dezelfde boot gingen. Gij zoudt Lida eerst Woensdag morgen in Harwich zien, daar zij eerst met den laatsten trein in de Hoek arriveert en dan zoo spoedig mogelijk naar bed gaat.

Ik verwacht dezer dagen een brief van Theek en kunnen wij dan nader overleggen, wanneer Miss Burne bij ons zal komen eten.

Gisteren kwam Ringelestyn weder binnen met eene minder aangename tijding. Hij had eene visite

gemaakt bij Naumann Gepp. Ltd., die hem mede deelden dat (zij) de banken weer moeilijkheden maakten in Brazilië met [2] ons accept. Deze keer waren het de London & Brazilian Bank en de Brasilianische Bank für Deutschland; bij beiden lopen niet meer dan £ 10000- zoodat er volstrekt geen reden is voor hunnen weigering.

De London & River Plate Bank heeft reeds £ 50.000- van onze accepten lopen. Ik heb nu gisteren met Ringelestyn overlegd dat hij deze bank een depot van floaters moest aanbieden, om te voorkomen dat door haar aan den anderen kant moeilijkheden gemaakt worden. Deze bank echter verzocht ons Woensdag a.s. terug te komen, daar hij ons voorstel wilde onderwerpen aan de board meeting, die Dinsdag a.s. plaats heeft. Deze bank schijnt dus in £ 50000- van onze accepten nog niet veel bezwaar te vinden.

Bij de British Bank of South America lopen £ 10000- van onze accepten. Bij haar is echter onze limiet £ 25 à £ 30000-.

Na hartelijke groeten

Uw liefh. W.

London, E.C. Nov[ember] 10 1900

Lieve papa!

Ik ontvang uwen brief van gisteren. Persoonlijk ben ik het geheel met u eens dat London niet behoort te deelen in de wisseltransactie met Warburg. Het zal toch dikwijls gebeuren dat er bij zoodanige transacties zoo weinig overblijft, dat ze niet kunnen geschieden voor c[onto] meta, terwijl er juist genoeg winst op zit, indien Warburg voor zijne eigene rekening op A[mster]dam trekt. In het eerste geval zouden wij nogh de Tw[entsche] B[an]kv[erenigin]g eenig benefit verkrijgen, terwijl [2] in het 2^e geval A[mster]dam tenminste haar accept provisie zou verdienen. Mr. Brink is ook wel van dezelfde meening, doch ik wilde het voorstel deze keer niet van mij laten uitgaan, omdat ik gewoonlijk nog wel eens de partij van A[mster]dam trek en niet altijd *alleen het* voordeel van London voor oogen houd. Ik vind het zeer de moeite waard voor A[mster]dam om de connectie van Warburg te krijgen. Warburg is een der eerste firma's in Hamburg; ik geloof dat zij geschat worden op R[ijks]m[arken] 20.000.000- kapitaal. Al doen wij in London niet zeer veel met hen [3] zoo stellen wij de connectie op hoogen prijs. Ik ben echter bang dat zij zullen weigeren zelf lange wissels te trekken; daarvoor gebruiken zij hun mannetjes, dien ze daarvoor een kleine provisie moeten uitkeeren, die ook ten laste der c[onto] meta komt.

Onze floaters due op 31 Dec[ember] van dit jaar worden vernieuwd voor 3 jaren tegen 3¾ %, terwijl wij daarenboven nog ¼ % commissie uitgekeerd krijgen.

Wij hebben hiervan £ 140.000- en vind ik deze vernieuwing al zoo mooi als ik had durven hopen in de tegenwoordige omstandigheden. [4] Het mooiste van deze vernieuwing vind ik nog, dat wij volkomen gerechtvaardigd zijn tegenover commissarissen en iedereen om onze floaters op een 3¾ % basis te zetten. Ik voorzie dat wij genoeg zullen verdienen om hier toe in staat te zijn, nadat wij een goed dividend van 6 à 6½ % hebben uitgekeerd.

Na hartelijke groeten

Uw u liefh. W.

Lida is gisteren naar Enschede vertrokken; van morgen ontvang ik een telegram dat ze goed was overgekomen.

Ik heb zoo even nagerekend dat wy om onze floaters op een 3¼ % basis te zetten, wij slechts tusschen £ 4000 en £ 9000 behoeven te reserveeren.

London, E.C. Nov[ember] 28 1900

Lieve papa!

Gisteren avond waren Lida en ik bij Mrs. Angus gevraagd, daar zij wenschte dat ik eens een onderhoud had met Mr. Angus. Wij hebben deze uitnoodiging aangenomen om bekende redenen.

Wat ik daar heb gehoord is niet zeer geruststellend. Miss. B[urne] is als jong meisje bij hen gebracht door iemand van ± 50 jaar, die zich bekend maakte als haar guardian, hetgeen Mr. A[ngus] geen redenen had te wantrouwen. Deze mijnheer had hun verzocht haar eenigszins op te voeden; volgens hem waren hare ouders vroeg gestorven, zoodat zij niet in de gelegenheid was geweest eene goede opvoeding te genieten; hij bracht haar nu naar London om daarin zooveel mogelijk te voorzien in een

fatsoenlijk huishouden. Deze heer kwam haar 2 maal in de week halen en deed al het mogelijke om haar in alles ter wille te zijn.

Op zekeren middag had Angus haar op straat ontmoet in gezelschap van iemand, die volgens zijn zeggen zeer slecht bekend stond. Hij meende haar hierop te moeten wijzen [2] en deed dat in tegenwoordigheid van haar guardian. Door diens heftig optreden in dat oogenblik werd Angus suspicious; hij heeft haar zijn vermoedens medegedeeld en zij heeft toen bekend dat she was kept by the gentleman die voor haar guardian doorging. Zij smeekte hem om toch niets aan Mrs. Angus te vertellen, daar deze de eenige was die een goeden invloed op haar kon uitoefenen, en haar toch niet terstond weg te zenden, daar zij dan zeker van kwaad tot erger zou gaan. Hij heeft mij nog verschillende andere dingen verteld en hij eindigde met te zeggen dat she is altogether a bad lot. Zij heeft verschillende malen een engagement afgebroken, heeft lessen gegeven aan foreign gentlemen op haar private rooms, waartoe zij volgens zijn zeggen volstrekt niet in staat was, Wat op deze kamers werd afgespeeld, was hem niet bekend; hij kan hieromtrent niets met zekerheid zeggen. Maar dit zou volgens hem wel kunnen uitgevonden worden. Ik kan hier niet alles meer schrijven wat mij werd medegedeeld, maar indien het boven medegedeelde [3] waar is, dan is er bij mij geen twijfel aan of Theek is er gruwelijk ingeloopt. Ik heb Angus toen gevraagd wat hij ons aanraadde te doen; hij wil ons gaarne helpen, daar hij zich verplicht acht wegens de groote vriendschap, die John hem en zijne vrouw vroeger heeft bewezen, om ons onder alle omstandigheden behulpzaam te zijn, waar het geldt het belang van een onzer familieleden. Dit zijn zijn eigen woorden. Hij wil ons den naam van den vroegeren guardian noemen om dezen uit te vragen, waar miss B[urne]'s familieleden wonen. Het zal natuurlijk de vraag zijn of hij alles zal vertellen, daar deze mijnheer dan ook wel eens in moeilijkheden kan komen daar hij een getrouwd man is. Verder raadt hij ons aan om aan Miss B[urne] te vragen waar zij vandaan komt, waar hare ouders wonen of gewoond hebben en waar zij hier in London gewoond heeft, nadat zij Wellington Road had verlaten. Van hare geldelijke omstandigheden weet hij niets. Hij gelooft dat zij van zeer geringe afkomst is en volstrekt niets heeft. Of haar vroegere vriend haar nog [4] steeds jaarlijks een sommetje geeft om van te leven, om dat deze de persoon is geweest, die haar het eerst van de country heeft weggehaald, weet hij niet.

Hetgeen ik u hier geschreven heb, moet volstrekt geheim worden gehouden.

Gij moet nog eens goed over deze zaak nadenken, daar wij, om tot bewijzen te komen, er personen moeten innemen, die zelf ook in moeilijke omstandigheden worden gebracht.

Gij moet volstrekt niet aan Theek mededeelen van welken kant ik mijne informaties heb; misschien is het beter er voorloopig met hem in het geheel niet over te spreken.

Na hartelijke groeten

Uw liefh. W.

London, E.C. Nov[ember] 30 1900

Lieve papa!

Warren verzocht mij gisteren hem toe te staan om £ 15.⁷/₁₆ over te boeken van zijn reserve m[eta]lc[onto] op zijn gewone rek[en]ing, om daarvan de premie voor zijne levensverzekeringpolis te betalen. Ik heb hem gezegd dat wij dit bij uitzondering toestonden doch dan de voorwaarde stelden dat deze som geleidelijk weder terug betaald moest worden. Hij maakte hiertegen nog al bezwaren, daar zijne onkosten jaarlijks grooter werden, terwijl zijn salaris de laatste jaren niet verhoogd is. Ik heb hem daarom verzocht mij zijn verzoek schriftelijk te geven, hetgeen hij gedaan heeft en welken brief ik u hier bij toezend. Ik herinner mij dat in Amsterdam de premie op enkele polissen ook betaald wordt van de reserverekening, terwijl dan die polissen worden overgedragen op naam van de Tw[entsche] B[an]k[verenigin]g. Gaarne zou ik willen weten hoe gij dat daar geregeld hebt. Ik zou het in het geval van Warren voldoende achten, indien wij de polis onder ons hielden, terwijl wij ons het recht zouden moeten voorbehouden, om in geval het meerdere [2] malen zou voorkomen, de Amsterdamsche regels na te volgen.

Geld is heden, na eenige dagen moeilijk te zijn geweest, weder gemakkelijker, disconto ook iets flauwer $3^{15}/_{16} - 4\%$.

Zoo even zijn de tenders voor de nieuwe exchequerbonds bekend gemaakt. Wij tenderden £ 75000- van af £ 97.¹⁰/₁₆ - % tot £ 98.⁴/₁₆ - %, waarvan wij slechts £ 12000- kregen. Tenders tegen £ 97.¹⁸/₁₆ - % ontvangen een zeker percentage. Ik denk dat de markt average boven £ 98.⁵/₁₆ - zal zijn; onze average is

£ 98.²/₋. Zooals gij weet loopen deze nieuwe exchequers 5 jaren. De oude exchequers die 8 Aug[ustus] 1903 vervallen zijn $\pm 98.⁵/₋ %.$

Ingesloten zend ik u de notulen.

Gisteren zond ik u de Standard and Westminster Gazette.

Ik schreef u eergisteren en hoop daarop spoedig uw antwoord te vernemen.

Na hartelijke groeten

Uw liefh. W.

London, E.C. Dec[ember] 3 1900

Lieve papa!

Ik ontving uwe brieven van 30 Nov[ember] en 1 Dec[ember]. Op uwe eerste brief kan ik u mededeelen, dat ik gisteren trachtte Dr. A[ngus] te spreken te krijgen, doch daarin niet slaagde. Ik zal nu heden middag naar hem toegaan en hoop dan de vereischte permissie te krijgen. Ik zal dan van dit gesprek laten afhangen of ik al dan niet naar Clarke Rawlins zal gaan.

Dec[ember] 4 Ik heb gisteren middag mijn bezoek afgelegd. Dr. A[ngus] heeft er niets tegen dat [2] gij aan Theek mededeelt dat gij de informaties van hem hebt ontvangen; hij verzocht mij echter u te vragen er vooral nadruk op te leggen dat hij niet uit zijn weg is gegaan om u slechte informaties te geven, maar dat hij dit alleen heeft gedaan na daartoe door ons verzocht te zijn. Ik heb hem gezegd dat dit van zelf sprak en dat wij zijne handelwijze in deze kwestie ten eerste op prijs stellen. Verder heeft hij zich bereid verklaart om, indien Theek het wenscht, een onderhoud met dezen te hebben.

Ik hoop dat gij nu in [3] staat zult zijn Theek te overtuigen, want A[ngus] heeft de overtuiging dat Theek zich in het verderf stort.

Ingesloten zend ik u het rapport van Harrison en van Tann; het komt mij voor dat wij daarmede volkomen genoeg kunnen nemen. Gaarne zal ik van u vernemen of ik nu een estimate zal laten maken van de kosten voor de doorgang tusschen de kelders.

Wij hebben nog £ 20000- Indian R[ai]lw[a]y deb[enture]s due 3 Jan[uari] 1901; deze zullen vernieuwen tegen $3\frac{1}{2}$ % voor 7 jaren + $\frac{1}{4}$ % commissie. Op het oogenblik kan [4] ik geen andere lange floaters op een $3\frac{1}{2}$ % basis verkoopen. Indien ik met een klein verschil andere floaters kan wegdoen, zullen wij vernieuwen. Indien wij ons niet kunnen dekken, dan heb ik niet veel zin in een 7 jarige vernieuwing tegen $3\frac{1}{2}$ %. Wat is uwe meening; wij hebben nog tijd om te decideeren tot 14 December.

Geld is gemakkelijk; heden aangeboden tegen 2%, disconto $3\frac{13}{16}$ - $3\frac{7}{8}$. Ik begin er nu aan te twijfelen of wij nog hooger bankdisconto zullen zien. Na hartelijke groeten

Uw liefh. W.

London, E.C. Dec[ember] 13 1900

Lieve papa!

Eenige tijd geleden is Ringlestyn in aanraking gekomen met een koffiebroker, die vroeger zijn zaken bij Ladenburg deed, maar wegens concurrentie van een zwager van Ladenburg, die insgelijks in den koffiehandel was, door Ladenburg op zijde is gezet. Hij heeft ons eene transactie voorgesteld, die voor ons geheel nieuw is, doch die volgens mijne meening wel waard is om als trial geentameerd te worden. Ringlestyn [2] heeft zelf wel zin in deze transactie, doch weet niet of zij hem voldoende zal betalen, reden waarom wij hebben voorgesteld een trial te maken om geheel op de hoogte te komen en te zien of de moeite niet te groot is in aanmerking genomen dat wij slechts $\frac{1}{4}$ % commissie krijgen. Op de vergadering was de stemming wel om een proef te nemen, doch Mr. Brink verzette zich er ten sterkste tegen en wel in de eerste plaats omdat hij de Havre koffielui groote speculanten noemde en dan in de 2^e plaats omdat hij er ten sterkste tegen was om [3] 5% marge te moeten geven, terwijl wij geen 5% marge van Havre krijgen.

Ik heb nu Ringlestyn verzocht nog eens de geheele transactie op papier te zetten en meende dat het beter was, in aanmerking genomen de sterke oppositie van Mr. Brink en het feit dat wij hier iets geheel nieuws voor ons hebben, eerst nog eens uwe meening te vragen omtrent boven genoemde zaak. Ik zend u daarom bijgaande papieren en tevens de informaties die wij van verschillende kanten omtrent de Havre kooplieden hebben ingewon[4]nen. Daar Mr. Brink heden avond overgaat, kunt gij

de transactie nog eens met hem bespreken.

De contracten en brieven door de Havrelui aan ons te schrijven, worden natuurlijk door Rawlins opgemaakt.

Gaarne ontving ik alle stukken hier op betrekking hebbende, weder terug.

Na hartelijke groeten

Uw liefh. W.

London, E.C. Dec[ember] 19 1900

Lieve papa!

Een der Manchester vrienden, dien Ringelestyn reeds verscheidene malen heeft opgezocht heeft ons nu geschreven dat er misschien gelegenheid bestaat om met hen in connectie te komen. Het blijkt uit bijgaande correspondentie dat hij ons voorstelt indent consignments naar zijn eigen huis. Zijn huis in Bombay schijnt echter op te treden als [2] tussenpersoon. Daar ik weet dat gij niet voor consignaties naar eigen huizen zijt, zoo zou ik gaarne hebben dat gij deze correspondentie met James Greaves & Co. eens doorleest. Zij worden geschat op £ 100000 tot £ 150000-. Ik wil liever hun schrijven, indien gij tegen deze business zijt, dat wij gaarne een bezoek van hen zullen afwachten doch dat de business proposed ons niet convenieert, dan dat wij hen schrijven om te komen met de zekerheid dat wij hunne propositie toch niet aan [3] nemen. Zooals gij ziet duurt de transactie slechts 4 maanden.

Het spreekt van zelf dat wij als voorwaarden zullen stellen openlegging der balans.

Na hartelijke groeten

Uw liefh. W.

London, E.C. Dec[ember] 30 1900

Lieve papa!

Ik wensch u met de intrede van het jaar 1901 en dus ook met de intrede van de nieuwe eeuw hartelijk geluk. Ik ben zeer blij dat gij u gedurende het afgelopen jaar steeds goed gezond hebt gevoeld, ja veel beter dan de laatste jaren daaraan voorafgaande, zoodat wij allen menschelijkerwijze gesproken onbezorgd de toekomst mogen tegemoet zien en zooals ik van harte wensch dat gij nog lange jaren voor uwe familieleden moogt behouden blijven en daarbij nog lange jaren zult kunnen voortwerken aan het hoofd van de Tw[entsche] B[an]kv[erenigin]g.

Wat de zaken van uwe verschillende kantoren aangaat, zoo geloof ik, dat gij daarop met voldoening zult kunnen terugzien. Elk kantoor afzonderlijk heeft goed gewerkt over het jaar 1900 en wat de samenwerking aangaat, zoo geloof ik dat gij ook hierover tevreden kunt zijn. Het is natuurlijk van groot belang dat de bestuurders der verschillende kantoren hun plicht doen, doch van [2] nog veel meer belang is het en volgens mij is het absoluut noodzakelijk, dat gij in de gelegenheid zult zijn om uw invloed te doen gelden op het bestuur der verschillende kantoren afzonderlijk en op de samenwerking van het geheel. Wat het Londonsche kantoor aangaat, ik ben zeer tevreden dat wij met de vergrooting van ons kapitaal ons dividend verdiend hebben in de ordinary coarse of business. Ik geloof dat wij ons 6% dividend verdiend hebben zonder mede te rekenen de winsten uit de Dordtsche petroleum m[aa]tschap[p]ij. Het dividend van de Dordtsche petroleum zou ik willen besteden om de floaters laag op de balans te zetten en wel op een 3¼ % basis, waartoe wij m.i. volkomen gerechtigd zijn, daar de Ind[ian] Midl[and] R[ail]w[a]y C[ompan]y hare debentures due 31 Dec[ember] op een 3¼ % basis voor 3 jaren heeft vernieuwd. Wij moeten nl. in het oog houden dat wij een buitengewoon voorspoedig jaar hebben gehad, dat wij voornamelijk aan de renterekening te danken hebben. Ik laat de winst op de [3] voorschotten en op de foreign bills buiten rekening, daar deze voorloopig wel constant zullen blijven d.w.z. langzaam vooruit zullen gaan. Wij moeten onze winsten halen uit den omzet in wissels en floaters en ik geloof niet dat wij spoedig een jaar zullen terug krijgen, waar de geldmarkt ons zoo gunstig is geweest als in 1900. Achteraf gezien hadden wij nog veel meer gebruik kunnen maken van deze gunstige toestand en hadden wij nog veel meer aan rente kunnen verdienen, indien wij niet een beetje te voorzichtig hadden gewerkt. Door de onzekerheid in de Londonsche geldmarkt toch gedurende het laatste half jaar, hebben wij onze wisselportefeuille klein gehouden onder de 8 ton, terwijl wij zonder eenige moeite best een miljoen pond hadden kunnen behouden, daar het geld werkelijk vrij gemakkelijk is geweest. Ik moet dus nu bekennen dat wij voornamelijk

onze goede winstcijfers te danken hebben aan de voor ons gunstige omstandig[4]heden van de Londensche geldmarkt; ik hoop echter een volgend jaar, wanneer de geldmarkt ons niet zoo gunstig is, te kunnen zeggen, dat wij voornamelijk ons geld hebben verdiend door een volkomen juist inzicht in de geldmarkt. Indien dat mij gelukt, dan geloof ik dat wij ons dividend in volgenden jaren geregeld kunnen verdienen; wij moeten echter zorg dragen om in buitengewoon goede jaren de overwinst te gebruiken om ons bezit laag op de balans te plaatsen, en ons niet laten verleiden, om, door zelf een beetje meer winst te genieten, na te laten om de zaak te versterken. Wij moeten ook niet uit het oog verliezen, dat, terwijl wij van het jaar buiten verliezen zijn gebleven, dit steeds in volgende jaren het geval zal zijn.

Van verliezen gesproken, zoo moet ik u nog mededeelen dat wij de laatste week niet geheel zonder zorgen zijn geweest. In het begin van het jaar gaven wij een voorschot aan de African Produce Co[mpany] van £ 5000-. De helft hiervan werd reeds [5] in November afgelost. Veertien dagen geleden werd de andere helft afgelost met een cheque van R[ijks]m[arken] 50000- op Plump in Bremen, waartegen Burnay het onderpand had afgegeven. Tegelijk met deze cheque kregen wij nog eene remise van fr[ank]s 70.000- op Antwerpen en 50000 R[ijks]m[arken] 3 m[aands] op Plump, waartegen wij zooals in gewone omstandigheden de disposities van de African Produce ad ± £ 5000- betaalden. Deze remises echter bleken geen van allen in order te zijn en zijn nu eerst na 10 dagen betaald geworden dagelijks met kleine bedragen. Gij begrijpt dus dat wij eenigszins in angst hebben gezeten. De African Produce staat nu nog £ 200 debit en wij hebben haar geschreven dat wij voorloopig niet hare cheques op ons zullen betalen dan nadat onze remises betaald zijn. Het fijne van de zaak weten wij nog niet; alleen weten wij dat Carl de Merck, de directeur van de African Produce, door de commissarissen is ontslagen en nu als concurrent is opgetreden bij Burnay & Co. Lissabon. [6] Deze Carl de Merck had de meeste credieten in Bremen, Antwerpen en ook bij ons persoonlijk geregeld, zoodat het mij voorkomt dat de verschillende instellingen, waar de African Produce een crediet had, het zaakje niet meer vertrouwden. Volgens ingekomen berichten is Carl de Merck ontslagen, omdat hij had gespeculeerd. Hoe het ook zij, ik ben bang dat wij na de gedane onder-vinding, niet op denzelfden voet met de African Produce C[ompany] zullen kunnen doorwerken en dat er van een crediet voorloopig geen sprake kan zijn. Zoodat het gevolg wel zal zijn dat wij een goeden klant, die ons £ 300- per jaar opbracht, zullen verliezen.

Behalve dit zult gij nog iets in de notulen vinden omtrent Peters & Co. Krefeld. Gij weet dat wij met deze firma groote rembours zaken doen onder hare garantie en dat wij ± £ 200- commissie verdienen hiermede. Peters & Co. heeft bij ons de volgende voorwaarden: minimum provisie 50- per jaar. Wij belasten haar $\frac{1}{8}$ % accept provisie en zij heeft het recht om al haar accepten bij ons voor niets [7] te domicilieeren. De remises worden haar gecrediteerd per den volgenden werkdag. Peters & Co. moeten ons dus geregeld remises doen toekomen, waartusschen zich dikwijls bevinden trade bills van hare klanten. Nu is het in den laatsten tijd nog niet eens voorgekomen dat Mr. Brink die boven bankrate afrekende, omdat het privaat disconto in den laatsten tijd om en bij bankrate is geweest. Wij hadden daarover nog wel eens correspondentie met Peters en moesten hem dan telkens weder $\frac{1}{8}$ of $\frac{1}{16}$ % vergoeden. Zulke kleinigheden verhoogen de goede verstandhouding niet. Toen eer verleden week ook Ledeboer het noodig achtte om zich [8] aan de zijde van Mr. Brink te scharen, verzocht ik beiden om der vergadering te bewijzen dat Peters er misbruik van maakte om ons veel lang papier te zenden, indien bank en privaat disconto ongeveer gelijk zijn. Dit bewijs werd niet geleverd, reden waarom ik een voorstel aan de vergadering deed om, zoolang het blijkt dat Peters remises zendt alleen tot dekking in rekening courant, zijne remises niet boven bankdisconto af te rekenen. Dit voorstel werd aangenomen.

Ik acht het toch noodzakelijk, indien iemand een mooie rekening bij ons houdt, dat wij deze rekening coulant moeten bedienen en niet om des wille van een [9] paar shillingen telkens kwesties moeten maken en lange brieven moeten schrijven om ons te verdedigen. De remises die Peters ons doen toekomen, zijn reeds cheques of wisseltjes in kleine bedragen van hunne klanten en bedragen nooit meer dan van £ 1000- tot £ 3000- in ééne remise. Hij houdt zijne rekening alléén bij ons, om dat hij de Duitsche firma's in London niet vertrouwt, wij moeten hem dus geen reden tot klagen geven die hem forceeren eene rekening bij eene Engelsche bank te openen. Dit laatste is gedaan door de Banque de Flandre, die bij ons $\frac{1}{2}$ $\frac{0}{100}$ betaalde en waaraan wij tusschen de £ 100- en £ 150- jaarlijks aan verdienen. Deze heeft zonder [10] onze voorkennis eene rekening geopend bij de Union B[an]k of

London en toen wij haar aandacht vestigden op den kleinen omzet gedurende de laatste maanden, schreef zij ons dat zij veel voordeliger terecht kon bij de Engelsche Bank. Het gevolg is geweest dat wij haar voorwaarden hebben moeten stellen om haar nog maar gedeeltelijk te behouden, die zoo gunstig zijn dat het nog moet blijken of wij er mede uit kunnen. Ik moet u nog mededeelen, dat wij gedurende de laatste dagen £ 125000- wissels bij de B[an]k v[an] Engeland hebben gedisconteerd tegen 4% en voor £ 175000- loans hebben genomen tegen 4½ % tot de eerste 3 dagen van Januari. Naar ik hoor [11] chargeerde de bank gisteren later op den dag 4½ % voor wissels. Toevallig was ik gisteren vroeg bij Mr. Search en offreerde hem £ 70000- wissels, die hij toen nog nam tegen 4%. De mogelijkheid is niet uitgesloten dat de bankrate van de week nog opgaat daar de Bankretrate uiterst zwak is. Search deelde mij mede dat de markt Vrijdag voor £ 7.000.000- bij de Bank had geleend, een ongekend hoog bedrag, zoodat de markt moeielijkheid zal hebben om dat af te betalen. Wij zijn er geheel voor gereed. Onze loans bedragen ± 1.050.000 en zijn dus zeer laag.

Zooals gij misschien zult gehoord hebben is Wilhelm Ree te Hamburg plotseling overleden. Of diens kapitaal in de firma zal blijven is onbekend. Hens Ledeboer [12] meent dat Kaufmann alleen niet voldoende kapitaal heeft om op den ouden voet door te gaan en kan het volgens hem misschien wel eene goede gelegenheid zijn om vasten voet in Hamburg te krijgen. Zou dit misschien iets voor de Tw[entsche] B[an]kv[erenigin]g zijn?

Mocht u iets naders van Theek bekend zijn, dan verneem ik dit gaarne van u. Van Harry kreeg ik bericht dat hij Dinsdag denkt terug te komen. Hoe vindt gij hem na zijn verblijf in London. John zal wel druk aan het werk zijn met de balans opmaking. Harry Roelvink is hier met zijne vrouw gearriveerd. Zij logeeren in het boarding house van Herman Roelvink.

Dec[ember] 31. Van morgen bij Search zijnde, deelde deze mij mede [13] dat de B[an]k v[an] Engeland heden geen wissels neemt, doch slechts geld leent tot morgen of overmorgen tegen 4½ %. Het zal mij niet verwonderen dat bankrate van de week wordt verhoogd. De opinie in de markt is dat de bank niet zal opgaan, doch na de gesprekken met Search begin ik te gelooven dat er meer kans van verhooging is.

Ik heb uwe rekening heden bij de Tw[entsche] B[an]kv[erenigin]g laten crediteeren met £ 450- per 1 Jan[uari] voor rente op de mij door u geleende som ad f 10000-. Op eene eventueele afbetaling kom ik later terug.

Na hartelijke groeten en na u verzocht te hebben om aan Vogelenzang mijne beste wenschen voor het nieuwe jaar over te brengen

Uw liefh. W.

[2] Ik heropen mijn brief even voor de volgende mededeeling.

Heden morgen ontving Harry Roelvink een brief van u, dien ik persoonlijk overhandigde, hopende natuurlijk dat hij hem ook mij zou laten lezen, wat ik niet meer dan natuurlijk had gevonden. In plaats van dit geeft hij den brief achter mijn rug om aan Hens Ledeboer, toevallig bemerkte ik dit, doordat ik bij mijn binnenkomen Hens en Harry bij elkander zag staan met den brief door u geschreven. Ik wilde Harry den brief niet ter lezing vragen, daar hij dit uit zich zelf moet doen, maar ik wensch toch wel dat gij het weet daar ik Harry's handelwijze niet goed begrijp en zelf een beetje achterdocht heb dat hij zoo niet had moeten handelen.

Mocht gij het niets vinden en er staat niets bijzonders in uwen brief, dan zal ik er hem niet over spreken, daar ik niet wensch dat hij meent dat ik een ander mans brieven wil lezen. In geval hij werkelijk verkeerd heeft gehandeld, dan wil ik hem dit persoonlijk zeggen, daar hij toch moet begrijpen dat gij geen zaken geheimen voor mij hebt en zal ik hem mededeelen dat ik het minstens genomen gek vind dat hij een brief van u wel aan Hens en niet aan mij laat lezen.

Uw liefh. W.

London, E.C. Jan[uari] 1 1901

Lieve papa!

In vervolg op mijn schrijven van gisteren kan ik u gelukkig mededeelen dat Harry Roelvink mij heden morgen uwen brief liet lezen en dat het gebleken is dat hij gisteren den brief bij mij op tafel had neergelegd en weder later had medegenomen meenende dat ik hem had gelezen.

Ik ontving uwen brief van gisteren en bedank u hartelijk voor uwe goede wenschen. Gisteren avond hebben Harry en Van Buma oude jaar bij mij gevierd; wij bleven tot over 12 uur op. Geld was heden

gemak[2]kelijk; wij disconteerden £ 20000- bij de County tegen $3\frac{15}{16}$ % en kochten later £ 80.000- geendosseerd door de Hongkong & Shanghai tegen $4\frac{1}{4}$ %. Gij kunt dus wel zien dat de opinies omtrent eene verhooging van bankrate verdeeld zijn. Deze £ 80000 ware voor de helft 3 m[aands] en voor de andere helft 6 m[aands].

Ik verwacht spoedig bericht van u, wanneer gij in London denkt te komen.

Na hartelijke groeten

Uw liefh. W.

p.s. Zou het niet mogelijk zijn om met Wertheim & Gompertz of met Hope & Co. eene transactie in Almelo te doen, wij nl. trekken 3 m[aands] op deze firma's tegen onderpand. De tegenwoordige koers maakt deze transactie wel loonend; indien wij geen commissie betalen kost ons het geld $\pm 4\%$ en wij kunnen op het oogenblik wissels koopen tegen $4\frac{1}{4}$ %. [3]¹³

London, E.C. Jan[uari] 3 1901

Lieve papa!

Zooals ik wel verwachtte is bankrate heden verhoogd tot 5%, een maatregel die ik zeer toejuich. De foreign exchanges zijn terstond opgegaan, zoodat het gevaar van goud onttrekkingen van de B[an]k v[an] Eng[eland] verminderd is. De Bankreturn was zeer zwak; de geheele reserve was $\pm$ £ 16.000.000- en de proportionele reserve was $\pm 30\%$. Het privaat disconto is genoteerd $4\frac{1}{4}$ % tot $4\frac{1}{2}$ %. Wij hebben heden $4\frac{1}{2}$ % uitgeseind [2] en hopen daarop iets te krijgen. Ik hoop nu onze wisselportefeuille op $4\frac{1}{2}$ % te kunnen zetten en beginnen wij dus weer het nieuwe jaar met een flink bedrag te reserveeren op de portefeuille.

Wij kochten heden £ 5000- $2\frac{3}{4}$ warloan due April 1910 tegen $97\frac{1}{8}$ % netto. Later op den dag was dit fonds weder beter.

Na hartelijke groeten

Uw liefh. W.

London, E.C. Jan[uari] 14 1901

Lieve papa!

Ik hoop dat gij Zaterdag nacht een goede reis hebt gehad en niet te lang door mist zijt opgehouden. Ik heb de berekening gemaakt en ben tot de conclusie gekomen dat het in ons voordeel is om te reserveeren, doch dat wij alleen dan profiteeren van dat voordeel indien een volgend jaar de winst te weinig is om 4% over het kaskapitaal uit te keeren.

Ik hoop dat gij mij morgen even wilt mededeelen hoe de ijs toestand in Holland is en laat John mij Woensdag even seinen of er [2] flinke vorst is; ik denk dan Woensdag nacht voor een paar dagen over te komen om dan nog eens even de schaatsen onder te binden.

Gisteren was het hier heel zacht doch s'avonds begon het weder te vriezen en heden is het prachtig frisch weer.

Er was heden een groote vraag voor die nieuwe 3% East India Railway debentures en verkochten wij voor $\frac{1}{2}$ % premie the result of our application of £ 20000-. Wij hebben nu £ 25000- oud debentures die op 11 Febr[uari] vervallen en geloof ik dat wij eenige tijd moeten wachten met deze te verkoopen. Indien [3] er nu reeds een grooten vraag is tegen $\frac{1}{2}$ % premie, zullen de applications wel zeer groot zijn.

De stock tegen 95% is dan ook niet duur, in aanmerking genomen dat de 3% India stock $\pm$ pari staat.

Na hartelijke groeten

Uw liefh. W.

London, E.C. Jan[uari] 15 1901

Lieve papa!

Ik ontving uwen brief van gisteren en denk nu morgen avond over te gaan ijs en weder dienende. Waarschijnlijk komt Betsy mede en zal zij dan wel direct naar Hilversum gaan.

13 Het vervolg van de brief ontbreekt.

Mijn plan is om in Rotterdam uit te stappen en dan van R[otter]dam naar A[mster]dam te rijden; ik heb dan gelegenheid om weder een beetje te wennen aan het rijden en dan de volgende [2] dagen een tocht gezamenlijk met u te doen. Ik laat de tochten gaarne aan u over. Van Amsterdam naar Marken over Monnikendam lijkt mij wel aardig toe of naar Hoorn.

Ik zie u dus in elk geval Donderdag avond.

Omtrent het leen depot van Henry van den Bergh, waarover de Tw[entsche] B[an]kv[erenigin]g heden seinde, zal heden avond door hem geschreven worden.

Ik begrijp niet goed [3] wat hij wil, daar het gesprek per telefoon geschiedde. Wilt gij het zoo regelen dat Van den Bergh en de Tw[entsche] B[an]kv[erenigin]g beide tevreden zijn.

Na hartelijke groeten

Uw liefh. W.

London, E.C. Jan[uari] 19 1901

Lieve papa!

Ik ontving heden morgen uw telegram, waaruit ik tot mijn leedwezen zag dat de dooi is ingetreden. Mocht het spoedig weder opvriezen, dan houd ik mij voor bericht aanbevolen, daar het ijs sterkt genoeg is om spoedig weder berijdbaar te zijn. Wij stellen dus voorloopig onze reis naar Holland uit. Mijn koffertje kan nog wel voorloopig in Hilversum blijven.

De markt was gisteren [2] en heden zeer flauw; het schijnt dat de koningin ernstig ongesteld is. Local loan was heden slechts $98\frac{1}{4}$ - $98\frac{1}{2}$ voor the account, terwijl wij reeds tegen 99 voor cash hadden kunnen verkopen. Ik heb Mr. Brink hierop attent gemaakt en hem gezegd, dat wij door ons bezit van £ 20000- nu verhinderd waren om bij nog lagere prijzen weder bij te koopen.

Van Warloan hebben wij gisteren en heden nog £ 20000- bijgekocht tegen lage prijzen, zoodat dit ons nu opbrengt ten volle $3\frac{1}{4}$ % voor 10 jaren. Na hartelijke groeten

Uw liefh. W.

London, E.C. Jan[uari] 22 1901

Lieve papa!

Voor de firma P. Frankenstein & Sons Manchester accepteren wij tegen documentary drafts op Australia; zij betalen $\frac{1}{8}$ % per maand + the Australian Bank charges: Deze banken belasten ons $\frac{1}{2}$ %; omdat wij bankiers zijn, zullen wij waarschijnlijk de helft uitgekeerd krijgen; dit is gewoonte bij de Australische banken.

Ringelestyn is nu van meening dat wij die ons eventueel uit te keeren [2] bankiersprovisie ook aan Frankenstein moeten vergoeden.

Wij zijn dit volstrekt niet met hem eens en achten het zeer verkeerd dat hij zijne uitkeeringsmanie nu ook reeds wenscht uit te strekken op ons toekomstige bankiersprovisie. Het zou m.i. te gek zijn dat wij onze klanten zouden moeten openleggen hoe wij zelf onze transacties gedaan krijgen.

Hij verbeeldt zich dat hij Frankenstein niet meer onder de oogen durft te komen, indien hem dat $\frac{1}{4}$ % comm[issie] niet wordt uitgekeerd en [3] denkt dat hij een zeer groote oneerlijkheid begaat.

Hoe denkt gij hierover? In onze brief aan Frankenstein wordt gezegd: "the Australian Bank charges to be for your account".

De markt was heden iets vaster; de toestand der koningin schijnt zeer ernstig te zijn. Disconto blijft $\pm 4\%$ en geld is vrij gemakkelijk tegen 3% at call en $3\frac{1}{4}$ % voor een week.

Wij zullen Eva Vrijdag a.s. met genoegen afwachten, tenzij het weer zich zoo draait dat wij vóór dien tijd weder schaatsen [4] kunnen rijden; dan kan Eva immers wel een week later komen. Na hartelijke groeten

Uw liefh. W.

London, E.C. Jan[uari] 24 1901

Lieve papa!

Ik ontving uw schrijven van gisteren; Wij hebben heden onze floaters eens opgemaakt en behoeven slechts £ 1300- af te schrijven, indien wij onze floaters op een $3\frac{3}{4}$ % basis plaatsen; wij hebben op de £ 140000- $2\frac{1}{2}$ % Ind[ian] Midl[and], die wij op 31 Dec[ember] 1900 hebben vernieuwd

op een $3\frac{3}{4}$ % basis, verleden jaar $\pm$ £ 1400- verdiend. Vandaar dat onze afschrijving slechts klein behoeft te zijn.

Ik had heden zeker eene verlaging tot $4\frac{1}{2}$ % van het bankdisconto verwacht, doch is dit uitgebleven, m.i. ten onrechte; de 5% bankrate [2] van tegenwoordig is toch niet van invloed; geld blijft toch goedkoop en disconto is $\pm$ 4% koopers en verkoopers. Er is dus op het oogenblik geen marge in discontozaken. Het is m.i. veel beter indien men hier een $4\frac{1}{2}$ % effective bankrate had. De bankreturn van heden was vrij gunstig; de bank schijnt echter weder aan het leenen te zijn, tenminste zij had tusschen de £ 3 en £ 4000.000- van de markt weggenomen.

Ik hoor dat de theatres misschien heden weder openen, zoodat wij Eva nu Vrijdag morgen verwachten.

De Stockexchange was heden vaster.

Na hartelijke groeten

Uw liefh. W.

London, E.C. Jan[uari] 29 1901

Lieve papa!

Onze nettowinst wordt door Ringelestyn getaxeerd op tusschen £ 29000 en £ 30000-. Hij neemt dan aan op de Dordtsche petroleum m[aatschap]py een dividend van 7%.

Wij hebben verleden jaar ook 7% aangenomen en hebben de overblijvende 2% op 1900 geboekt. Ik acht het 't best dat wij dit ook weer voor 1900 doen nl.: 7% op 1900 boeken en het resteerende dividend op 1901. Gij kunt u daarmee toch wel vereenigen. Als het van mij alleen afhing zou ik er zeker voor zijn om de geheele wisselportefeuille op [2] $4\frac{1}{2}$ % te zetten en op de Dordtsche slechts 5% te boeken; ik ben echter bang dat ik niet veel hulp zou krijgen noch van u noch van de Londensche heeren, noch van de commissarissen.

Onze floaters staan nu op een $3\frac{3}{4}$ % basis.

De resultaten over 1900 zijn dus zeer bevredigend; ik zou haast zeggen te bevredigend. Ik had liever gezien dat wij slechts 6% zouden uitkeeren over 1900 en de rest voor 1901 reserveeren.

Ik zou haast vergeten u te vragen hoe gij in A[mster]dam de Preston Coal op de balans zet. Ik zou er sterk voor zijn, in aanmerking genomen de mooie winsten over 1900, om ons bezit in de Preston Coal af te schrijven. Wilt gij hierover eens met [3] de Roelvinks spreken en mij uwe meening mededeelen. Verder meen ik dat gij ons hebt medegedeeld dat de Wissel en Effecten Bank $7\frac{1}{2}$ % dividend zal uitkeeren.

Geld is hier gedurende de laatste dagen zeer gevraagd en is de markt reeds in de Bank van Engeland voor loans tegen $5\frac{1}{2}$ %. Wij zijn er nog buiten en hopen er buiten te blijven. Het disconto blijft om en bij 4% koopers en verkoopers.

Ik verwacht hier spoedig een verlaging van disconto; ik acht het zeker verkeerd dat wij een 5% bankrate hebben die niet effective is.

Zaterdag a.s. is er een bankholiday en zullen alle winkels, banken etc. gesloten zijn.

Na hartelijke groeten

Uw liefh. W.

London, E.C. Jan[uari] 31st 1901

Lieve papa!

Mijn laatste brief was van eergisteren, waarop ik van u nog geen antwoord ontving. Wij ontvingen heden morgen ingesloten brief van F. Stork & Co. Op het oogenblik hebben wij consignaties van J.T. Kendrew & Co. aan Stork loopen $\pm$ £ 6500-. Deze transactie is door F. Stork & Co. te Hengelo gegarandeerd. Wij hebben nu naar Hengelo geschreven, dat wij gaarne eens inzage [in] hunner balans willen hebben. Ik vind een bedrag van £ 9000 vrij hoog, vooral [2] in aanmerking genomen dat J.T. Kendrew & Co. niet groot zijn. Zij zijn zeer respectabel en maken een gunstigen indruk.

Gaarne verneem ik wat uwe opinie hieromtrent is. Wij zijn heden gelukkig buiten de B[an]k v[an] Eng[eland] gebleven. Geld was zeer gevraagd en hebben wij zelfs 5% voor call money moeten betalen. Disconto blijft $\pm$ 4% koopers en verkoopers.

Na hartelijke groeten

Uw liefh. W.

London, E.C. Febr[uari] 12 1901

Lieve papa!

Mijn laatste brief was van 31 Jan[uari] en ik ontving uwen brief van 1 Febr[uari]. Het spijt mij dat ik u niet eerder heb kunnen antwoorden, doch daar Ledeboer verleden week in Duitschland was en geld hier zeer moeilijk was, heb ik mijn handen vol gehad met verschillende dingen. Onze winst over 1900 is, zooals u uit bijgaande notulen zal blijken £ 29462- en zal onze uitkeering aan Amsterdam $\pm 6\frac{3}{8}\%$ zijn.

Ik hoop dat de Tw[entsche] B[an]kv[erenigin]g niet meer dan 7% zal uitkeeren en het overblijvende zal besteden aan afschrijvingen en op rekening 1901 een goed saldo zal voorboeken. Dit staat dunkt mij zeer goed.

[2] Wij hebben het dividend Dordtsche op 7% aangenomen en de Preston Coal Co. shares ook geheel afgeschreven; het dividend Wissel en Eff[ecten] Bank hebben wij op $7\frac{1}{2}\%$ gerekend.

De consignaties van T. Kendrew & Co. naar Stork & Co. hebben wij verhoogd tot £ 9000-. Stork heeft ons de balans ingezonden over 1899 geteekend door alle commanditaireren, die er zeer gunstig uitzag. De balans over 1900 krijgen wij spoedig, zoodra deze gereed is; zij hebben echter over 1900 meer verdiend dan over 1899.

Wat de assurantie tegen inbraak betreft, zoo heb ik hieromtrent Rawlins nog eens geraadpleegd; ik wilde nl. gaarne eens weten of de banken, bij wie wij stocks hebben liggen, daarvoor in alle opzichten aansprakelijk [3] zijn. Ik zend u hierbij den brief van Rawlins, waaruit m.i. blijkt, dat de West, waar wij steeds een loan van £ 50000- hebben loopende, wel aansprakelijk is, doch dat de andere banken zooals b.v. de River Plate alleen aansprakelijk zijn, indien wij eventueel kunnen bewijzen dat zij niet due care hebben genomen. Het komt mij daarom voor, dat wij behalve de fondsen die wij bij ons in de strongroom hebben, ook nog deze andere fondsen moeten assureeren. Ik zou nu echter wel willen weten hoeveel wij meer moeten betalen dan $\frac{1}{6}\frac{0}{00}$, indien wij deze fondsen behalve tegen inbraak ook nog tegen brand verzekerden. Wij zijn nl. meer bevreesd voor brand dan voor inbraak, vooral nu wij ook nog een [4] nachtportier er bij nemen.

Gij zult misschien in A[mster]dam reeds gehoord hebben van een nieuw uit te brengen Maatschappij "Société Lumière Boute", waarvan het prospectus onze naam geeft als de London bankers. Ik heb hieromtrent, daar wij geen machtiging hier toe hadden gegeven, terstond Rawlins geraadpleegd en hebben wij geseind naar Parijs dat deze prospectussen terstond uit de wereld moesten worden gehaald, want dat wij anders door advertenties onze maatregelen zouden nemen.

Na hartelijke groeten

Uw liefh. W.

London, E.C. Febr[uari] 15 1901

Lieve papa!

Ik ontving uwen brief van gisteren. Op de assurantie kwestie zal ik nader terug komen; ik had heden nog geen gelegenheid met Rawlins hierover te spreken. Het komt mij echter voor dat het ons niet veel kan schelen of de polis niet dekt "ontvreemding door een bediende zonder inbraak", daar m.i. in dat geval de River Plate Bank zeker aansprakelijk is.

De Heeren Pollak & Rothschild te Parijs zijn niettegenstaande ons verzoek om de prospectussen, waarop onze naam gedrukt staat, te stoppen, toch door[2]gegaan met deze rond te zenden; heden morgen ontvingen Stoop en verschillende anderen nog prospectussen, zoodat ik in overleg met Rawlins heden avond een brief laat schrijven aan de Times en verschillende andere Engelsche couranten als per bijgaande copie. Mocht gij het noodzakelijk achten dat wij ook zulk een brief aan de Rotterdamsche C[ou]r[an]t of het Algemeen Handelsblad zenden, dan is het misschien practischer om dit morgen even van uit Amsterdam te doen en zult gij dan hiertoe wel de noodige instructies willen geven. Misschien zijn deze prospectussen niet in Holland verspreid en zou dan deze maatregel m.i. overbodig zijn. In Parijs en [3] Brussel heb ik aan onze bankiers laten schrijven dat wij niets met de zaak hebben uit te staan. Ik zend u hierbij een prospectus.

Heden waren gilt-edged securities zeer gevraagd. Ik heb de Local loan Stock nu verkocht met een winst van $\pm$ £ 350-. Van ons bezit Warloan heb ik ook een flink bedrag verkocht met een aardig winstje.

Wat de exchequer Bonds aangaat, het publiek heeft voor £ 25000.000- ingeteekend. Wij schreven in voor £ 100000- en kregen £ 24000- tegen een average van £ 97.5.9^d hetgeen percies de markt average was. Het is nog al aardig dat ik verleden Zondag, omdat ik bang was dat de inschrijvingen evenals vroeger terstond zouden gesloten worden, de tenders gereed maakte voor de £ 24000- die ons werden toegewezen. De rest hebben wij Maandag nog ingeschreven tegen veel lager [4] prijzen, doch zooals ik wel verwachtte kregen wij daarvan niets. Deze exchequers staan nu genoteerd 97¾ koopers. De East India R[ai]lw[a]y debentures, die wij toen gij hier waart vernieuwden staan nu ook $\pm 2\%$ premie en ben ik bezig ook deze langzamerhand te verkoopen. Na hartelijke groeten

Uw liefh. W.

London, E.C. Febr[uari] 19 1901

Lieve papa!

Ik ben heden nog eens bij Rawlins geweest om te spreken over de verantwoordelijkheid van de verschillende banken. Het komt mij voor dat de London en Westminster wel aansprakelijk is, omdat wij daar steeds een loan van £ 50.000- minstens tegen de stocks hebben lopen. Ook de London & River Plate Bank is aansprakelijk, daar wij in onzen brief hebben geschreven dat wij de stocks daar hebben gedeponneerd als collateral security. Ik laat echter een copie maken van dezen brief en zal hem dan Rawlins nog eens geven om dan zijne meening te vragen. [2] Daar ik u echter weldra hier in London verwacht, geloof ik dat het beter is dat wij deze zaak nog eens goed bespreken.

Lida is Zondag avond naar Enschede vertrokken; mijn plan is om Vrijdag avond over te gaan en haar dan Zaterdag weder mede te nemen. Ik hoop u dan Zaterdag op de vergadering der Credietver[e-nigin]g te zien.

De floaters brengen ons tot nu toe in prijs flinke winsten. Gisteren en vandaag bleef de markt ongeveer gelijk, zoodat ik mijn verder limites niet kan krijgen. De nieuwe exchequers zijn 1% premie, doch ben ik nog geen verkooper daar zij ons nog $\pm 3\frac{1}{2}\%$ opbrengen voor 5 jaren, wat ik voor een go[u]vernement stock zeer mooi acht.

Geld blijft zeer gevraagd $\pm 4\%$ terwijl disconto flauw blijft $\pm 3\frac{1}{2}\%$.

Uw W.

London, E.C. M[ar]ch 4 1901

Lieve papa!

Ik ontving uw schrijven van Zaterdag. Hotz was verleden week bij ons om over de trekkingen te spreken. Wij hebben hem mede gedeeld, dat wij nog niets van Holland hadden gehoord en dat wij wilden wachten tot wij verder nieuws van uit Holland hoorden. Hij kwam daarop den volgenden dag met de mededeeling dat Hotz in Holland de Londensche firma een kasvoorschot van £ 8000- zou geven en vroeg ons of wij geneigd waren om cheque ad £ 8000 van hem op Hotz & Co. R[otter]dam wilden nemen, waarop ik hem bevestigend antwoordde. De cheque is ons nog niet aangeboden en wij hebben niets verders nog [2] gehoord.

Van Buma heeft mij uwe brieven laten lezen en zeide hij mij dat hij het nog al hard vond dat hem geen getuigscrift zou worden gegeven indien hij reeds 15 Maart vertrok. Daar zijn dokter hem heeft aangeraden om zoo spoedig mogelijk London te verlaten met het oog op zijn hiel¹⁴ en daar hij verder waarschijnlijk een kans heeft om de 2^e helft van Maart eene betrekking in Holland te krijgen, waarvoor het noodzakelijk is dat hij dan een onderhoud heeft gedurende de 2^e helft van Maart in Holland, hoop ik dat gij uw besluit ten aanzien van hem eenigszins zult kunnen wijzigen. Hij is toch reeds ± 7 jaren aan de Tw[entsche] B[an]kv[erenigin]g werkzaam.

Met het oog op het vertrek van Buma, zouden wij den [3] Rotterdammer reeds per 15 Maart kunnen gebruiken en wilt gij dit misschien wel aan Rotterdam doen mededeelen.

De laatste dagen is geld hier gemakkelijker geworden en is het disconto tot op $3\frac{1}{2}\%$ gedaald. De stockmarket blijft ongeveer hetzelfde.

Ik verkocht heden nog £ 4500- $2\frac{3}{4}\%$ Warloan met een aardig winstje.

14 Er staat: heel.

Brink vertrekt heden avond naar A[mster]dam; hij gaat bij Jan Roelvink logeeren. Dit is de reden waarom ik tot mijn leedwezen niet getuige kan zijn van de intocht onzer koningin.

Na hartelijke groeten

Uw liefh. W.

London, E.C. M[ar]ch 7 1901

Lieve papa!

Ik ontving uw schrijven van gisteren.

Wissmann kwam eergisteren bij mij om over de transactie re-Union Pacific Bonds te spreken. Hij proponeerde om deze transactie in conto meta met ons te doen. Ik heb hem daarop medegedeeld dat wij niet voldoende over deze transactie kunnen oordeelen en het was toen op mijn advies dat hij Adam deze transactie proponeerde.

Ik zeide dat ik zijn voorstel zeer op prijsstelde en dat ik hoopte dat hij steeds bij ons zou komen, indien hij de een of andere transactie wilde doen. Hij liet mij ook daarna zijn brief aan Adam lezen [2] zoodat ik geheel op de hoogte was van zijn voorstel. Wat nu echter uw verder schrijven aangaat om op Wissman's propositie in te gaan, zoo zou ik persoonlijk daar niet voor zijn, omdat het eene transactie is, die geheel buiten ons oordeel ligt en die, terwijl zij in nog al groote bedragen zou loopen, ons steeds afhankelijk zou maken van het oordeel van iemand, die buiten ons kantoor staat en wiens advies wij steeds zouden moeten volgen, zonder te weten of de transactie al of niet goed is. Ik heb alle mogelijke vertrouwen in Wissmann, doch vind om bovengenoemde reden dat deze transactie niet bij ons behoort.

Mocht gij toch adviseeren om de transactie te doen, dan zal ik haar wel eens in de vergadering brengen [3] of is het misschien beter om uwe komst hier af te wachten en die van Mr. Brink, die ik Maandag a.s. terug verwacht.

Zooals gij misschien weet, logeert Gusje op het oogenblik bij ons; Gij zoudt daarom ook zeer goed bij ons kunnen logeeren doch daar gij waarschijnlijk ook Harry wel zult willen zien en die natuurlijk op het oogenblik niet bij ons aan huis kan komen, zoo acht ik het beter indien gij uw komst een week uitstelt, tenzij gij geen bezwaar hebt om in Royal Hotel te gaan logeeren of om bij ons te komen en zonder Harry s'middags te eten.

Na hartelijke groeten

Uw liefh. W.

London, E.C. M[ar]ch 18 1901

Lieve papa!

Ingesloten schrijven ontvingen wij van Plump, waaruit blijkt dat deze niet op ons voorstel om de MacFadden transactie onder zijne garantie te entameeren, ingaat. Hij wil de transactie echter wel voor gemeenschappelijke rekening doen. Hij wil dan aan MacFadden de facilité geven van blanco uitlevering van $\pm$ 500 balen. De vergadering bleek van meening te zijn dat wij deze transactie wel kunnen entameeren indien er geen uitlevering van een bepaald aantal balen behoeft plaats [2] te hebben, doch alvorens nader hierover te correspondeeren, wensch ik eerst uwe meening te vernemen, omdat gij hier waart en op uw wensch onze eerste brief aan Plump werd geschreven. Wij zouden dan nog informaties moeten inwinnen omtrent de maatschappij waar de goederen opgeslagen worden. Het minder mooie in deze transactie is dat wij wat het onderpand betreft, alleen op Plump moeten afgaan en verder dat wij eene uitzondering moeten maken op het besluit, eenige jaren geleden genomen, dat onderpanden steeds zich moeten bevinden bij de eigen kantoren en niet bij derden mogen worden gedeponeerd.

[3] Zooals ik wel verwachtte, is het disconto hier iets vaster en zullen wij wel niet naar beneden gaan gedurende de maand Maart. De prijzen aan de Stock Exchange waren Zaterdag en heden flauw op het Engelsch Russisch incident in China. Ik geloof echter niet aan een oorlog omdat Engeland al haar soldaten heeft weggezonden naar Afrika en alleen haar vloot heeft, waarmede zij Rusland nu niet zoo heel veel kwaad (mee) kan doen.

Ik hoop dat gij heden eene goede reis naar Berlijn hebt gehad. Het is hier vandaag erg koud.

Na hartelijke groeten ook aan mama

Uw liefh. W.

London, E.C. April 4 1901

Lieve papa!

Wij overlegden verleden Zaterdag om de vennooten vergadering en de vergadering van het pensioenfonds te houden op Zaterdag den 27^{en} April des morgens. Het komt mij voor dat het beter is om deze beide vergaderingen Vrijdag den 26^{en} April des namiddags te houden b.v. ten 3 ure. Voor de Amsterdamsche commissarissen de H.H. Boissevain en Geertsema is het niet aardig om Zaterdag morgen aan hun lot te worden overgelaten. Mijn plan was om hen voor te stellen des morgens [2] het Amelink te bezoeken, hetgeen voor menschen die buiten wonen zeer interessant en mooi is. Ik heb hier over nog niet met de Heeren Roelvink gesproken, zoodat ik uwe decisie de volgende week te gemoet zie.

Ik zal dan de vergadering bij een roepen.

Toen ik in A[mster]dam was verleden week, vergat ik met u de volgende kwestie te bespreken.

Ongeveer 14 dagen geleden stond er een artikeltje in de Daily mail (een morgen blad dat veel gelezen wordt, doch dat niet veel bijzonders is) dat er op het oogenblik in A[mster]dam aanwervingen plaats hadden van menschen om de Boeren in Transvaal te hulp te komen [3] en dat daarvoor het geld werd verstrekt door de Tw[entsche] B[an]kv[erenigin]g. Ik liet toen het stukje uitknippen en naar A[mster]-dam zenden. Ik weet natuurlijk dat dit berichtje bespottelijk is en dat er niets van waar is. Ik acht het echter goed om uwe attentie er op te vestigen, om dat het goed is dat gij nog eens de heeren op het hart drukt om niets te doen, waar mede wij eventueel hier last konden krijgen.

Geld blijft hier zeer gevraagd en heeft de markt de grootst mogelijke moeite om de bank af te betalen. Het disconto is $\pm 3\frac{1}{2} \%$; wij hebben ongeveer £ 150000- tegen $3\frac{1}{2} \%$ gedurende de laatste 3 dagen verkocht.

[4] De volgende week verwacht ik een ruimere geldmarkt. Ik had verleden Zaterdag een goede reis en heb ik niet veel gemerkt van den storm. Ik zend dezen brief naar Hilversum, omdat gij Zaterdag a.s. misschien niet naat A[mster]dam gaat. Ik liet mijn scheermes in Hilversum achter; wilt gij dat voor mij bewaren, ik zal het dan een volgende keer wel eens medenemen. Het ligt op de kleine logeerkamer. Na hartelijke groeten

Uw liefh. W.

London, E.C. April 11 1901

Lieve papa!

Mijn laatste brief was van 4 April, waarop ik van u nog geen antwoord ontving.

Heden deelde de American Trading C[o.] ons mede een bezoek van de Indische banken gehad te hebben, die haar verzochten in het vervolg niet meer de documenten aan ons en andere bankiers te zenden doch hare zaken (terstond) met de Indische banken direct te doen.

Gij weet dat wij een crediet verleend hebben aan de American Trading Co. voor outgoing shipments tot een bedrag van £ 25000-. Wij zenden de documenten op aan de Indische banken, [2] die de documenten tegen betaling uitleveren. De American Trading betaalt ons daarvoor - voor ons accept - $\frac{1}{12} \%$ per maand. De voorwaarden door de Indische banken aan de American Trading gesteld zijn 7% hetgeen de Am[erican] Trading niet wenscht te betalen en ook niet geheel afhankelijk wenscht te zijn van de Indische Banken. Zij wil nu van ons dat wij de documenten direct opzenden naar hare filialen in Yokohama etc., zoodat wij geheel onafhankelijk van de Indische banken zijn. Dit worden dus indent consignments naar eigen huizen op dezelfde wijze als het crediet aan de firma James Greaves te Manchester verleend, waarvoor zij ons dan $\frac{1}{8} \%$ [3] per maand wil betalen. De firma's Morgan en Brown Stipley hebben hierin toegestemd. Indien wij niet toestemmen dan wordt het crediet afbetaald. Gij weet dat de American Trading Co. werkt met een kapitaal van £ 1.000.000- en dat zij ons inzage van hare balans geeft.

Ik heb Ringelestyn gezegd deze kwestie morgen in de vergadering te brengen. Persoonlijk heb ik geen bezwaar om de American Trading op dezen voet een crediet van £ 10 tot £ 15000- te verleen tegen $\frac{1}{8} \%$ per maand en zal trachten het op die wijze morgen te regelen, tenzij de leden der vergadering principieel bezwaar mochten maken.

Wij zijn nu geheel buiten [4] de B[an]k v[an] Engeland, doch het heeft de markt groote moeite gekost om uit de Bank te komen.

Disconto blijft ongeveer $3\frac{5}{8}$ à $3\frac{11}{16}$ doch de banken nemen niet.
In floaters is niet veel te doen op het oogenblik.

Na hartelijke groeten

Uw liefh. W.

Dezer dagen werd ons gevraagd door de Actiengesellschaft für Trebertrocknung te Cassel of wij haar een accept crediet van £ 50000- wilden openen onder garantie van de Leipziger Bank. Hoewel aan dit crediet niet veel risico is verbonden, waren de informatien omtrent de Trebertrocknung zoo, dat wij meenden ons niet te moeten laten betrekken door dit gezelschap. Het speet mij zeer, daar wij hier een aardige commissie konden verdienen. Daar ik eenige dagen geleden iets over dit concern in de Amsterdamsche notulen las, zou ik gaarne willen weten hoe uwe informatien over haar zijn.

Uw. W.

London, E.C. April 15 1901

Lieve papa!

Ik heb de vennoten vergadering nu bijeen geroepen op Vrijdag den 26^{en} April des namiddags ten 3 ure en de vergadering van het pensioenfonds des namiddags ten 5 ure op het kantoor te Enschede. Het crediet van de American Trading Co. is nu vastgesteld op £ 10.000- en hoop ik nu maar dat zij dat zullen aannemen.

Ik ben zeer benieuwd te hooren hoe het is afgelopen met de kwestie die gij hebt met de commissarissen der Wissel & Eff[ecten] Bank. Ik kan niet volkomen apprecieeren de verande[2]ring die in de statuten is voorgesteld, doch acht het zeer onhebbelijk en niet vriendschappelijk van uwe medecommissarissen dat zij eene wijziging voorstellen zonder u te raadplegen. Ik ben bang dat het een beetje jalousie van hen is; zij gevoelen toch dat, hoewel gij niet dikwijls zult intervenieeren in commissarisvergaderingen, zij toch after all niet zoo heel veel in de melk te brokkelen hebben en dat zij nu van uwe afwezigheid gebruik hebben gemaakt om u eens te trachten te dwarsboomen. Het zou mij zeer spijten in dien dit het geval was, want dan zouden zich deze speldenprikken kunnen herhalen, hetgeen geen [3] gunstigen invloed zou uitoefenen op uwe onderlinge verhouding. Het ergste wat kan voorkomen is dat uwe medecommissarissen aftreden; ik zou dit zeer jammer vinden, omdat dan uw plan om de Wissel en Eff[ecten] Bank een beetje Rotterdamsch te maken, in duigen zou vallen daar het niet gemakkelijk is om nieuwe commissarissen te krijgen die terstond veel hart voor de zaak hebben. Ik hoop spoedig alles nader van u te vernemen alsmede ook hoe het is afgelopen met de kwestie Reincke.

Wij ontvingen heden het verslag van de Twentsche B[an]kv[erenigin]g, hetgeen ik heb door gelezen; ik kan mij echter niet herinneren welke de [4] kwestie was, die Geertsema te berde bracht en waarbij hij vroeg of onder een zekere winst op fondsen ook de floaters zijn begrepen. Ik vermoed dat dit betrekking heeft op bladz[ijde] 16 bovenaan, doch uit de bijvoeging "te Amsterdam, Enschede en Almelo" blijkt m.i. voldoende dat de floaters hierbij niet zijn gerekend. Ik zie ook dat ons bezit in aandeelen Wissel & Eff[ecten] Bank is gereduceerd tot 499 en zal dit dus op nieuwe rek[en]g weder gebracht worden op 502, daar immers de reductie berust op eene vergissing.

Na hartelijke groeten

Uw liefh. W.

Zoudt gij Schlencker willen opdragen mij de statuten der W[issel] & Eff[ecten] B[an]k te zenden.

London, E.C. April 20 1901

Lieve papa!

Ik ontving uwen brief van 16 April en zag met genoegen dat de kwestie met de commissarissen van de Wissel & Eff[ecten] Bank naar uw genoegen geregeld is.

De markt is zooals ik wel verwacht had hier weder geheel omgeslagen. Zaten wij verleden week, om het eens plat uit te drukken nog tegen den Bank van Engeland aan te drukken, de laatste dagen kunnen wij als wij geld over hebben het niet uitleenen.

Ik had dit echter wel verwacht, daar het in het [2] belang van het gouvernement was om met het oog op de nieuwe leening veel disbursements te maken en de geldmarkt gemakkelijk te maken. De nieuwe leening zal volgens de algemeene opinie terstond worden uitgebracht, misschien reeds Maandag a.s.

Pember & Boyle die er meer van schijnen te weten deelden ons mede dat de prijs $94\frac{1}{2}\%$ is voor de nieuwe consolleening. Doordat men op een gedeeltelijk op betaald stuk waarschijnlijk het volle coupon in Juli zullen uitbetaald krijgen, maakt dit een verschil van $\pm \frac{5}{8}\%$ dus zal de [3] prijs daardoor op $93\frac{7}{8}$ gereduceerd worden.

Consols worden nu ± 95 genoteerd.

Wij hebben een beetje in deze nieuwe leening gespeculeerd. Pember & Boyle nl. kwamen eergisteren binnen en offereerden ons £ 25000- van de nieuwe leening, hoe deze ook zou uitkomen, tegen $\frac{3}{8}\%$ premie. Ik was van meening dat het gouvernement moet zorgen dat de nieuwe leening een groot succes wordt en dat daarom eene premie van $\frac{3}{8}\%$ zeer laag is, zoodat wij maar besloten hebben deze speculatie aan te gaan. Ik was er van overtuigd dat wij geen korte leening zouden krijgen, daar de vlottende schuld van Engeland reeds [4] zeer groot is. Ik had heden reeds $\frac{7}{8}\%$ premie kunnen krijgen dus $\frac{1}{2}\%$ winst kunnen maken, doch besloot om voorloopig slechts verkooper te zijn tegen 1% premie. Ik hoop u de volgende week in Enschede te zien. Na hartelijke groeten Uw liefh. W.

London, E.C. May 2 1901

Lieve papa!

Ik hoop dat de vergadering in Enschede u goed bekomen is en dat de vermoeienissen van den dag geen slechte gevolgen hebben gehad. Ik frisch van een paar dagen verblijf in Holland zeer op vooral als men zoo geheel buiten kan zijn en goed weer heeft. Bij mijn terugkomst vond ik allen zeer wel in huis; de kleintjes hadden zich goed gedragen.

De geldmarkt blijft hier moeielijk; op den eenen dag moet de markt de hulp van de Bank van Engeland inroepen en op den anderen dag besteld zij haar weder af; zoo gaat het nu al 4 maanden door en men kan niet voorzien hoe lang dit nog zal duren. Niettegenstaande dit bankje spelen zijn onze resultaten over het eerste kwartaal zeer bevredigend. De renterekening is ongeveer gelijk aan die van het eerste kwartaal 1900-, de provisie rek[en]ing insgelijks, terwijl foreign bills iets minder is. Hoewel ik niet zoo'n pessimist was over de resultaten van het eerste kwartaal als de andere heeren, zoo viel mij dit toch zeer mede [2] in aanmerking genomen dat in 1900- de wisselportefeuille van $5\frac{1}{2}\%$ op 1 Jan[uari] naar 4% op 31 Maart is gegaan, terwijl in 1901 de wisselportefeuille van $4\frac{1}{2}\%$ op 1 Jan[uari] naar 4% op 31 Maart is gegaan.

Gij moet dit echter nog niet beschouwen als de officieele cijfers; Ringelestyn heeft nog maar eene taxatie gemaakt; hij kwam zoo even hier en deelde mij mede dat hij de winst taxeerde op $\pm$ £ 7000- tegen £ 7800 in 1900- Het verschil ligt voornamelijk bij de foreign bills. Wat de floaters aangaat, zoo kan ik u nog mededeelen dat behalve de £ 7500- consols die Ledeboer verleden week tegen $\frac{1}{8}\%$ premie verkocht, ik nog £ 5000 heb verkocht tegen $\frac{1}{2}\%$ premie en £ 12500- tegen $\frac{11}{16}\%$ premie. Wij houden nu nog £ 12500- over, die ik bij eene goede markt tegen betere prijzen denk te verkoopen. Wissmann heeft ons bezit Union Pacifics verkocht. Wij hebben \$ 70000- tegen $115\frac{1}{2}$ verkocht en hij zou heden de \$ 30000 restant verkoopen; ik heb de prijs nog niet gehoord, doch dit zal $\pm 130\%$ zijn, tenminste deze shares waren heden [3] zoo genoteerd. Adam Roelvink heeft dus een beetje te vroeg verkocht; bij mijne terugkomst heb ik aan Wissmann gezegd, dat ik ook liever een zekere winst wenschte te maken, dan de positie open te houden, waarop hij mij dadelijk aanbood de helft te verkoopen. Zooals ik u echter reeds zeide is heden alles verkocht met een aardig winstje.

Ik sprak zooeven Fanny, die mij vertelde dat gij van plan waart naar Mariënbad te gaan. Is dit zoo? Gij hebt toch in den laatsten tijd geen last van rhumatiek gehad. Wilt gij mij bij gelegenheid eens mededeelen of de dag van Eva's trouwen reeds bepaald is?

Na hartelijke groeten

Uw liefh. W.

p.s. Ingesloten de notulen tot op 30 April.

London, E.C. May 7 1901

Lieve papa!

Ik ontving uwe brief van 5 Mei.

Ik heb Ledeboer gevraagd om den 20^{en} Mei naar Rotterdam te gaan en de buitengewone vergadering van aandeelhouders der W[issel] & Eff[ecten] Bank bij te wonen. Deze heeft zich daartoe bereid

verklaard, en zal hij dus de firma en zich zelf vertegenwoordigen.

Thuis gaat alles goed; Lida begint nu wel te verlangen dat de blijde gebeurtenis spoedig zal [2] plaats hebben. De kleine W[illem] gaat gelukkig met meer plezier naar school. Dientje brengt hem nu elken morgen te voet en schijnt hij dit zeer gezellig te vinden.

In zaken is hier weinig nieuws; er komt dezer dagen een nieuwe 3% leening County Council Stock uit en daardoor zijn gilt edged fondsen flauw. De consols echter zijn alleen verkocht, zoodat wij niet veel te vreezen hebben.

Na hartelijke groeten

Uw liefh. W.

London, E.C. May 9 1901

Lieve papa!

Ik schreef heden aan Adam Roelvink als per ingesloten copie. De definitieve winst over het eerste kwartaal is nu £ 6700 tegen £ 7900 over 1900- Onze wisselportefeuille staat dan tegen 4% op de balans.

Er heerscht hier een eenigszins zenuwachtige wegens de speculatie in Amerikaansche sporen. Daardoor is onze markt ook eenigszins flauw. Ik heb gelukkig al onze Consols [2] op tijd tegen $\frac{5}{8}$ % en $\frac{11}{16}$ % premie verkocht. Ik kon ze heden weder tegen $\frac{1}{8}$ % premie inkoopen, doch heb dit maar niet gedaan. Ik ben nl. weder bezig kleine bedragen Warloan te koopen; ik prefereer dit wegens den vasten vervaldag.

Op 30 Juni a.s. vervallen £ 35000- deb[enture]s Ind[ian] Midl[and] R[ail]w[a]y; wij kregen heden bericht dat deze zouden worden vernieuwd voor 3 jaren op een $3\frac{3}{4}$ % basis + eene uitkeering van $\frac{1}{4}$ % commissie. Dit is m.i. eene mooie vernieuwing, waarvan wij dunkt mij gebruik moeten maken.

Het disconto is hier vast, alles geloof ik wegens [3] zenuwachtigheid voor de a.s. settling day. De brokers zijn nl. bang dat de banken de faciliteiten zullen inkrimpen en eene groote marge zullen vragen op hare loans. Ik hoop dat John het in Amsterdam goed maakt; het doet mij genoegen dat Adam hem eene verantwoordelijke positie heeft gegeven en dat hij nu flink wat te doen zal hebben. Ik vind anders de toestand in de Amerikaansche markt niet mooi vooral voor het kantoor te A[mster]-dam]. Wanneer de koersen sterk dalen konden daarop wel eens failures komen ten koste van de T.B.V.

De brief van John, waarin hij mij zijn engagement [4] mededeelde, verraste mij zeer. Ik vind Corrie Hinlopen een allerliefste vrouw, voorzoover ik kan nagaan. Gij moet mij echter bij gelegenheid eens mededeelen waarom zij van haar man gescheiden is; want dit vind ik het eenigste niet aardige van het engagement. Ik ben buitengewoon blij dat John tot dezen gewichtige stap is overgegaan en ik hoop van harte dat hij daardoor nog meer zich zal ontwikkelen als hij zich de laatste 2 jaren reeds heeft ontwikkeld. Ik wil gaarne uwe meening nog eens hooren over John's engagement; gij hebt zijn aanstaande de laatste maanden veel ontmoet.

Na hartelijke groeten

Uw liefh. W.

London, E.C. May 10 1901

Lieve papa!

Heden stelden Kleinwort Sons & Co. ons de volgende transactie voor. Goldman Sachs & [Co.] New York met wie Kleinwort Sons groote zaken doen, zullen £ 25000- op Amsterdam trekken voor onze rekening. Goldman Sachs zullen door op stocks of andere security in New York te leenen het provenu van deze wissels beleggen en ons vergoeden een bepaalde rente zeg b.v. 6%. Kleinwort zal ons garandeeren dat de security allright is. Daar ik niet wist of Amsterdam zich terstond zou willen laten betrekken door Goldman [2] Sachs, die haar onbekend is, was Kleinwort wel geneigd om zelf 3 m[aands] op Amsterdam te trekken, terwijl Goldman Sachs het provenu dezer wissels, dat hem per telegraphic transfer zal worden overgemaakt, zullen beleggen in New York tegen zeg 3%. Wij seinden daarom heden naar Amsterdam of trekking Kleinwort 3 m[aan]d zou convenieeren, waarop wij zoo even uw antwoord ontvingen. "Kleinwort accoord", welk antwoord ik ook verwachtte daar de T.B.V. geen bezwaren zal maken om zich door eene firma als Kleinwort te laten betrekken tegen $\frac{1}{8}$ %. Nu

echter moet ik de zaak beschouwen van het standpunt van B.W. Bl[ijdenstein] & Co. Wij worden gedekt door 1° Kleinwort Sons & Co.

[3] 2° onderpand, dat door Goldman Sachs & Co. te New York zal worden gedeponneerd bij een nader op te geven firma b.v. de Guarantee Trust of New York, die dat onderpand voor onze rekening zal bewaren.

Ledeboer en Van Druten waren beiden er zeer voor om deze transactie te entameeren. Alvorens echter mede te gaan, wenschte ik eerst uwe meening te vernemen opdat wij niet later komen te staan voor het geval dat gij deze transactie niet goedkeurt.

Mr. Brink en ik zijn toch van meening dat deze transactie neerkomt op een soort blanco crediet aan Kleinwort Sons. Ik zou volstrekt geen be[4]zwaar hebben om b.v. met Lazard, met wie wij geen andere liabilities hebben eene zoodanige transactie te entameeren, doch van Kleinwort hebben wij op het oogenblik loopen $\pm$ £ 165000- accepten; wij moeten zorgen dat wij zoo lang mogelijk open blijven op deze accepten van onze correspondenten te nemen en de liabilities met Kleinwort niet vermeerderen dan alleen wanneer het onderpand dat wij voor zoo'n afzonderlijke transactie krijgen, geheel onafhankelijk en A I is d.w.z. dat wij zoo'n transactie ook zouden willen doen met eene kleine firma. Dit nu is m.i. met de door Kleinwort voorgestelde transactie niet het geval. [5] Het onderpand ligt in New York onder derden, en zouden wij dus in dit geval moeten afwijken van het principe om onderpanden alleen te bewaren bij ons zelf of bij onze eigen huizen. Reden waarom ik mij verzette tegen de voorgestelde transactie, doch gaarne het van uwe decisie wil laten afhangen wanneer gij van meening zijt dat ik een beetje te principieel in dezen optreed. Ik zou namelijk niet gaarne willen dat, wanneer de beide foreign bill heeren zich sterk vóór eene foreign bill transactie [6] verklaren omdat zij daarin eene mooie koersspeculatie zien, men mij later zou kunnen verwijten dat door Mr. Brink's en mijn toedoen deze transactie werd tegengehouden terwijl men mij had overtuigd dat ik te principieel was geweest.

Zoo even hoor ik van Kleinwort dat deze transactie niet zal doorgaan, daar hij het onderpand wenscht te leggen bij Goldman Sachs. Ik zou echter gaarne uw opinie over mijn brief willen vernemen.

Uw liefh. W.

London, E.C. May 15th 1901

Lieve papa!

Heden ontving ik geen bericht van u, zoodat ik aanneem dat de toestand van mama beter is. Ik hoop ook dat gij geen last meer van stijfheid hebt.

Het waren hier heden en gisteren zenuwachtige dagen; op de stockexchange wordt zoo goed als niet gehandeld. Iedereen wacht met handelen totdat men de zekerheid heeft of er heden ook cheques zullen worden geweigerd. Op het oogenblik gelooft men dat alle zwakke broeders op de Stock exchange zullen geholpen worden.

Gisteren morgen werd er bij ons gesproken over de positie, die wij met Stoop hadden.

Gij weet dat wij aan Stoop van account tot account geld leenen op Amerikanen, zonder dat Stoop ons surplus behoeft te geven. Wij doen dit reeds jaren en wij verdienen er minstens $\frac{1}{2}$ % aan indien wij het loan oversluiten, terwijl wij dikwijls, daar wij zeer ruim zijn, het loan niet oversluiten. Zoo hadden wij de laatste account uitgeleend aan Stoop & Co. £ 65000-, aan Wissmann £ 60000- [2] en aan Lumsden & Meyers £ 35000-. Stoop en Lumsden geven ons Amerikanen, Wissmann international fondsen b.v. 3% Deutsche consols, Brazilianen, Portugeezen etc. Gisteren nu in de zenuwachtige stemming begonnen Van Druten en Ringelestyn als hunnen meening mede te deelen dat er toch wel eenige risico aan verbonden was dat wij aan Stoop voorschot geven zonder overplus. Ik had nl. met Stoop het loan tot 31 Mei doorgezet tegen $5\frac{1}{2}$ %, met Wissmann en Lumsden en Meyers tegen $5\frac{1}{4}$ %, terwijl de banken chargeerden $4\frac{1}{2}$ %. Ik had dus wegens de zenuwachtige omstandigheden het loan van Stoop 1% (tegen anders $\frac{1}{2}$ %) boven dat van de banken vast gesteld, terwijl ik dat van de beide anderen slechts $\frac{3}{4}$ % hooger had gesteld. Ook Ledeboer meende zich te moeten aansluiten bij Van Druten en Ringelesteyn. Zij vonden dan dat wij veel te coulant waren tegenover Stoop. Zij gingen zelfs verder met te zeggen dat Stoop met allerlei kleine jobbers had gewerkt (naar zij vernomen hadden) en dat hij wel eens flinke [3] stroppen kon hebben in deze account, dat hij dus eigenlijk een speculant was vergeleken bij Lumsden en Meyers, die alleen met de eerste jobbers had gewerkt

gedurende deze account. Volgens Van Druten had Lumsden & Meyers altijd een zeer groote marge gehouden, terwijl Stoop's marge nihil was. Ik heb toen mijn standpunt nog eens uitgelegd en als mijn meening gezegd dat ik in de tegenwoordige omstandigheden niet gaarne veel geld op de Stock exchange aan vreemde brokers zou willen uitleenen, doch dat ik niet het minste bezwaar zag om met Stoop, Wissmann en Lumsden op dezelfde voorwaarden door te gaan. Met Stoop, van wien wij alles afweten, die volgens mij wel weet met wien hij handelt op de Stock exchange, die getoond heeft de zaak na het uittreden van zijn broer, goed en soliede voort te zetten, blijf ik gaarne voortwerken, zooals wij tot nu hebben gedaan.

Zooals ik zeide betaalt hij ons altijd minstens $\frac{1}{2}$ % meer dan aan de Joint Stock banks; voor dat $\frac{1}{2}$ % moeten wij hem iets teruggeven, hetgeen bestaat in de facilitet van geen surplus [4] ons te geven. Als hij dat niet had zou hij veel beter terecht kunnen bij de andere banken, die toch goedkooper dan wij kunnen uitleenen. Ik ga zelfs zoo ver met te zeggen dat ik liever aan Stoop zonder marge uitleen dan aan anderen, die wij niet kennen, met 10% marge. Ik maakte mij over deze kwestie nog al warm, doch meende toch aan de vergadering de vraag te moeten stellen of zij wenschte dat ik met Frank Stoop zou gaan spreken en hem de gewone 10% marge te vragen voor deze account. Mr. Brink was het in deze kwestie geheel met mij eens en vond dat ik dit niet moest doen, meende dat wij gerust met Stoop op denzelfden voet konden doorgaan. Ook Ledeboer en de anderen vonden het nu niet noodig. Zij bleven echter bij hunne opinie dat hij het voorschot tegen een te lage rentevoet had gekregen. Ik acht echter ook dit ongegrond; wij krijgen toch van Stoop $5\frac{1}{2}$ %, van Wissmann (ook zonder marge) $5\frac{1}{4}$ %, van Lumsden $5\frac{1}{4}$ %, terwijl ik de T.B.V. 5% heb laten belasten = $\frac{1}{2}$ % boven wat de Joint Stock banks belasten.

Wat is uwe meening omtrent het geven [5] van voorschot aan Stoop zonder marge?

In uw volgende brief verneem ik gaarne of de T.B.V. zonder stroppen de posities heeft kunnen afwickelen.

Geld was heden zeer gevraagd; de banken hielden al hun geld vast voor eventueele calls voor de brokers. Wij gingen heden met £ 200.000- loan naar de Bank van Engeland, die echter slechts 4% chargeert.

Lida blijft het goed gaan en is geheel zonder koorts.

Na hartelijke groeten

Uw liefh. W.

London, E.C. Mei 17 1901

Lieve papa!

Ik zie met genoegen uit uwe brieven dat mama het naar omstandigheden goed maakt. Ik vrees echter dat zij voorloopig erg last zal houden van zware hoofdpijnen.

Nu alles echter voorbij is, moet ik echter als mijnen meening u mededeelen, dat ik u niet voorzichtig heb gevonden; vooreerst hebt gij in de laatste jaren zeer weinig zelf gereden en ten tweede zijn onze paarden aan zware rijtuigen gewend, zoodat het hun vreemd voor moet komen, in dien zij zulk een licht karretje achter zich hebben.

[2] Wij ontvingen heden de telegrammen betrekking hebbende op het door Adam Roelvink over de Unions geseinde. Ik heb u nog niet medegedeeld dat wij tot nu toe nog al aardig in de Unions gejobd hebben. Wij hebben eerst verkocht

\$ 50000- - van de - tegen $115\frac{1}{2}$

\$ 20000- " " $115\frac{3}{4}$,

daarna hebben wij van de optie van \$ 10000- om shares tegen pari in te nemen gebruik gemaakt door daartegen 100 shares te verkoopen tegen $131\frac{1}{2}$, die wij echter weder tegen 118 hebben ingekocht. Deze laatste transactie heeft aan de conto meta een profit gegeven van £ 255- die wij reeds binnen hebben.

Dezer dagen heeft echter [3] Wissmann weder ingekocht

\$ 20000- Bonds tegen 110%.

Ons bezit is dus nog \$ 50000-, waarvan 30000- ons 103% en 20000- 110% kosten.

Na ontvangst van uw telegram meende ik dat het beter was om ons bezit te verkoopen, doch Wissmann zeide dat de oude bondholders natuurlijk de preferentie zouden krijgen op de nieuwe bonds. Gaarne verneem ik of gij reeds een brief van Adam Roelvink hebt ontvangen; zoudt gij ons

dezen eens ter inzage willen zenden of ons zijne opinie over de Amerikaansche markt en over Knauth kunnen mededeelen.

Ledeboers vrouw is verleden week reeds met de kinderen naar Holland vertrokken; [4] daar hij reeds heden avond vertrekt kan ik uw brief morgen niet afwachten, zoodat hij dus in elk geval Maandag op de vergadering komt. Onderzoekt eens of in Amsterdam er ook posities in Northern Pacific open zijn. Men raadt hier in de markt aan dat de bears hunne positie zoo spoedig mogelijk moeten glad maken, hetgeen zij nu nog kunnen doen tegen $\pm 150\%$, welke facilitiës elk oogenblik kan worden ingetrokken. Geld is heden gemakkelijk, disconto iets flauwer.

Na hartelijke groeten

Uw liefh. W.

Londen, E.C. May 23 1901

Lieve papa!

Ingesloten brief ontvingen wij heden morgen. Ik meen dat gij liever geen zaken met de firma Arthur Clason wenscht te doen. Hebt gij echter bezwaar dat wij hem in antwoord op dezen brief mededeelen dat wij het deleredere op enkele firma's wel nemen, doch dat hij ons elke transactie afzonderlijk moet voorleggen en dat onze voorwaarden in het algemeen zijn $\frac{3}{8}\%$ indien de wissels door ons genegocieerd worden. Ik wenschte [2] voorloopig nog geen namen te noemen, daar zij het in dat geval als eene informatie beschouwen. Mijn laatste brief was van 17 Mei, waarop ik nog geen antwoord van u ontving.

In uwen volgenden brief wilt gij mij ook wel eens mededeelen hoe op het oogenblik de positie is van Boot, of hij zijn debetsaldo heeft afgelost, en hoe de positie nu is.

Geld is hier nog zeer gevraagd en disconto blijft $\pm 3\frac{5}{8}\%$.

Bericht van Adam omtrent Amerikaansche toestanden [3] en omtrent John zie ik gaarne te gemoet.

Zaterdag a.s. zal geen van ons op de commissarisvergadering verschijnen. Mocht gij het wenschelijk achten dat ik overkom, dan verwacht ik morgen een telegrammetje.

Hoe is de vergadering te Rotterdam afgelopen.

Na hartelijke groeten

Uw liefh. W.

London, E.C. June 7 1901

Lieve papa!

Ik ontving uwen brief van 3 Juni, waaruit ik tot mijn groot genoegen zag dat de toestand van mama blijft vooruitgaan. Wij kunnen dankbaar zijn dat alles zoo goed is afgelopen en gij moeder nu maar u steeds herinneren de Hollandsche spreekwijze: "Pietje dat is een goede leer. Pas nu op en doet het niet weer." Erg spijt het mij dat Marietje aan het sukkelen is. Ik kan mij Sies niet voorstellen ziek te bed. Haar vroolijkheid zal wel dezelfde zijn. Ik vind haar echter veel te jong om nu reeds te gaan sukkelen. Ik hoop dat het [2] niets ernstigs is, hoewel ik mij wel een beetje ongerust maak.

Het spijt mij zeer dat gij het nog steeds met uwe medecommissarissen der Wissel & Eff[ecten] Bank niet eens zijt. Zooals ik u eenigen tijd geleden reeds schreef, komt het mij voor dat er een principieel verschil bestaat tusschen u en hen, zoodat ik vrees dat het op katjesspel zal uitloopen. Ik verneem gaarne het resultaat uwer onderhandelingen.

Adam Roelvink heb ik hier gesproken: ik heb met genoegen gemerkt dat zijne opinie omtrent Knauth dezelfde als vroeger is gebleven. Ik acht het van zeer veel belang dat John bij Knauth komt, zoowel voor het kantoor [3] te Amsterdam als dat van London. Ik hoop ten eerste dat John aan onze verwachtingen zal voldoen, want ik stel het zeer op prijs dat er een Blydenstein naar New York gaat.

John moet nu toonen dat hij energie heeft en al blijkt het later dat hij misschien niet zijn geheele leven in New York wil zitten, hij moet in elk geval zorgen dat hij er de eerste 5 of 10 jaren wil blijven. Indien hij toch deze kans voorbij zou laten gaan en wij er iemand anders heen moeten zenden, zou dit m.i. voor de buitenwereld een echec gelijken. Gij moet dit maar niet aan John laten lezen, want misschien zou hij zich dan [4] willen terug trekken. Ik spreek hier namelijk van het oogpunt van de vennoten en commissarissen der Tw[entsche] B[an]kv[erenigin]g.

Zooals gij misschien uit de couranten zult hebben gezien, is hier geld plotseling overvloedig geworden. Het priv. disconto is daardoor gedaald tot $\pm 2\frac{7}{8}\%$, zoodat wij op het oogenblik geld als

water verdienen. Ik heb dan ook maar nu van de gelegenheid gebruik gemaakt om zeer veel wissels te verkopen. Onze wisselportefeuille op 31 Mei bedroeg $\pm$ 1.100.000- en deze wissels staan per 31 M[aa]rt op de balans tegen 4% disconto, terwijl wij geen wissels hebben ingeslagen onder $3\frac{1}{2}$ %. Geld is zeer gemakkelijk $\pm$ 2%. Er komt nu vraag naar floaters en ben ik ook bezig van ons bezit te verkopen.

Na hartelijke groeten

Uw liefh. W.

London, E.C. June 15 1901

Lieve papa!

Ik ontving uwen brief van 12 Juni en zag daaruit tot mijn groot genoegen dat de toestand van mama bevredigend is en dat geheele beterschap spoedig kan worden te gemoet gezien.

Uit uwe mededeeling omtrent H.A. Ledeboer begrijp ik dat gij er over denkt om Hens naar Leipzig te zenden, indien Kn[auth,] N[achod] & K[uhne] daarmede genoegen nemen. Ik geloof dat dit een zeer goed plan zou zijn, daar Hens goed met de Duitschers kan opschieten en Leipzig nog wel een plaats is waar het een en ander om gaat. [2] Wat uw plan betreft om Willy in London te plaatsen, ik heb hiertegen geen principieel bezwaar. Hij is geen geliefde persoonlijkheid, doch zal zich wel wachten om onhebbelijk op te treden. In dat geval zou hij toch aan het kortste einde trekken. Ik moet echter u op één ding opmerkzaam maken en dat is, dat indien hij naar London komt, hem speciaal op het hart moet worden gedrukt dat het stockdepartement zijn departement moet zijn. Ik zie in onze effectenafdeeling een goede toekomst, indien tenminste de rechte persoon aan het hoofd staat. Ik geloof dat Willy daarvoor zeer geschikt is. Ik zou echter niet gaarne zien [3] dat gij hem de vrijheid zoudt geven om in floaters te opereeren. Dit moet in één hand blijven. Ik heb er natuurlijk niets op tegen dat hij zijne opinie zegt doch het komt mij voor dat het verkeerd zou werken, indien het floater geschäft in meer dan 1 hand is.

Ik heb dit op het oogenblik alleen in handen, doe het met plezier en ben geheel op de hoogte met prijzen etc. Ik houd er ook zelf boek van, zoodat ik nauwkeurig weet hoe wij staan.

Ik heb deze maand op floaters reeds $\pm$ £ 1000 verdiend in prijsverschil.

De rentewinst is ook belangrijk daar geld den laatsten tijd te geef is, call money 1% en weekly money $1\frac{3}{4}$ à 2%. Op onze wisselportefeuille [4] wordt zeer goed verdiend. Op 31 Maart stonden de wissels op de balans tegen 4%; wij hebben den laatsten tijd veel verkocht wat 3 maanden en langer heeft te loopen. De korte wissels hebben wij gehouden. Disconto is op het oogenblik $2\frac{1}{2}$ %. Hoewel de verlaging van het bankdisconto tot 3% ons zeer goed te pas komt, acht ik het toch verkeerd dat de Bank hiertoe is overgegaan en is m.i. het niet uitgesloten dat wij misschien reeds binnen eene maand weder naar boven gaan.

Ingesloten zend ik u de notulen waaruit gij zult zien dat ik een flink bedrag floaters heb verkocht tegen zeer goede prijzen. Wilt gij mij even omgaand mede deelen of ik met Eva's trouwen een rok of gekleede jas moet aantrekken.

Uw liefh. W.

London, E.C. July 24 1901

Lieve papa!

Een maand of 5 geleden toen gij hier te London waart is op de vergadering besproken een crediet dat wij eventueel aan McFadden Bros te Bremen zouden verleen. Dit crediet komt op het volgende neer. Wij zullen accepteren 3 m[aands] traites getrokken door McFadden Philadelphia tegen documenten over balen katoen. Deze documenten worden door ons naar Bremen opgezonden alwaar de katoen wordt opgeslagen. Wij krijgen dan 10% marge, doch McFadden Bros willen voor zich het recht hebben om te beschikken over 20% van het onderpand m.a.w. wij moeten hun 20% in blanco uitleveren. Het geheele crediet zou bedragen £ 25000-. Wij schreven toen over deze transactie met Plump nl. wij wenschten deze transactie te doen voor rek[en]g van McFadden Bros Bremen onder garantie van Plump. Plump wilde hier niet op ingaan, doch wilde de transactie wel doen voor joint account. Wij zijn hier toen niet verder op ingegaan, daar een van de partners van [2] McFadden ons zou komen bezoeken. Deze is hier dezer dagen geweest en heeft ons gevraagd of wij geneigd waren hem een crediet van £ 25000- te geven tegen $\frac{5}{16}$ % commissie. De vergadering heeft geen bezwaar

om deze transactie met Plump in jointaccount te entameeren. Ik zend u ingesloten een copie van den brief dien wij heden aan Plump schrijven. De verdiensten op deze transactie zijn wel niet groot, doch McFadden en Plump zijn beiden goede firma's; de eerste heeft een kapitaal van R[ijks]m[arken] 1.500.000- en Plump wordt geschat op R[ijks]m[arken] 3.000.000-.

Ik schreef u Maandag l.l. welke brief ik in uw bezit acht.

John is hier heden aangekomen en was goed te spreken.

Na hartelijke groeten

Uw liefh. W.

p.s. Ik heb heden al mijn warloan verkocht met een winst van £ 125-; ik geloof juist in tijds, daar zij weder beginnen te spreken over eene nieuwe leening local loan stock.

London, E.C. Sept[ember] 3 1901

Lieve papa!

Wij zijn hier gisteren morgen weder aangeland na eene goede reis. De vakantie heeft ons allen zeer veel goed gedaan.

Lida en de kleintjes maken het uitstekend. Zooals gij weet, hebben wij nu eene Hollandsche juffrouw geengageerd die half September zal komen. Ik hoop dat wij het met haar zullen treffen. Ik heb nu nog niet gedeceideerd wat ik met Willem moet doen; gij weet dat hij reeds een half jaar op de kindergarten is geweest, voornamelijk om hem bezig te houden en voor het leeren van fatsoenlijk Engelsch. Wat het bezig houden betreft, zoo moet dit in het vervolg de juffrouw [doen]; ik wil echter niet dat hij zijn Engelsch vergeet en geloof daarom dat het wenschlijk is dat hij des morgens voorloopig nog 2 uren op de kindergarten blijft. Lida is bang dat dit zijn hersentjes te veel mocht gaan vermoeien; ik meen echter dat, wanneer alles spelenderwijze gaat, zooals dit steeds gaat op de kindergarten en de juffrouw blijkt de kinderen aardig te kunnen bezighouden, [2] wij hiervoor geen vrees behoeven te hebben. Wat denkt gij hiervan?

Van mama kregen wij bericht dat zij verleden Zaterdag terug dacht te komen en dat gij nog naar Munchen zijt gegaan; gaarne verneem ik spoedig van u wat Dokter Grünwald omtrent uw neus heeft gezegd en hoe de reis u is bekomen.

Ik hoop dat wij u spoedig bij ons zullen zien.

Bij mijn terugkomst hier vond ik allen in goede welstand; de eenige klacht die men hier heeft is, dat er niets te doen is geweest. Wij verdienen nu voornamelijk ons geld op de floaters. De average rate waartegen wij leenden was over Augustus $1\frac{3}{4}$ % terwijl de floaters $3\frac{3}{4}$ % opbrengen.

Uit bijgaande notulen zult gij zien dat gedurende mijne afwezigheid $\pm$ £ 50000- floaters verkocht zijn tegen goede prijzen; ik hoop dat het goedkoope geld nog eenigen tijd aanhoudt, daar ik van plan ben dan nog flink te verkoopen; heden was de markt een weinig dull wegens de opbetaling van 15% consols, die overmorgen moet plaats hebben.

Morgen schrijf ik weder

Uw liefh. W.

London, E.C. Sept[ember] 4 1901

Lieve papa!

Ik schreef u gisteren. Heden is de markt veel onzekender; disconto is vaster en de stock Exchange is flauwer. Ik verkocht £ 20000- Exchequer Bonds 1905 tegen $99\frac{1}{32}$ % en Januariwissels tegen $2\frac{5}{8}$ %. Ik ben vast overtuigd dat het buitengewoon lage disconto hier uit is en geloof ik dat wij eene goede transactie deden door al ons lang papier te verkoopen. Wij hebben niet veel wissels zoodat wij een ommekeer kalm kunnen afwachten. Van Druten is de eenige die aan het klagen is over de slechte zaken. Het foreign bill departement is dan ook niet winstgevend in den laatsten tijd. Een jaar geleden hadden wij eene Deutsche wisselportefeuille van over £ 100.000-. Per 31 Aug[ustus] heb ik de buitenl[andse] portefeuille moeten opmaken en vond slechts een bedrag van £ 16.7/. Deutsche wissels. Amsterdam vroeg ons heden om eene informatie omtrent Henry van den Bergh; wij weten niets tegen hem en Schlencker is volkomen op de hoogte van de besprekingen, die omtrent de Van den Bergh's in de [2] Commissarisvergaderingen hebben plaats gehad. Het is dus beter dat men u vraagt hoe deze informatie moet ingericht worden al naar gelang wie er om vraagt. Ik heb in Enschede zijnde, klachten gehoord over het personeel van Jun[ior]. Een kennis van mij deelde mij mede dat hij een groot

bezwaar had tegen Jun[ior] en dat dit bezwaar door velen in Enschede werd gedeeld. Het jeugdige personeel, dat Junior nl. heeft, schijnt wel eens wat los te laten omtrent den stand der rekeningen van verschillende personen en hij zelf nam aan mij te vertellen binnen een paar dagen hoe veel een bepaald persoon, dien ik moest noemen, credit of debet stond. Ik ben hier op maar niet ingegaan, doch acht het wel de moeite waard hier op eens uwe attentie en die van Harry Roelvink te vestigen. Zou het niet goed zijn om in het vervolg van alle nieuwe klerken en ook van de jongeren, die reeds bij ons zijn, eene verklaring te eischen, dat zij buiten het kantoor niets zullen loslaten wat in het kantoor gebeurd. Op deze wijze wordt de attentie van die jongens er op gevestigd dat zij iets verkeerd doen.

Na hartelijke groeten
Uw liefh. W.

London, E.C. Sept[ember] 9 1901

Lieve papa!

Ik ontving uwen brief van 6 September. Het spijt mij zeer dat de dokteren geen middel weten om u van uwe doofheid te genezen. Ik moet echter bekennen dat men weinig van uwe doofheid merkt. Ik vind het een zeer verblijdend teken dat uwe neus beterende is en geloof dat gij een goeden ruil hebt gedaan uw neusziekte naar uwe ooren over te brengen. Ik was nooit erg ingenomen met die neusoperaties [2] en ben blij dat zij tot het verleden behooren.

Ik heb over de stilzwijgendheid van ons personeel niet met mijn zwagers gesproken en geloof ik niet dat zij er ooit toe zouden overgaan om het personeel uit te hooren. De bemerking komt van Lamberts ten Cate den katoen makelaar. Met dezen ben ik op zeer vriendschappelijke voet en als ik in Enschede ben, tracht ik nog wel eens van hem een en ander over Enschedesche toestanden te vernemen, omdat hij daarvan zeer goed op de hoogte is. Bij deze gelegenheid zeide hij mij [3] dat hij meende dat het in ons belang was dat hij vertelde wat hij niet alleen zelf had ondervonden door middel van iemand die bij hem op het kantoor was en bevriend met een der klerken van Junior, maar hetgeen hij meermalen van derden had gehoord. Hij drukte zich zelfs zoo uit, dat dit een algemeene klacht was en dat dit velen weerhield zaken met Junior te doen.

Dezer dagen knipte ik uit de Frankfurter Zeitung bijgesloten rapport omtrent Peters & Co., dat mij vrij gunstig toeschijnt te zijn. Gaarne ontving ik het terug, daar ik het in ons [4] informatieboek wil laten schrijven.

Er is heden op de stock exchange niet veel te doen. Disconto is vast; m.i. moet dit nog naar boven en de prijzen der floaters, waarvan wij op het oogenblik niet meer dan £ 500.000- bezitten, naar beneden. Ons bezit is gedurende de laatste maanden met ± £ 150.000- verminderd.

Na hartelijke groeten

Uw liefh. W.

London, E.C. Sept[ember] 13 1901

Lieve papa!

Het is eene groote teleurstelling voor ons dat gij verhinderd zijt de volgende week te London te komen. Het spijt mij zeer dat gij op Vogelenzang weder 3 zieken hebt en vooral dat de ziekte eene zeer ernstige is. Hoe gelukkig dat Fanny thuis is, die hier verleden jaar en dit jaar zoovele lijders aan typhense koortsen heeft behandeld en dus geheel op de hoogte is van de wijze van behandeling. Ik hoop dat mama en gij zich goed zullen houden.

[2] Daar Brink en Van Ringlestyn op het oogenblik weg zijn met vacantie, hebt gij er zeker niet op tegen dat Hens zijn bezoek ten uwent nog eene week uitstelt, waarover ik gaarne uwe berichten te gemoet zie.

Gij weet dat wij de laatste 4 jaren aan Barry Ostlere Shepherd & Co. Ltd. een crediet gaven van £ 25000- door hunne 3 m[aands] trekking op de Compagnie Ronennaise de Linoleum. Daar het grootste gedeelte der aandelen van deze compagnie in handen is van Barry Ostlere, moet men dit crediet eigenlijk beschouwen als blanco. Brink en Ledeboer meenden dat dit crediet niet meer zoo goed was als vroeger [3] daar de balans van Barry Ostlere over 1900 niet zoo goed was als in 1899 door de algemeene malaise en duurte van grondstoffen. Wij hebben toen op de vergadering besloten om of de garantie van de directors te vragen of het crediet langzamerhand te doen afloopen. Gisteren nu heb ik Mr. John Barry, chairman van directors, bij mij gehad, aan wien ik heb medegedeeld dat het

oog onzer commissarissen was gevallen op dit crediet en dat zij aanmerkingen maakten op het crediet als zijnde blanco en in tegenstrijd met onze statuten. Ik heb hem medegedeeld dat ik gaarne [de] commissarissen wenschte tevreden te stellen en dit alleen wist te doen [4] door hem en zijne mededirectors de garantie te laten garandeeren. Barry nam dit heel goed op, doch zeide dat zijne firma trok tegen geleverde goederen aan de Compagnie Ronennaise volgens invoices en dat er geen sprake van was van ascommodation paper. Persoonlijk had hij er niet op tegen om deze transactie te garandeeren, maar hij kon niet spreken namens zijne mededirectors, waarom hij mij verzocht hun een brief te schrijven, dien zij op de boardmeeting zouden behandelen. Wij hebben nu heden een brief geschreven volgens bijgaande copie. Als alles goed afloopt, ben ik natuurlijk met het nieuwe crediet zeer ingenomen; indien zij echter door deze vraag geprikkeld zijn en de rekening sluiten, dan zou mij dit zeer spijten, daar volgens mijne meening er niet meer reden bestaat voor ons om nu meer te vragen dan 2 of 3 jaren geleden.

Ik zend u de balans van Barry ter inzage en retour

Uw liefh. W.

Ik hoop morgen een telegram van u te ontvangen.

London, E.C. Sept[ember] 16 1901

Lieve papa!

Ik ontving uwen brief van 14 Sept[ember], waaruit ik zie dat de patienten redelijk welvarende zijn. Het spijt mij zoo dat de kleine Johi weder zoo ziek is, want zij was juist weder zoo goed aan den gang. Uw vraag om Auerbach naar A[mster]dam te halen, herinnert mij plotseling aan het besluit genomen op de vergadering van het pensioenfonds omtrent de reserve. Ik heb daarom heden bijgaan[2]den brief aan de Tw[entsche] B[an]k[vereniging] geschreven dien gij na goedkeuring wel zult willen overhandigen aan dengeen, die hem moet hebben. Ik zal eene copie van dezen brief aan alle kantoren zenden, zoodra gij mij hebt mede gedeeld dat gij er mede accoord gaat. De verwisseling van personeel wilt gij zeker nog wel eenigen tijd uitstellen. Ik wil gaarne wachten tot V[an] Ringelestyn van zijne vacantie terug is gekeerd.

Thuis is alles goed. De kinderjuffrouw is heden aangekomen

Uw liefh. W.

London, E.C. Sept[ember] 25 1901

Lieve papa!

Uit uwe laatste brieven zie ik dat de toestand op Vogelenzang iets beter is, al blijft Johi's toestand zorgelijk. Ik hoop dat haar koorts niet meer op zal komen en zij langzamerhand haar eten beter zal kunnen opnemen. Hoe gaat het met Harry; moet hij nog eene operatie ondergaan en komt hij nog naar London terug? Indien gij berichten van John hebt, zou ik gaarne zijn brief lezen. Ik hoop zoo dat hij het daar zich aangenaam zal maken, zoodat hij geen bezwaren maakt [2] om in New York te blijven.

Van Barry Ostlere ontvingen wij heden bijgaanden brief, waarop wij van plan zijn te antwoorden als per ingesloten brief; gaarne verneem ik van u of gij hiermede accoord gaat. Het komt mij voor dat nu wij eenmaal begonnen zijn, wij moeten doorzetten en hun mededeelen dat, indien zij geen garantie wenschen te geven, het crediet geleidelijk moet verminderd worden tot op £ 10000-. Het zou mij zeer spijten, indien zij niet aan onze wenschen willen voldoen, daar de discontorekening die zij bij ons hebben, zeer [3] door ons wordt geapprecieerd. Indien gij Brink ziet, laat hem dan ook den brief lezen. Wilt gij hem ook bijgaanden brief voor Betsy overhandigen. Het blijft hier zeer stil in zaken en wachten wij nog maar altijd op duurder geld, waarvoor wij geheel gereed zijn. Onze loans zijn £ 850.000-, disconto 2¼ iets vaster en geld is gemakkelijk. Na hartelijke groeten

Uw liefh. W.

Ingesloten eene informatie over de partners van Barry Ostlere die ik gaarne met copie van brief van en aan Barry Ostlere omgaand terug ontving.

London, E.C. Sept[ember] 30 1901

Lieve papa!

Uit uwe 2 laatste brieven las ik met genoegen dat de zieken het iets beter maken. Ik vind het een goed teken dat gij er weder over kunt denken om in London te komen en zal de logeerkamer, die nu naar de bovenste verdieping verhuisd is, voor u gereed zijn. Lida schreef Zaterdag reeds naar mama en heeft gevraagd of Harry gedurende zijn verblijf alhier bij ons wil logeeren; ik herhaal dit verzoek; laat hij ons dan even schrijven wanneer hij denkt te komen. Trouwens als hij niet schrijft is het ook goed.

Hetgeen gij schrijft over onze correspondentie met John Barry Ostlere, is volkomen waar. Ook wij hadden tegen elkander gezegd dat onze brieven niet uitblonken door logica. Maar men moet soms wel eens water in den wijn doen wanneer men met een goeden klant heeft te doen. Ik geloof dat wij met eene firma als Barry Ostlere Shepherd & Co. Ltd. niet de minste risico loopen. Wij moeten niet vergeten dat deze firma ontstaan is uit 3 concerns, die allen goede [2] dividenden gaven en dat de 3 kapitalen van deze firma's te zamen niet veel minder waren dan het kapitaal van de tegenwoordige firma. Ik zal eens trachten in mijn oude Economisten te vinden op welke wijze deze combinatie is ontstaan.

Wij hebben onzen brief nu zoo ingericht dat wij hem of de keus laten om de geheele transactie te garandeeren òf om bij elke 3 maandelijksche vernieuwing £ 5000- af te lossen tot dat het crediet tot op £ 10000- is gereduceerd.

John zal zich eens eerst eene opinie omtrent New York en Knauth willen vormen alvorens hij u schrijft.

Brink is heden terug gekeerd. Er blijft hier nog weinig te doen, ons derde kwartaal zal echter zeer goed uitvallen.

Onze kinderjuffrouw heb ik na 14 dagen weder naar Holland teruggezonden. Zij was zoo slordig en ongemanierd en was daarbij zoo'n veelvraat, dat ik haar niet geschikt achtte om als gouvernante bij de kinderen op te treden, laat staan bij ons ontbeet en lunchte.

Na hartelijke groeten

Uw liefh. W.

Ingesloten de notulen.

London, E.C. Oct[ober] 2 1901

Lieve papa!

Ik ontving uwen brief van gisteren. *Van den Bergh*: Ik ben heden bij Jacob van den Bergh geweest en heb hem medegedeeld dat het voorschot aan hem tegen zijn eigen shares vóór 31 December òf moest afgelost zijn òf andere nader goed te keuren security moest gedeponneerd worden. Hij heeft mij beloofd hier voor te willen zorg dragen en ik heb aan hem heden ons onderhoud schriftelijk geconfirmeerd. Tegen het voorschot Pearks Gunston Tee ad £ 17000- kan ik mij uwe bezwaren niet goed begrijpen. Wij hebben hiertegen als onderpand voornamelijk boter; de omzet is zeer groot en is gedurende het derde kwartaal £ 23000- geweest. Ringelestyn krijgt bij elke warrant de in voice, zoodat hij percies weet hoeveel de boter waard is, daarbij wordt er dagelijks boter opgenomen en daarenboven hebben wij nog tot op £ 10000- eene garantie ban de Heeren Van den Bergh. Dit is dus louter business.

Het voorschot aan Van den Bergh Ltd. onder [2] garantie van de Gebr[oeders] Van den Bergh, waarbij wij als onderpand nog hebben shares in de Pearks Gunston Tee Ltd., was op 31 Dec[ember] £ 9000- en is nu met £ 500- gereduceerd tot £ 8500-.

Het voorschot Prudential Trust Corp[oration] is van £ 11000- op 31 Dec[ember] gereduceerd tot £ 10000-.

De reden, waarom wij kasvoorschot geven, is 1° omdat het ons op het oogenblik best convenieert dit te doen tegen 5% en de 2° plaats omdat wij niet gaarne zien dat wij door 1 concern in groote bedragen worden betrokken. Van den Bergh geeft zijn wissels aan een broker, die ze in de markt verkoopt en er *veel kans bestaat* dat zij telkens in dezelfde handen komen. Mr. Smith van de London & Westminster Bank deelde mij vroeger reeds mede dat onze accepten, getrokken door Van den Bergh altijd bij een van de Country banks terecht kwamen. De manager daarvan had hem om informatie omtrent ons gevraagd omdat deze altijd dezelfde bedragen wissels op ons, getrokken door [3] Van den Bergh, van uit London gezonden kreeg. Deze meende dat wij Van den Bergh

financierden of een blanco crediet aan hen gaven. Ik heb toen aan Smith gezegd dat ik onze accepten eens in kasvoorschot zou veranderen. Dit is eigenlijk de reden geweest waarom wij onze accepten hebben laten afloopen. Het gesprek met Smith had ongeveer 6 maanden geleden plaats.

Ik heb zooeven nog eens het boek van Ringelestyn ingezien en blijkt mij dat wij als onderpand tegen het voorschot aan Pearks Gunston Tee hebben liggen

£ 2500- boter gedeponneerd in Mei

„ 5000- „ „ op 29 Juni.

Verder hebben zij gedurende September £ 10000- nieuwe warrants gezonden en daartegen oude warrants weggehaald. Indien gij na deze ophelderingen toch wenscht dat wij het botercrediet in krimpen, wilt mij dit dan s.v.p. even melden. Jacob van den Bergh deelde mij heden nog mede dat er een boardmeeting had plaats gehad heden middag en dat daarop [4] een dividend van 5% op de ordinary shares was gedeclareerd met £ 14000- brought forward; dit is voor het eerste half jaar dat eindigt op 31 Juli.

Na hartelijke groeten

Uw liefh. W.

p.s. De vermeerdering of vermindering van de credieten verleend aan de combinatie Van den Bergh is op het oogenblik afhankelijk van het crediet dat wij aan Pearks Gunston Tee geven tegen boter. Dit bedraagt gewoonlijk tusschen £ 10000- en £ 20000-.

Ingesloten een mooi plaatje.

London, E.C. Oct[ober] 5 1901

Lieve papa!

Het spijt mij zoo dat de zorgelijke toestand van Johi niet vermindert. Achten de doktoren het gevaar geweken en is dit een gewoon verloop der ziekte, of is het door hare groote zwakte, dat de koorts weder is opgekomen. Harry is op het oogenblik bij ons; hij heeft iets onder de leden, hij weet zelf niet wat hem scheelt, maar hij is gauw moe en ziet er ook niet goed uit. Zijne tegenwoordige moedeloosheid heeft toch hoop ik niets te maken met de operatie die hij een jaar [2] geleden op aandrang van Dr. Peters onderging en waarvan gij mij toen een en ander mededeeldet. Hij zal nog eenige dagen bij ons blijven en dacht Dinsdag of Woensdag weder naar Holland te gaan.

Op hetgeen gij schrijft omtrent de Van den Berghs zal ik u Maandag a.s. antwoorden.

Het spijt mij dat uwe komst naar hier wederom zal moeten uitgesteld worden.

Thuis zijn allen wel. Wij hebben ons laten vaccineeren. De pokken zijn in London epidemisch; dat hebben ze hier te danken aan de stomme regeling om inenten niet meer verplichtend te stellen.

Na hartelijke groeten

Uw liefh. W.

London, E.C. Oct[ober] 14 1901

Lieve papa!

Gisteren morgen ben ik van mijn uitstapje naar Newcastle en Glasgow terug gekeerd. Ons gezelschap bestond uit D. Gelderman, Bernard en Jan van Heek en Gerhard Jannink. Ik zie met zeer veel genoegen op ons reisje terug. Vooral de tocht naar en in de mijnen was zeer interessant. De mijn is mij zeer medegevallen. De gebouwen en mashinerieën zijn bijna allen nieuw en naar de nieuwste eischen des tijds ingericht. Ik ben er werkelijk over uit, dat zij, niettegenstaande alle tegenspoed door hen ondervonden, toch door zijn gegaan met verbeteringen aanbrengen en in zulk eene mate dat volgens zeggen van den ingenieur er dikwijls bezoeken worden gebracht aan de Preston Coal C[ompany] door andere mijn bezitters, die de nieuwste verbeteringen daar aangebracht, wenschen te bezichtigen. Het komt mij voor dat de mijn wel degelijk reden van bestaan heeft en dat deze nu alleen afhangt van het vinden van kolen en van de keuze der managers. Volgens zeggen van den ingenieur, die [2] op mij een zeer gunstigen in druk maakte, kan men zeker zijn dat de mijn niet uitgeput zal zijn in de eerste 50 jaren. Indien dit werkelijk zoo is, hetgeen natuurlijk geheel buiten mijne beoordeeling ligt, en indien zij gelukkig zijn geweest in de keuze van hun manager, sales man en ingenieur en zij daarenboven niet bloot staan aan ongelukken als ontploffingen, overstromingen etc., dan dunkt mij dat zij binnen niet al te langen tijd hunne verliezen moeten ophalen. Een groote risico acht ik het feit, dat het sluiten van contracten absoluut aan één persoon is overgelaten. Ik heb hierover nog met

Bernard en Gelderman gesproken, doch deze zeggen mij dat hieraan niets te veranderen valt. Ik zou wenschen dat zij het zóó in richtten, dat één persoon wel de volmacht heeft om contracten af te sluiten, maar dat deze terstond (binnen bepaalden tijd) geconfirmeerd moeten worden door een contract, mede geteekend door één der commissarissen. Men voorkomt hiermede natuurlijk niet dat de salesman door groote verkeerde contracten af te sluiten [3] de vennootschap verbindt, doch men verkrijgt hierdoor dat commissarissen terstond van alle contracten op de hoogte worden gehouden en men voorkomt hierdoor dat de salesman een contract op levering op langen termijn aangaat en daarmede pas voor den dag komt eenige maanden nadat het is gesloten.

Wij zijn slechts 1 dag in Newcastle gebleven en vandaar Donderdag avond naar Glasgow vertrokken, waar wij de tentoonstelling bezochten, die wel aardig was maar niet te vergelijken (was) met die te Parijs.

Eenigen tijd geleden hebt gij mij gevraagd of wij Auerbach ook konden missen. Ik heb hierover met Ringelestyn gesproken die zijn arrangementen nu zoo gemaakt heeft dat hij Auerbach op het einde dezer maand kan missen; wij krijgen voor hem dan Hattink in de plaats zooals was afgesproken. Wilt gij mij even confirmeeren dat dit in orde is; ik kan dan definitief aan Auerbach zeggen dat hij dan naar Amsterdam wordt verplaatst.

[4] Uit uwen brief aan Lida heb ik met genoegen gelezen dat Johi's toestand eenigszins minder zorgelijk is. Ik hoop zoo dat deze vooruitgang moge aanhouden.

Heden kreeg ik eene oproeping voor eene vergadering van de Credietver[enigin]g op Zaterdag 26 October. Deze komt mij voor nog al interessant te zijn en indien Brink niet over gaat, hoop ik haar bij te wonen.

Na hartelijke groeten

Uw liefh. W.

Harry heb ik heden niet gezien. Mr. Brink deelde mij echter mede dat zij gisteren samen hadden geroeid en dat hij in Richmond had gegeten.

London, E.C. Oct[ober] 17 1901

Lieve papa!

Ik ontving uwen brief van 15 Oct[ober] met betere berichten omtrent Johi. Lida had ook een zeer opgewekten brief van Fanny, die weder bijna hersteld schijnt te zijn.

Ik heb Auerbach medegedeeld dat gij hem den 1sten November te Amsterdam verwacht. Deze is hier zeer tot onze tevredenheid werkzaam geweest.

Ik heb u nog te antwoorden op uwen brief van 4 Oct[ober] in zake Van den Bergh Ltd.

Ik ga van een ander standpunt uit dan gij in uwe laatste alinea schrijft en zou deze wat mij betreft aldus willen wijzigen: "Ik stel op de connectie van [Van] den Bergh veel prijs, doch wij moeten zorg dragen, dat al onze engagementen met hen zeer goed en voldoende zijn gedekt en dat wij aan hen zeer goed verdienen."

Onze afspraak met Van den Bergh Ltd. verleden jaar was dat het voorschot ad £ 9000- onder garantie der 5 Gebroeders en tegen onderpand der shares in de Pearks Gunston Tee Ltd. òf moest afloopen òf kon doorgaan mits de shares Pearks Gunston Tee Ltd. werden [2] vervangen door ander(e) nader goed te keuren onderpand. Het onderpand is niet door hen verruild, doch zij hebben £ 1000- op dit voorschot afbetaald. M.i. moeten wij dus ons standpunt handhaven en aan Van den Bergh mede deelen dat, indien zij geen andere security deponeeren, wij het voorschot vóór 31 Dec[ember] tot £ 7000- verminderen, en zij verder aan het einde van elk kwartaal in 1902 £ 1750 moeten afbetalen, zoodat het voorschot op 31 Dec[ember] 1902 is afgeloopen. Ik zou hun wel het recht willen geven om andere security te deponeeren, doch hiervoor als eisch stellen dat het fondsen moeten zijn to bearer, officieel genoteerd en geen shares [in] industriele ondernemingen, waarvan wij reeds genoeg hebben.

Het voorschot op boter loopt tegen $\frac{1}{8}$ % per maand provisie. Gewoonlijk trekken Van den Bergh Ltd. voor rek[en]g van Pearks Gunston Tee een 1 m[aands] traite; daar wij echter tegenwoordig buitengewoon ruim zijn hebben wij hem verzocht kasvoorschot te nemen; wij belasten hierop 5% en kunnen het terstond weder in accept crediet veranderen. [3] Ringelestyn is geheel op de hoogte van de waarde van het onderpand en er is een flinke omzet; het komt mij voor dat onze belooning van $\frac{1}{8}$ % per maand of 2% boven bankrate voldoende is.

De shares in Albert Baker & Co. Ltd. hebben een geregelde markt; de £ 1.7. shares waren

genoteerd op 31 M[aa]rt $\frac{7}{8}$ - 1, op 30 Juni $\frac{15}{16}$ -1, op 30 Sept[ember] $16^{\text{sh}}/6$ - $17^{\text{sh}}/6$ en op 16 Oct[ober] 18 sh - $18^{\text{sh}}/6$.

Het kapitaal van deze C[ompan]y is £ 175000- paid up. De dividenden zijn geweest over 1898 7% over 1899 en 1900 6%.

De Willer & Biley Co. heeft onlangs haar kapitaal vergroot; zij betaalden vóór de vergroting 10% dividend. De noteering in de nieuwe C[ompan]y moet nog aangevraagd worden, zoodat zij op het oogenblik nog niet officieel genoteerd staan. Ik heb naar Manchester laten vragen door Lumsden & Meyers, hoe deze pref. shares in groote bedragen konden geplaatst worden, waarop zij ten antwoord kregen dat de £ 1. shares waarschijnlijk tegen $17^{\text{sh}}/-$ waren te verhandelen. Deze shares staan op onze naam en ben ik geheel van uw gevoelen dat wij hierop moeten belasten voor kas voor[4]schot $1\frac{1}{2}\%$ boven bankrate = $\frac{1}{4}\%$ provisie per 3 m[aands] daarenboven. Het bezwaar dat deze shares op onze naam staan, deel ik niet met u; het is hier toch eene gewoonte dat bij het geven van onderpand etc. de shares steeds op naam der bankers worden gebracht. In de Joint stock banks zijn de managers dan ook dagelijke bezig met shares in verschillende maatschappijen op hun naam te transfereeren en omgekeerd. Ik acht het daarom beter, dat wij voorloopig, waar wij de garantie van Jacob en Henry van den Bergh hebben, dit crediet op den zelfden voet te laten doorloopen.

De fondsen voor onze rekening bij de W[issel] & Eff[ecten] B[an]k gedeponneerd zijn alle zeer goed en bestaan uit:

f	3000-	W[issel] & Eff[ecten] B[an]k tegen	130 = £	325
kr	20000-	Tester Sparc.	" 93 = "	775
"	18000-	City of Budapest	" 92 = "	690
M.	20000-	stad München	" 94 = "	940
M.	40000-	3% Saksen	" 86 = "	1720
"	20400-	4% Gothenburg	" 95 = "	969
lires	7500-	Ital. Sp.	" 60% = "	180

£ 5599

Ik acht voor deze transactie $\frac{1}{8}\%$ p[er] m[aand] accept provisie [5] of 2% boven bankrate met een minimum van 5% voor kasvoorschot eene voldoende belooning.

Om kort te gaan zou ik meenen dat wij het best doen aan Van den Bergh Ltd. het volgende te schrijven. Voor de nummers verwijs ik naar bijgaand staatje van Van den Bergh dezer dagen opge-maakt.

Voorschot III: te verminderen tot £ 7000- vóór 31 Dec[ember] 1901 en over 1902 elke 3 maanden £ 1750- afbetalen. Van 1 Jan[uari] af belasten wij op dit voorschot $1\frac{1}{2}\%$ boven bankrate en daarenboven $\frac{1}{4}\%$ comm[issie] per 3 m[aanden]. Indien zij trekken moeten zij $\frac{1}{8}\%$ per maand betalen.

Voorschot IV Hierop wordt belast 2% boven bankrate en meen ik dat wij hierin geen verandering moeten brengen.

Voorschot V Van 1 Jan[uari] af zullen wij hierop belasten $1\frac{1}{2}\%$ boven bankrate + $\frac{1}{4}\%$ comm[issie] per 3 m[aanden] omdat het voorschot loopt tegen shares in industriele ondernemingen.

Voorschot VI hierop betalen zij 2% boven bankrate of $\frac{1}{8}\%$ acceptprovisie. Het komt mij voor dat wij hierin geen verandering moeten brengen.

[6] Ik beschouw onze voorschotten aan Van den Bergh Ltd. dan werkelijk zonder gevaar, in aanmerking genomen dat wij voor verschillende transactie[s] nog de persoonlijke garantie van de heeren Van den Bergh hebben, hetgeen wel degelijk in aanmerking moet worden genomen.

Jacob van den Bergh moet zich natuurlijk aan ons overleg houden. Henry van den Bergh's voorschot ad £ 8500- loopt tegen goede effecten ter waarde van £ 10890-, waartegen niet het minste bezwaar bestaat.

Wij hebben nog geaccepteerd voor rek[en]ing der Wissel & Eff[ecten] B[an]k £ 25000-; het komt mij voor dat Bredius voor deze transactie ook $\frac{1}{8}\%$ per maand moet belasten van af 1 Jan[uari] a.s.

Ik hoop dat gij met bovengenoemde condities accoord zult gaan.

Na hartelijke groeten

Uw liefh. W.

London, E.C. Oct[ober] 21 1901

Lieve papa!

Ik ontving uwen brief van Zaterdag en ben ik blij dat gij uwen brief van 4 Oct[ober] eenigszins heb[t] gewijzigd.

Zoo even had ik Henry van den Bergh bij mij, die mij mededeelde een brief van zijn broers uit R[otter]dam te hebben ontvangen, waarin deze schreven dat zij besloten hadden de rekening met de Wissel & Eff[ecten] Bank te sluiten. Zij hadden telkens kleine kwesties met Bredius en hadden ge[2]meend dat dit de beste oplossing was. Zij wilden dat crediet van £ 25000- echter wel blijven behouden en vroegen mij of A[mster]dam genegen was dit over te nemen. Ik heb Henry medegedeeld dat zijn broeder zich moest wenden tot A[mster]dam. Gij zult dus dezer dagen een bezoek van een der heeren Van den Bergh ontvangen. Het komt mij voor dat dit eene goede gelegenheid is om hen dit crediet te laten aanvragen bij de Crediet vereeniging.

Weet gij over de opzegging van dit crediet bij de Wissel & Eff[ecten] Bank iets meer? Mocht gij [3] zelf een der volgende dagen niet ten kantore aanwezig zijn, wilt dan de heeren Roelvink of Schlencker mededeelen, dat hun dit te wachten staat opdat zij eenigszins geprepareerd zijn.

Na hartelijke groeten

Uw liefh. W

Ingesloten de notulen.

London, E.C. Oct[ober] 23 1901

Lieve papa!

Heden morgen ontving ik een brief van Bredius, waarin hij mij mededeelde wat de reden is dat Van den Bergh met de Wisselbank wenschen te breken. Het schijnt dat Bredius op uw verlangen aanmerking heeft gemaakt op de blanco overbeschikking van f 40 à f 50000-. Ik acht het zeer unbusinesslike van de Van den Bergh's dat zij dit blanco voorschot niet terstond hebben afbetaald. Ik ben nu een beetje bang dat de Van den Bergh's geen zeer hartelijke ontvangst bij u zullen hebben en wensch ik u daarom er nog eens op te wijzen, dat ik persoonlijk het van zeer veel belang acht dat de positie [van] Van den Bergh eens in de Credietvereeniging wordt behandeld. Ik acht het daarom zeer wenschelijk dat gij hun dit crediet bij Schlencker laat aanvragen en dan desnoods de transactie, bij aanneming door de commissie, doet in joint account met de Wissel & Eff[ecten] B[an]k.

Met het oog op de zieken in Hilversum is het misschien beter dat ik niet thuis logeer wegens de drukte. Ik kom Zaterdag morgen [2] in Amsterdam en zal dan wel nader van u horen; hoe gij er over denkt.

Gisteren is er £ 400.000- goud van hier naar het Continent gegaan en is daarop het disconto gestegen tot 2½ %; ik hoop dat er nog meer goud aan de bank wordt onttrokken, en dat wij weer eens duur geld krijgen gedurende de 2 laatste maanden van 1901.

Gisteren hadden wij een lang onderhoud met Rawlins over het assureeren onzer fondsen. De bedoeling is toch om alleen te assureeren tegen het met geweld wegnemen van fondsen uit strongroom of safes. Gewone diefstal is uitgesloten. Van der Aa toch zeide ons dat dit uwe bedoeling was en dat hij het gaarne tot diefstal wilde uitbreiden, indien wij meer premie wilden betalen. Rawlins zal nu een polis voor ons opzetten ter nadere goedkeuring.

Na hartelijke groeten

Uw liefh. W.

London, E.C. Nov[ember] 5 1901

Lieve papa!

Ik ontving uw schrijven van gisteren en retourneer u heden den brief van Ter Horst met het staatje. Het komt mij voor dat de Duitsche banken op een te goedkoope basis werken en dat gij gelijk hebt daartegen te protesteeren. Het bankwezen in Duitschland is gebleken zeer slecht te zijn en voor zeer vele verbeteringen vatbaar. Men gaf daar groote credieten zonder dat de provisie naar evenredigheid groot was. Ik hoop dat het u zal gelukken de hoogere provisie te verkrijgen en [2] de klanten te behouden.

De provisie van G. van Delden & Co. over 1900 en 1901 valt mij zeer mede en kunnen deze dus wel onder de meest begunstigde klanten gerekend worden. De provisie van de Rheine klanten volgens het

lijstje is maar zeer matig.

Doel van dit schrijven is om u mede te deelen dat wij iets hebben gehad met de Pearks Gunston Tee wat mij volstrekt niet bevalt en dat ons heeft doen besluiten de rekening met haar te sluiten. Wij hadden nl. eenige delivery orders voor boter, die wij in warrants wilden verwisselen; het bleek ons toen dat de boter weg was. Onze positie met P.G.T. is nu £ 15000- voorschot; gisteren hebben zij £ 800-, heden £ 700- afbe[3]taald. Ik heb, daar wij geen goede opheldering kregen, hoe deze onregelmatigheid is gebeurd, gemeend aan Bredius te moeten seinen om het crediet van V[an] d[en] B[ergh] te laten afloopen. Deze toch zijn zeer geïnteresseerd in de P.G.T. Ik zend u hierbij copie van mijn brief aan Bredius. In mijn brief aan hem van 30 Oct[ober] had ik hem medegedeeld dat Jacob van den Bergh zijn broers in R[otter]dam had afgeraden om de rek[en]ing bij de W[issel] & Eff[ecten] B[an]k te sluiten, zoodat hij ze weldra bij hem kan verwachten met hangende pootjes; ik heb hem toen aangeraden om vooral $\frac{3}{8}$ % te belasten.

Ik zal u nader berichten binnen eenige dagen.

In de positie is m.i. geen [4] gevaar, daar wij op het oogenblik geen delivery orders, doch alleen warrants van goede Dok Maatschappijen als onderpand hebben.

Hartelijk gegroet

Uw liefh. W.

London, E.C. Dec[ember] 14 1901

Lieve papa!

Ik hoop dat gij Maandag a.s. bij ontvangst van dezen brief gezond en wel te Amsterdam zijt aangekomen en mama en de zieken zonder zorgen hebt kunnen achterlaten. Van Fanny hoorden wij dat gij goed in Bordighiera waart aangekomen en dat Theek eerst een kuur moest doen om van de pleurites af te komen. Met Harry schijnt het niet beter te zijn en hoop ik dat wij hem gedurende de paar dagen dat wij in Hilversum zullen zijn een beetje kunnen opbeuren al zal dit dan slechts tijdelijk zijn. Ons plan is om Zaterdag 21 Dec[ember] van hier te vertrekken en dan terstond in Hilversum te komen met boy. Lida moet tegen 1 uur bij den dokter zijn, zoodat wij boy dan onder toezicht van Fanny zouden moeten laten en moet zij ons dus schrijven of haar dit niet te lastig is, daar zij Harry ook moet oppassen.

Lida en de kleintjes maken het goed behalve zoo nu en dan eens eene kleine verkoudheid; ik ben bang dat de dokter in A[mster]dam haar nog eens onder handen zal moeten nemen, [2] daar de pijn boven de oogen nog niet over is.

In zaken is het hier vrij kalm geweest; geld is de laatste dagen iets moeilijker geworden, zoodat de markt, waaronder ook wij, voor matige bedragen heeft geleend bij de Bank van Engeland. Ik heb vrij aardig gewerkt met disconto's en ben bezig eene lange portefeuille aan te pakken. De koers voor 6 m[aands] papier is $\pm \frac{3}{8}$ % en acht ik dit eene goede belegging. Ik acht het zeer onwaarschijnlijk dat de bank van Engeland haar disconto tot 5% zal verhoogen, en tegenstelling van Brink en Ledeboer, die bij elken koop dien ik afsluit mij tot de opinie trachten over te halen dat wij zeer duur geld houden en een 5% bankdisconto zullen zien. Ik heb mij hiertoe nog niet laten overhalen, daar er volgens mij geen reden voor is. De Bank toch heeft eene flinke reserve $\pm$ £ 4000000- meer dan verleden jaar; het geld op het continent is veel goedkoper dan hier, zoodat er geen reden bestaat dat het continent voorloopig zijn geld terug zal vragen, in tegendeel wij hebben zoodra [3] het disconto iets hooger is, aan Samuel te Parijs en aan België wissels verkocht. Trouwens al gaat het bank disconto naar 5%, dan nog zal dit niet veel invloed hebben op lang papier. Ik heb aan de Heeren hier gezegd, dat als zij mij garandeeren dat ik 6 m[aands] wissels tegen 4% of hooger kan krijgen, ik nu niet zal koopen.

Wij moeten omzetten en het is gewoonlijk dat wat men gedurende de maand December inkoopt, later blijkt te zijn geweest een goede koop. Men moet niet te veel redeneeren, doch handelen. Dit heb ik gisteren weder gezien; Daniels bood mij aan £ 100.000- 6 m[aands] wissels getrokken op [onleesbaar]¹⁵ Bros (A 1), Chartered Bank en Manchester & Liverpool. Mijn bod voor £ 25000- was $\frac{3}{16}$ %, waarover ik een lang twist gesprek had met Brink en Ledeboer dat nl. mijn bod veel te goed was. Het resultaat was dat Daniels ze ons niet eens kon geven daar hij van eene andere firma $\frac{3}{8}$ %

had gekregen. Ik heb toen nog juist £ 25000- op Manchester en Liverpool District Bank kunnen [4] secureeren tegen $3\frac{3}{8}\%$ levering 23 December.

Heden is het disconto weder flauwer en kan ik geen lange wissels meer voor die prijs krijgen. Ik heb ook nog eenige floaters in den vorm van Exchequer Bonds bijgekocht zooals gij uit ingesloten notulen zult zien. Ik geloof dat wij dit jaar aan de Tw[entsche] B[an]kv[erenigin]g 7% zullen kunnen uitkeeren en ik hoop dat wij dan nog in staat zullen zijn om onze wisselportefeuille op een 5% (schrik niet) te zetten terwijl ik ook nog eene flinke reserve op onze floaters zou willen maken. Ik kan natuurlijk niet zeggen hoeveel voor dit alles noodig is, maar ik moet mij al zeer vergissen indien wij niet in staat zullen zijn een flink bedrag te reserveeren boven de 7% dividend.

Ik hoop spoedig iets van u te vernemen. Ingesloten de notulen en de copiën van uwe brieven, die ik heb gehouden, en die gij liever terug wildet hebben.

Na hartelijke groeten

Uw liefh. W.

London, E.C. Dec[ember] 31 1901

Lieve papa!

Ik kom u even van harte geluk wenschen met het jaar 1902. Ik hoop van harte dat gij in 1902 minder zorgen zult hebben over de gezondheids toestand van mama en de kinderen en dat de toestand van Harry nog zal blijken minder ernstig te zijn dan wij allen vreezen. Lida kwam heden morgen over na een slechte reis; Lida en boy waren flink ziek geweest. Harry was gisteren volgens Lida weer zeer opgewekt en zag er veel beter uit, hetgeen mij Zaterdag reeds op viel.

Ingesloten een brief van [2] John, dien ik gaarne omgaand terug ontving.

Wij zullen nu maar voorloopig geen verdere credieten geven, doch geloof ik niet dat wij de bestaande moeten intrekken. Gaarne verneem ik uwe meening. Ringelestyn zal Woolsley, den partner hier eens polsen.

Daar het vandaag zeer druk was kan ik u slechts dit korte briefje schrijven.

Na hartelijke groeten

Uw liefh. W.

London, E.C. June 4 1902

Lieve papa!

Ik ontving uwen brief van 29 Mei. Gij zult nu wel weder van uwe reizen teruggekeerd zijn. Ik hoop dat gij oom Willem Roelvink in goeden welstand zult hebben aangetroffen. Ik ben van plan met Jan en Adam Roelvink Zondag 15 Juni van Deventer naar Winterswijk per fiets te gaan; ik hoop oom W[illem] dan ook nog te bezoeken. Ik moet nl. 16 Juni in A[mster]dam zijn voor de studenten feesten en mijn plan is dan om Zaterdag 14 Juni des avonds over te gaan en Zondag te fietsen.

[2] In zaken blijft het hier buitengewoon kalm; de vrede heeft bijna geen invloed op prijzen gehad. Gisteren zond ik de notulen over de maand Mei.

Gij herinnert u dat wij tijdens uw verblijf hier de positie Barry Ostlere bespraken. Van Druten heeft nog eens informatie ingewonnen bij firma's, die in dezelfde trade zijn. De firma Watts heeft ons ongeveer 8 jaren geleden deze rekening aangebracht; zij levert aan Barry veel artikelen en daardoor is Barry Ostlere steeds $\pm$ £ 6000- schuldig aan Watts; de artikelen worden nl. op 3 m[aands] accept verkocht. [3] Watts beschouwt dit cijfer als ruim voldoende. Hij zeide volstrekt niet bevreesd te zijn dat de Schotsche firma de eerstvolgende jaren in moeielijkheden zoude komen. De trade echter is slecht(s) en heeft alle kans om nog slechter te worden, zoodat Watts de toekomst voor de firma niet gunstig inziet. Een andere factor is dat er eene enorme competitie in dit vak is zoodat de prijzen van het linoleum niet kunnen verhoogd worden terwijl de grondstoffen (kinseed voornamelijk) $\pm$ 60% duurder zijn vergeleken met eenige jaren. Daarenboven is er eene private firma met een enorm kapitaal, die eigen[4]lijk de linoleum prijzen regeert; zoodat wanneer deze de eerstvolgende jaren wil blijven doorwerken tegen dezelfde prijzen, dit ten gevolge zou kunnen hebben dat andere firma's zouden moeten liquideeren; Watts beschouwt het niet onmogelijk dat B[arry] O[stlere] ook wel eens daartoe zou kunnen overgaan. Deze informatie van een man in denzelfden trade als B[arry] O[stlere] deed mij besluiten het volgende voorstel aan de vergadering te doen om nl. aan het crediet van £ 10000- eene 3 maandelijks aflossing van £ 500 à £ 1000 te verbinden en daarenboven indien dit

noodzakelijk wordt geacht dit voorschot te [5] doen garandeeren door de directors. De reden waarom ik dit voorstel gedaan heb is, dat ik niet wensch dat er nu halve maatregelen worden genomen, die over eenigen tijd weder gewijzigd moeten worden naar gelang van omstandigheden. Hoewel ik niet gaarne gevaar loop dat rekeningen gesloten worden, zoo acht ik het toch beter in dit geval deze risico te moeten loopen, waar ons de toekomst van eene firma als niet rooskleurig wordt geschilderd en de kans van liquidatie binnen korteren of langere tijd niet is uit gesloten.

[6] In de gewone rekening die Barry Ostlere bij ons houden is niet het geringste gevaar. De wissel liabilities zijn over een groot aantal betrokkenen verdeeld en de informaties omtrent deze betrokkenen zijn goed.

In de vergadering echter vond mijn voorstel geen steun en achtte men beter om alleen de garantie te vragen zonder eene 3 maandelijksche aflossing, daar de directors persoonlijk nog steeds als wealthy worden beschouwd. Ook Mr. Brink sloot zich hierbij aan, zoodat ik de vergadering verzocht dan een ander voorstel te doen.

[7] Daar de £ 10000- reeds de volgende maand vervallen, moeten wij voor dien tijd beslissen, doch zou ik ook gaarne uwe opinie hier omtrent vernemen. Het spreekt vanzelf dat de 14 dagen geleden toegestane £ 5000- over 6 weken moeten afloopen. Na hartelijke groeten Uw liefh. W.

Ingesloten de kwitantie der India Rubber Gutta Tercha & Telegraph Works Co., waarvoor uwe rekening te Amsterdam is belast.

Gij zult wel verlangend zijn iets omtrent John te vernemen. Het komt mij voor dat hem het werk bevalt en dat hij voorloopig besloten heeft om zich er door te slaan. [8] Hij is opgewekt en kan goed met Van Druten opschieten. Ik maak geen complimenten met hem. Over de maand Juni heeft hij de outside strongroom keys, heeft op 31 Mei de kassen opgemaakt en teekent deze week met Willy Ledeboer de brieven. Het is de beste methode hem dadelijk te toonen wat het procuratiehouderschap mede brengt.

Ik heb hem aangeraden de volgende week de beurs te bezoeken en zich aan Van Druten's klanten te laten voorstellen.

Nogmaals hartelijk gegroet

Uw W.

London, E.C. June 11 1902

Lieve papa!

Ik ontvang uwe brieven van 5 en 10 Juni. Ik ben zeer blij dat Adam zijne benoeming tot Directeur der Handelsmaatschappij niet heeft aangenomen. Hoewel ik niet geloof dat zijne werkkring daar een zoo aangename zou zijn geweest als die aan de T.B.V., zoo beschouw ik het voor Adam toch als een groote eer om in aanmerking te zijn gekomen voor eene eventueele benoeming aan de eerste koloniale instelling van Nederland.

[2] Het spijt mij nog wel dat Fanny niet meer Harry zal oppassen, daar Fanny zoo gezellig in huis was. Ik acht het echter voor haar zelf veel beter dat zij eens van haar moeilijke taak wordt verlost en zooals zij zegt is het misschien ook beter voor den patient. Ik hoop dat Fanny eene goede reiscompagnon zal vinden.

In antwoord op uwen brief van gisteren zal ik gaarne een paar dagen naar Hamburg gaan om met Louis te spreken en om Kaufmann te vragen of hij over [3] diens werken tevreden is. Ik voor mij zou hem nog voorloopig in Hamburg laten blijven en dan op het einde van dit jaar hem een plaats bij Samuel te Parijs trachten te bezorgen. Het is toch van zooveel waarde dat men goed op de hoogte komt van den talen. Bij Samuel zal ook nog wel het een of het ander te zien zijn.

Louis kan dan na 1 jaar in Parijs te zijn geweest te Amsterdam zijne werkzaamheden beginnen.

John blijft het goed maken; hij schijnt zijn werk met plezier te doen en spreekt gunstig [4] over Van Druten. Met Willy Ledeboer kan ik goed opschikken. Hij heeft wel eens zoo nu en dan eene onhebbelijke opmerking, zonder dat hij er aan denkt, doch men moet ieder nemen zooals hij gebekt is en ik geloof dat er wel wat in W[illey] zit voor ons kantoor. De floaterzaken behandel ik natuurlijk zelf. Ik zal de pijp voor Harry medebrengen, en ben bezig zijn zomer tent te bestellen.

Hartelijk gegroet

Uw liefh. W.

p.s Ik hoop u Maandag te spreken op het kantoor. Ingesloten de brieven van Wansleven. Een copie van uw schrijven aan hem was niet ingesloten.

London, E.C. June 20 1902

Lieve papa!

Ingesloten zend ik u copie van uw schrijven aan Wansleven dat in mijn copieboek gecopieerd was. Ik heb de vennoten vergadering bijeen geroepen op Vrijdag 27 Juni a.s. des morgens ten 10 ure; ik veronderstel dat dit u schikt. De vergadering heeft plaats ten kantore der Tw[entsche] B[an]k-v[erenigin]g. Weekers die bij Wissmann is, heeft een plaats gekregen bij Wiegman & Co., de kassiers, te Amsterdam en zal daarom Wissmann verlaten. Deze laatste [2] vroeg mij of wij iemand voor hem hadden als chieft clerk. Daar wij Van Meeuwen hier niet kunnen missen, heb ik aan Wissmann medegedeeld dat ik u hierover eens zou raadplegen. Hoewel hij iemand prefereert die in London is geweest, zoo zal hij toch wel als laatste ressort (wel) op u moeten terugvallen. Wilt gij hier over eens nadenken; gij kunt mij dan de volgende week uwe decisie mede deelen. Er is geen bijzondere haast bij. Wij hadden Woensdag een goede reis en vonden de kinderen uitstekend terug.

Na hartelijke groeten

Uw liefh. W.

London, E.C. July 2 1902

Lieve papa!

Mijn laatste brief was van 20 Juni. Sedert is er hier weinig belangrijks voorgevallen; het uitstellen van de coronation was natuurlijk het algemeene gesprek. Ik interesseerde mij slechts weinig voor de coronation, alleen had ik gaarne met Lida en W[illem] naar Holland willen gaan om kamers in Zandvoort te bestellen. Tot ons leedwezen hebben wij dit plan niet kunnen volbrengen, daar Willem witte plekjes in zijn keel kreeg en de dokter het raadzaam achtte hem in bed te houden. Hij is gelukkig nu weer beter en ofschoon hij vol met kleine puistjes [2] op zijn lichaam zit heeft de dokter ons toegestaan hem naar school te zenden. Deze puistjes schijnen het warme weder hem bezorgd te hebben.

Wij zijn bezig om kamers voor Aug[ustus] in Zandvoort te huren en zullen daarin waarschijnlijk wel slagen.

De eerste dagen van Juli hebben een beetje meer geld op de markt gebracht, zoodat wij in staat zijn geweest om de Bank van Engeland weder af te betalen, waar wij op 30 Juni ongeveer 550.000- loan hebben moeten nemen. Op 30 Juni hadden wij over de 19 ton loans loopen die echter nu flink aan het verminderen zijn. Ik ben bang dat de resultaten van het 2e kwartaal niet zullen mede vallen, tenminste er is zéér weinig verdiend op den [3] omzet in wissels; op de floaters hebben wij alleen rentewinst gemaakt doch weinig winst ten gevolge van realiseeren. Het foreign bill departement zal nog wel medevallen, tenminste de omzet is veel grooter geweest dan verleden jaar.

Onze vriend Jacob van den Bergh heeft £ 500- afbetaald.

Wat de firma Fred. Drughorn betreft, zoo blijft deze rekening een doorn in mijn oog. Op elk wisseltje dat ik in de vergadering breng en waarvan omtrent de betrokkenen de informatiën werkelijk voldoen-de zijn, wordt door Brink aanmerkingen gemaakt. Ik blijf daarom bij hetgeen ik reeds vroeger zeide nl. dat het veel beter is dat ik [4] Drughorn eens bij mij laat komen en hem zeg dat hij beter doet bij eene andere firma eene rekening te openen, daar wij niet verder zijne tradewissels wenschen te nemen. Hoewel de liabilities in wissels slechts gering zijn en zeer verdeeld en ik persoonlijk niets geen bezwaar heb om op den tegenwoordigen weg met hem door te gaan, zoo offer ik liever deze rekening met zijn £ 100- per jaar op dan steeds onaangenaamheden te hebben. Ik sluit u hierbij een staat van wissels die wij van Drughorn hebben loopen. Ik beschouw Drughorn zelf als een gladde koopman en ga volstrekt niet uit van het principe om Drughorn als niets [5] te beschouwen. Indien hij dus fatsoenlijke trade bills aanbiedt, moeten wij die nemen. Indien wij dat niet doen dan is onze rekening hem niets waard en is het veel beter hem den raad te geven van ons weg te gaan.

Wij hebben zoo even besloten op de vergadering dat wij hem geen verdere faciliteiten willen geven dan nadat wij inzage van zijn balans hebben gehad. Wij hebben van de Wisselbank vernomen dat ook zij nog geen inzage der balans hebben gehad.

Ten opzichte van Barry Ostlere hebben wij besloten om hem bij de eerste vernieuwing op 18 Juli £ 1250 te doen afbetalen op 18 October [6] weder £ 1250 en de verdere 3 kwartalen £ 2500- zoodat het voorschot binnen 16 maanden zal afloopen.

Met John gaat het goed: hij is opgewekt en pakt zich goed aan. Zijne adviezen op de bestuurs-

vergadering zijn practisch en kan ik mij gewoonlijk zeer goed daarmede verenigen.
Na hartelijke groeten

Uw liefh. W.

London, E.C. 7 July 1902

Lieve papa!

Ingesloten zend ik u eene copie van mijn schrijven aan Bredius naar aanleiding van een onderhoud dat ik met Drughorn heb gehad. Ik moet zeggen dat Drughorn een flinken indruk maakt en dat het mij voorkomt dat de ongunstige informatiën omtrent hem mij eenigszins overdreven voorkomen. Hij vertelde mij dat hij met alle verliezen van $\pm$ f 100.000- gedurende 1901 toch nog [2] f 20.000- winst had behaald.

Heden was Hesslein bij ons, Ledeboer heeft hem verschillende dingen in het stock departement laten zien; hij heeft boven bij ons geluncht en komt morgen bij mij eten. Wat de arbitrage zaken aangaat, zoo zou ik gaarne zien dat Adam Roelvink Woensdag of Donderdag a.s. hier kwam om deze arbitrage zaken principieel te bespreken. Hesslein blijft hier tot Zondag zoodat voor deze besprekingen nog tijd genoeg is.

Er is hier weinig te doen. Geld is ruim en zijn wij [3] er in geslaagd de Bank v[an] Eng[eland] af te betalen.

Aan de Stock Exchange is echter niets te doen, en zijn de prijzen niet hooger met het goedkoopere geld.

Hartelijk gegroet

Uw liefh. W.

London, E.C. July 14 1902

Lieve papa!

Ik schreef u het laatste op 7 Juli en ontving uwen brief van 8 Juli.

Vrijdag is Van Druten voor zijne vacantie vertrokken en heeft John diens departement over genomen. De wijze waarop hij dit gedaan heeft doet mij gelooven dat hij zich gedurende den zeer korten tijd dat hij in het foreign bill departement werkzaam is geweest, goed op de hoogte heeft gesteld; hij toont niet de minste weifeling en is zeer bedaard nu hij er alleen voor staat. Ik hoop dan ook van harte dat hij weinig of geen fouten in koersen etc. zal maken, zoodat wij zullen kunnen zeggen dat hij zijn proeftijd goed heeft kunnen doorstaan. Ik laat hem nu ook maar alleen zijn gang gaan om hem te toonen dat ik volkomen vertrouwen in hem stel; zoo nu en dan vraag ik hem het een of ander met betrekking tot zijn departement.

Heden ontving ik ingesloten brief van Wissmann, waarover ik mij ten zeerste verbaasde.

[2] Ik herinner mij niet meer volkomen de correspondentie tusschen u en Wissmann, doch ben van meening dat gij hem den laatsten brief hebt geschreven, waarin gij hem mede deelt dat gij het tegen voorstel, dat W[issmann] u heeft gemaakt in principe niet onbillijk achtte en op dat voorstel gaarne nader zoudt willen onderhandelen.

Van een termijn van 30 Juni was mij niets bekend en ik veronderstel evenmin aan u, hoewel W[issmann] mij mededeelde dat, ofschoon er geen termijn in zijn brief aan u was genoemd hij toch mondeling aan u had gezegd dat hij gaarne vóór 30 Juni antwoord van u wenschte.

Ik heb heden morgen met W[issmann] een lang onderhoud gehad en heb hem op deze punten opmerkzaam gemaakt. Ik zeide hem niet verwonderd te zijn dat hij niet op uw voorstel heeft willen ingaan, daar dit volgens mijne meening reeds lang duidelijk was geweest, maar wel dat hij dezen brief aan u schreef, waarbij hij als 't ware het niet gelukken van uwe [3] plannen op u en op uwe partners gooit. Ik beschouw het veel eer als een bewijs dat hij na zijn overleg verkozen heeft om onafhankelijk te blijven, een groot inkomen en een onafhankelijke (dikwijls ook zenuwachtige) positie verkiezende boven een volgens hem eenigszins afhankelijke positie in onze firma, waarbij hij niet zeker was altijd goed te zullen kunnen opschieten met zoo nu en dan zich verwisselende partners. Ik heb W[issmann]'s brief als zoodanig opgevat; als hij werkelijk zin in uw voorstel had gehad, zou toch die datum van 30 Juni best verlengd kunnen worden. Ik zeide hem dat onze opinie omtrent hem volstrekt dezelfde was gebleven, dat wij hem gaarne bij ons zouden willen opnemen en de negotiations weder zouden willen her openen, maar dat ik er zeker van was dat hij zijn besluit had genomen om niet bij ons in te treden.

Ik hoorde zoo even van Willy dat hij van Hens een telegram had ontvangen, [4] hem meldende dat Nachad niet wilde ingeven. Ik veronderstel dus dat er van de combinatie niets zal komen, zoodat wij nog nader moeten overleggen wat te doen met ons stock departement, nu W[issmann] daar niet zal komen. Het best is dat wij dit nader overleggen bij uwe a.s. komst te London.

Hartelijk gegroet

Uw liefh. W.

London, E.C. July 15 1902

Lieve papa!

Gisteren had ik geen tijd mijn brief te vervolgen, daar het Maandags erg druk is met teekenen, hoewel de zaken als 't ware stilstaan en de omzet in wissels gering; dus verdienen is nog steeds bijzaak.

Door het mislukken der plannen met Knauth zal nu wel Willy Ledeboer weder vertrekken naar Holland, tenminste Hens retourneerde hier heden en wil natuurlijk weder zoo spoedig mogelijk in zijn huis. Daar ik mij echter in den laatsten tijd zeer gerust heb gevoeld over ons stock departement door de aanwezigheid van Willy, zou ik niet gaarne weder terugkeeren tot ons oude systeem om dit departement zonder procuratiehouder te laten, ook met het oog op Horn, die niet in een gezond vel steekt en ons wel eens zou kunnen verlaten. Ik heb hierover gisteren en vandaag gedacht en ben tot de conclusie gekomen dat ik er geen bezwaar in zou zien om voorloopig Willy Ledeboer [2] als hoofd van dat departement te behouden om daar in dien noodig de noodige verbeteringen aan te brengen. Hij kan dan de procuratie behouden en ik zou dan in de gelegenheid zijn om gedurende een half jaar na te gaan of er bezwaar is om eventueel Hens en Willy in London te behouden. Willy zou dan de volle verantwoordelijkheid voor het stockdepartement op zich moeten nemen. Ik weet natuurlijk niet of gij andere personen hebt die in aanmerking komen voor dit postje; ik betwijfel dit, daar zoo iemand geheel op de hoogte zou moeten zijn van Engelsche toestanden. Ik geloof dus dat Willy de persoon is. Hem moet echter niet een partnership in de toekomst worden aangeboden, daar ik hem te ongema-nierd acht om daar voor in aanmerking te komen. Ik heb hem in verschillende opzichten leeren op prijsstellen, doch door zijn onhandig optreden acht ik hem alleen geschikt om met stockbrokers goed op te schieten en deze te bullyen. Hij is m.i. niet ge[3]schikt om in de loanmarket op te treden; daarvoor is hij niet genoeg gentleman en niet genoeg in de vormen en gij weet dat men daarop hier nog wel ziet. Misschien zal hij zich in dat opzicht bij een langdurig verblijf te London verbeteren en zal de toekomst dan moeten leeren of hij als partner te London zou kunnen optreden. Ik heb hier buiten overweging gelaten of het al dan niet wenschelijk is 2 broers op één plaats te hebben. Ten opzichte van deze kwestie zie ik geen gevaar indien de een partner de ander procuratiehouder is doch zouden wij alles nog eens goed moeten overwegen alvorens er toe over te gaan om 2 Ledeboers als partners in één firma te hebben.

Gisteren sprak ik hierover nog lang en breed met Lida. die hierin een zeer zwaar hoofd heeft en het mij ten sterkste afried ooit daartoe over te gaan. De beslissing hiervan zal voor een groot deel afhangen van het optreden van John, dat de laatste 2 maanden niet te verbeteren is geweest. [4] Ik heb werkelijk alle hoop dat hij op een keerpunt is gekomen en inziet dat hij moet werken om zich eene positie te (moeten) verwerven.

Gaarne verneem ik wat uwe ideeën zijn over boven genoemde kwesties

Na hartelijke groeten

Uw liefh. W.

London, E.C. 17 July 1902

Lieve papa!

Ik schreef u eergisteren en ontving uwen brief van denzelfden datum, met brief aan Wissmann dien ik dezen overhandigde. Heden kwam Wissmann weder met een vraag of wij hem een 2^{en} boekhouder konden bezorgen en ik heb hem toen medegedeeld dat ik hem Herbert Blydenstein gaarne wil afstaan en ten volle kan recommandeeren. Gij weet dat Weekers, die naar Wiegman te A[mster]dam gaat, niet op Herbert gesteld was omdat deze zoo foreign er uitzag. Nu Weekers weggaat is dit bezwaar opgeheven en wil Wissmann [2] hem gaarne accepteeren. Hij wenscht hem echter zoo spoedig mogelijk te hebben; zoodat wij gaarne een goeden klerk van Amsterdam zouden ontvangen, liefst tegen 1 Aug[us-]

tus]. Ik schrijf u dit nu, daar gij dit misschien nog wel zult willen regelen alvorens gij te London komt. Ik heb met Herbert gesproken die van mijn aanbod gaarne wil gebruik maken; hij zal £ 150- verdienen (bij ons kreeg hij £ 110). Wij verwachten u Dinsdag a.s. hier.

Hartelijk gegroet

Uw liefh. W.

W[illy] Ledeboer is gisteren niet naar A[mster]dam vertrokken doch zal u hier de volgende week spreken.

London, E.C. Sept[ember] 29 1902

Lieve papa!

Wegens de afwezigheid van Brink heb ik geen gelegenheid gehad u verleden week te schrijven. Het is ons zeer goed gegaan. Ik heb bij de afwezigheid van Brink alle wissels tot op 31 Dec[ember] verkocht tegen $2\frac{7}{8}$ à 3%, zoodat wij eene zeer kleine portefeuille op 30 September hebben. Ik heb zelfs alle dues op Zondag verkocht zoodat Brink erg ongelukkig keek toen zijn lijstje met Zondagen was verdwenen. Verder heb ik mij bezig gehouden om ongeveer £ 100.000- treasury bills yearlings te verkoopen, die door ons te laag waren getendeerd en waarop $\pm \frac{3}{32}$ % verlies is. [2] Heden heeft de B[an]k v[an] Engeland zelfs 1 Jan[uari] wissels £ 20000- van ons à 3% genomen, hetgeen ik [als] een heel mooie transactie beschouw.

Van Brink hoorde ik dat de oude Heer Ledeboer wenscht dat Willie partner in London wordt. Ik kan mij dezen wensch best begrijpen, maar wij moeten overwegen of dit van onzen kant gezien wensche-lijk is. Zooals gij reeds weet, kan ik met Willie zeer goed opschieten. Ik vertrouw hem volkomen in zijne stocktransacties; hij is voorzichtig en toch pushing terwijl hij zijne zaken goed in orde heeft. Over de andere zaken kan hij nog niet voldoende oordeelen en treedt hij daar dan ook zeer bescheiden op. Door de goede eigenschappen van Willie is [3] er dus volstrekt geen bezwaar hem eens een jaar op proef te nemen. Indien hij dan de effectenzaak werkelijk betalend maakt is er van mijn kant geen bezwaar om hem partner te maken, al is zijn broer hier reeds partner. Zijne belooning zal hij dan bijna uitsluitend uit de effectenbranche moeten zoeken.

Wat onze winst over het derde kwartaal betreft zoo heb ik nog wel hoop dat die zal medevallen; het is echter zeer moeilijk te taxeeren, daar de omzet klein is geweest en de marge op wissels ook zeer klein. De floaters echter hebben goed betaald.

John en Cor willen gaarne op 21 Oct[ober] trouwen; wat de zaken hier aangaat, is daartegen geen bezwaar. John heeft in de laatste [4] 14 dagen Smyters werk gedaan, daar deze ziek was. Hij zal morgen naar de afdeeling van Van Ringelestyn gaan.

Gisteren zijn Lida en ik van Reading naar Goring geroeid en hebben een mooie dag doorgebracht met den kleinen Willem.

Ik hoor met genoegen dat mama langzamerhand vooruit gaat.

Na hartelijke groeten

Uw liefh. W.

London, E.C. Oct[ober] 29 1902

Lieve papa!

Gij schijnt mij niet goed begrepen te hebben omtrent de Westfälische Baumwollspinnerei. Ik sprak de laatste keer hierover met u daar mijn schoonvader mij had medegedeeld dat de toestand bepaald ongunstig te noemen was en hij niet wist of zij het wel zou kunnen bolwerken.

Naar aanleiding daarvan bespraken wij het voorschot dat de Westdeutsche Vereinsbank aan haar gaf tegen hypotheek op de fabriek, en deelde ik u mede dat ik niet zeker was of bij een eventueel te kort daarop de combinatie het te kort zou aanzuiveren. Ik begrijp mij niet goed dat Ledeboer zich van deze combinatie kan terugtrekken. Als ik mij niet vergis heeft toch Ledeboer, toen hij er geen raad op wist om de fabriek te redden, de hulp van mijn schoonvader ingeroepen, die weer om toezicht te houden de Van Deldens er in heeft gehaald. Daarenboven is zijne verhouding tot de Westdeutsche zoo, dat hij zich onmogelijk kan terugtrekken, wil hij zich niet ernstig compromitteren. De Westdeutsche heeft [2] toch de voortzetting van dat voorschot alleen toegestaan na de reorganisatie, omdat Ledeboer zal verklaard hebben in eene vergadering dat hiertegen geen bezwaar zou bestaan en dus dat voorschot moreel heeft gegarandeerd. Hij mag dus niet de eerste zijn om te zeggen dat hij zich wenscht terug te

trekken. Ik zal gaarne vernemen hoe dit zaakje afloopt.

Uwe verdere mededeelingen in uwen brief heb ik met belangstelling gelezen; het zal voornamelijk van John afhangen of uwe en mijne wenschen zullen vervuld worden. Want ik verlang zeer om eenigen tijd geheel onder uwe leiding te werken.

Wat Willy Ledeboer aangaat, zoo moet hij zijn salaris geheel verdienen op den duur uit eene door hem op te bouwen branche. Mogen de commissarissen dus principieel gelijk hebben; ik hoop dat de feiten zullen bevestigen dat de winsten in verhouding ook veel grooter zullen worden.

Hierbij retour de copie v[an] brieven door u aan Ter Horst en [de] Wisselbank geschreven.

Hartelijk gegroet

Uw liefh. W.

Ik kan mij zeer goed vereenigen met het plan van Hamburg, om daarheen op het einde der volgende maand te gaan.

London, E.C. Nov[ember] 4 1902

Lieve papa!

Ik ontving uw schrijven van 31 Oct[ober]. De notulen des vergadering van vennoten en van het pensioenfonds zal ik u zoo spoedig mogelijk zenden. Ik ben er aan bezig. Hoewel het mij voor Hendrik zeer spijt dat gij hem den dienst hebt opgezegd, geloof ik toch dat gij gelijk hebt hem niet langer te willen houden. Hoewel ik in den laatsten tijd niets aan hem kan merken, was zijn uiterlijk zoo dat men er uit kon zien dat hij aan den drank was.

Heden vervoegde zich iemand ten onzent, die een crediet van £ 20000- bij Kleinwort had. Daar hij zelf geen groot kapitaal had en geheel zeker wilde zijn, vroeg hij ons of wij een gedeelte daarvan a forfeit wilden nemen. Ik heb hem niet dadelijk [2] willen afschepen en hem gezegd dat ik er nog eens over zou denken en hem nader te melden. Hij trekt per 4 m[aanden] en komt het mij voor dat wij het deleredere wel kunnen nemen voor $\frac{1}{2} \%$ per 4 m[aanden] = $1\frac{1}{2} \%$ per jaar tot op £ 5000-. Wij hebben dit vroeger al eens gedaan met de W[issel] & Eff[ecten] B[an]k in meta voor Bunge te R[otter]dam. Deleredere transacties loopen er op het oogenblik niet. Brink is er ook zeker niet tegen. Hoe denkt gij hierover? Er zit een heel aardige provisie op en wij kunnen nog wat op het disconto krijgen.

Gisteren avond aten Lida en ik bij den dominee Baart de la Faille, bij welke gelegenheid hij mij vroeg of ik mij eventueel disponible wilde stellen voor lid van den kerkenraad. Ik dacht dat ik het in Keulen hoorde donderen en heb hem gezegd dat ik hierop volstrekt niet verdacht was doch het in ernstige [3] overweging wilde nemen. Daar De la Faille nog niet met de overige leden v[an] den kerkenraad heeft gesproken, moet gij hierover nog niet spreken; het is slechts een wensch van hem persoonlijk. De tegenwoordige kerkenraad bestaat uit Koekkoek, Van Dulken, Vogel en De Wit. De dominee wenscht er echter een beetje jonger bloed in te hebben.

Ik heb hem mijne bezwaren medegedeeld nl.: mijn onzeker verblijf hier, mijn weinig kerks zijn, dat ik doopsgezind ben etc. Verder heb ik hem gezegd dat hij misschien wel zou stooten op bezwaren van den kant van Koekkoek.

Indien ik er toe zou overgaan, zou bij mij den doorslag geven de persoonlijkheid van De la Faille, die zich zeer veel moeite getroost, een zeer ernstig flink man is, die hier met heel veel moeilijkheden heeft te kampen gehad om het erfenisje van Adama van Scheltema over te nemen. Lida zou tegen eene aanneming geen bezwaren hebben, integendeel zij zou het [4] gaarne zien. Alvorens echter eene decisie te nemen, wil ik wel eens gaarne weten hoe gij er over denkt. Ik heb mij hier steeds van alle postjes af gehouden en mij geretireerd; indien ik dit aannam zou ik mij niet meer zoo achteraf kunnen houden, hetgeen bij mij zijne bezwaren heeft. Zooals ik reeds zeide zou ik eene eventueele benoeming alleen aannemen om De la Faille in zijn moeilijk werken zoo veel mogelijk te steunen.

Na hartelijke groeten

Uw liefh. W.

London, E.C. Nov[ember] 20 1902

Lieve papa!

Mijn laatste brief was van 13 Nov[ember] en ik ontving uwe brieven van 14 Nov[ember] en van 18 en 19 Nov[ember]. Ik dank u zeer voor de goede wenschen voor Dientje; zij is op het oogenblik een zonnenschijntje in ons huis; ik hoop dat dit steeds zoo moge zijn en dat zij haar grootvader steeds veel

pleizier moge geven, wanneer die haar in London komt bezoeken. Ik zal u ook maar hartelijk bedanken voor haar verjaringscadeau voor haar spaarpotje en heb ik uwe rekening laten debiteeren voor tien gulden. Ik ben op haar verjaardag thuis gaan lunchen en hebben wij des middags eene wandeling gemaakt.

Uit uwen brief van 18 Nov[ember] heb ik tot mijn leedwezen vernomen het groote verlies dat de W[issel] & Eff[ecten] B[an]k waarschijnlijk zal lijden. Bredius had ons reeds geschreven dat H. & Arn. hunne betalingen hadden gestaakt en dat het verlies voor de W[issel] & Eff[ecten] B[an]k serieus was, zonder cijfers te noemen. Het spijt [2] mij vooral dat dit verlies nu moet geleden worden vlak na de kapitaalsvergroting en juist vóór de verbouwing van het kantoor. Hare concurrenten zullen volstrekt geen medelijden met de W[issel] & Eff[ecten] B[an]k hebben, integendeel zich verheugen in haar tegenspoed.

Ik kan mij voorstellen dat uw vertrouwen in de leiding der directeuren geschokt is en zal het moeielijk zijn voor u om maatregelen te nemen dat zoo iets niet meer voor kan komen, terwijl zij toch als directeuren de leiding der zaken moeten behouden. Zij zullen persoonlijk het verlies ook zeer zwaar gevoelen, daar hunne tantième wel geheel weg zal zijn. Indien er nog iets naders bekend wordt, kan ik dit wel Zaterdag over 8 dagen van u te A[mster]dam hooren. Ik ben nl. van plan Zondag of Maandag van hier naar Hamburg te vertrekken en Zaterdag te A[mster]dam te zijn. Ik zal mij warm genoeg kleeden, zoodat ik u hartelijk bedank voor het gebruik van uw pels. Gij hebt dezen misschien zelf wel nodig.

[3] In antwoord op uwen brief van 19 Nov[ember] moet ik ter verdediging van Willy opkomen. In de eerste plaats heeft hij de \$ 33000- Oregon Shortline reeds eenige maanden geleden gekocht; hij heeft mij daarover wel geraadpleegd. (het was meen ik reeds in Juli). Daar ik de transactie niet voldoende kon beoordeelen, raadde ik hem om de transactie te entameeren mits in matige bedragen blijvend. Ik ging toevallig den volgenden dag naar A[mster]dam, waar Ad[am] Roelvink mij mededeelde dezelfde transactie te hebben gedaan, maar toch adviseerde om terstond bij een klein winstje te verkoopen. Ik heb dit toen natuurlijk aan Willy medegedeeld. De markt echter schijnt hem tegen te zijn gelopen, waarom hij indertijd aan Adam om raad vroeg, die hem meen ik had aangeraden om een bear van Unions daartegen te verkoopen. Indien ik aanwezig was geweest, geloof ik dat dit wel gedaan zou zijn. Ik was echter voor mijne holidays en durfden Hens en Willy niet tegen Brink [4] die zich sterk had verzet tegen eene zoodanige operatie, in te gaan. Zij hebben het toen laten varen en er niet nader op aan gedrongen. Het beste zou toen zijn geweest om de boel maar op te ruimen, maar dat is nakakelen, waarvan ik geen voorstander ben.

Eerst dezer dagen hoorde ik van Willy dat hij een verlies zou hebben van $\pm$ £ 300- op zijn effecten bezit; hij had toen weder aan Adam om raad gevraagd en heeft diens raad nu opgevolgd en de geheele positie geliquideerd. Daar ik het principe toegedaan ben van “audiet alteram partem”, heb ik Brink hieromtrent eens gevraagd, die mij mededeelde dat hij bij zijn verzet tegen den bear verkoop niet wist dat hier tegenover eene andere transactie stond. Hoe het ook zij, de transactie is met verlies afgewikkeld. Het doet mij genoegen dat gij niet hebt geïntervenieerd; ik heb ook volkomen vertrouwen in Willy en moet men niet bij eene mislukte transactie terstond al te erg zijne afkeuring [5] te kennen geven, vooral wanneer zooals ik meen, er verzachtende omstandigheden zijn aan te voeren.

Gij zult in de notulen die ik u dezer dagen zend, zien dat de positie is opgeruimd. Den koop der Oregon shares staan eerst den 11^{en} Nov[ember] in de notulen, omdat dit vroeger vergeten was. Ik heb Willy echter gezegd om steeds terstond zijne operaties in de notulen op te geven.

De £ 7000- Japanese Bonds zijn Bonds die door het stock departement zijn overgenomen van klanten die hadden ingeschreven in de nieuwe Japansche leening en deze terstond weder hebben verkocht. Wij hebben deze tegen $\frac{3}{8}$ % premie overgenomen. Op het oogenblik zijn ze dit nog. Willy heeft ze gelimiteerd op $\frac{1}{2}$ % premie en ik twijfel niet of ook deze positie zal binnenkort worden afgewikkeld na de special settlement, die heden plaats had.

Gerrit Jan van Heek zal op verzoek van mijn schoonvader den 15^{en} Dec[ember] [6] naar Holland terugkeeren. Volgens afspraak zal dan in zijn plaats Ledeboer uit A[mster]dam komen.

Zoo even was Wissmann hier, die mij vroeg of wij hem een gunst konden bewijzen, door een neef van hem gedurende 8 maanden als volontair op ons kantoor te nemen. Indien wij dit kunnen doen, geloof ik dat wij hem dit moeten toestaan. Gij hebt hiertegen toch geen principieel bezwaar. Het is een

Duitscher, 22 jaren oud en reeds eenigen tijd werkzaam geweest op een bankiers kantoor te Cassel.
Hij zou eerst kunnen komen in het begin van het volgende jaar.
Na hartelijke groeten

Uw liefh. W.

London, E.C. Nov[ember] 27 1902

Lieve papa!

Ik ontving uw schrijven van gisteren. Ik zal Zondag te Hilversum over blijven en Maandag morgen naar Hamburg vertrekken. Dat ik deze week hier ben gebleven heeft mij niet gespeten. Ik heb eenige zeer groote wisseloperatiën gedaan met groote marge, die waarschijnlijk niet zouden gedaan zijn als ik afwezig was geweest. Gisteren toch heerschte er een zenuwachtige stemming in de [2] markt wegens onzekerheid over eene eventueele bankdisconto verhooging. Ik kocht toen £ 30000- op Union B[an]k of L[on]don die terstond met $\frac{1}{8}$ % marge werden verkocht; daarna kocht ik £ 50000- treasury bills tegen $3\frac{15}{16}$, waartegen ik heden gewone wissels verkocht tegen $3\frac{7}{8}$ % £ 50000-. Daarna kocht ik £ 25.000- Parr's B[an]k tegen $3\frac{15}{16}$ en heb delivery tomorrow weder gewone wissels tegen $3\frac{3}{4}$ % verkocht. Verder heb ik de gelden die wij op de Stock Exchange hebben uitstaan, met £ 50000- verminderd en heb bijna alles bij andere banken overge[3]nomen, zoodat wij buitengewoon ruim zijn en zodoende al onze middelen kunnen besteden in de discontomarkt. Gisteren tende[e]rden wij voor yearling India bills, waarvan ik £ 56000- kreeg tegen $3\frac{9}{16}$ %, eene goede belegging. Morgen zal ik ook een flink bedrag callen van het geld dat wij hebben uitgeleend op consols. Wij hebben dus een zeer druk weekje gehad.

Nu tot Zaterdag

Uw liefh. W.

Ingesloten de notulen.
tot 26 Nov[ember].

London, E.C. Dec[ember] 9 1902

Lieve papa!

Ik ontving uwen brief van gisteren met de copie notulen der vergaderingen van vennoten en pensioenfonds.

Ik heb van mijn bezoek te Hamburg aardige herinneringen. Louis was zeer goed te spreken evenals de heeren Kaufmann en Trier. Deze waren zeer tevreden over het werk van Louis, zeiden mij dat hij nooit een fout maakte, netjes werkte. Hij zeide mij dat Louis den geheele dag kalm doorwerkte, nooit een woord sprak. Hij had er niets op tegen dat Louis nog 10 maanden te Hamburg bleef en zal zich alle moeite geven om hem zoo veel mogelijk te laten zien en van plaats te veranderen. Ik heb aan Kaufmann medegedeeld dat ik van zijne mededeelingen gaarne nota nam en dat Louis dus voorlopig tot 30 Sept[ember] bij hem in Hamburg zou blijven.

Ik arriveerde Maandag avond te Hamburg en retourneerde Donderdag morgen, zoodat ik 3 avonden met Louis heb doorgebracht, waarvan wij één [2] avond aan Kaufmann en diens vrouw hebben gegeven; deze vroegen ons ten eten in een aardig restaurant.

Wat Louis' financiën aangaat, zoo ben ik er van overtuigd dat hij daarmede vrij soliede omgaat d.w.z. hij zal niet met het geld gooien, terwijl hij toch royaal daarmede omgaat; hij vond het b.v. noodzakelijk dat hij verschillende dingen moest betalen als wij samen uit gingen en kon ik hem daarvan niet dan met groote moeite afbrengen. Verder houd ik mij er van overtuigd dat hij geen schulden maakt bij zijne vrienden of anderen. Hij betaald elke maand aan zijn boardinghouse ± R[ijks] M[arken] 200 à 210- voor pension, bier etc. en liet mij daarvan de laatste rekening zien; deze betaalt hij terstond. Doordat hij des zomers en winters veel aan sport doet, en op wedstrijden van zijn voetbalclub steeds als goalkeeper moet medegaan, nemen deze reisjes nog al veel van zijn maandelijksch salaris weg. Zoo was hij den laatsten Zondag naar Kiel geweest, ongeveer 2 uren [3] afstand van Hamburg. Louis vroeg mij of hij volgens mijne meening met 450 M[arken] per maand kon rondkomen; ik heb hem daarop geantwoord dat ik zijn salaris zeer voldoende vond, indien hij zijne uitgaven practisch inrichtte en b.v. 25 of 50 Mark per maand reserveerde om daarvan eventueele rekeningen als kleermaker etc. van te betalen. Ik weet echter zelf bij ondervinding dat dit gewoonlijk niet gedaan wordt, en zal Wiet dus hierop wel geen uitzondering maken. De 75 Mark getrokken begin

November, had hij opgenomen omdat hij met John's trouwen naar Holland was geweest en Wally Boissevain hem eene visite had gebracht.

Zooals ik dus boven zeide, acht ik zijn salaris op het oogenblik vrij voldoende; daar hij echter dit jaar 3 maal extra naar Holland is geweest hetgeen een duur reisje voor hem is, is hij niet in staat om de rekening van zijn kleermaker over 1902 ad $\pm$ R[ijks] M[arken] 350- terstond te betalen. Ik zou dus adviseeren om hem op 31 Dec[ember] a.s. [4] dit bedrag te zenden om deze rekening te betalen. Met het oog op verschillende extra uitgaven als reisjes naar Holland onwillekeurig medebrengen zou ik geen bezwaar zien om zijn salaris over 1903 op R[ijks] m[arken] 5700- te stellen uit te betalen als volgt:

Hij ontvangt elke maand R[ijks] m[arken] 425- en dan wordt hem op [het] einde van elk kwartaal nog extra R[ijks] m[arken] 150- uitgekeerd om daarvan zijne rekeningetjes te betalen. Ik vind eene verhooging van R[ijks] m[arken] 300 tegenover u wel te verdedigen en gij kunt het doen uitkomen dat gij dit doet omdat de Hamburger heeren zeer gunstig over hem gerapporteerd hebben. Ik hoop dat gij met dit voorstel kunt medegaan, daar ik geloof dat dit in Wiets belang is.

Hartelijk gegroet

Uw liefh. W.

London, E.C. Dec[ember] 24 1902

Lieve papa!

Wij hebben van Maandag tot heden zeer veel moeite met ons geld gehad. De meeste banken hebben zwaar hun geld gecalld, zoodat wij nu reeds £ 600000- loan bij de Bank van Engeland hebben genomen. Ik schat dat de markt $\pm$ £ 10 - 12000.000- van de Bank v[an] Engeland heeft geleend. Heden echter was het geld weder iets gemakkelijker en hadden wij geen toevlucht bij de Bank te nemen. Daar de security [2] die wij de Bank geven puik is, geloof ik niet dat (de) zij spoedig ons zal gaan verhoogen in haar rate, hoewel er een gerucht ging dat zij aan sommige brokers 5% heeft belast. Ik ga echter in deze dagen geregeld 2 of 3 malen met Search spreken om hem in de gelegenheid te stellen mij de minste of geringste aanmerking mede te deelen. Zijne houding echter blijft steeds dezelfde. Met het oog op de groote bedragen dien de Bank nu reeds aan de markt heeft geleend, geloof ik dat de laatste 3 dagen gemakkelijker zullen zijn. [3] De bank maakte heden geen verandering in haar prijzen. Voor loans belast zij $4\frac{1}{2}$ % en zij neemt Februari wissels 4%.

Volgens mijne meening staan wij er prachtig voor met ons wissels en floaters.

Ik wensch u en mama gezellige feestdagen op Vogelenzang. Doe mijne groeten aan Louis, die morgen avond wel in Hilversum zal komen.

Ik ontving uw brief van eergisteren en zag met genoegen de mededeelingen omtrent New York.

Hartelijk gegroet

Uw liefh. W.

Onze loans zijn £ 1.950.000-

London, E.C. Dec[ember] 30 1902

Lieve papa!

Ik begin mijn brief heden reeds, daar ik niet weet of ik morgen tijd heb u te schrijven.

Ik wensch u van harte geluk met de intrede van het nieuwe jaar, dat hoop ik voor u minder zorgen zal opbrengen dan de 2 vorige jaren. Het afgelopen jaar is, zooals een jaar geleden door ons allen gevreesd werd, voor u een jaar van groote droefheid geweest. Door het overlijden van Har, die hoewel voor zich zelf nooit bepaald gelukkig, altijd eene groote gezelligheid en hartelijkheid aanbracht, hebben wij allen een groot verlies geleden. Het moet ons echter een troost blijven, vooral voor u en mama, die een jaar lang getuigen zijn geweest van zijn vreeselijk lijden, dat voor Har zelf de dood het eenig redmiddel was. Ik hoop dat de samenwerking van u en uw zoons zal worden zooals gij dit wenscht en dat niet alleen ik, maar ook John & Theek meer plezier in het bankiersvak krijgen dan zij tot [2] nu toe hebben getoond.

Ik ontving uwen brief van eergisteren met de nieuwe regeling voor het personeel deposito, welke ik hier liet circuleeren. De procuratiehouders hebben het zeer goed opgevat en beschouwen het eigenlijk als geen verandering. Van het overige personeel is mij nog niets ter oore gekomen. Er doet zich echter de volgende vraag voor naar aanleiding van al[inea] 4 der nieuwe regeling luidende:

“Daarentegen behouden de vennoten der T.B.V. zich het recht voor, om na minstens 6 maanden tevoren aan deposanten van hun voornemen daartoe te hebben kennisgegeven, op 31 December van eenig jaar hunne stortingen geheel of gedeeltelijk in ronde bedragen van 500 gulden doch niet anders dan met ten volle 100 p[ro]c[en]t te restitueeren”.

Stel het geval dat gij iemand wegzendt op 1 Aug[ustus] 1903 en deze heeft F 1000- kapitaal dan zoudt gij volgens deze bepaling hem het kapitaal niet teruggeven voor 31 December, [3] zoodat gij verplicht zijt hem nog 16 maanden na zijne wegzending het dividend van de Tw[entsche] B[an]kv[erenigin]g uit te betalen. Dit kan toch niet uwe bedoeling zijn.

Verder is er niets bepaald over het speculeeren door het personeel.

Wij hebben een interessante week achter den rug; ik kan niet ontkennen dat ik eenigszins zenuwachtig was daar wij een loan hadden van £ 2.000.000- en heden reeds voor £ 900.000- bij de Bank van Engeland hebben geleend, terwijl wij ± £ 150000- wissels hebben gedisconteerd, eene totale liability uitmakende van over £ 1.000.000-. Ik had niet gaarne gezien dat de Bank mij meer dan haar gewone rate was gaan belasten, hetgeen een kleine hint was geweest dat wij te hoog waren.

De Londensche heeren hadden mij dan wel eens kunnen verwijten: “zie je wel dat je te wild bent geweest met al dat koopen van wissels.” Niet dat ik mij dit zoo heel erg zou hebben aangetrokken, omdat ik gevoel dat wij op den ingeslagen [4] weg moeten doorgaan en dat het niet buitengesloten is dat wij eens ons hoofd zullen stooten doordat de Bank ons ½ % of 1% meer gaat belasten dan aan anderen. Ik ben de laatste dagen wel 3 of 4 malen dagelijks bij de Bank geweest om als het ware aanmerkingen uit te lokken. Search echter heeft geen enkele aanmerking gemaakt, terwijl ik de zekerheid heb door verschillende uitlatingen, dat enkele brokers hunne limite hebben overschreden en meer rente moeten betalen. Ik heb de laatste dagen al onze wissels vastgehouden en heel wat 6 m[aands] papier tegen goede rates bijgekocht. De Bankstaat op 1 Jan[uari] zal echter wel buitengewoon zwak zijn en zelfs zoo dat er wel eens sprake kan zijn van eene verhooging van bankrate. Ik zou dit niet verstandig vinden, daar zij een hoogere bankrate met effecten kunnen maken.

Dec[ember] 31 Geld was heden schaarscher dan ooit en moesten wij nog £ 188000- bij de Bank leenen, zoodat wij in het geheel [5] bij de Bank van Engeland £ 1.093.000- geleend hebben en ± £ 150000- gedisconteerd dus een liability van ± £ 1.250.000, en dit zonder eenige aanmerking of zenuwachtigheid van Search. Nu zal het de kwestie zijn of wij er gauw weer uitkomen en indien dit de markt niet gelukt dan kan de Bank wel eens strengere maatregelen gaan nemen door meer te belasten. Ik denk er over om, als wij de Bank na 8 dagen hebben afbetaald, aan Search te vragen of hij ons bedrag ook heel hoog heeft gevonden; misschien zal hij dan wel iets los laten.

Heden morgen vertelde Ringlestyn mij dat Sloot bij hem was gekomen met de mededeeling dat hij ongeveer £ 1000- op zijn personeel deposito had staan, dat niet aan hem doch aan Higly toebehoorde. Dit was naar aanleiding van de nieuwe regeling. Misschien hebben ook anderen nog geld van Higly op personeel deposito staan. Daar ik niet weet hoe gij zoudt handelen in een dergelijk geval, zoo zou ik gaarne van u vernemen wat ik moet [6] doen. Mijne meening is: dat mijn vertrouwen in Higly eenigszins geschokt is, daar ik moet veronderstellen door deze daad dat hij wist dat hij niet meer dan een bepaald bedrag mag boeken op zijn personeel deposito en dat hij dus niet ter goeder trouw is geweest door het meerdere aan anderen te geven. Ik geloof daarom ook dat hier een voorbeeld moet gesteld worden en Higly moet voelen dat hij verkeerd heeft gehandeld. Ik zou zeggen dat hij over het geld dat anderen voor hem op personeel deposito hebben genomen, niet meer mag vergoed krijgen dan b.v. rekening courant rente en verder dat deze handelwijze later nog eens besproken moet worden met het vaststellen van het salaris over 1903. Indien gij liever met hem wenscht te spreken, wil mij dit dan s.v.p. mede deelen. Sloot behoeft m.i. niet gestraft te worden; alleen moet er hem op gewezen worden dat hij in deze verkeerd en dom heeft gehandeld. Hartelijk gegroet en nogmaals hartelijk geluk gewenscht.

Uw liefh. W.

London, E.C. April 4 1903

Lieve papa!

Ik heb nog eens nader over de floater business nagedacht en heb gemeend bijgaand voorstel dienaangaande te doen aan de vennoten vergadering. Ik heb het nog niet aan Brink en Ledeboer laten lezen, daar ik eens eerst uwe meening wensch te hooren. De omstandigheden in aanmerking genomen

dat er binnen eenige jaren veranderingen in de Londensche firma zullen plaats hebben, meen ik dat het goed is om nu reeds vast te stellen op welken voet onze floaterzaken moeten behandeld en voortgezet worden. Ik heb [2] ook willen voorstellen om elk jaar op de vennoten vergadering vast te stellen of deze regeling gehandhaafd of gewijzigd moet worden.

Geld is gemakkelijker en disconto $3\frac{3}{8}\%$. De stock exchange is iets beter

Uw liefh. W.

London, E.C. July 23 1903

Lieve papa!

Uit bijgaanden brief aan Ad[am] Roelvink zult gij zien welke transactie ons door Samuel Montagu is voorgesteld. Heden ontvingen wij een telegram meldende dat Amsterdam niet wenschte te participeeren. Ik heb Wissmann's opinie eens omtrent deze transactie gevraagd, die meende dat er geen bezwaar was om voor £ 25000 mede te gaan. Daar Amsterdam echter niet mededoet heb ik heden aan Samuel Montagu medegedeeld dat het niet op onzen weg lag om deze transactie te entameeren, hen tevens bedankende voor hun aanbod. Het spijt mij nog wel daar ik gaarne heb dat Samuel Montagu met ons zaken oversluit, indien deze hem te groot zijn. Ik heb mij eerst met Mr. Search van de Bank van Engeland en met Mr. Gow van de Joint Stock B[an]k in verbinding gesteld om hen eens te polsen of zij meenden dat het ons accept crediet kwaad zou [2] doen indien wij £ 25000 accepteerden wissels getrokken door het Portugeesche gouvernement. Beiden waren van meening dat onze standing zoo was dat hiertegen niet het minste bezwaar bestond. Dit antwoord heeft mij zeer veel genoeg gedaan en zij stelden het zeer op prijs dat wij zoo voorzichtig zijn.

Ik schreef u het laatst op 20 Juli en hoop dat mijne brieven van dien datum en van 17 Juli in uw bezit zijn gekomen.

Er is niet veel verandering in de geldmarkt gekomen; geld is zeer gemakkelijk; onze loans bedragen £ 1.115.000- en de average is onder $1\frac{3}{4}\%$.

Hartelijk gegroet

Uw liefh. W.

London, E.C. Sept[ember] 10 1903

Lieve papa!

Ingesloten zend ik u de notulen. Gij zult daaruit zien dat ik een groot bedrag floaters verkocht heb. Ik heb dit gedaan om verschillende redenen:

1° ga ik de volgende maand naar New York en wil ik de firma hier niet met een groot bedrag floaters laten zitten in een tijd dat geld zeer gevraagd zal blijven.

2° is de verhooging van het bank disconto een maand vroeger gekomen dan in andere jaren, zoodat het mij niet zal verwonderen of wij zullen in het begin der volgende maand een 5% bank disconto zien en misschien later een 6% disconto. Eene eventueele verhooging zal geheel afhangen van de hoeveelheid goud, die er dit jaar meer zal worden uitgevoerd door de afbetaling door Engeland van de Nederlandsch Zuid Afrikaansche Spoor. Het bedrag hiervan loopt in millioenen.

Stel het gunstigste geval dat London het met een 4% bankrate kan redden, dan zal de Bank moeten zorgen dat zij altijd door de markt in handen houdt en zullen wij hier de eerste 4 maanden om en bij 4% voor ons geld moeten betalen.

Volgens mij is dus de risico dat giltgedged securities in prijs naar beneden gaan, grooter dan een eventueele verhooging van prijs. Mocht ik hierin niet gelijk krijgen, dan staat tegenover het verlies dat ik nu genomen heb ($\pm$ £ 500) een winst van £ 1000- in prijs gedurende Juli, Augustus en begin September.

Een factor die ook in het oog moet worden gehouden is de crisis in Turkye. Wat de gevolgen daarvan kunnen zijn, is niet te overzien.

Ik kan u nog mede deelen dat al mijne verkoopen goed zijn geweest, daar ik de fondsen op het oogenblik veel beter weer kan in koopen.

Na hartelijke groeten

Uw liefh. W.

Parker House, Boston

Boston 21 Oct[ober] 1903

Lieve papa!

Ik bevestig mijn schrijven van 15 Oct[ober], dat zeker reeds door u ontvangen is. Door het faillissement van De Goeyer hebben Adam en ik besloten om eene reis naar het Zuiden te maken, waarom Adam geseind heeft naar Amsterdam om ons alle bijzonderheden en stukken, die betrekking hebben op de landelijken eigendommen van de Maatschappij van De Goeyer, op te zenden.

In afwachting daarvan hebben wij werk gemaakt van de Universiteiten te bezoeken, om de keuze aan Herman over te laten. Wij zijn verleden week bezig geweest met Columbia college te New York, hebben daar met den professoren en verschillende professoren kennis gemaakt en hebben alle gebouwen en gronden van het Columbia College bezocht. Dit was zeer interessant voor mij als oud student. Het geheel maakte een zeer flinken indruk en was [2] op zijn Amerikaansch uit ruime beurs gebouwd en ingericht. Er zijn 2500 studenten. Zooals altijd vond men het daar ook weer een groote eer dat een Hollander over kwam om hier te studeeren.

Adam en Herman waren reeds bijna besloten om in New York te blijven; wij besloten echter ook naar Boston te gaan om daar Harvard College te bezoeken.

Zondag middag zijn wij toen hier heen vertrokken en kwamen hier aan na eenen reis van 6 uur met den sneltrein. Boston is een mooie stad en mist men hier de stockbrokers van London en New York, hetgeen de stad dan ook een veel fatsoenlijker indruk geeft. De dollar en ponden menschen schitteren hier door hunne afwezigheid. De 2 steden willen dan ook niets van elkaar weten. New York zegt: Boston is niets en Boston zegt hetzelfde van New York.

Wij hadden hier ook goede introducties zoodat wij ook zeer goed in Harvard College werden ontvangen.

[3] Wij hebben deze Universiteit ook geheel bekeken. De indruk was zoo gunstig dat Herman zoo goed als zeker besloten heeft om hier te blijven en reeds uitkijkt naar kamers. Hier studeeren 5000 jongelui en is het studenten leven hier meer ontwikkeld dan te New York.

Ik geloof dat het een wijze stap van Adam is om Herman eens een jaar naar Amerika te zenden en hem zodoende eens van zijn Hollandsche tooneel en andere kunstvrienden verwijderd te houden.

Hij werd door hen over het paardje getild en zou zijne verbeelding daardoor op den duur grooter zijn geworden. Hij komt nu onder de praktische Amerikanen en zullen deze ongetwijfeld een goeden invloed op hem uitoefenen. Het is jammer dat gij de Amerikanen niet van meer nabij kunt leeren kennen; ik ben er van overtuigd [4] dat gij meer achting voor hen zoudt krijgen. Voorzooover ik er over kan oordeelen, zal Amerika nog steeds met reuzenschreden vooruit gaan tenminste gedurende de eerste 100 jaren en zullen zij meer en meer behalve hunne Amerikaansche eigenschappen ook de goede eigenschappen der Europeanen overnemen. Het is toch een feit dat er bijna geen familie is, die indien zij het maar eenigszins kunnen doen, jaarlijks reizen naar Europa maken en kan daardoor de Europeesche beschaving niet uitblijven, in aanmerking genomen dat de kapitaalkracht van het Amerikaansche volk enorm groot is, zoodat zij zich alles kunnen aanschaffen.

Het is dus volgens mij goed gezien van Adam om jaarlijks Amerika te bezoeken om zodoende de goede Amerikaansche eigenschappen over te nemen en op den duur een footing hier te krijgen. Op welke wijze [5] dit zal geschieden ligt nog in het duister en kan slechts zeer langzaam zich ontwikkelen, maar dat het voor de toekomst een stap in de goede richting is, daarvan ben ik overtuigd. Met Hessbeng hebben wij nog niet verder op de zaak ingegaan; wij wenschen eerst onze reis te maken naar Texas en de halven districten en dan de laatste 10 dagen van ons verblijf trachten het met *Knauth Nachod & Kuhne* eens te worden.

Gij ziet echter wel dat ook ik langzamerhand tot de overtuiging ben gekomen dat het voor de Tw[entsche] B[an]k[verenigin]g van belang is om hier in New York nauwe relaties te hebben.

Om tot eene regeling te komen die alle partijen bevredigt, zal niet terstond kunnen geschieden maar moeten wij met voorzichtigheid en handigheid tot ons doel geraken.

Ik stel het zeer op prijs om deze reizen met Adam te maken [6] daar ik zodoende in de gelegenheid ben hem goed te leeren kennen en hem waar te nemen van zijne goede zijde en zijne goed[e] eigenschappen te apprecieeren als ook hem van zijne zwakke zijde te leeren kennen.

Wij denken op het einde dezer week onze reis naar het Zuiden te aanvaarden en dan den 9^{en}

November terug te rijden in New York.

Ons plan is dan den 17^{en} November met een der snelvarende Duitsche schepen naar Europa terug te gaan, zoodat ik dan den 23^{en} November in London terug denk te zijn. Misschien kom ik dan op den laatsten Zaterdag der maand den 28^{en} November de commissarisvergadering te Amsterdam bijwonen. De hartelijke groeten aan allen van

Uw liefh. W.

London, E.C. Dec[ember] 29 1903

Lieve papa!

Ik ben de laatste dagen een beetje pessimist geworden door de berichten uit het verre Oosten. Eenige weken geleden dacht ik niet dat Rusland en Japan het zoo ver zouden laten komen en dat een oorlog vermeden zou kunnen worden. Op het oogenblik acht ik het nog niet onmogelijk dat een oorlog vermeden wordt en dat of Rusland of Japan zullen toegeven, doch zou dit alleen kunnen geschieden ten koste van het prestige van een der beide partijen. Ik acht nl. niet onmogelijk dat de Crai nog op het laatste [2] oogenblik tusschen beiden zal komen en juist zooveel zal toegeven dat eene oorlogs verklaring niet zal plaats hebben. In de laatste jaren toch is Rusland steeds vooruit gegaan en heeft aan de andere mogendheden alleen toegegeven indien dit absoluut noodzakelijk was.

Ik ben in de laatste dagen nog al eens bij Mr. Search van de B[an]k v[an] Eng[eland] geweest. Deze is zeer pessimist en gaat zelfs zoover met te zeggen dat in gouv[ernement]skringen men er van overtuigd is dat Japan wil vechten en Rusland zelfs in korten tijd zal verslaan. Hij zeide mij met dezelfde woorden: "we know how to beat Russia and so does Japan". Ik heb de gevolgen van een eventueelen oorlog met [3] hem besproken wat betreft de London money market en is zijne meening dat wij waarschijnlijk goedkoop dagelijksch geld zullen hebben maar dat het disconto zeer vast zal worden en dat het de vraag zal zijn of wij geen hooger officieel bankdisonto zullen krijgen.

Ik heb natuurlijk mijne conferenties met Search aan de leden der bestuursvergadering mede gedeeld. Deze blijven zeer optimist en zijn van meening dat er geen oorlog zal komen en dat als er oorlog komt, dit geen merkbaren invloed op de money market of de floaters zal hebben.

Zooals ik boven zeide is er volgens mij nog eene kleine kans dat een oorlog vermeden wordt. Ik mag echter niet de mogelijkheid van [4] oorlog uit het oog verliezen en de gevolgen daarvan voor onze firma. Reden waarom ik tegen het advies van alle anderen in gemeend heb onze floater en wissel positie te verlagen. Ik heb daarom £ 65000- 3¾ % Ind[ian] Midl[ands] due 31 Dec[ember] 1906 verkocht tegen pari, nadat ik zelf het ¼ % commissie voor de vernieuwing heb genoten. Ik heb hierdoor geen verlies behoeven te nemen; daarenboven heb ik nog £ 15000- 2¾ % Warloan verkocht tegen 97%, d.i. de waarde waarop zij reeds op de balans staan. Ook in wissels heb ik gemeend te moeten opereeren en heb £ 80000- verkocht tegen 3¼ % levering Januari; hetgeen mij een winst oplevert van ⅜ % à ½ %, daar ik deze wissels een week à 14 dagen geleden tegen [5] 3⅝ % en 3¾ heb ingekocht.

Ik kan de gevolgen van een oorlog nog niet voldoende overzien, maar men kan mij zeker nooit kwalijk nemen dat ik in zulk een geval mijne positie zoo klein mogelijk maak na een goede profit te hebben genomen. Laat dan een ander ook eens wat verdienen. Het is en blijft echter eene eenigszins moeilijke positie voor mij, daar ik zeker, indien alles goed afloopt, dikwijls zal moeten hooren: "had dit of dat maar niet gedaan en zie je wel dat je ongelijk hebt gehad!".

Hartelijk gegroet

Uw liefh. W.

London, E.C. Febr[uari] 1 1904

Lieve papa!

Ik had Zaterdag nacht een goede reis en was reeds s'morgens ten 9 ure thuis. Van morgen vond ik alles op het kantoor in orde en was de drukte erg medegevallen.

King deelde mij mede vernomen te hebben dat de familie Oliver zeer respectabele menschen zijn die zeer stil leven. Mr. Oliver schijnt muzikaal te zijn en gaat s'avonds nog al eens uit om muziek te maken bij freemason diners.

Ik sprak heden met [2] Herbert Blydenstein of deze zin had om de zaak van Ten Cate over te nemen.

Hij had hiernaar wel ooren, doch wil er eerst nog eens met Wissmann en met Delfgou die sinds een week de boeken van Ten Cate houdt, over spreken. Hens had ook reeds met hem hierover gesproken en evenzoo met Ten Doesschate en Delfgou, die er geen van beiden aan dachten om het te doen.

Ik had zoo even een zekere Van Hoytema bij mij, die mij inviteerde om heden avond mede [3] naar Chelmsford te gaan om daar een telegrammetje naar Amsterdam te zenden door de Marconi System. Er schijnt daar een station te zijn opgericht. Daar dit mij heden avond niet mogelijk was vroeg hij mij of ik hem wilde machtigen een telegram naar A[mster]dam te zenden en heb ik daarom aan Adam Roelvink laten seinen dat ik eergisteren eene goede reis heb gehad zonder zeeziek geweest te zijn. Hoytema wilde dit gaarne om te bewijzen dat eene verbinding met A[mster]dam [4] met draadlooze telegraphie reeds mogelijk is.

Na hartelijke groeten

Uw liefh. W.

London, E.C. Febr[uari] 5 1904

Lieve papa!

Een paar dagen geleden vroeg Eikendal mij om eene informatie omtrent R.W. Greeff & Co. en tevens of ik persoonlijk bezwaar zag dat de T.B.V. van eene kleine firma in Holland £ 10000- 3 m[aands] accepten op deze firma neemt. Ik heb hem toen medegedeeld dat ik dit bedrag zeker heel groot vind wanneer men alleen gaat bij de betrokkenen. Ik zend u hierbij nog zo nader ingewonnen informaties, die gij wel aan Eikendal zult willen over handigen.

[2] De markt was hier heden flauw en is men nu wel van meening dat een oorlog onvermijdelijk is. Ik hoop nog dat dit vermeden kan worden, maar als het dan moet, dan kunnen wij tenminste zeggen dat wij gereed zijn. Onze portefeuille is zeer kort hetgeen ons dan zeer goed te stade komt. Er was heden een groote val in katoen en ging het gerucht dat Sully zich van kant heeft gemaakt.

Ik hoop dat het u goed gaat en dat de berichten omtrent mama beter zijn dan verleden week.

Hartelijk gegroet

Uw liefh. W.

London, E.C. Febr[uari] 10 1904

Lieve papa!

De oorlog schijnt niet gunstig voor Rusland te beginnen tenminste volgens de bladen hebben de Japaneeren reeds eenige Russische oorlogsschepen ten deele vernield en ging er een gerucht dat een paar Russische transport schepen waren genomen. In hoeverre dit waarheid is moet nog later blijken.

Geld was heden zeer gevraagd en disconto ongeveer $\frac{1}{4}$ % hooger nl. $3\frac{1}{4}$ - $3\frac{3}{8}$ voor 3 m[aands] papier. Hoewel consols slechts iets flauwer sluiten werden gildedged securities zeer aangeboden.

[2] Ik blijf nog maar eene afwachtede houding aannemen en beperk mij slechts in het koopen van korte floaters. Wissels waren ook zeer aangeboden en heb ik daarin eenige goede transacties gedaan. Alles is uitgekomen zooals ik verwacht had en ben ik blij dat ik het kalm heb aangelegd.

De firma Lurman & Sohn te Bremen schijnt in moeilijkheden te zijn, door speculaties in katoen en koffie. Wij hebben bij haar een saldo van £ 30- staan, hoewel wij er eenige maanden geleden £ 3000 hadden staan. Het gerucht wil dat zij zullen geholpen worden. t[elegram] s.v.p.

Hartelijk gegroet

Uw liefh. W.

[3] Volgens in liggend briefje werd ons ook eene informatie omtrent W.A. Greeff & Co. gevraagd door de Stichtsche Bank. Het is van belang dat gij dit weet

U

WBB1

London, E.C. Febr[uari] 16 1904

Lieve papa!

Ik ontving uw brief van gisteren en bedank u zeer voor de genomen moeite in zake het huis. Ik ben het geheel met u eens, dat het nu reeds zoeken naar een huis dat ik pas over een jaar nodig heb, verkeerd is, doch ik ben van meening dat indien er in de tegenwoordige slechte tijden huizen los komen er een kans bestaat dat men een huis goedkoop krijgt en dat ik die kans niet voorbij moet laten

gaan.

Heden kreeg ik een bezoek van iemand van het Metropolitan Hospital, die gaarne eene kleine bijdrage wilde hebben. Ik heb hem 2 guineas gegeven en hem [2] beloofd dat ik u ook nog eens zou vragen. Wilt mij s.v.p. mededeelen of ik voor u eene bijdrage van £ 5 of £ 10 kan geven.

In zaken blijft het stil. Het disconto is weer iets lager doch vertrouw ik de toestand niet. Op de stock exchange is niets te doen.

Ik ben zeer benieuwd te hooren hoe onze vriend Meier, de vriend van Laan het maakt en of zijne positie er op verbeterd is. Graan zal dunkt mij wel in prijs moeten opgaan.

Zondag avond hadden wij Prof. Knappert uit Leiden ten eten; deze had hier in de Hollandsche kerk gepreikt en houdt heden avond eene lezing.

Wilt mij s.v.p. mede deelen of de Twentsche Bank over 1903 een eventueel dividend W[issel] & Eff[ecten] Bank boekt: wij hebben [3] dit nog niet gedaan, maar zullen in deze wel hetzelfde moeten doen als de T.B.V.

Ik zou het beter vinden om het dividend niet te boeken. Zooals ik u reeds mededeelde, is onze netto winst £ 25600- en kunnen wij aan Amsterdam uitkeeren iets over 6%. Het resultaat over 1903 is mij dus after all nog al mede gevallen.

Mocht gij er over denken om spoedig in London te komen, dan verneem ik dit gaarne een beetje van te voren, daar het niet onmogelijk is dat mijne schoonmoeder met Bertha een weekje bij ons komen logeeren.

Na hartelijke groeten

Uw liefh. W.

London, E.C. Febr[uari] 20 1904

Lieve papa!

Hoe naar dat mama's ontsteking weder terug is gekomen. Zoudt gij niet aan Dr. Peters kunnen vragen of deze mama eens kan opzoeken. Ik moet u toch ten sterkste afraden zelf naar St. Moritz te gaan, in de eerste plaats voor uzelf omdat het laatste bezoek u zoo heel slecht is bekomen en in de tweede plaats omdat gij u daar weder zoo ellendig zult gevoelen dat mama niets aan u zal hebben. Ik heb heden [2] met John afgesproken dat een van ons gaarne naar St. Moritz zal gaan, indien gij dit zoudt wenschen. Ik durf op het oogenblik niet goed weg van London door de onzekere tijdsomstandigheden en doordat Brink op reis is en Smyter ziek. Daarom heb ik met John overlegd dat indien noodig hij wel zal gaan.

Ik zie de politieke toestand donker in en acht het gelukkig dat wij slechts een klein floater bezit hebben. Heden was de stockexchange weder zeer flauw.

Hartelijk gegroet

Uw liefh. W.

London, E.C. Febr[uari] 22 1904

Lieve papa!

Ik hoop dat de latere berichten omtrent mama beter zijn. Lida en ik hebben nog eens gesproken over een eventueele reis van u naar St. Moritz en wij zijn tot de conclusie gekomen dat gij de reis volstrekt niet moogt ondernemen. Lida had ook reeds bij uwe vorige reis betwijfeld of zulk een temperatuursovergang u wel ten goede zou komen.

[2] Ik kreeg dezer dagen ingesloten brief van mijn zwager Ludwig, dien ik u opzend omdat ik meen dat hij in den grond gelijk heeft en om u in overweging te geven om in ons contract van vennootschap eene bepaling op te nemen waarbij het geven van borgstellingen verboden wordt. Misschien is hieromtrent reeds iets bepaald en zal ik het eens nazien. Ik heb Ludwig geantwoord als per bijgaande copie. Wilt mij s.v.p. dezen brief na lezing terugzenden. [3] Hij is vertrouwelijk aan mij gericht en acht ik het niet noodig dat er verder van kennis wordt genomen.

Ik zie met groote belangstelling de platte gronden tegemoet en zal ik zoodra Brink terug is eens overleggen om met Lida over te komen.

Is er iets bijzonders Zaterdag a.s. voor de commissaris vergadering[?].

Ik ben benieuwd te hooren wat de W[issel] & Eff[ecten] Bank geeft voor dividend, hoewel ik het gaarne zou willen geboekt zien op 1904.

Hartelijk gegroet

Uw liefh. W.

[4] Gaarne verneem ik van u wat uwe decisie is omtrent Minderhout. Indien hij wil zouden wij hem gaarne hier terug hebben. Ook moet ik weten of Meelboom voorloopig in London blijft dan wel of hij weder naar A[mster]dam terug gaat. In dat geval moeten wij iemand in zijn plaats terug hebben.

Uw W.

London, E.C. Febr[uari] 26 1904

Lieve papa!

Ik hoop spoedig van u te hooren hoe gij mama hebt gevonden en hoe de reis u bekomen is. Ik veronderstel dat gij morgen de commissarisvergadering bij woont. Van hier is er niets bijzonders mede te deelen en kunt gij de heeren mededeelen dat wij voorzichtig voortwerken en dat de eerste 2 maanden van 1904 zich niet ongunstig laten aankijken. Daar ik in de tegenwoordige omstandigheden liever niet van London ga en daar er voor de commissarisvergadering weinig is, blijf ik deze keer maar hier en hoop dan op de vergadering in Maart aanwezig te zijn.

Reden waarom ik u schrijf is de toestand van Smyter; deze is reeds 5 weken ziek en hoewel hij op het oogenblik weder op is, zoo geloof ik niet dat hij bij zijn terugkomst het oude werk kan opnemen. Zijn hart schijnt nl. niet in orde te zijn en volgens het oordeel van een specialist is hij in een senile state d.w.z. dat hij zich moet beschouwen als een oud man.

Ik weet natuurlijk niet in hoeverre zoo'n [2] specialiteit hier het bij het rechte eind heeft; (Ik zelf doe nu niet veel op een Engelsch specialiteit) doch het komt mij voor dat wij zoo spoedig mogelijk iemand krijgen die Smyter zal moeten vervangen. Ons oog is gevallen op Van Meeuwen, doch kan Hens dezen niet missen, zoolang Minderhout weg is. Mocht Minderhout op den duur niet terug willen naar London, dan zou misschien het beste zijn dat hij voorloopig hier zou komen terwijl iemand anders in zijn plaats wordt opgeleid.

Ik heb nog eenige andere veranderingen voor te stellen; ik wilde nl. het toezicht op het personeel van Smyter op Van Druten over brengen als ook het engageeren van klerken. Ik acht nl. hem daarvoor het geschiktst. Verder alle kleinere dingen die vroeger door Smyter werden behandeld, zou ik op Van Druten willen overbrengen. Deze heeft tijd genoeg om deze dingen er bij waar te nemen. Dit kunnen wij echter nader bij uwe overkomst hier bespreken. Hopende spoedig iets van u te hooren

Uw liefh. W.

London, E.C. Febr[uari] 29 1904

Lieve papa!

Indien gij ons een goed buitenlandsch correspondent in den loop der maand kunt zenden, dan kunnen wij Ten Doesschate verplaatsen naar het voorschot departement. In dat geval behoeft Minderhout hier niet terug te komen, daar Ten Doesschate dan diens plaats kan innemen. Wij verwachten Groeneveld binnen kort en komt dan Meelboom weder vrij, zoodat gij dezen weder in Amsterdam kunt krijgen, tenzij gij prefereert hem hier te houden, in welk geval wij hem wel zouden kunnen gebruiken.

Ik heb reeds met Ten Doesschate gesproken, die zeer gaarne eens iets anders wil zien dan correspondeeren. In Ten Doesschate zie ik wel iemand voor de toekomst; ik stel hem zeer hoog en ben er van overtuigd dat hij in het voorschot departement zich goed zal opdoen.

Als Groeneveld komt, zal Van Meeuwen in het Bills Receivable departement komen en moet John hem daar aan den gang brengen.

[2] De omstandigheden in aanmerking genomen juich ik uw besluit om het verlies van Max Meyer voor uwe rekening te nemen toe. Gij stelt u daardoor op een zeer sterk standpunt. Daar dus de T.B.V. niet op deze poot behoeft af te schrijven, hetgeen dus een meevallertje is van $\pm f 50000$ -, had ik het beter gevonden om indien mogelijk over 1903 $6\frac{1}{2} \%$ te geven en niet $6\frac{3}{8} \%$. Ik zou dan liever f 25000- in plaats van f 50000- afschrijven op dubieuze debiteuren, indien het toch vrij zeker is dat het eerste bedrag voldoende is. Ik houd niet van achtste in dividenden, daar dit altijd gelijk of men er uit heeft gehaald wat er uit te halen is. En na het moeilijke jaar 1903 zou $6\frac{1}{2} \%$ een zeer gunstigen indruk maken.

Gij weet dat ik er altijd zeer voor ben om in goede jaren iets achter te houden en dan niet te trachten er nog $\frac{3}{8}$ of $\frac{1}{4}$ % uit te halen, doch dit jaar moeten wij alle zeilen bijzetten en het dividend bepalen op $6\frac{1}{2}$ %.

Hartelijk gegroet

Uw liefh. W.

London, E.C. M[ar]ch 4 1904

Lieve papa!

Ik hoop dat de berichten van mama beter zijn en eene reis naar Zurich niet noodzakelijk is. Misschien zijt gij nog in staat de volgende week hier te komen. Mocht dit niet het geval zijn dan wilt gij mij dit wel even laten weten. Daar gij ook dan misschien niet zeker zijt wanneer gij in London zult komen, vindt gij zeker wel goed dat Lida aan haren moeder schrijft dat de logeerkamer voor haar [2] open staat en zal ik u dan laten weten of en wanneer deze komt.

Ik verwacht Brink de volgende week terug. Smyter was gisteren weer even op het kantoor en zag er werkelijk goed uit; hij hoopt weder spoedig zijne werkzaamheden te hervatten. Van Ter Horst vernam ik heden dat Groeneveld dan 1^{en} April bij ons zal komen.

Hartelijk gegroet

Uw liefh. W.

London, E.C. Mei 5 1904

Lieve papa!

Ik schreef u Maandag; ik hoop dat de doktoren u nu spoedig vrij willen geven en u in staat zullen stellen van de mooie natuur te genieten. Van mama vernam ik dat gij u wel met de dagelijksche zaken moogt bemoeien, doch dat zij u streng onder controle houden. Hebt gij niet vroeger, jaren geleden, last van uw rechter oog gehad, zoo zelfs dat gij er aan twijfeldet dat het weder in orde zou komen?

Bij deze voor u en voor ons zoo vervelende dagen is het toch gelukkig dat mama weder goed op krachten is gekomen. Het huis in Hilversum moet nu voorloopig maar zeer rustig worden gehouden: Van zuster Scheltema ontving Lida een brief waarin zij ons mededeelde dat mama zoo veel sterker dan vroeger was en verwachtte dat zij nu wel aan de Hollandsche lucht zou wennen.

Lida en ik zijn van plan om spoedig een paar dagen in Amsterdam te komen en zullen wij dan met Hanrath [2] den architect uit Hilversum, overleggen wat aan het huis moet gedaan worden. Ik had reeds een brief van Van Gendt & Zonen te A[mster]dam, die mij hun diensten als architect aanboden. Ik acht hen echter niet goed voor kleine veranderingen die in een huis te maken zijn, daar zij veel te verwend zijn met groote verbouwingen, zoodat ik niet van hunne diensten zal gebruik maken.

Indien het weer goed is, komen wij dan met de Pinksterdagen in Holland.

In zaken gaat het zeer goed, hoewel er niet veel te doen is. De toestand is veel zekerder, al ben ik zelf niet zoo optimist als anderen daar ik wel degelijk nog veel gevaar zie in den tegenwoordigen oorlog. Door de nederlagen, die Rusland heeft geleden, zal m.i. de oorlog veel langer duren. M.i. toch kan er geen twijffel zijn of Rusland moet als overwinnaar uit dezen oorlog te voorschijn komen.

Hartelijk gegroet

Uw liefh. W.

London, E.C. May 6 1904

Lieve papa!

Dezer dagen was Wissmann hier en vroeg ons hoe wij het maakten; ik antwoordde hem dat wij niet konden klagen doch integendeel zeer tevreden waren over den gang van zaken en dat vooral onze floaters goed opbrachten. Zoo sprekende bemerkte ik dat hij in den laatsten tijd goed verdiend had en dat wel vooral in gildedgedsecurities als consols, Irisch Loan etc. Ik zeide hem dat wij slechts bij uitzondering opereerden in floaters zonder bepaalden vervaldag en dat wij daardoor bij groote wijzi[gin]gen natuurlijk niet zooveel verdienden doch daar tegenover in slechte tijden weinig konden verliezen; dat ik van meening was dat dergelijke speculaties slechts bij uitzondering door ons moesten geentameerd worden. Hij was dit niet geheel met mij eens en maakte toen eene grappige onderscheiding tusschen intellectueel speculeeren en gewoon speculeeren. Zijn betoog kwam

eigenlijk hierop neer dat wanneer men [2] verdient met speculeeren men een knappe kerel of intelligent is en wanneer men er bij verliest men een gewoon speculant is. Ik zeide toen dat ik bij mijne meening bleef dat speculeeren niet op onzen weg lag, maar dat ik mij best kan begrijpen dat privaats personen als hij zoo nu en dan eens eenen intelligente speculatie aangingen. Ik liet hem toen mijn floaterlijst zien. Hij vond onze positie prachtig en ik geloof dat ik hem toen wel eenigszins overtuigde dat voor onze firma mijn principe het goede was. Hens was eenigszins op de hand van Wissmann en voelde wel iets voor die intelligente speculatie. Ik zeide ook nog aan Wissmann dat wij, door onze floaterbussiness *een absoluut* interestzaak te houden, wij verleden jaar daaraan flink hadden verdiend, terwijl al de banken die voor het grootste gedeelte securities zonder due date houden, groote bedragen hadden moeten afschrijven. Hartelijk gegroet

Uw liefh. W.

London, E.C. Mei 9 1904

Lieve papa!

Het doet mij genoegen uit uw brief van gisteren te zien, dat gij u goed gezond gevoelt, al zoudt gij dan ook een vluggere genezing wenschen van uw oog. Onze gedachten zijn dikwijls bij u in de zieken verpleging en vooral Lida beklaagt u zeer daar zij het er niet had kunnen uithouden, al was de verpleging er bijzonder goed. Dezelfde staf zal er nog wel aanwezig zijn als 2 jaren geleden. De hoofdverpleegster was toen de zuster van prof. Straub.

In zaken blijft het kalm; geld is zeer goedkoop en John maakt van deze gelegenheid gebruik, m.i. terecht, om zijn lange wissels te verkoopen en de korte te houden. Indien dan de toestand verandert door onvoorziene omstandigheden dan zijn wij er voor gereed. De floaters betalen ook prachtig.

Ik heb heden geschreven aan de architecten Van Gendt en aan Hanrath; daar het voor mij moeilijker is eene keuze te doen zal ik beiden maar eens laten concurreeren. [2] De een heeft voor, dat hij in A[mster]dam woont, de ander dat ik weet dat deze vele aardige huizen in Hilversum heeft gebouwd. Wij denken Woensdag over 8 dagen over te gaan en blijven dan eerst eenige dagen te A[mster]dam; wij zullen dan waarschijnlijk gaan logeeren in de omstreken van Haarlem om zooveel mogelijk van het buiten zijn te genieten. Ik acht het toch beter om niet naar Hilversum te gaan. Aan het einde der volgende week breng ik Lida naar Manheim, daar zij noodzakelijk eens een kuur moet doen voor haar rhumatiek, die telkens terugkomt en ben ik dan weder na Pinksteren te London.

Ik ben zeer tevreden over de brieven die Fanny schrijft; zij schrijft toch een massa vreemde woorden zonder fouten.

Hartelijk gegroet

Uw liefh. W.

London, E.C. Juli 9 1904

Lieve papa!

Ik ontving uw brief van gisteren met daaringesloten stuk bevattende de werkgeregeling van het kantoor London. Ik kan mij daarmee zeer goed vereenigen. Het doet mij genoegen dat uwe conferentie met Hens beter is afgelopen dan gij oorspronkelijk verwachtte. Hens moet weten waar het op staat en ook dat hij niet meer trachten [zal] om door kleine vitterijen zich zelf het leven en dat van John onaangenaam te maken.

Hens is voor het kantoor te London zeer goed op zijn plaats, doch was vroeger doordat hij geen vaste afdeeling had in de gelegenheid om in te grijpen zoo nu en dan in de zaken van Van Ringelestyn en die van Van Druten en moest ik dan wel eens tusschen beiden treden to keep the peace. Hij heeft hetzelfde willen doen met John, die zich dit echter niet liet welgevallen en is dit een constante ergernis van Hens geweest volgens mijne meening. Willy vertelde mij van daag dat hij reeds [2] eenigen tijd geleden een copie van Hens brief had gelezen. Ik wist wel dat er iets broeide tusschen de Ledeboers en is het goed dat zij absoluut weten wat uwe opinie is. Lida waarschuwde mij nog eens tegen het opnemen van 2 broers als partner te London. Ik ben hiervoor echter niet bang, omdat beide broers werkelijk vele goede eigenschappen hebben. Zij hebben echter naast zich noodig (een) sterke onafhankelijke medebestuurders die zich niet te veel op den kop laten zitten en ik geloof dat wij die zullen krijgen in Van Druten en John. John zal nog veel moeten leeren en zal m.i. zijne theoriën

langzamerhand moeten wijzigen naar de praktijk. Hem moet echter de kans gegeven worden om de problemen uit te werken en geloof ik dat de gegevens aanwezig zijn om van hem te maken een goed leider der wissel en floaterbranche. Wanneer ik van London weg ben zal hij zich ook nog meer in verbinding moeten stellen met [3] de managers van de Bank van Engeland en de andere groote banken. Wanneer hij eenmaal partner is zal de verantwoordelijkheid dezer positie ook medebrengen dat hij zich meer gelegen laat liggen aan de andere afdelingen. Hij moest in dit opzicht een beetje van Hens overnemen, die te veel heeft wat John te weinig heeft.

Het zal in den eersten tijd voor een groot deel afhangen van tact van de zijde van John of de nieuwe regeling goed zal werken en doet het mij genoeg dat gij morgen John spreekt.

Wij verwachten Bram Dinsdag morgen aan Liverpoolstreet station en zal ik Peasley zenden om hem af te halen.

Wij denken over een dag of 14 naar Holland te gaan.

Hartelijk gegroet

Uw liefh. W.

London, E.C. July 12 1904

Lieve papa!

Gij hebt zeker reeds bij geruchte gehoord dat de International Bank of London zware verliezen heeft geleden. Een hunner klanten de North German Pitwood C[ompan]y heeft in groote bedragen hun wissels op klanten verkocht aan de International B[an]k of L[on]don, die ze weer in de markt heeft verkocht. De betrokkenen dezer wissels (allen timberlui) kunnen het hout niet verkoopen zoodat ze de wissels niet kunnen betalen. De betrokkenen schijnen zeer zwak te staan en het schijnt in enorme bedragen te loopen, men zegt bijna £ 300.000-. De directors, waaronder Carl Meyer, Livita etc. hebben een garantiefonds van £ 275000- gevormd om daarmede de wissels te betalen. De bank schijnt dus wel safe te zijn doch vermoed dat zij zal moeten liquideren. Wij hebben ongeveer £ 40000- van hare accepten loopen doch behoeven wij niets bevreesd te zijn vooreerst omdat de bank wel zal betalen en ten tweeden [2] omdat onze remittenten zonder onderscheid goed zijn. Al is dus alles goed af geloopt dank zij het ingrijpen der directors, zoo brengt dit toch te weeg een zekere angstvalligheid en heb ik John nog eens op het hart gedrukt om blank bills alleen te nemen op goede betrokkenen en van goede trekkers.

Ik heb heden nog eens kalm met Hens gesproken en hem aangeraden om John eerst een fair chance te geven alvorens hem te veroordeelen; wanneer hij nu werkelijk aanmerkingen op zijn beleid heeft dan moet hij dit in de vergadering brengen. Hoewel hij in den beginne niet erg te spreken was over de nieuwe rolverdeling, zoo heeft hij mij toch beloofd om te trachten er op in te gaan en om John een kans te geven.

Bram is heden morgen goed overgekomen en heb ik hem met boy afgehaald.

Na hartelijke groeten

Uw liefh. W.

London, E.C. Juli 13 1904

[zonder aanhef]

Ik schreef u gisteren over de International Bank of London. Heden was er eene advertentie in de couranten waarbij werd bekend gemaakt dat Glyn Mill Currie & Co. de wissels getrokken door de North German Pitwood Co. en geendosseerd door de International B[an]k of London, bij verval zullen dekken. In het Handelsblad en de Rotterdammer zijn artikelen geplaatst en zult gij die wel gelezen hebben. Deze brengen u van de zaak voldoende op de hoogte.

Het is in de laatste tijd meermalen voorgekomen dat John s'morgens weer laat op het kantoor komt. Ik heb hem daarop attent gemaakt dat dit geen pas heeft en dat dit op al zijn medewerkers een ongunstigen indruk moet te weeg brengen. Ik heb hem ook gezegd dat als men mij in Amsterdam vraagt naar hem, er steeds wordt gevraagd of hij tegenwoordig tijdig op het kantoor komt, een teken en volgens mij zeer terecht, dat men dit beschouwt voor hem als een vereischte. Ik heb steeds gezegd dat dit veel beter was dan vroeger. [2] Wanneer echter de vraag door Adam en Jan wordt gesteld aan een der andere heeren, dan ben ik er van overtuigd dat zij zullen antwoorden dat hij steeds te laat komt en dat zou ik ook moeten zeggen. Hij heeft zich met uw en mijn medeweten het recht

toegeeigend, om ten half 10 ure op het kantoor te komen daar dit zoo met zijn treinen uitkwam. Het gebeurt echter meerdere malen dat hij ten $9\frac{3}{4}$ ure of nog later komt, zoodat de brokers mij om instructies moeten vragen.

Ik heb in den laatsten tijd zoo herhaaldelijk hem moeten verdedigen wat zijne transacties aangaat en heb met Hens zoovele onaangenaamheden gehad over dezelfde kwesties, dat ik meen te moeten eischen dat hij tijdig op het kantoor komt en dat wel als regel evenals wij allen dat doen. Wij hebben onze reputatie op het kantoor langzamerhand gekregen en valt het niet in het oog als een van ons een beetje later is. John echter heeft overal de reputatie van te laat te komen en gaat door met dit te doen en is onver[3]verschillig over aanmerkingen. Integendeel hij is altijd het laatst op het kantoor, neemt s'morgens geen deel in de algemeene op en aanmerkingen die steeds plaats hebben met het brieven lezen en waarbij dan dikwijls de diskonto markt wordt besproken etc. Hij mag nu nog zoo'n geringe opinie hebben over deze besprekingen, het heeft volgens mij geen pas om zich van den algemeenen regel af te zonderen en zal zeker niet bijdragen om de andere heeren die niet met zijn beleid en ijver tevreden zijn, voor hem te stemmen. Gisteren was Willy Ledeboer sprekende over Hens zeide deze mij nog dat hij ook meende dat aan John een fair trial moest gegeven worden; hij vond echter dat John zich meer voor het geheel der zaak moest interesseeren en niet alleen in de brokersroom moest zitten om brokers te ontvangen met een air dat de andere zaken hem niet aangaan. Ik heb gisteren van Hens verkregen dat hij John een fair trial zal geven [4] ik moet daartegenover van John eischen dat hij geen uitzondering op den algemeenen regel maakt en dat hij zich verbindt op tijd op het kantoor te komen, niet alleen wanneer hij de sleutels der strongroom heeft, maar zonder uitzondering. Verder moet hij niet den geheelen dag op het kantoor zitten maar in den middag, wanneer de loop der brokers minder is, zich in verbinding stellen met de managers van de Bank of England en de andere Clearing bankers en zal dit er veel toe bijdragen om Hens met de tegenwoordige regeling te verzoenen. Door zijn minder taktvol optreden heeft John zich Brink en de Ledeboers tegen gemaakt; de eerste is wel bij gedraaid doch de Ledeboers draaien niet bij dan nadat zij de resultaten van John's transacties hebben gezien en wanneer zij zien dat [als] hij de algemeene regels zal volgen u geen uitzonderingen maakt. Het is dus volgens mijne meening alleen van John afhankelijk of hij [4] op den duur zal kunnen samenwerken met de anderen. John kan natuurlijk altijd op uw steun en op mijn steun rekenen, doch wij kunnen hem dien steun alleen geven indien hij dien verdient.

Ik heb John dezen brief laten lezen, zoodat hij geheel mijne opinie weet en omdat ik meen dat eene ernstige waarschuwing noodig is, daar hij later nog wel eens met moeielijkheden te kampen zal hebben.

Na hartelijke groeten

Uw liefh. W.

London, E.C. Aug[ustus] 22 1904

Lieve papa!

Ik heb heden eenige opmerkingen gemaakt in de vergadering omtrent de notulen, die tijdens mijne afwezigheid rond zijn gezonden. Het bleek mij toch dat op één dag genotuleerd stond een verkoop van £ 65000- Warloan en een koop van £ 30000- tegen prijzen die $\pm \frac{1}{4}$ % verlies laten. Ik ben er zeker van dat deze wijze van notuleeren niet zou geschied zijn bij mijne tegenwoordigheid [2] of indien Van Druten de notulen had gehouden, die daarmede belast is doch op het oogenblik afwezig is. Zooals op het oogenblik de notulen zijn, heeft het den schijn alsof John die de floaters behandelt, van zenuwachtigheid moet beschuldigd worden. Ik heb de zaak onderzocht en is mij gebleken dat integendeel John de zaak goed heeft behandeld, al is Warloan nu ook eene fractie hooger dan de laagste prijzen die hij toen gemaakt heeft. Indien er dus aanmerkingen mochten [3] gemaakt worden over deze transactie door een der commissarissen dan kunt gij hun het volgende mededeelen.

In begin Juli verkochten wij £ 40000- Warloan (John's bezit) tegen $\frac{5}{16}$ % hooger dan hij de £ 30000- per 4 Aug[ustus] inkocht. Door de nieuwe uitgifte der Exchequer Bonds geannonceerd op het einde van Juli, meende John zeer terecht dat de prijs van Warloan zou inzakken, waarom hij zijne positie omkeerde en verkocht £ 65000-. Dat deze transactie goed [4] was bleek hieruit dat hij later £ 5000- inkocht tegen $\pm \frac{1}{2}$ % lager dan zijn laagste verkoopprijs op aandringen van Hens. Hij meende dat wij niet meer moesten koopen toen wij £ 270000- kregen van de Exchequer Bonds. Spreken de notulen dus schijnbaar tegen hem, zoo is dit geheel ten onrechte en heeft het mij integendeel genoeg

gedaan, dat hij er niet tegen op ziet om indien noodig met verlies te verkoopen.

Hartelijk gegroet

Uw liefh. W.

London, E.C. Aug[ustus] 22 1904

Lieve papa!

Ik schreef u heden en heb daar nog bij te voegen dat ik ook eene aanmerking gemaakt heb op het groote bedrag Exchequer Bonds dat wij bij onzen tender hebben gekregen; ik heb er op gewezen dat wij ons een limiet moeten stellen in ons zelf waarboven wij niet moesten gaan en dus zoo onze tenders moeten stellen dat wij niet meer dan b.v. hoogstens £ 150000- krijgen. Dit is natuurlijk makkelijker gezegd dan gedaan. De [2] beste remedie is om goed te tenderen en niet boven de markt. De vergadering was dit wel eens, hoewel zij evenmin als ik bezwaar in het bezit zien. Wij kunnen ze nu verkoopen tegen den prijs dien wij er voor betaald hebben.

Ik vond de stemming der heeren vrij goed, welke mij bepaald meeviel. Brink zag er zeer goed uit en Hens vond ik ook veel beter dan bij mijn vertrek uit London.

Hens vertelde mij dat hij bij zijn intrede als partner £ 2900- in de reserve heeft gestort, die nu £ 4000- is; hij is 4 jaren partner, dus [3] heeft jaarlijks boven zijn salaris van £ 1000- £ 500 gekregen, waarvan £ 250- op zijn reserve is geboekt. Deze mededeeling omdat ik u gisteren foutief mededeelde dat hij niet had gestort.

John maakt het goed.

Hartelijk gegroet

Uw liefh. W.

London, E.C. Aug[ustus] 23 1904¹⁶

Lieve papa!

Naar aanleiding van den brief door u op 20 Aug[ustus] l.l. aan Hens geschreven ontstond zich heden een gesprek tusschen Hens en mij. Ik zeide hem dat zijn brief aan u van een week geleden ongeveer op u een ongunstigen indruk had gemaakt en dat deze u als 't ware uittartte om met aanmerkingen voor den dag te komen. Op zijn vraag of ik iets tegen hem had, heb ik hem geantwoord dat wij reeds lange jaren samen werken en dat hij beter moest weten. Wat mij echter zeer hinderde was dat hij altijd bij zich zelf aan het brommen was en dat hij steeds bezig was kritiek uit te oefenen op John, zich in één woord ergerde, waardoor hij het leven van zich zelf, van zijne partners en van John onnoodig onaangenaam maakte. Volgens mij zijn zijne hoofdpijnen dan ook voornamelijk te wijten aan deze ergernis. Ik heb hem er toen op gewezen dat hij niet kon verwachten dat de Londonsche zaak op deze duur [2] door hem en Willie alleen kon gedreven worden, dat van den beginne af bekend was geweest dat ik $\pm$ 10 jaren in London zou blijven en daarna door John zou worden vervangen, indien deze bleek de geschiktheid daarvoor te hebben. Ik wees hem er op dat dat voortdurende haspelen en ergeren en critiseeren een boel tijd van hem vergen en daarenboven een boel gezondheid. Dat hij van meening verschilt met John, stond hem natuurlijk absoluut vrij; die kritiek moet echter niet vervelend voor hem zelf en voor ons worden. Ik was al dien tijd zeer kalm gebleven en mij volkomen meester; er was ook volstrekt geen reden om mij op te winden. Hens stond toen plotseling op en met zijn hand op de lessenaar staande, zeide hij dat hij nu wist wat hem te doen stond, dat hij er dan uitging en dat wij maar moesten zien zonder hem verder te werken. Hij had zich al dien tijd doodgewerkt en dat moest nu maar eens uit zijn. [3] De manier waarop hij uitbarstte was zoo onhebbelijk, waar ik er volstrekt geen aanleiding voor had gegeven, dat ook ik mij opwond en hem zeide dat ik niet op die wijze wenschte behandeld te worden. Ik verzocht hem toen u dezer dagen op te zoeken en u zijn plan mede te deelen, opdat wij weten waar wij aan toe zijn. Ik geloof dat het Hens speet dat hij zoo uitviel, vooral omdat hij het juist zoo goed had kunnen doen in kalme bewoordingen.

Het feit is echter daar en wij hebben er rekening mede te houden. Ik weet niet in hoeverre Willie met Hens mede gaat; ik meen echter te moeten opmaken uit opmerkingen over het partners contract te

16 Met potlood is de aantekening 'verzonden 29 Aug[ustus] 1904' toegevoegd.

London, zoowel van Vader Ledeboer als van de beide zoons dat zij daarin wijzigingen willen hebben, waarmede noch gij noch de commissarissen waarschijnlijk genoeg kunnen nemen. Het is dus voorloopig zaak ons ook niet [4] al te veel op Willie te rekenen.

Het is in zooverre goed dat ik weet waar ik aan toe ben, want het humeur van Hens werd er niet beter op en heb ik liever geen ontevreden menschen op het kantoor dan wel; ook de uitdrukkingen van zich half dood te werken acht ik misplaatst in iemand die liefde voor eene zaak heeft.

Ik weet niet wat het resultaat van uwe besprekingen met Hens zal zijn, die u dezer dagen op mijn verzoek zal opzoeken, ik hoop echter dat gij u niet zult opwinden en absoluut kalm blijven, hetgeen met het oog op uw toestand voor alle partijen beter is.

Er zullen natuurlijk in London wijzigingen moeten worden aangebracht, wanneer wij de werkkrachten eerst van V[an] Ringelestyn, nu misschien van de beide Ledeboers moeten missen, doch gij kunt er van overtuigd zijn dat ik geheel ter uwer dispositie ben en gaarne eventueele uwe nadere plannen zal bespreken. Hartelijk gegroet
Uw liefh. W.

London, E.C. Aug[ustus] 24 1904

Lieve papa!

Naar aanleiding van uwen brief aan Hens van 20 Aug[ustus] i.l. heb ik gisteren een lang onderhoud met Hens gehad, waarvan ik u de nadere bijzonderheden wel eens zal mededeelen. Ik weet niet wat ik van hem denken moet; hij kan in den laatsten tijd zeer vervelend zijn en zeuren en op het oude stokpaardje van veranderingen maken in het ledgerdepartement etc. terugkomen, zoodat ik evenals 2 maanden geleden, toen hij 6 weken op reis is geweest, ook nu maar blij ben dat hij een maand weg is voor zijne holidays. Hij zal ongeveer den 23^{en} September terug zijn, zoodat ik u na de commissarisvergadering van 24 Sept[ember] in London verwacht. Hij heeft in zijn brief aan u van gisteren, meen ik, gevraagd om u te spreken en zal ik gaarne van u het resultaat uwer besprekingen met hem vernemen, als ook de besprekingen op de commissarisvergadering van morgen. Ik heb Hens op het hart gedrukt om kalm te blijven en te trachten de [2] kwesties vriendschappelijk te regelen. Ik heb hem er op gewezen dat bij mijn vertrek naar Amsterdam, een plaatsvervanger moet worden gekozen, dat als deze plaatsvervanger sinds jaren John was aangewezen en dat hij die plaats zou behouden indien bleek dat hij er de geschiktheid voor bezat. Verder wees ik hem er op dat noch gij noch ik er over zouden denken om toe te laten dat Hens en Willie alleen op den duur als partner in London zouden optreden.

Verder hebben ze mij nog gesproken over het Londensch contract en blijkt mij wel dat zij daarin enkele veranderingen willen hebben. Hoewel ik hun niet veel hoop kan geven, zoo raad ik u toch aan om eventueele voorstellen kalm aan te hooren en niet te principieel te zijn, indien de voorstellen fair zijn en niet te ingrijpend.

Mijn brief van eergisteren besprak de transacties Warloan. Ik vergat nog daarbij te voegen dat de notuleering ook gedeeltelijk de schuld was van John, [3] die had nagelaten deze transactie in tijds op te geven voor de notulen. John heeft deze 8 maanden goed met zijn floaters gewerkt; de winsten geboekt op zijne private transactien bedragen $\pm$ £ 475-. Hij heeft het recht om te jobben in £ 50000-floaters zoodat dit resultaat m.i. gunstig is. Hij heeft nu nog £ 50000- 3% Exchequer Bonds due 1907 tegen den tender prijs dat is $\pm$ 98¾ %. Ik heb de floaterpositie nog eens nagezien en heb daartegen absoluut geen bezwaren. Ik acht deze zeer gezond en kan men ook in deze troebele dagen daarover gerust slapen. Ook is de wisselportefeuille goed gehouden en brengt met het goedkoope geld goed rente op. Willie heeft zijn waterstock goed verkocht en taxeert daarop een winst van £ 500-. Bij de afwezigheid van Hens heeft Willie het voorschot departement en John heeft de foreign bills er bij, nu Van Druten afwezig is. Hopende spoedig van u te vernemen dat het u goed gaat en dat de kleintjes het u niet te lastig maken blijf ik na hartelijke groeten
Uw liefh. W.

London, E.C. Aug[ustus] 29 1904

Lieve papa!

Lida de kinderen en ik zijn hier heden morgen na eene zeer goede reis aangekomen, en wij vonden baby gezond en wel aan den trein. Lida en ik zien toch met zooveel genoeg terug op de

aardige gezellige dagen in Hilversum en waren wij er beide over uit hoe goed gij er uitgezien hadt. Gij moet vooral zorgen u niet boos te maken over onhebbelijkheden van de Ledeboers doch ze kalm op hun plaats zetten indien zij dat verdienen. Ik ben zeer [2] benieuwd te hooren wat de oude Ledeboer u zal schrijven na ontvangst van uwen brief aan hem in antwoord op zijn onhebbelijken brief.

Ik heb nu geen enkele reden meer om te wachten met het verzenden van mijn brief van 23 Aug[ustus] dien ik niet aan u verzond op speciaal verzoek van Hens Ledeboer. Ik zend hem u nu bij dezen, waardoor gij geheel op de hoogte komt van het tusschen Hens en mij op 23 Aug[ustus] plaats gehad hebbende gesprek.

Hartelijk gegroet

Uw liefh. W.

London, E.C. Sept[ember] 3 1904

Lieve papa!

Ik ontving uw brief van 3 Sept[ember] met brief van Hens die hierbij terug gaat.

Ik ben met u eens dat Hens als eerlijk man (nl. indien hij werkelijk meent wat hij schrijft) niet meer op den duur kan samenwerken als partner met John. Hoewel mij dit zou spijten daar ik eene samenwerking van John met de beide Ledeboers hier zeer goed zou achten, geloof ik dat voor Hens de beste oplossing is dat hij uit London gaat om dan te trachten elders b.v. in Amsterdam werkzaamheden te vinden, die hem aanstaan en waarbij zijne verantwoordelijke positie minder is dan hier.

De geldmarkt loopt ons mede, daar geld zeer goedkoop blijft, zoodat zoowel de floaters als de wisselportefeuille winsten afwerpen. Ik hoop dat de reis naar Rheine en Twenthe u goed zal hebben gedaan.

Hartelijk gegroet

Uw liefh. W.

London, E.C. Sept[ember] 7 1904

Lieve papa!

In uwen brief van 3 Sept[ember] zegt gij nieuwsgierig te zijn welke houding Willie bij uwe komst alhier zal aannemen. Willie heeft zich absoluut niet tegenover mij uitgelaten; deze zegt geen woord te veel en zal zich niet gemakkelijk compromitteren. Ik ben er echter van overtuigd dat Hens en Willie over het Londensch contract hebben gesproken en wijzigingen in dat contract wenschen.

Afgezien echter hiervan zou het mij niet verwonderen dat er tusschen de beide broers overeenstemming bestaat nl. samen blijven of samen heengaan gevoelig te maken en zijn plaats zou gemakkelijk te replaceeren zijn, indien Willie bleef. Wij zouden toch voor London een goed en krachtig bestuur hebben met Brink, Willie en John als partners, waarbij ik nog wel Van Druten zou willen voegen. Wij zouden dan geene verandering behoeven te maken, indien Brink zich na verloop [2] van een paar jaren zou willen retireeren. Willie en John zouden in dien tijd veel geleerd hebben en met Van Druten krachtig genoeg zijn om zonder Brink door te gaan. Indien Willie echter ook weggaat, dan zouden er andere maatregelen genomen moeten worden, die aannemelijk moeten worden gemaakt aan commissarissen. Gij moet toch niet vergeten dat John zijn sporen nog niet verdiend heeft en deze Ledeboers oppositie hem zeker geen goed doet in de oogen van Commissarissen en Amsterdamsche vennooten, die John slechts kennen in zijne onbezonnen jaren en zich zullen herinneren zijne openhartige uitlatingen, dat hij weinig plezier in zaken had en het alleen deed om u genoeg te doen, met welke uitlatingen hij dikwijls te koop liep. De kinderachtige oppositie van Hens, waar hij zeker is van de medewerking van Willie, is zeeker geen teeken van kracht; ik beschouw het eerder als een teeken van angst, dat John hem wel eens de baas zou kunnen worden. Hartelijk gegroet

Uw liefh. W.

London, E.C. Sept[ember] 9 1904

Lieve papa!

Ik ontving uw brief van gisteren en retourneer u hierbij het in uwen brief ingesloten schrijven van Hens. Dit schrijven komt mij voor eenigszins uit te gaan van het beginsel: "je geeft mij een vinger, ik neem de geheele hand." Uw schrijven aan Hens was zoo duidelijk mogelijk en voor geen dubbelzinnige opvatting vatbaar. Zijn schrijven aan Adam is zeer ondoordacht en berust op een zeker wan-

trouwen in u. Hij heeft zich daardoor weder blootgesteld aan teleurstellingen, die het in zijne tegenwoordige gemoedstoestand beter ware geweest te voorkomen.

Het doet mij echter genoegen dat hij uwe propositie heeft aangenomen en hem zodoende de gelegenheid is opengesteld weder kalmer te worden en zijne krachten niet langer te verspillen aan eene kinderachtige ongemotiveerde kritiek, waarmede hij zich zelf het leven het zuurst heeft gemaakt, afgezien nog van de onaangenaamheden, die het gezeur [2] van een vennoot aan zijne medevennooten verschaft. Ik ben er echter van overtuigd dat wanneer hij zich niet meer met deze muizenissen ophoudt, hij zich zeer verdienstelijk in Amsterdam kan maken en hij een zeer goed chef van de buitenlandsche wisselafdeeling zal blijken te zijn. Ik twijfel er dan ook niet aan of Jan en Adam zullen ook goed met hem kunnen opschieten.

Wat nu het kantoor London aangaat, wij zullen Hens hier natuurlijk missen, hoewel dat gemis minder is geworden door zijn vervelend optreden van den laatsten tijd. Indien Willie in London blijft en zich op de voorschotafdeeling gaat toeleegen, gaan wij er zeker niet op achteruit. Willie moet natuurlijk evenals John nog veel praktijk opdoen, maar W[illie] is flink en kan men prettig zaken met hem bespreken.

Wij verdienen goed en is John met zijn portefeuille aan den goeden kant. Wij hebben $\pm$ £ 800000-wissels, disconto is $2\frac{1}{2}$ % en geld gemakkelijk tegen $1\frac{1}{2}$ à $1\frac{3}{4}$. Hartelijk gegroet

Uw liefh. W.

London, E.C. Sept[ember] 16 1904

Lieve papa!

Een paar dagen geleden kreeg Lida van hare zuster een brief, waarin zij haar om inlichtingen vroeg omtrent geruchten die in Enschede de ronde deden, dat Hens vennoot in Amsterdam zou worden, niet meer naar London terugging enz. Ik heb gemeend toen aan mijn schoonvader te moeten schrijven hoe deze praatjes moesten opgevat worden en hem nader ingelicht omtrent den stand van zaken. Ik acht dat rondstrooien van zulke praatjes niet zeer verstandig, vooral met de wetenschap hoe deze van kransje op kransje worden verder verteld.

Het doet mij genoegen dat John de volgende week naar Amsterdam gaat om te trachten daar eenige connecties van belang te krijgen en hoop ik dat zijn reis met succes moge bekroond worden.

Zooals de zaken nu staan, blijf ik bij mijne opinie om Van Druten in de firma op te nemen. Al is hij in sommige opzichten niet flink genoeg en niet pushing genoeg, zoo is hij toch [2] een factor die m.i. goed bij ons past. Hij is hier 20 jaren bekend in de markt, staat bij zijn klanten goed aangeschreven, is a gentleman in den waren zin van het woord. Wij zijn zeker dat hij nooit uit London zal gaan. Als Hens en ik uit London gaan, blijven Brink en Van Druten als oudjes over, terwijl Willie en John nog veel zullen moeten leeren om zich geheel in te werken in hunne branches. Welke de branche van Willie zal moeten zijn, zal van zijne houding afhangen. Indien hij zou willen zou ik hem gaarne chef der voorschotafdeeling maken; Ik acht hem daarvoor nog beter geschikt dan Hens al heeft hij dan ook in den eersten tijd tegen dat hij zich natuurlijk geheel op de hoogte zal moeten stellen en zal moeten leeren goed met onze klanten om te gaan. Het is hier geheel de vraag of hij er plezier in zou hebben (hetgeen ik wel geloof) dan wel of hij zou prefereeren chef van het stock departement te blijven. De voorschotafdeeling zal dus zeker voor the time being [3] niet vooruitgaan en zal de commissie rekening stationair blijven.

Van Druten is goed op de hoogte van de gewoonten, die in de City heerschen en zal bij een eventueel partnership van zelf meer interesse toonen in de andere branches die niet direct onder zijne leiding staan. Brink moet er op gewezen worden dat hij alleen eigenlijk gedurende deze tijd dat hij nog te London blijft passief moet optreden en alleen aanmerkingen moet maken indien een crediet niet safe genoeg is of een wissel niet goed genoeg. Ik ben wel eens bang dat, wanneer ik weg ben, de oppositie van Brink tegen verschillende transacties wel weer groter kan worden en dat zijn rem wel weder eens een westinghouserem kan worden. Gij moet Brink daar nog wel op wijzen en hem zeggen [dat] hij niet moet denken alleen in London over te blijven, daar ik dikwijls zal overkomen naar London om goed op de hoogte te blijven der Londensche zaken en in staat te zijn om goed de credieten te beoordeelen.

[4] Heden ontvingen wij van Haworth een brief met een voorstel waaruit blijkt dat hij een slimme

kerel is. Gij weet dat wij voor Haworth in conto meta met de Nederl[andse] Handel M[aatschap]pij 6 m[aands] accepteren tegen $\frac{3}{4}$ % met de voorwaarde dat hem $\frac{1}{12}$ % per maand wordt vergoed indien remise vroeger inkomt met $\frac{1}{2}$ % minimum comm[issie] door ons en de Handelsm[aatschap]pij te deelen. Heel veel remises komen reeds in na 4 maanden, zoodat wij dat geld onder ons houden en hem 1% onder bank vergoeden. Hij stelt ons nu voor, daar hem dat geld natuurlijk veel meer dan 2% waard is, om daartegen approved of stocks te deponeren en hem het geld over te zenden. Het gevolg zou dan zijn dat wij die 2 maanden tegen stocks zouden accepteren zonder commissie.

Ik zou hem willen antwoorden dat wij dit wel willen doen doch dat wij hem dan niet de uitkeering van $\frac{1}{12}$ % per maand willen toestaan. Hierom zal het hem echter wel niet begonnen zijn.

Wat is uwe meening; moeten wij [5] blijven vasthouden en weigeren aan zijn verzoek te voldoen, indien hij niet met ons voorstel kan meegaan of moeten wij toegeven om coulant te zijn.

Gij acht het immers wenschelijk dat ik de commissarisvergadering en vergadering der commissie van adm[issie] de volgende week kom bijwonen.

Hartelijk gegroet

Uw liefh. W.

London, E.C. Sept[ember] 18 1904

Lieve papa!

Ik ontving uw brief van 16 Sept[ember] en acht het goed dat gij de commissarissen hebt medegedeeld hoe de zaak met Hens zich heeft toegedragen. Ik vermoed dat Brink dezer dagen in Amsterdam zal komen zoodat hem zeker datum der commissarisvergadering zal zijn medegedeeld.

De kwestie Baerlein heeft zich in hoofdzaak toegedragen zooals gij schrijft.

De besprekingen omtrent Baerlein zijn ontstaan, doordat ik in het begin van het jaar, toen de oorlog tusschen Rusland en Japan dreigde of misschien reeds was uitgebroken, de attentie van de vergadering vestigde op het feit dat ons voorschot aan deze firma op goederen naar Jones in 1 jaar van £ 10000- tot £ 23000- was vermeerderd. Wel is waar lagen de goederen onder de Chartered Bank, maar Jones scheen niet te kunnen verkopen; ik achtte het niet wenschelijk om een groot bedrag goederen van ééne firma in China te hebben in oorlogstijd. Mijne bezwaren [2] werden niet door de vergadering gedeeld, waarom ik niet verder aandrang. Het feit echter dat Baerlein zoo nu en dan vernieuwde zonder dit eerste aan te vragen beviel mij niet.

Toen gij in London waart in het begin van dit jaar, stelde Hens voor om aan Baerlein aan te bieden de faciliteit om tot £ 10000- te vernieuwen. Na eenige bespreking achtte de vergadering het beter dit niet te doen en werd men ik op uw voorstel besloten dat Hens bij zijn eerste bezoek te Manchester deze zaak mondeling met Baerlein zou bespreken.

Eenigen tijd daarna kwam Hens weder met hetzelfde voorstel voor den dag. De vergadering bleek toen van dezelfde opinie te zijn gebleven en keurde het niet goed en dit voornamelijk omdat Baerlein ons vroeger op onze vraag wat zijne plannen waren betreffende de goederen in Shanghai, had geantwoord dat hij de voorschottraites op den vervaldag zou dekken. Hens smeekte de vergadering toen als 't ware om toch zijn voorstel aan te nemen, [3] daar wij Baerlein anders zouden verliezen omdat Hens uit diens brieven meende op te merken dat hij beleedigd was.

John gaf toen als zijne meening te kennen, dat als Baerlein deze vernieuwing aanvroeg, hij er geen bezwaren tegen zou hebben, doch dat het niet juist zou zijn om hem deze vernieuwing ongevraagd aan te bieden. Brink en de anderen (ik geloof ook Willie) waren het met John eens.

Hens was buitengewoon zenuwachtig over deze oppositie en achtte zich op zijn teentjes getrapt en herhaalde zijn verzoek om zijn voorstel aan te nemen.

Ik meende Hens er attent op te moeten maken dat hij zich bij een besluit van de vergadering moest neerleggen en dat hij er vooral voor moest oppassen om van een credietvoorstel geen kwestie van sentiment te maken.

Ik besprak het optreden van Hens met de andere heeren die het eveneens afkeurden. Ik ging verder en kon een gevoel van medelijden niet onderdrukken.

Dit is wat ik mij van den zaak herinner; [4] ik weet niet of er hierover iets in de notulen staat, zoo ja dan zal ik u eene copie zenden.

Ik zal gaarne de aan Commissarissen gezonden stukken Vrijdag a.s. willen doorlezen, daar er verschillende brieven bij zijn die ik nog niet heb gelezen.

Ik hoop tenminste in staat te zijn over te komen. De vacaties zijn nog niet afgelopen, Van Druten was bang gisteren voor influenza en Willie voelde zich ook niet lekker; wij hebben het dus zeer druk. *Sept[ember]* 19. Ik ontving heden morgen bericht dat Van Ringelestyn Zaterdag overleden is. Daar ik er op gesteld ben zelf de begrafenis bij te wonen Woensdag a.s. heb ik met John afgesproken dat hij morgen avond weder terug gaat. Ik vertrek morgen avond naar Holland en zal des avonds Woensdag in Hilversum zijn. Ik zal alles hier zoo inrichten dat ik dan voor de Commissarisvergadering kan overblijven.

Hartelijk gegroet

Uw liefh. W.

p.s. Over de Baerlein kwestie is niets genotuleerd dan alleen op 20 Febr[uari] dat Baerlein & Co. ons mededeelen dat zij Jones drafts niet zullen vernieuwen op den vervaldag.

London, E.C. Oct[ober] 7 1904

Lieve papa!

De Exchequer Bonds zijn gisteren hooger gegaan dan wij hebben getendeerd; de reden is omdat er aan de brokers $\frac{1}{8}$ % commissie werd uitgekeerd en deze zich zeer veel moeite hebben gegeven om het een succes te maken.

Het gevolg echter van de hooge prijzen is dat zij terstond werden aangeboden; wij hebben £ 20000- in de markt gekocht $\frac{1}{16}$ % boven de average prijs.

Dit is een proef op de som, dat wanneer eene leening hooger gaat dan men verwacht, men ze naderhand gemakkelijk kan krijgen tegen een prijs niet [2] ver van de uitgifte prijs. John heeft echter zeer terecht besloten voorloopig niet meer te koopen daar zij sterk zijn aan geboden en wij de prijs binnen kort lager zullen zien. De average prijs van de Exchequer Bonds was 98.¹⁶/₁₀₀ %.

Sloot schijnt er ernstig over te denken om naar Holland te gaan met het oog op de opvoeding zijner kinderen. Ik heb hem aangeraden geen haastige decisie te nemen. Wanneer hij werkelijk gedecideerd heeft dan heb ik hem aangeraden u dat te schrijven en zich disponibel te stellen voor een geschikte plaats in Amsterdam.

Ik hoop dat gij goed zijt overgewaaid.

Hartelijk gegroet

Uw liefh. W.

London, E.C. Oct[ober] 19 1904

Lieve papa!

Ik ben gisteren avond van Manchester terug gekomen. Over het algemeen ben ik tevreden over mijn bezoek, en is het goed zoo nu en dan eens voeling te houden met Manchester. Daar er in de laatste tijd vooral voor China meer orders waren, heerschte er een goede tevreden geest en hoop ik dat wij dit ook spoedig in onze acceptprovisie zullen bemerken. Ik heb Heiner verzocht zijn consignaties weder te brengen op £ 50000 à £ 60000- en met Hiltermann en N.T. Nathans een hoogere limiete gesteld voor shipments naar Jetsen en Robison & Co. Van Hiltermann naar Jetsen op £ 10000- 6 m[aands] indents, van Nathans op Robison & Co. £ 14000- 6 m[aands] indents. Deze laatste shipments zijn exceptioneel voor rouw goederen naar Japan.

Wat Haworth aan gaat, ik ben bang dat wij hem zullen verliezen. Het vragen van zijn balans heeft hij als lack of confidence beschouwd en is [2] hij even naar andere kanalen gaan uitzien, die hem grootere faciliteiten aanboden dan hij vroeg. Er blijft nog een kleine hoop bij mij over dat hij nog een gedeelte van zijn shipments door onze bemiddeling zal zenden, doch ben ik er bang voor. Wij schreven hem heden een brief als per bijgaande copie.

Ik ben van meening dat wij door de groote faciliteiten die de Chartered B[an]k, de Disconto Gesellschaft (in de plaats gekomen van de International B[an]k) en andere groote acceptheuizen aan de Manchester kooplieden aanbieden, op den duur niet met hen in groote credieten zullen kunnen concurreeren. Wij moeten echter zorgen onze tegenwoordige customers zoo coulant mogelijk te behandelen.

John schrijft u heden over trekking en eigen huizen op ons.

Hartelijk gegroet

Uw liefh. W.

London, E.C. Oct[ober] 22 1904

Lieve papa!

Van Druten was heden bij Baring, die hem mededeelde dat de Nederlandsche Bank absoluut weigerde 3 m[aands] traites op de Handelmaatschappij te nemen indien getrokken door bankiers, dat hem nl. aangeboden was ditzelfde papier getrokken door Samuel Montagu en het om die reden had geweigerd.

In plaats van 3 m[aands] te trekken op de Nederl[andse] Handelmaatschappij, zouden wij zicht kunnen trekken en dan verder de transactie laten loopen zooals gij die hebt voorgesteld, terwijl de Handelmaatschappij dan ons moet belasten voor het geldelijk voorschot zooveel rente als het onderpand dat wij er voor koopen opbrengt. Stel wij koopen korte Exchequer Bonds die $\pm 3\frac{1}{8}$ à $3\frac{3}{16}$ op brengen, dan moet de Handelmaatschappij ons die rente belasten. Wij zouden deze transactie kunnen doen in conto meta met Handelsmaatschappij. Misschien echter wil de Twentsche deze transactie ook wel doen. [2] Wij kunnen altijd uit deze transactie loopen in dat geval, wanneer wij willen.

Ingesloten eene berekening van lang Holland van Van Druten.

Wat gij zegt omtrent Ringlestyn is volkomen waar. Hadden wij hem nog dan zou hij in staat zijn ons aardige zaken in Manchester aan te brengen. Tijdens mijn bezoek aldaar bleek mij hoe gezien R[inglestyn] in Manchester was. Iedereen had graag met hem te doen.

Ringlestyn heeft mij gezegd dat hij Haworth nooit om zijn balans had gevraagd. Het vragen van hunne balans nu is bij de vergrooting van het crediet met medeweten der vergadering en is dit meen ik geschied bij privaat brief van Hens aan Haworth. Hartelijk gegroet

Uw liefh. W.

Willy is heden van de Preston Coal teruggekomen; ze hebben deze verkocht. Ik heb hem gezegd dat gij wenschtet dat hij met het contract gereed zou komen vóór de a.s. vergadering en zal hij daarvoor heden avond naar Holland vertrekken.

London, E.C. Nov[ember] 1 1904

Lieve papa!

Ik had eergisteren een goede reis en was ten 9 ure thuis. Roest is hier aangekomen en heeft op ons allen een zeer gunstigen indruk gemaakt. Hij is door en door a gentleman en ziet niet op tegen de werkzaamheden die hem hier wachten. Ik heb Maandag morgen met hem gesproken en hem gezegd, dat hij tot 31 Maart bij de foreign bill afdeeling zou werkzaam zijn en dat het verder van Hens zou afhangen, of hij dan misschien naar een andere plaats zou verhuizen. Hij zal de notulen der vergadering houden en zullen die hoop ik een beetje interessanter worden. Wat het salaris betreft van Roest, het komt mij voor dat dit door Amsterdam moet worden gedragen, daar Hens op het oogenblik in Amsterdam werkt op onze kosten. Gij zult hiermede wel accoord gaan.

Ik hoop omgaand van u te hooren wat prof. Straub omtrent uwe oogen heeft gezegd. Wij zenden heden over [2] een stuk dat door u moet ondertekend worden als lid onzer firma. Het betreft de afbetaling van de hypotheek door Drughorn. Mocht gij morgen niet in Amsterdam zijn dan zal u dit ter teekening worden opgezonden. Wij zouden het gaarne laatstens Vrijdag a.s. weder hier hebben.

Na hartelijke groeten

Uw liefh. W.

London, E.C. Nov[ember] 4 1904

Lieve papa!

Ik ontving uw brief van gisteren en heb met genoegen uw langen brief aan John gelezen, waarmede ik het principieel geheel eens ben. Gij hebt echter in uwe beperkingen in het accepteren vergeten er bij te voegen dat wij niet mogen accepteren tegen eene commissie minder dan op een basis van 1% per jaar.

Ik moet tot mijn genoegen constateeren dat de verhoudingen op het kantoor weder geheel normaal zijn. De ontevredenheid van Hens drukte op ons allen en werd die ontevredenheid aanstekelijk. Op het oogenblik loopt alles best, er is samenwerking, de geldzaken loopen tot mijne volkomen tevredenheid en ook de voorschotafdeeling. Ik heb gedurende de laatsten tijd Higly, Delfgou en Ten Doesschate

meer leeren apprecieeren, nu hun eene grootere vrijheid wordt toegestaan. Als Willy het druk heeft dan behandel ik de zaken direct met hen. Willy is nu ook veel beter op streek dan toen Hens hier was en geloof ik te kunnen constateeren [2] dat zijne verhouding tot John niets te wenschen zal overlaten. Als Hens zal blijken zich goed te kunnen schikken in Amsterdam, dan zal zijne verplaatsing blijken te zijn een goede maatregel zoowel voor London als voor Amsterdam.

Het huis van de familie Boissevain is zeer mooi, zal echter niet te koop zijn en heeft niet 2 zulke groote kamers als wij hebben. Ik ben volkomen met u eens dat het huis een grooteren indruk maakt maar maak ik een groot verschil tusschen huur en eigen huis. Het huis van Jan Boissevain zou waarschijnlijk minstens f 80000- moeten opbrengen en zou met de te maken veranderingen als verwarming etc. gauw op f 100.000- komen, een som die ik nu nog niet kan betalen. Trouwens ik ben voor het oogenblik zeer tevreden met mijn huis en prefereer de ligging daarvan boven dat van Boissevain. Later ga ik dan eens in een dubbel huis als de kinderen wat grooter zijn en zij ieder een kamer voor zich zelf wenschen.

[3] Heden trokken wij op Lazard frères fr[anc]s 625000- in conto meta met hun Londensch huis. Zoudt gij bezwaar hebben dat wij Lenders of Landsberg of een ander goed Londensch koopmanshuis op Amsterdam laten trekken in conto meta met de Twentsche B[an]k?

Op deze transacties kan op de tegenwoordige koersen geen verlies zitten.

Hartelijk gegroet

Uw liefh. W.

London, E.C. Nov[ember] 12 1904

Lieve papa!

Ik wist niet of het Amsterdam zou convenieeren op het einde van het jaar fondsen te deponeeren bij de Nederl[andse] Bank en daar geld op te nemen, ook niet of dit het geval zou zijn met fondsen die wij haar eventueel zouden zenden en dit om niet onnoodig de liabilities met de Nederl[andse] Bank te vergrooten. Het was daarom dat ik Willie eerst naar A[mster]dam liet schrijven.

Convenieert het Amsterdam eene zoodanige transactie in c[onto] meta te doen, dan stel ik voor dit te doen voor £ 25000-, die gij leend tegen 3% voor 2 of 3 maanden, terwijl wij ze hier zullen uitzetten aan de Stock Exchange of tegen warrants. Ik kan tot 30 Nov[ember] 3½ % vergoeden en ben er van overtuigd dat wij over December zeker 3¾ à 4% zullen kunnen krijgen. Mocht Amsterdam met deze regeling accoord gaan, dan verwachten wij de £ 25000 òf meer òf minder en zullen daarmede doen als aangegeven. [2] De geheele transactie loopt dan voor c[onto] meta.

In floaters heeft John verleden week heel aardig geopereerd. Er scheen een geforceerde verkoop plaats te hebben en heeft hij ± £ 125000- Exchequer Bonds gekocht, waarvan hij gisteren £ 50000- weder verkocht met een winst van ± £ 200-. ook de wisseltransacties gaan zeer naar mijn zin en heeft hij £ 200000- 6 m[aands] treasuries en 6 m[aands] wissels gekocht tegen prijzen van 3¹/₈ % tot 3%. Ik geloof niet dat wij daaraan zullen verliezen en is John er op uit om nu maar flink 6 m[aands] papier in te slaan zoodra eene gunstige gelegenheid zich voordoet.

Hartelijk gegroet

Uw liefh. W.

London, E.C. Nov[ember] 21 1904

Lieve papa!

Wij kunnen van geluk spreken dat onze wenschen zoo goed vervuld worden en ons heden een meisje geboren werd. Lida en de kleine maken het uitstekend. Gelukkig had ik gisteren avond de nurse in huis gehaald doch het kind is natuurlijk weer zonder dokter geboren het geen bij ons regel schijnt te zijn.

Ik werd heden nacht om half 2 geroepen om den dokter te halen die om kwart over 2 [2] bij ons was en in dien tusschen tijd was het kind reeds geboren. Gelukkig dat alles zoo goed is afgelopen.

Juist met ons verhuizen naar Holland beschouwde ik dit als een berg, die in mijn weg stond en waarover ik nog heen moest alvorens als 't ware een nieuw leven in te gaan.

Wanneer de dokter tevreden blijft dan hoop ik Vrijdag en Zaterdag a.s. de vergaderingen bij te wonen.

Ik wilde dan eens met mijn schoonvader over een en ander spreken.

Hartelijk gegroet

Uw liefh. W.

London, E.C. Nov[ember] 23 1904

Lieve papa!

John was heden erg willig gestemd zoowel wat floaters als wissels aangaat. Wat de floaters betreft heb ik hem er op gewezen dat ik een bezit van £ 800000- in de tegenwoordige omstandigheden zeer voldoende vind en dat ik het bezit tot £ 1000.000- zou vermeerderen in tijden van troebelen m.a.w. indien de troebelen niet uitbreken, dan is een bezit van £ 800000- toch groot genoeg en indien ze wel uitbreken houdt hij een reserve om dan in te slaan. Ik raadde hem dus af om in eene willige markt bij te koopen.

Dit is volgens mij de positie van een voorzichtig man die tegenover anderen verantwoordelijk is voor zijne daden.

Zooals gewoonlijk is hij dit niet dadelijk eens doch twijfel ik er niet aan of hij zal er toch wel naar handelen. Ik laat hem volkomen vrij natuurlijk om te handelen zooals hem goeddunkt.

Wat de wissels aangaat daarover spreek ik niet; dat moet hij zelf weten.

[2] Ik ontving uwen brief van gisteren, doch zal waarschijnlijk wel in A[mster]dam komen in de eerste plaats voor de vergaderingen en in de 2^e plaats omdat er in mijn huis verschillende dingen op mijn overkomst wachten, die niet schriftelijk kunnen behandeld worden. Het spreekt van zelf, dat ik niet zal reizen indien de dokter daartegen het minste bezwaar zou hebben. Lida aan den anderen kant ami-meert mij zeer omdat zij gaarne heeft dat ik met vader spreek.

Wat de haast van verhuizen betreft, zoo beloof ik u dat wel zal zorgen dat dit binnen de perken blijft. Ik zou echter indien mogelijk gaarne op het einde van Februari in A[mster]dam komen om dat Jan dan voor zijn zilveren bruiloft een maand op reis gaat en ik dan terstond flink aan het werk kom, terwijl de eerste maanden van het jaar in London nu niet de meest interessante zijn.

Hartelijk gegroet

Uw liefh. W.

London, E.C. Nov[ember] 25 1904

Lieve papa!

Ik had gisteren mijn koffers reeds aan het station staan toen ik mij bedacht om toch maar liever niet te gaan. Er mocht s'nachts eens iets in mijne afwezigheid gebeuren. Ik heb dus mama's raad opgevolgd en ben maar hier gebleven. Gij zult mij wel mededeelen hoe de vergaderingen zijn afge-loopen.

Lida en baby maken het uitstekend; Lida is absoluut vrij van koorts. Het kleintje zal heten Christine Lida of alleen Christine en zal ik haar later gaan noemen bij de echt Hollandsche [2] naam Krisje.

Wilt gij s.v.p. ook aan vader mededeelen dat alles goed gaat bij ons en dat ik van plan ben over een dag of 14 of 3 weken eens even over te komen.

In zaken gaat het goed bij ons. Het 4^e kwartaal zal goed uitvallen; ik zou gaarne eene verhooging van bank disconto zien, doch blijft dat nog maar uit.

Na hartelijke groeten

Uw liefh. W.

London, E.C. Nov[ember] 30 1904

Lieve papa!

Ik ontving uw schrijven van 28 Nov[ember]. In antwoord op de laatste bladz[ijde] met betrekking tot de floaters blijf ik bij mijne oorspronkelijke opinie nl. dat een bezit van £ 800.000- floaters in de tegenwoordige omstandigheden meer dan voldoende is en dat bijkopen alleen moet plaats hebben wanneer de Baltic fleet weder eens gaat schieten of wanneer omstandigheden zich voordoen die weder aanleiding geven tot groote realisatiën. Komen die omstandigheden niet, zooveel te beter voor ons tegenwoordige bezit floaters. Ik laat de geldmarkt er geheel buiten en zeg alleen dat wij leven in een tijd van verrassingen, die ten gevolge kunnen hebben dat wij leelijke verliezen zouden te boeken hebben op lange floaters.

Mijne conclusie is: korte floaters behouden desnoods bijkopen; ons tegenwoordig lange bezit behouden en [2] alleen bijkopen bij zwaar aanbod of geforceerde verkoopen.

Uit den verderen inhoud las ik met genoegen dat de vergaderingen naar uw zin zijn afgelopen.

Willie was zeer blij met de verandering ten opzichte der Dordtsche petroleum shares. Moet er

hierbij ook eene bepaling gemaakt worden ingeval van verkoop tusschen tijds[?].

Het doet mij genoeg dat mijn contract zonder aanmerkingen is goedgekeurd. Ik ben daarmede zeer tevreden en hoop van harte dat ik met evenveel genoeg in A[mster]dam zal werkzaam zijn als ik hier werkzaam ben geweest.

Hartelijk gegroet

Uw liefh. W.

London, E.C. Dec[ember] 5 1904

Lieve papa!

Ik kan u weder de goede tijding mededeelen dat John juist op het goede oogenblik zijne wisselportefeuille tot bijna £ 1.000.000- heeft gebracht. Zooals gij weet heerschte hier de onzekerheid van een 4% bankrate en heeft hij daarom voorzichtig doorgewerkt met eene kleine korte portefeuille. Nu er ongeveer £ 2.000.000 goud van Indië is en zal worden verscheept, geloof ik dat wij het hier met een 3% bankrate zullen afkunnen en John van dezelfde opinie zijnde heeft verleden week tegen de hoogere koersen ongeveer £ 300000- 6 m[aands] wissels en treasury bills and 12 m[aands] treasury bills ingeslagen. Mr. Brink begon al te mopperen dat hij veel te geforceerd kocht en ik moet bekennen het was geforceerd doch de resultaten zijn schitterend. Wij verkochten heden al Januari wissels tegen koersen gelijk aan koersen waartegen John Februari en Maartwissels verleden week inkocht. Wat de floaters aangaat, zoo ben ik [2] het niet met hem eens om b.v. 3 jarige exchequers tegen 99 te verkopen en tegen denzelfden prijs 5 jarige floaters in te slaan. Ik beschouw een 3 jarige floater tegen een rente van over $3\frac{3}{8}\%$ beter dan een 5 jarige op een basis van $3\frac{1}{4}\%$.

Ik hoop echter dat het resultaat John gunstig zal zijn en dat geen onvoorziene omstandigheden als schieten van de Baltic fleet of eene Dardanellen kwestie, de stockexchange weder zenuwachtig zullen maken.

Ik ben over Higly, Delfgou, Ten Doesschate en Meiner in het ledgerdepartement ook zeer tevreden. Het is als of zij zich bewust zijn dat zij eene meer verantwoordelijke positie hebben gekregen; ik houd dagelijks met hen voeling; het eenige dat jammer is, is dat zij het werk te gemakkelijk afkunnen vooral is dit met Ten Doesschate het geval die te weinig te doen heeft in verband met de Nederl[andse] B[an]k en Cred[it]ver[enigin]g v[an] Z[uid] Afrika. Wij moeten daar echter een verantwoordelijk persoon houden, [3] vooral als wij later na de reis van Ad[am] Roelvink meer zullen optreden als agenten van de Nederl[andse] B[an]k.

In verband met het feit dat Ten Doesschate niet zoo heel veel te doen heeft, wilde ik u voorstellen dat Ten Doesschate Roest met de balans opmaking te London zou terzijde staan. Ik acht dit daarom goed om dat Ten Doesschate het kantoor hier goed kent en daardoor Roest op verschillende dingen kan wijzen vooral wat betreft de boekhouding en deze opmerkingen het kantoor hier, Roest en Ten Doesschate ten goede zouden komen. Kunt gij uwe goedkeuring hieraan hechten?

Hoelanger Hens hier weg is, des te meer krijg ik de overtuiging dat hij hier in Londen het laatste jaar absoluut abnormaal is geweest. Het ledger departement waarin hij absoluut veranderingen wilde brengen nadat hij het goed geregeld had volgens mijne meening, verder het zich steeds verbeelden dat hij, Higly en de anderen in het ledgerdepartement zich [4] doodwerkten zijn m.i. het gevolg van ziekte geweest ontstaan in de voornaamste plaats, omdat hij niet goed eene verantwoordelijke positie kon dragen, welke zenuwachtigheid nog groter is geworden toen de Amsterdamsche vennoten besloten om het verlies, veroorzaakt door Max Meyer zelf te dragen. Ik geloof dat hij zich verbeeldde dat men samenspande tegen hem. Deze soort van vervolgings ziekte heeft ook ten gevolge gehad zijn ondoordacht onhebbelijk optreden tegenover John, waardoor hier op het kantoor eene minder aangepaste geest werd aangebracht, die nu gelukkig weder geheel normaal is geworden. Ook de verstandhouding tusschen John en Willie is goed en is daarop niets aan te merken. Roest maakt op mij en op ons allen een zeer aangenamen flinken indruk. Hij is steeds werkzaam bij de foreign bill afdeeling doch zal ik hem aanraden half December naar het ledgerdepartement te gaan om daar vóór de balans opmaking eens een [5] kijkje te nemen.

Deze dagen las ik de notulen der vennoten vergadering van April l.l. nog eens na, waar Helmich Ledebour mij naar had gevraagd. Er is daar besloten dat gij en Jan Roelvink met Mr. J.C. de Vries het huishoudelijk reglement zoudt herzien. Dit alleen om u hieraan te herinneren.

Lida en de baby maken het goed. De laatste is Zaterdag reeds buiten geweest en zit Lida een paar uren per dag op.

Na hartelijke groeten

Uw liefh. W.

London, E.C. Dec[ember] 28 1904

Lieve papa!

Ik heb, met zeer veel belangstelling uwe brieven van 21, 24 en 27 December gelezen en heb ze ook aan Lida laten lezen. Wij zijn beiden verbaasd over het optreden van Adam, dat ik niet anders kan bestempelen dan met het Engelsche woord ungentlemanlike. Gij schrijft dat hij in drift is geraakt en kan dit het eenig excuus zijn voor zijn optreden. Maar dan is hij ook verplicht als eerlijk man u zijne verontschuldigingen aan te bieden voor dat optreden.

Ik ben echter bang dat al zal deze kwestie vriendschappelijk tusschen ul[ieden] geregeld kunnen worden, de reden van Adam's optreden dieper zit. Hij is naar mijnen meening zeer eerezuchtig en ja-loersch op uwe positie en invloed dien gij op anderen uitoefent. Hij wenscht paus te zijn en kan dat niet zijn aan de Twentsche Bankver[enigin]g. Ik heb Adam in de laatste jaren beter leeren kennen en hem in vele opzichten leeren apprecieeren, doch ook zijne zwakke zijde leeren kennen. Adam is een [2] knap en degelijk man, doch is een beetje over het paardje getild en wenscht gefeteerd te worden. Hij is steeds aangenaam in gezelschap doch wenscht ook dat men zijne tegenwoordigheid apprecieert. Hij heeft in zeer sterke mate zijne sympathiën en zijne antipathiën. Hij poseert eenigszins als een democraat, wien het geld of zooals hij pleegt te zeggen, de rijksdaalders, niets kunnen schelen. In zijn hart is hij een aristocraat, en een verlies als dat van Max Meyer gaat hem door een zeer zuren bot, zooals men in Twenthe zegt. Ik geloof dat Adam zonder dat hij het weet eenigszins onder den invloed van zijn zoon Herman staat. Zooals gij weet mogen Lida en ik Herman zeer gaarne lijden: deze is echter in zijn hart een aristocraat, weet dat hij geld genoeg heeft en het ook verteert zonder dat hij het weggooit. Adam heeft het heel aardig gevonden dat Herman in Amerika goed is ontvangen en heeft getoond dat hij geldelijk goed kon mededoen en dat hij met rijke Amerikanen heeft kennis gemaakt.

Gij moet niet denken dat ik deze dingen [3] in gewone omstandigheden iemand zou kwalijk nemen. Ik wensch hier echter alleen op feiten te wijzen en te constateeren dat Adam groote zwakheden heeft en hij daardoor in zijne daden tegenstrijdig is met zijne woorden.

Zijn gezegde dat hij voor de Tw[entsche] B[an]kv[erenigin]g meer presteert dan gij is gewoon belachelijk en beneden alle kritiek. Ik ben van meening dat hij dit onder geene omstandigheden had mogen zeggen. Het feit dat hij bij u is gekomen bewijst dat het verlies hem miserabel ergert en dat hij dat voor zich zelf zoo klein mogelijk wil maken. Ik had het zeker niet gedaan als ik in Adams plaats was geweest.

Ik hoop dat deze kwestie u niet te veel zal hebben opgewonden. Gij moet u niet ergeren. Ik heb met genoegen gezien dat de zaak in der minne zal geschikt worden; ik hoop echter spoedig te hooren dat Adam heeft ingezien dat hij niet is opgetreden als hij behoorde te doen.

Ik retourneer u hierbij copie van uwen brief aan Mr. J.C. de Vries. Hartelijk gegroet

Uw liefh. W.

London, E.C. Dec[ember] 30 1904

Lieve papa en mama!

Hartelijk wensch ik u geluk met de intrede van 1905. Moge dit jaar een voor u in alle opzichten gelukkig en voorspoedig zijn. Liet het afgeloopen eerste half jaar zich weder in vele opzichten zeer ernstig aanzien, zoo mogen wij allen dankbaar zijn, dat het 2^e halfjaar zich beter heeft ingezet en uw beider gezondheid Goddank goed is gebleken.

Zal in 1905 een mijner [2] groote wenschen vervuld worden dat ik meer direct onder de leiding van papa zal kunnen werken, ik hoop van harte dat het ons gegeven moge zijn om nog lange jaren te zamen te werken en om met vereende krachten te bewerkstelligen dat dreigende onweerswolken voorbij drijven; want ik ontveins mij niet dat er zich onweerswolken vroeger of later zullen vertoonen. Bij ons thuis gaat het goed. Willem is nog [3] niet aan het vervellen en hopen wij nog steeds dat wij te doen hebben gehad met chicken pox en roode hond. Zoolang ik die zekerheid niet heb ben ik zoo bang

dat Lida of Dientje het zullen krijgen.

Juffrouw Boeschoten laat ons ook in den steek wegens angst. Lida zal voorloopig niet schrijven, daar zij het met verschillende dingen te druk heeft.

Na hartelijke groeten

Uw liefh. W.

London, E.C. Dec[ember] 30 1905

Lieve papa!

Ik wensch u van harte geluk met de intrede van 1906 en hoop dat dit jaar u weinig zorgen moge baren. Al is het jaar 1905 voor u niet zonder huiselijke zorgen geweest, zoo kunnen wij allen toch met voldoening daarop terug zien, daar uwe gezondheid goed is geweest en gij u steeds wel hebt gevoeld.

Ik zelf heb geen reden tot klagen; al zijn er [2] kleine moeilijkheden verbonden aan de verhuizing van London naar Amsterdam, zoo is toch aan mijn wensch voldaan om direct onder u te Amsterdam te werken. En al zijn de werkzaamheden te Amsterdam nog niet zoo als ik ze wel zou wenschen in het belang van de zaak, zoo hoop ik toch dat die moeilijkheden zullen opgelost worden, zonder dat er onaangenaamheden ontstaan.

Ik heb hier alles goed aangetroffen. John en de anderen waren goed te [3] spreken en komt mij voorloopig alles voor in de beste orde te zijn. De toestand blijft nog zeer onzeker en gelooft men hier nog wel aan de mogelijkheid van eene verhooging van bankrate in begin Januari.

Lida, de kinderen en ik brachten een paar aardige Kerstdagen door in Richmond; wij troffen het prachtigste weer.

Ik hoop dat gij ook in Hilversum eenige aardige kerstdagen hebt doorgebracht met de kinderen en kleinkinderen.

Zondag gaan wij naar [4] Watford, Cor een bezoek brengen. Zij gaat binnen kort naar de Seaside en zal John haar waarschijnlijk in Februari volgen. Wilt mijne hartelijke gelukwenschen aan mama en de kinderen overbrengen met de intrede van 1906. Hartelijk gegroet

Uw liefh. W.

London, E.C. Oct[ober] 17 1907

Lieve papa!

Van Bron vernam ik heden dat Hartogensis dan toch surseance heeft aangevraagd. Ik hoop dat wij er goed voorstaan in A[mster]dam; wij hebben in den laatsten tijd nogal eens promessen van hem genomen. Ik zou gaarne eens even bericht willen hebben hoe het staat met suppleeren door de verschillende kassiers en of er met de groote daling nog meerdere zwakke broeders tegemoet worden gezien. Hier op de Stock Exchange trekt men geen vroolijke gezichten: ook heden was hier de beurs flauw.

Ik zag heden in het Handelsblad dat wij onze depositorente voor één dag en 10 dagen met ½ % verlaagd hebben. Ik ben bang dat dit slechts een zeer tijdelijke verlaging zal blijken te zijn, daar de prol. koersen van de laatste weken kunstmatig zijn geweest door de groote verkooping, die hebben plaats gehad. Maandag was de prolongatie rente weder 5% en [2] gisteren 5 à 5¾. Ik geloof dat wij in de tegenwoordige zenuwachtige tijden beter hadden gedaan ons deposito te laten zooals het was. Ik kan niet zien of de kassiers ook hunne depositorente ½ % hebben verlaagd. Worden er nog veel deposito's weggehaald en wordt de stemming een beetje kalmer niettegenstaande de verschillende faillissementen[?]

Hartelijk gegroet

Uw liefh. W.

Wij blijven toch 7% belasten op voorschotten in rek[en]ing en bij de Credietvereniging?

Hebben wij accepten van Haller Söhne & Co. Hamburg, die heden failleerden. Men zegt dat zij R[ijks] m[arken] 15000000- geaccepteerd hebben.

WBB1

Literatuur

Boer, F. de en A.J. Mensema, Inventaris van het archief van de Twentsche Bankvereniging, later de Twentsche Bank N.V., 1854-1964.

Graaf, T. de, 'Geldhandel en bankieren in Noordwest-Overijssel in de negentiende en twintigste eeuw', in: *Overijsselse Historische Bijdragen* 110 (1995), 117-152.

Nederland's Patriciaat.

Schelven, A.L. van, 'Sociaal-economische geschiedenis van Twente in de negentiende en twintigste eeuw', in: B.H. Slicher van Bath (e.a. red.), *Geschiedenis van Overijssel*, Zwolle 1979, 198-213.

Wevers, A.L.A., 'Blijdenstein, Benjamin Willem (1811-1866), notaris en oprichter van de Twentsche Bankvereniging', in: J. Folkerts (e.a. red.), *Overijsselse biografieën* 3, 9-12.

Index

- Aa, heer Van der 128
Aberdeen 32
Adam. Zie Roelvink, Adam.
Adama van Scheltema, dominee 136
Adams, heer 76
African Produce Company Ltd.
84-86, 91, 92, 105
Afrika 84, 112
Agra Bank 67
Ahrens & Co. Nachf., H. (Ahrens) 39,
40, 51
Algemeen Handelsblad 110
Almelo 73, 107, 114
Amelink, het 113
American Trading Co. 113, 114
Amerika 35, 78, 87, 94, 96, 142, 161
Amsterdam 12, 15, 21, 28, 30, 33, 34,
36, 37, 41, 43, 45, 49, 50, 55, 60, 66,
68, 69, 73, 74, 76, 77, 80, 84, 88, 92-
96, 100-102, 108-110, 112-114, 116,
119, 121, 123, 126, 128-132, 134,
135, 137, 141-149, 152-160, 162
Prins Hendrikkade 100
Anglo Austrian Bank 68
Angus, heer 101-103
----, mevrouw 44, 101, 102
Antwerpen 84, 105
Auerbach, heer 81, 123, 126
Australian Bank 108
Australië (Australia) 108
Baart de la Faille, dominee 136
Baerlein & Co. 155, 156
Baker & Co. Ltd., Albert 126
Baltic fleet 159, 160
Banca Commerciale de Lisboa
(Lissabonsche bank) 84-86, 91
Band, heer of firma 27
Bank van Engeland (Bank of England, de
Engelse bank) 19, 27, 48, 49, 51,
52, 56, 61, 67-69, 75-77, 81-85, 90,
91, 93, 94, 106, 107, 109, 113-115,
118, 129, 132, 133, 135, 139-141,
143, 149, 150
Bank of Montreal 66
Banque de Flandre 50, 105
Banque de Paris et des Pays-Bas 33
Baring, heer 16, 157
Barneto, heer of firma 17
Barry Ostlere Shepherd & Co. Ltd.,
John 122-124, 130-132
Batavia 59
Bee, heer of firma 48
België 10, 129
Bengal Nagpur 88, 89
Bennett, heer of firma 93
Bergen 95
Bergh, Henry van den 29, 31-33, 80, 81,
97, 108, 121, 127, 128
----, Jacob van den 81, 97, 98, 124, 125,
127, 129, 132
Bergh Margarine Ltd., Van den
(Van den Bergh, Gebroeders Van den
Bergh) 17, 29-31, 80, 82, 92, 95-98,
121, 124-129
Berk & Co. Ltd., T.W. (Berkh.) 33, 92
Berlijn 17, 49, 61, 95, 112
Bernard. Zie Heek, Jan Bernard van.
Bertha . Zie Heek, Engelberta Auguste
van.
Betsy. Zie Brink, Betsy.
Biesen, heer Van der 88
Birmingham 43, 48, 56, 57, 64, 74
Blackheath 20
Blijdenstein
----, Albert Jan (Oom Albert) 25
----, Benjamin Willem (Willem, Boy,
kleine, zoon, kind, kleinzoon) [zoon]
35, 39, 40, 44-46, 48, 51, 56-58, 78,
81, 87, 94, 116, 121, 129, 130, 132,
135, 149, 161
----, Berendina Theodora Willemina
(Dientje, kleintje) [dochter] 87, 95,
116, 136, 162
----, Christina Wilhelmina Lida (baby,
kleine, Krisje) [dochter] 152, 158-
160
----, Francina Everdina (mogelijk Fanny)
[zus] 48, 56, 57, 62, 65, 95, 115,
122, 126, 129, 131, 148
----, Francina Everdina (mogelijk Sies)
[zus] 55, 65, 72, 75, 78, 119
----, Henriëtte Eva (Eva) [zus] 27, 43,
44, 47, 55, 58, 59, 65, 81, 93, 108,
109, 115, 120
----, Herbert 134, 135, 143
----, Herman Hendrik (Harry) [broer] 15,
16, 83, 95, 98, 99, 106, 112, 123-
126, 129, 130, 131, 139
----, Johanna Antonia (Johi) [halfzus]
89, 123, 125, 126
----, Johannes Jacobus Theodorus (John,
Johnny) [broer] 11-13, 20, 24, 28,
46, 52, 56, 93, 102, 106, 107, 116,
119, 121, 123, 124, 130-136, 139,
145, 146, 148-160, 162
----, Louis (Wiet) [broer] 47, 82, 131,
138, 139
---- -Coininck Liefsting, Theodora
Wilhelmina Johanna (Mama)
[stiefmoeder]
12, 13, 23, 26, 27, 35, 44-47, 51, 53,
55, 57, 66, 81, 93, 95, 112, 117-122,
124, 129, 130, 135, 139, 144-147,
161, 162
----, Maria Johanna Catharina (Marietje)
[zus] 119
---- -Van Delden, Maria Geertruid (tante
Marie) 44, 55, 59
----, Theodor Willem (Theek) [broer] 44,
46, 56, 58, 65, 68, 100, 102, 103,
106, 129, 139
Blijdenstein & Co., B.W. 20, 24, 29, 38,
39, 41, 45, 49, 55, 73, 94, 117
Blijdenstein Jr., B.W. 27, 38, 66
Boeschoten, juffrouw 162
Boissevain, familie 78, 158
----, heer 113
----, Jan 158
----, Wally 139
Boissevain & Co., Adolph 41
Bombay 72, 104
Bombay & Baroda Railway Company
62-66, 73
Boot, heer of firma 119
Bordighiera 129
Borgh, heer Van den 70
Bornemann & Co., Hickie (Bormann,
Borman) 39, 40
Bosboom, heer H. 66
Boston 142
Harvard College 142
Parker House 142
Boving & Schröder
(Boving & Schröter) 51
Boy. Zie Blijdenstein, Benjamin Willem.
Bradford Dyers Company 94
Bram 46, 149.
Bram. Zie Ledeboer, Abraham.
Brandls, firma 92
Brasilianische Bank für Deutschland
101
Brazilië 58, 101
Bredius, heer 67, 127-129, 133, 137
Bremen 105, 120, 144
Breslauer, heer of firma 68
Breukelman, heer 22, 54, 55
Brinkmann & Co. 72
Brink, Betsy 15, 32, 36, 44, 48, 107,
123
----, heer (vader) 9-22, 24-26, 29, 30, 32,
34, 36-39, 42-44, 47, 48, 49, 50, 53-
57, 59-68, 70, 71, 74, 79, 82, 83, 87-
90, 94, 96, 97, 101, 103, 104, 108,
112, 117, 118, 122-124, 126, 129,
131, 132, 135-137, 140, 145, 147,
150, 151, 153-155, 160
British Bank of South America 88, 101
Broek, heer G.J.H. van den 49
Bron, heer 162
Brown Stipley, firma 113
Brunton Burke, firma 32
Brussel 110
Budapest 127
Buller, heer 86, 88, 91
Buma, heer Van 96, 97, 106, 111
Bunge, firma 136
Burnay & Co. 105
Burne, juffrouw 100-102
Butler, heer 12
Calcutta 24
Campbell & Calderwood 14
Capital & Counties Bank 69
Cate, Lamberts ten 122
Cate, firma Ten 143, 144
Cave, heer 15
Central Pacific (Central) 69-71, 74-76
Chamberlain, heer 50, 79, 80
Chapeauronge & Co., De 12, 18, 19

- Chartered Bank 37, 39, 40, 129, 155, 156
 Chelmsford 144
 China 57, 96, 112, 155, 156
 City of Budapest 127
 City of London Corporation 19
 Clark, Dr. 21
 Clason, firma Arthur 119
 Cobb, heer 58
 Coddington & Lamb 37, 38, 40
 Coles, Miss 32
 Commerz & Disconto Bank
 (Commerce & Disconto Bank)
 42, 47
 Compagnie Ronennaise de Linoleum
 122, 123
 Continent, het 46, 128
 Coopman & Young 80, 81
 Cor. Zie Hinlopen, Corrie.
 Corgialeagno, firma 76
 Crai, heer De 143
 Crediet Ind. & Connu. (Cred. Ind. &
 Coms.) 46
 Crediet Lyonnais 12, 17, 28, 29, 35, 45,
 47, 49
 Crediet Vereniging 128, 162
 Crediet Vereniging van Zuid Afrika
 160
 Curson, heer of firma 16
 Daily mail, de 113
 Daniels, heer of firma 129
 Dardanellen 160
 Delden, familie Van 135
 ----, Marie Blijdenstein-Van. Zie
 Blijdenstein-Van Delden, Maria
 Geerttruid.
 ----, Ysaac van 44
 Delden & Co., G. van 128
 Delder & Co., M. van 40
 Delfgou, heer 144, 157, 160
 Denemarken 32
 Deutsche Effecten & Wechsel Bank
 9-12, 18
 Deutschland, firma 71
 Deventer 130
 Dientje. Zie Blijdenstein, Berendina
 Theodora Willemina.
 Disconto Gesellschaft 156
 Doesschate, heer Ten 99, 144, 146, 157,
 160
 Donald 18
 Dordrecht 32
 Dordtsche Petroleum Maatschappij
 (Dordtsche Petroleum industrie
 Maatschappij, Petroleum
 Maatschappij, de Dordtsche, Société
 du Pétrole de Dordrecht) 22, 32, 38-
 43, 68, 83, 89, 91, 94, 104, 109, 110,
 159
 Dresden 19
 Dresdener Bank 68, 70, 78
 Drew & Co. 48
 Drughorn, firma Fred. 132, 133, 157
 Druten, Wilhelmus van 9, 12-14, 16, 17,
 19-22, 26, 28, 29, 32, 38, 39, 42, 46,
 47, 50, 53, 57, 58, 60, 74, 75, 84, 85,
 87, 88, 95, 98, 117, 118, 121, 130,
 131, 133, 146, 148, 150, 152-154,
 156, 157
 Duitse Bank (Deutsche Bank) 68, 99
 Duitsland (Deutschland) 13, 19, 49, 50,
 59, 61, 85, 87, 94, 101, 110, 128
 Dulken, heer 136
 Durban 90
 East India Railway 107, 111
 Economist(en), de 45, 47, 87, 124
 Egypte 61, 83, 86
 Eikendal, heer 67, 144
 Ellinger, heer of firma 28, 45, 46, 47, 67
 Ems 46, 47
 Engeland (England) 23, 28, 50, 57, 59-
 61, 78, 86, 92, 99, 112, 115, 141
 Enschede 25, 27, 33, 43, 46, 48, 68, 95,
 101, 111, 114, 115, 121, 122, 154
 Es & Co., Van 88
 Essen, Van (dochter) 24, 25, 26
 ----, heer J. van 9-16, 19-26, 34, 47, 48
 ----, mevrouw Van (vrouw) 9, 20-22
 ----, Van (zoon) 16, 22
 Europa 59, 143
 Eva. Zie Blijdenstein, Henriëtte Eva.
 Fanny. Zie Blijdenstein, Francina
 Everdina.
 Farnborough 57
 Fashada (Fashode) 59, 61
 Ferguson, heer 70, 71
 Filiale, de 19
 Finance Act 76
 Financial News, de 41
 Firth, heer of firma 40
 Frankenstein & Sons, P. 108
 Frankfurter Zeitung 122
 Frankfurt 9, 10, 18
 Frankrijk (France) 50, 59-61, 86
 Frege, firma 19
 Friesche Handelsbank 93
 Fruhling & Gaschen 44
 Geertsema, heer 33, 113, 114
 Gelderman, heer D. 44, 68, 125, 126
 Gempt, heer Te 12
 Gendt & Zonen, Van 147, 148
 Genua 44, 45
 George, portier 13
 Gerrit Jan. Zie Heek, Gerrit Jan van.
 Gerritsen, heer 46
 Geveke, heer J.G. 29
 Gladstone, heer 51
 Glasgow 24, 125, 126
 Glijn & Co. 12
 Glyn Mill Currie & Co. 149
 Goeyer, firma De 142
 Goldman Sachs & Co. 116, 117
 Goring 135
 Gothenburg 127
 Goudsmid, heer (Goudsmit) 18, 40
 Gow, heer (Gou) 69, 74, 90, 141
 Gradvohl, firma 99
 Grave, Friedr. 51
 Greaves & Co., James 104, 113
 Greeff & Co., R.W. 144
 Greeff & Co., W.A. 144
 Griekenland (Greece) 86
 Groeneveld, heer 146, 147
 Gronau, firma 70, 71
 Gronauer Bankverein 71
 Groot Indian Peninsuler 36
 Groskamp, heer 15
 ----, mevrouw (vrouw) 15
 Grünewald, dokter 121
 Guarantee Trust 117
 Guildford 57
 Guildhall Banquet, the 16
 Gulik, heer Van 59, 60
 Gusje 36, 112
 H. & Arn. 137
 Haarbleicher & Schumann 86
 Haarlem 148
 Haller Söhne & Co. 162
 Hamburg 34, 47, 53, 68, 84, 101, 106,
 131, 136-138
 Handel Maatschappij, de 33, 157
 Handelsblad, het 149, 162
 Handelsvereniging Amsterdam 66
 Hanrath, architect 147, 148
 Harry. Zie Blijdenstein, Herman Hendrik.
 Harry. Zie Roelvink, Harry.
 Hardy & Co. 17, 30, 31
 Harnbey 55
 Harrison, heer 103
 Hartogensis, firma 162
 Harwich 36, 100
 Hattink, heer 126
 Havre, firma 103
 Haworth & Co. Ltd., Richard 154-157
 Hecht & Behrens 32
 Heek, Van
 ----, Alida Gerharda Blijdenstein-van
 (Lida) [vrouw] 12, 15, 16, 18-21,
 27, 32, 34-36, 40, 44, 46-48, 52, 56-
 58, 68, 78, 81, 87, 89, 93, 95, 99-
 101, 111, 116, 118, 121, 124, 126,
 129, 130, 132, 134-136, 145, 147,
 148, 152, 154, 158, 159, 161, 162
 ----, Christine Friederike van (Tinij)
 [schoonzus] 34
 ---- -Burr Ewing, Edwina van (vrouw)
 [schoonzus] 100
 ----, Engelberta Auguste van (Bertha)
 [schoonzus] 36, 145
 ----, familie Van 24, 25, 46
 ----, Gerrit Jan van (vader, schoonvader,
 ouder) [schoonvader] 21, 27, 33, 36,
 39, 40, 41, 43, 47, 49, 52, 84, 85, 95,
 135, 137, 154, 158, 159
 ----, Gerrit Jan van (Junior) [zwager]
 121, 122, 137
 ----, Herman van (Oom Herman) 28
 ----, Jan Bernard van (Bernard) [zwager]
 35, 100, 125, 126
 ----, Jan Herman van (Jan) [zwager] 24,
 32, 52, 125
 ----, Johan van (Oom Johan) 28
 ---- -Meier, Christine Friederike van
 (schoonmoeder, ouder)
 [schoonmoeder] 36, 37, 47, 145,
 147
 ----, neef Van 27
 Heek & Co., Van 11
 Heiner, heer of firma 156
 Helmich. Zie Ledeboer, Helmich.
 Helmond 43, 44
 Hendrik 136
 Hendriks, heer 93
 Hengelo 109
 Hens. Zie Ledeboer, Abraham Hendrik.
 Herbert. Zie Blijdenstein, Herbert.
 Herman. Zie Heek, Herman van.
 Herman. Zie Roelvink, Herman Willem.
 Hessbeng, heer of firma 142

- Hesslein, heer 133
 Heybroek Jr. & Co., W. 44, 49, 78-80, 92-94
 Higly, heer 66, 79, 140, 157, 160
 ----, (vader) 66
 Hiltermann Bros, firma 72, 129, 156
 Hilversum 15, 27, 29, 46, 47, 55, 57, 68, 95, 107, 108, 113, 128, 129, 138, 139, 147, 148, 153, 156, 162
 Hinlopen, Corrie 116, 135, 162
 Hoek van Holland (de Hoek) 100
 Holden, heer 76
 Holland 31, 33, 36-38, 44-46, 55, 58, 64, 66, 68, 77, 79, 80, 83, 85, 93, 95, 100, 107, 108, 110, 111, 115, 124, 125, 132, 134, 137, 139, 144, 147, 149, 156-158
 Hollandsche Werkl. Schuld 52
 Holroyd & Co. Ltd., John 35
 Honkong & Shanghai Bank 47, 63, 66, 69, 107
 Hoorn 108
 Hope & Co. (Hoop) 41, 66, 107
 Horne, heer (Horn) 86, 134
 Horst & Co., Ter 14, 22, 26, 27, 64, 128, 136, 147
 Horstman & Co. 44
 Hotz & Co. 13, 111
 Howard, heer 90
 Hoytema, heer Van 144
 Hubert 44
 ----, (vrouw) 44
 India 80, 83, 107, 138
 India Rubber Gutta Tercha & Telegraph Works Co. 131
 Indian Council (India Council) 15, 64
 Indian Midland Burg. 67
 Indian Midland Railway Company (Indian, Indische sporen, Indische spoorwegen) 36, 43, 63-66, 77, 89, 103, 104, 108, 116, 143
 Indian Treasury Bills 47, 59, 62, 64, 66
 Indië 19, 50, 67, 160
 Inland Revenue, firma 77
 International Bank of London (International Bank) 149, 156
 Ital. Sp. 127
 Italië 96
 Jan. Zie Heek, Jan Herman van.
 Jan. Zie Roelvink, Jan Berent.
 Jannink, Gerhard 125
 Japan 39, 40, 143, 155, 156
 Java 41
 Javabank 59
 Jennes, heer 45, 46
 Jetsen, heer of firma 156
 Johan. Zie Heek, Johan van.
 Johannesburg 90
 Johi. Zie Blijdenstein, Johanna Antonia.
 John. Zie Blijdenstein, Johannes Jacobus Theodorus.
 Jones, heer of firma 155, 156
 Jong, heer De 88
 Junior. Zie Heek, Gerrit Jan van.
 Kaapstad (Cape-town) 90
 Kassel (Cassel) 114, 138
 Kauffmann, heer of firma 81, 82, 106, 131, 138
 ----, (vrouw) 138
 Kendrew & Co., J.T. 109, 110
 Keulen 82, 136
 Kiel 138
 King, heer 75, 143
 Kleinwort Sons & Co. 69, 99, 116, 117, 136
 Knappert, professor 145
 Knauth, Nachod & Kuhne 81, 86, 119, 120, 124, 134, 142
 Koekkoek, heer 136
 Krefeld 105
 Kreuznach 55
 Krisje. Zie Blijdenstein, Christina Wilhelmina Lida.
 Laan, neef Van 44, 52, 145
 ----, Van (vrouw) 44
 Ladenburg, heer of firma 103
 Ladysmith 88
 Landauer & Co. 39
 Lange, Allart de 51
 Lankheet, huis 43
 Lansberg, firma 158
 Laverge & Mees, Van 15, 17, 18, 20-22, 29, 31
 Lazard Bros, firmant (Lazard frères) 20, 66, 117, 158
 Ledebuer, Abraham (Bram) 33, 34
 ----, Abraham Hendrik (Hens, Ledebuer, zoon) 16, 28, 33, 34, 38, 53, 62, 67, 68, 70, 77, 83, 85, 89, 90, 94, 105, 106, 117, 120, 122, 129, 133, 134, 137, 140, 144, 146, 148-155, 157, 158, 160
 ---- - van der Linden, Bernardina Antonia Cornelia (Cort) 94
 ----, familie 73
 ----, Herman Arnold (zoon) 120
 ----, heer 13, 16, 18, 39, 42, 45, 48, 52, 59, 62, 64, 74-76, 81, 88, 89, 91, 93, 110, 115, 135, 137
 ----, Helmich (vader, de oude heer) 13, 16, 135, 152, 153, 160
 ---- -Stroink, Johanna Catharina Hermina (vrouw) 119
 ----, Willem (Willy) 13, 14, 29, 30, 66, 100, 120, 131, 134-137, 148, 150-160
 ----, (zoon) 94
 Ledebuer & Co. 66
 Leiden 145
 Leipzig 120
 Leipziger Bank 114
 Lenders, firma 158
 Leopold 11, 28, 96
 Lida. Zie Heek-Blijdenstein, Alida Gerharda van.
 Liebert, (zoon) 35
 Liebert & Co., E. 35, 36, 46
 Limburg Stirum, Piet van 88
 Lissabon 84, 85, 105
 Litouwen (Litau) 11
 Livita, heer 149
 Lloyd's, firma 88
 Lockhart, juffrouw 18
 Londen (de City) 9, 11, 12, 15, 23-25, 29-31, 38, 41, 43, 44, 46, 48, 55-57, 59, 60, 67, 70, 71, 74, 76, 79, 82, 84, 87-91, 95, 96, 99-102, 105-107, 111, 119, 120, 122-125, 132, 134, 135, 137, 141-143, 145-149, 151-155, 158-160, 162
 Finchlane Threadneedle street E.C. 14
 Finchley Road 14
 Hampstead Heath (Hampstead) 15, 30, 46, 48
 Liverpoolstreet station 149
 Lyceum theatre 65
 Metropolitan Hospital 145
 Mincing Lane 98
 Portland place 30
 Regent park 30
 Royal Hotel 36, 37, 52, 58, 112
 Royals, the 20
 Star & Garten Hotel 52
 Wellington Road 102
 London Bank of Mexico (Bank of Mexico) 23, 35
 London & Brazilian Bank 90, 101
 London Corporation 22
 London & County Bank (de Bank, de County) 15, 20, 23, 48, 68, 69, 72, 75, 90, 107
 London County Consolidated Stock (County Stock) 56, 63
 London County Council (County Councils) 56, 57, 59, 62-64, 73-75, 78, 89
 London & Houseatic Bank 20, 21, 28
 London Joint Stock Bank (London Joint, Joint Stock, de Joint) 47, 57, 66, 69, 70-72, 74-78, 90, 118, 141
 London & Midland Bank (Midland) 76
 London & River Plate Bank (River Plate) 101, 110, 111
 London & South Western Bank 75
 London en Westminster Bank (Westminster Bank, de West) 68-70, 72, 75, 76, 78, 82, 90, 110, 111, 124
 Lord, heer 72
 Lotichins & Co. 43
 Louis. Zie Blijdenstein, Louis.
 Lourenzo Marquez 90
 Löwenherz, firma 49, 50, 61, 75, 81
 Ludwig, (zwager) 145
 Lumsden & Meyers 14, 117, 118, 127
 Lurman & Sohn 144
 Lyon Lord & Co. 72
 Macbeth 65
 MacFadden Bros (McFadden), firma 112, 121
 Madras 86
 Magdeburger Privat Bank 53
 Makassar 45
 Manchester 23-25, 32, 35-37, 46, 47, 50, 67, 71, 72, 82, 104, 108, 113, 127, 155-157
 Manchester & Liverpool District Banking Company (Manchester & Liverpool Bank) 50, 56, 57, 70, 71, 73, 75, 76, 129, 130
 Mannheim 148
 Maple, heer of firma 40
 Marck, De. Zie Merck, De.
 Marconi Systeem 144
 Mariënbad 95, 115
 Marie. Zie Blijdenstein-Van Delden, Maria Geertruid.

- Marietje. Zie Blijdenstein, Maria Johanna Catharina.
- Marken 108
- Marle & Veder, Van 32
- Marruchelli & Perera 45, 47
- Marquez, Lourenzo 90
- Meden & Co, Van der 15
- Meelboom, heer 146
- Mees, heer 16
- Meeuwen, heer Van 132, 146
- Meiner, heer 160
- Mercantile Bank 9
- Merck, Carl de (De Marck) 85, 86, 105
- Merton & Co., J.L. 10
- Mesritz & Co. 28
- Metallgesellschaft Frankfurt am Main 10
- Metallgesellschaft- und Wechselbank 9, 11
- Methuen, Lord 81
- Metropolitan 16, 22
- Metropolitan Bank 68
- Metropolitan Bonds 35
- Metropolitan Consols (Metropolitan) 18, 19, 26, 29, 33, 36-39, 43, 64, 78, 89
- Metropolitan Consolidated Stock (Metropolitan Stock) 23, 24, 32, 42, 56, 74, 83
- Metropolitan Hospital 92
- Meulen Jr., J. ter 29
- Meyer, Carl 149
- , Max (Meier) 20, 28, 145, 146, 160, 161
- Minderhout, heer 146
- Mirandolle Voute & Co. 28
- Modera & Co. Verviers 93
- Monnikendam 108
- Montagu & Co., Samuel 12, 18, 19, 61-65, 129, 131, 141, 157
- Morgan, firma 113
- Moskauer Intern. Handelsbank 11
- Mosle, heer 39, 40
- München 121, 127
- Nachod. Zie Knauth, Nachod & Kuhne.
- Naroway, heer 57
- Nathans, N.T. 156
- National Bank of London 20, 56
- National Bank of Scotland 66
- National Provincial Bank 15, 19, 20, 27, 68-70, 72, 82, 99
- Naumann Gepp. Ltd. 101
- Nederland 55, 131
- Nederlands Zuid Afrikaanse Spoor 141
- Nederlandse Bank en Crediet vereniging (Nederlandse Bank) 24, 60, 90, 157, 158, 160
- Nederlandse Bank en Credietvereniging van Zuid Afrika 24
- Nederlandse Handelmaatschappij 18, 155
- Nederlands Indische Ex. Maatschappij 9, 17, 26, 30, 37
- Nederlandse Stock Ex. Maatschappij 17
- Nederlandse Werkel. Schuld 52, 55
- NewCastle 125, 126
- New York 92, 116, 117, 119, 123, 124, 139, 141-143
- Columbia College 142
- Nice 20
- Nicolaas II, tsaar van Rusland (Czaar) 36
- North German Pitwood Company 149
- Northern Pacific 119
- Oliver, familie 143
- , heer 143
- Oosten, het verre 143
- Oregon Shortline, firma 137
- Osterholzer Reiswerke 46
- Owers, heer 14, 15
- Paisley, heer of firma 14
- Parijs 15, 16, 18, 34, 60, 61, 95, 110, 126, 129, 131
- Parr's Bank 82, 138
- Peark's Gunston Tee Ltd. (P.G.T.) 80, 81, 124-126, 129
- Peasley, heer 149
- Pember & Boyle 16, 18, 26, 31, 32, 35, 75, 115
- Pennisular 16
- Persian Gulf Trading Co. 72
- Peters, dokter 125, 145
- Peters & Co. 51, 57, 58, 98, 105, 122
- Pfyff, heer of firma 92
- Philadelphia 120
- Philips & Grave 39
- Pietje 119
- Plump, firma 105, 112, 120, 121
- Pollak & Rothschild 110
- Preston Coal Company Ltd. 68, 84, 95, 100, 109, 110, 125, 157
- Price Water house & Co. 80
- Prudential Trust Corporation 124
- Quintin, H. 14, 15
- Ranschoff & Wissler 34, 35
- Rawlins & Co., Clarke 13, 15, 24, 26, 33, 35, 53-55, 72, 76, 77, 83, 85-88, 91, 103, 104, 110, 111, 128
- Reading 135
- Rée Jr., Wilhelm 81, 82, 106
- , firma 12, 18, 19, 42, 75, 99
- Reigate 52
- Reincke, heer of firma 114
- Reiss & Co. 17
- Rheine 153
- Rheine, firma 128
- Rhodes, heer 80
- Richards & Co. 32, 50
- Richmond 12, 13, 126, 162
- Ringlestijn, heer H. van 11, 21, 22, 28, 33-37, 40, 42, 46, 49, 50, 53, 58, 67, 70-72, 78, 83, 85, 91, 94, 96, 97, 98, 100, 101, 103, 104, 108, 109, 113, 115, 117, 122-126, 130, 135, 140, 148, 152, 156, 157
- Roberts, Lubbock & Co. 29
- Robertson, heer 44, 45, 47, 49
- Robison & Co. 156
- Roelvink, Adam 20, 25, 30, 51, 52, 55, 56, 69, 70, 71, 74, 76, 112, 115, 116, 118, 119, 130, 131, 133, 137, 141, 142, 144, 149, 153, 154, 160, 161
- , familie 12
- , Harry 71, 106, 122
- , heer / heren 16, 109, 113, 128
- , Herman Willem (Herman) 106, 161, 142
- , Jan Berend (J.B.) 12, 13, 16
- , Jan Berend (Jan) 44, 51, 55, 60, 61, 66, 67, 73-75, 93, 112, 130, 149, 154, 159, 160
- , (vrouw) 55, 106
- , Wilhelm Arnold (oom, Willem) 130
- Roest, heer 157, 160
- Rolfes Nebel & Co. 72, 90
- Rome 34
- Roseberry, heer 16
- Rothschild & Sons, N.M. 58, 75
- Rotterdam 31, 32, 108, 111, 115, 119, 128, 129, 136
- Maas hotel 32
- Rotterdammer, de 149
- Rotterdamse Courant 110
- Rusland (Russia) 13, 57, 59, 78, 79, 86, 94, 112, 143, 144, 147, 155
- Saksen 127
- Salisbury, Lord 16, 50, 51, 63
- Sallandsche Bank 78
- Samuel, firma. Zie Montagu & Co., Samuel.
- Santos-koffie 78
- Sao Bento Gold mines 45
- Scheltema, zuster 147
- Scheltema & Co. 23, 35
- Scheveningen 75
- Schlencker, heer 24, 32, 33, 40, 44, 46, 51, 71, 95, 114, 121, 128
- Schluiter & Maach 34, 35
- Schröder, H. 16, 69
- Schwartz, Therèse 51
- Scott, mevrouw 16
- Scottish Commercial List, de 14
- Search, heer 81, 83, 93, 106, 139, 140, 141, 143
- Seyd, heer 40, 45, 47, 50, 88
- Shanghai 155
- Sies. Zie Blijdenstein, Francina Everdina.
- Singapore 25
- Sint-Moritz (Sanct Moritz) 59, 64, 65, 145
- Sint-Nicolaas 32, 48
- Sirdar, de 63
- Sloot, heer 14, 15, 75, 140, 156
- Smith, heer 69, 124, 125
- Smits van Oyen, heer 57, 88
- , (vrouw) 57
- Smyter, heer 9, 12, 20, 25, 32, 39, 47, 52, 53, 58, 62, 74, 75, 77, 87, 93, 135, 145-147
- , (vrouw) 39
- , (zoon) 93
- Société Lumière Boule Maatschappij 110
- Soerabayasche 14-16
- Somerset House 13, 14
- South America Ltd. 23
- Southern Mahratta 69
- Speyer Bros, heer of firma 76
- Standard, the 16, 103
- Stange & Co. 53, 54
- Starnberg 52
- Statist, de 87
- Steiner & Co., T. (Steiner & Co. Ltd., F.) 17, 28, 44, 45
- Stern, heer of firma 99

- Stichtse Bank, de 144
 Stock Exchange, de 15-17, 24, 31, 53, 54, 61, 81, 86, 91, 96, 109, 112, 117, 118, 121, 122, 133, 138, 145, 158, 162
 Stoop & Co., Frank C. (Stoop, T.C.) 13, 22, 29, 31, 32, 38, 39, 41, 43, 59, 62, 76, 78, 79, 110, 117, 118
 Stork & Co., F. 109, 110
 Stroot, huis 't 12, 46
 Straub, professor 148, 157
 ----, (zuster) 148
 Sully, heer 144
 Tann, heer Van 103
 Tänzer & Co., E. (Tänzen) 37, 40
 Tel, heer 59
 Tester Sparc. 127
 Texas 142
 Theek. Zie Blijdenstein, Theodor Willem.
 Tiel 91
 Tim, heer of firma 50
 Times, de 35, 110
 Tinij. Zie Heek, Christine Friederike van.
 Titlo, heer of firma 49
 Transvaal 78, 79, 113
 Trebertrocknung, Actiengesellschaft für 114
 Trier, heer 138
 Turkije 36, 141
 Turle & De Jong 88
 Twente 153, 161
 Twentsche Bank Vereniging (T.B.V., de Twentsche) 11, 13-15, 19, 20, 23, 28-31, 33, 34, 39-43, 46, 56, 58, 60, 66, 67, 84, 88-90, 92, 94, 101-103, 106, 108, 110, 111, 113, 114, 116, 118, 119, 123, 130-132, 140, 142, 144-146, 157, 158, 161
 Umberto I (koning van Italië) 96
 Union Bank of London Ltd. (Union Bank) 9, 10, 18, 56, 68-70, 72, 74-77, 105, 138
 Union Bank of Scotland 70, 88
 Union Pacific Bonds (de Unions) 112, 115, 118, 137
 United Dutch Marine Insurance Companies 29, 32, 58
 Verviers 93
 Veth, gebroeders 45, 67
 ----, (zoon) 67
 Vetzes & Gerritsen 45, 46
 Victoria, koningin van Groot-Brittannië en Ierland (koningin) 108
 Virginawater 52
 Vogel, heer 136
 Vogelenzang, huis 57, 106, 122, 123, 139
 Vossen & Co. Van der 37
 Voute, heer 28
 Vries, heer J.C. de 28, 32, 51, 92, 160, 161
 Wansleven, heer 131, 132
 Warburg, firma 42, 53, 101
 Warburton Hunters & Co. Ltd. 47
 Wardle, John 28
 Warren, heer 102
 Warschauer, heer of firma 77
 Watford 162
 Watts, firma 130
 Weekers, heer 132, 134
 Wertheim & Gompertz 107
 Westdeutsche Vereinsbank 135
 Westfälische Baumwollspinnerei 135
 Westminster Gazette 103
 Weyhausen, firma E.C. (Weghausen) 46, 51, 57
 White, heer 88
 Wiegman & Co. 132, 134
 Wiet. Zie Blijdenstein, Louis.
 Wight 71
 Wilhelmina, koningin der Nederlanden (koningin) 51, 112
 Willem. Zie Blijdenstein, Benjamin Willem.
 Willem. Zie Roelvink, Wilhelm Arnold.
 Willer & Biley Company 127
 Willy. Zie Ledeboer, Willem.
 Windsor 52
 Winterswijk 130
 Wissel & Effecten Bank (Effecten & Wechsel Bank; Wechsel & Effecten Bank, Wisselbank) 17, 19, 30-33, 56, 66, 109, 110, 114, 115, 119, 127-129, 132, 136, 137, 145
 Wissmann & Co., Rudolf 11, 17, 18, 20, 22, 25, 53-56, 85, 86, 112, 115, 117, 118, 132-134, 137, 141, 144, 147, 148
 Wit, heer De 136
 Wooldsley, heer 130
 Wormerveer 44
 Yokohama 39, 113
 Young (nurse) 81, 87
 Zandvoort 132
 Zuid Afrika 24, 36, 90, 96
 Zuid Amerika (South America) 90, 101
 Zurich 147
 Zwaan, heer De 61
 Zwitserland 27

Eerder is in deze serie verschenen:

1	DIERBARE LAURA
Brieven van Rudolf Sandberg 1823 – 1830	14.-
2	HOOGH WEL GEBOREN HEER EN NEEF
Brieven van de patriot Adolf Warner van Pallandt tot Zuthem 1782 – 1787
Digitale uitgave	5.-
3	NAAR PARIJS
Een reisverslag van enige Zwolse heren naar de Franse hoofdstad in 1777	7.⁵⁰
4	LIEVE NAATJE
Brieven van Elsje Feith aan Naatje Siertsema, en andere familieleden	8.⁵⁰
5	EENE REYSE NA VLAANDEREN EN BRABAND
Een reisverslag van Lambertus Nilant uit 1768	8.⁵⁰
6	AEN ALLE VRINDEN MET RESPECT
Correspondentie van familie Nilant 1698 - 1762	9.-
7	VAN FOLIO TOT DUODECIMO
Negen particuliere Zwolse bibliotheken	10.-
8	VERLOREN HUISELIJK GELUK
Gedichten en overpeinzingen 1795 - 1817	7.⁵⁰
9	BANKROET
De ondergang van Johan Willem Simon baron van Haersolte 1810	17.⁵⁰
10	GELIEVE HET DAER HEEN TE DIRIGEREN...
De brieven van Willem V aan Arend Sloet tot Tweenijhuizen 1771 - 1785	9.-
11	ALLER TREFFENDST EN STOUT
De huwelijksreis van J.C. baron van Haersolte naar Duitsland, Zwitserland en Italië in 1837	6.-
12	BROEDER IN APOLLO
Brieven en alba amicorum van Zwolse dichters 1800 - 1840	12.-
13	EEN GROTE TOUR
Hendrick Jordens in Engeland, Frankrijk, Zwitserland en Duitsland 1684 - 1685	10.-
14	LEVENSBERICHT
De autobiografie van J.F. Serrurier 1771 - 1844	11.-

- 15 EEN HELE COURANT**
De correspondentie van de familie Bangeman 1804 - 1881 **11.-**
- 16 REISEBOEK**
Vijftien reisverslagen van de jonge graaf van Rechteren Limpurg 1804 - 1813 **8.-**
- 17 DE GEWIGTIGSTE GEBEURTENISSEN**
Het studentendagboek van Adolph F.L. graaf van Rechteren Limpurg 1814-1817 **12.-**
- 18 OVER GROTE KEIEN NAAR PARIJS**
De huwelijksreis van graaf van Rechteren Limpurg 1824 **7.-**
- 19 LIEVE PAPA!**
Brieven van W.B Blijdenstein, bankier te Londen aan B.W. Blijdenstein,
bankier te Amsterdam 1895-1907 Digitale uitgave **5.-**

O V E R I J S S E L S E H A N D S C H R I F T E N

Streng, Woesterweg 5, 8162 RW EPE
T 0578 614388 M jcstreng.planet.nl W strengghansenpublicaties.nl